

Sven Winnell 4 april 2016:

Utvecklingens krafter. Levnadsförhållanden. Regeringens verksamheter och prioriteringar enligt hemsidan på internet 2 april 2016. Vad gör Kristina Persson ? Planering av Sverige. Utbildning och kultur.

<http://winnell.com/omr36-39zzzn.pdf>

Sven Winnell 4 april 2016: Utvecklingens krafter. Levnadsförhållanden. Regeringens verksamheter och prioriteringar enligt hemsidan på internet 2 april 2016. Vad gör Kristina Persson ? Planering av Sverige. Utbildning och kultur.
<http://winnell.com/omr36-39zzzn.pdf>

Innehåll

Sida

5	<u>Kapitel 1: Utvecklingens krafter och regeringens verksamheter.</u>
6	Utvecklingens krafter.
7	Systemet för mänskliga verksamheter.
10	Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken.
30	Den fundamentala påverkanskedjan
32	Politiska och opolitiska planeringar
33	Schema över påverkans- och förändringsproblem
34	Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
36	Människornas roller
37	All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare
42	22 politikområden för politiken
43	Områdena innehåller stora tydliga politiska problem och många detaljproblem.
44	Sveriges regeringar under 100 år
46	Makthavare i världen efter andra världskriget.
48	Vad borde regeringen i första hand syssla med?
49	Sveriges regering
64	Regeringens politik
67	Regeringsförklaringen den 15 september 2015
76	Utrikesdeklarationen 2016

82 **Kapitel 2: regeringens prioriteringar enligt regeringen.se 2 april 2016.**

83	Regeringens prioriteringar
84	Regeringens prioriterade områden
84	Sveriges nya jobbagenda
85	Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan
86	Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp
87	Investeringar för framtiden
88	Fler och växande företag
90	Utbildning för rätt kompetens
93	Tidiga insatser
94	Attraktivt läraryrke
96	Jämlik skola
98	Investeringar för klimatet
101	Fossilfritt Sverige
102	Internationellt klimatarbete
103	Länkar som finns i föregående texter och som ännu inte kopierats
104	En livsmedelsstrategi för jobb och hållbar tillväxt i hela landet
105	Smart industri
107	Exportstrategin
110	Regeringens samlade insatser för långtidsarbetslösa
112	Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux
113	Kunskapslyftet
115	Fas 3 avvecklas successivt
117	Lågstadielöftet: En läsa-skriva-räkna-garanti

120	Nu inleds processen för höjda lärarlöner
122	Översyn av de nationella proven för grund- och gymnasieskolan
123	Tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II
124	Fossilfria transporter och resor: Regeringens arbete för att minska transporternas klimatpåverkan
130	Presentation av de första projekten i Klimatklivet
131	Tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen M2010:04 - förslag till klimatpolitiskt ramverk
133	Klimatmötet COP21 i Paris
134	Genvägar: Som angivits i det föregående.
136	Sveriges nya jobbagenda
137	Boende och byggande
138	Arbetsmarknad
139	Vuxenutbildning
141	Bistånd och utveckling
142	Bättre samarbete mellan stat och kommun - vid planering för byggande
144	<u>Kapitel 3: Kristina Persson. Från regeringen.se 2 april 2016.</u>
145	Kristina Persson.
155	Statsrådet Kristina Perssons analysgrupp presenterar nya reformer för en socialt hållbar arbetsmarknad

157	<u>Kapitel 4: Planering av Sverige.</u>
158	Bostadpolitiken rymmer många moment.
158	Regeringen har länsstyrelser som bör användas.
164	Till statsminister Stefan Löfven 29 februari 2016.
165	Kartan ritas om – men alla är inte nöjda
166	Pressinbjudan: Indelningskommittén presenterar diskussionsunderlag angående Sveriges framtida regionala indelning
176	De sex regionerna är lämpliga för regeringens planering av framtiden.
177	Ardalan Shekarabi
179	Tidkriften Plan nr 1 2016. Föreningen för samhällsplanering.
181	SNABB FÖRÄNDRING AV BOSTADSBEHOVET NORBERGS KOMMUN
185	INTERVJU MED MARTIN SÖDERSTRÖM
187	SVERIGE ÄR VÄRLDSBÄST PÅ BOSTADSBRIST
190	FEL STRATEGI PLACERA UNGAR I KRYMPANDE KOM-MUNER
192	Regionplaneringen och samhällsplaneringens problem.
197	Nu ska kommunerna pressas att bygga mer

198 **Kapitel 5: Några ord om utbildning och kultur.**

- 199 Tidigare har påpekats
200 Svenska politiker har ett par grundläggande uppgifter.
202 Om utbildning i skolan.
203 Religion och levnadskunskap.
205 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
206 Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och
levnadskunskap och Samhällskunskap.
- 207 Filosofins historia. Bertrand Russel om västerlandets visdom.
208 Så lärde sig människan att se världen på nytt under 1600-talet
211 Religionen som våldets motsats.
- 213 Barbro Hedvall: Svenska modellen är inte hotad men ansatt.
214 Världens och mänsklighetens problem.
216 Det är vanligt att politiker och makthavare inte har kunskaper
om allting,
217 Det finns skäl att granska alla läroplaner för grundskolan och
gymnasiet.
- 217 Kort fängelsestraff ger ofta inte det bästa resultatet
219 Utanförskapsområden grogrund för extremism
- 221 Världsplanering och planering av Sverige.
- 222 Vi ser en renässans för den demokratiska socialismen
225 Vår mänskliga gemenskap
- 227 Sven Wimmells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens
problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?

229 **Bilaga. Sveriges regioner.**

- 229 Karta
- 230 Sveriges regering.
232 Regeringens politik.
233 22 politikområden för politiken.
- 234 Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län.
- 237 Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands
och Örebro län.
- 241 Östergötlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län.
- 244 Gotlands och Stockholms län.
- 246 Hallands, Värmlands och Västra Götalands län.
- 249 Blekinge och Skåne län.

Kapitel 1: Utvecklingens krafter och regeringens verksamheter.

5	<u>Kapitel 1: Utvecklingens krafter och regeringens verksamheter.</u>
6	Utvecklingens krafter.
7	Systemet för mänskliga verksamheter.
10	Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken.
30	Den fundamentala påverkanskedjan
32	Politiska och opolitiska planeringar
33	Schema över påverkans- och förändringsproblem
34	Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.
36	Människornas roller
37	All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare
42	22 politikområden för politiken
43	Områdena innehåller stora tydliga politiska problem och många detaljproblem.
44	Sveriges regeringar under 100 år
46	Makthavare i världen efter andra världskriget.
48	Vad borde regeringen i första hand syssla med?
49	Sveriges regering
64	Regeringens politik
67	Regeringsförklaringen den 15 september 2015
76	Utrikesdeklarationen 2016

Utvecklingens krafter.

Utvecklingen i världen i framtiden beror av människornas verksamheter och av naturens verksamheter, dess krafter och resurser. Människornas verksamheter gäller tankeverksamheter och handlingar hos individer, grupper, organisationer och institutioner o d. Naturen och människorna påverkar och påverkas.

För att få grepp om utvecklingen måste man ha beskrivningar om människornas och naturens verksamheter. Människornas tankar och handlingar är för det mesta inte beskrivna utan bara utförda, Individer, grupper, organisationer etc är ofta dåliga på att beskriva sina tankar och handlingar, det behövs i stor utsträckning särskilda åtgärder för att få fram nödvändiga beskrivningar, det behövs bl a forskning inom en lång rad vetenskaper och utredningssystem.

Naturen har inga tankar och kan inte själv beskriva vad den gör, för att få fram beskrivningar om naturens krafter och resurser blir det bl a uppgifter för människor inom naturvetenskaperna att göra beskrivningar om naturen. På det hela taget är det då människornas verksamheter som avgör världens framtid.

För framtidsplaneringen har forskats fram en planeringsfilosofi och ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter som ska ge bättre underlag för kunskaper om verksamheterna och deras samband - för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld.

De mänskliga verksamheterna har på översta nivån grupperats i nio huvudområden:

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.	20 områden
2. Religiösa verksamheter o d.	5 områden
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.	15 områden
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.	3 områden
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.	11 områden
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.	30 områden
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.	21 områden
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.	12 områden
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar.	
Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.	12 områden
Summa	129 områden

Huvudområdena har underindelats i delområden enligt en decimalprincip som framgår av de här efter följande sidorna.

Alla röstberättigade måste känna till vad demokratiska samhällen består av och hur de fungerar och behöver känna till systemet för de mänskliga verksamheterna.

Isynnerhet de som sysslar med information och utbildning och de som har makt och ledande ställning i verksamheterna behöver kunskaper om allt och har i sitt arbete nytta av att väl känna till alla verksamheter som formar framtiden.

Systemet för mänskliga verksamheter.

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter

20 områden:

Texten för områdena är länk till hemsidan.

[SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.](#)

[SW 10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar](#)

[SW . 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.](#)

[SW . 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning](#)

[SW . 103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.](#)

[SW . 104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband](#)

[SW . 105 Övergripande om forskning](#)

[SW . 106 Övergripande om ekonomiska verksamheter](#)

[SW . 107 Övergripande filosofier om utbildning o d.](#)

[SW . 108 Samhällskunskap.](#)

[SW . 109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.](#)

[SW 11/19 Individernas inre verkligheter.](#)

[SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.](#)

[SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.](#)

[SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.](#)

[SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.](#)

[SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.](#)

[SW 16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.](#)

[SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.](#)

[SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.](#)

2. Religiösa verksamheter o d.

5 områden:

[SW 2 Religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 20 Övergripande religiösa verksamheter o d.](#)

[SW 21 Allmän religionsvetenskap.](#)

[SW 22/28 Kristna religioner.](#)

[SW 29 Icke kristna religioner o d.](#)

3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

15 områden

[SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.](#)

[SW 31 Statistik och demografi.](#)

[SW 32 Statsvetenskap.](#)

[SW 33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.](#)

[SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.](#)

[SW 35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.](#)

[SW . 351 Sveriges riksdag \(och motsvarande utomlands\)](#)

[SW . 352 Kommun- och landstingsfullmäktige \(och mots.\)](#)

[SW . 353 Sveriges regering \(och motsvarande utomlands\)](#)

[SW . 354 Mellanfolkliga centrala organ \(FN, EU o d\).](#)

[SW 36/39 Politiska krav och politiska planeringar:](#)

[SW 36 ...om individernas kroppsliga förhållanden.](#)

[SW 37 ...om utbildning o d.](#)

[SW 38 ...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.](#)

[SW 39 ...om sociala miljöer, nöjen, sport o d.](#)

4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.

3 områden:

[SW 4 Sambandsforskningsverksamheter.](#)

[SW 40 Systemvetenskap.Infostruktur.](#)

[SW 41-49 Samband o samordning mellan olika verksamheter.](#)

5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.

11 områden

[SW 5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.](#)

[SW 50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap.](#)

[SW 51 Matematik.](#)

[SW 52 Astronomi, rymdforskning.](#)

[SW 53 Fysik o d.](#)

[SW 54 Kemi o d.](#)

[SW 55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d.](#)

[SW 56 Paleontologi, arkeologi o d.](#)

[SW 57 Biologi, ekologi. Naturgeogr. Utv.lära, ärftlighet](#)

[SW 58 Botanik.](#)

[SW 59 Zoologi.](#)

6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

30 områden:

[SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.](#)

[SW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.](#)

[SW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.](#)

[SW 62 Ingenjörsverksamheter \(konstruktion o d\)](#)

[SW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.](#)

[SW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.](#)

[SW . 641 Matlagning. 642 Måltider, matservering.](#)

[SW . 643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.](#)

[SW . 644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.](#)

[SW . 645 Användning av inventarier o d.](#)

[SW . 646 Personlig hygien o d, klädvård \(utom tvätt o d\)](#)

[SW . 647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster o utgifter mm.](#)

[SW . 648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.](#)

[SW . 649 Personvård: barn, hemsjukvård.](#)

[SW 65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d.](#)

[SW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.](#)

[SW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.](#)

[SW . 6525-6529 Militära verksamheter.](#)

[SW . 653 Handelsverksamheter.](#)

[SW . 654 Telekommunikationsverksamheter.](#)

[SW . 655 Förlagsverksamheter o d.](#)

[SW . 656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.](#)

[SW . 657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.](#)

[SW . 658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.](#)

[SW . 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.](#)

[SW 66/68 Tillverkning av varor.](#)

[SW 66 Tillverkning av kemivaror od.](#)

[SW 67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d](#)

[SW 68 Tillverkning av komplexvaror.](#)

[SW 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.](#)

7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.

21 områden:

[SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.](#)

[SW 70 Allmänt om konst o kultur.](#)

[SW 71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.](#)

[SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.](#)

[SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning.](#)

[SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning.](#)

[SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.](#)

[SW 78 Musik \(konserter o d 792\)](#)

[SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.](#)

[SW . 7911-7913 Seder och bruk.](#)

[SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.](#)

[SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.](#)

[SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.](#)

[SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.](#)

[SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.](#)

[SW . 7951 Sociologi. Socialvård..](#)

[SW . 7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.](#)

[SW . 7957 Undervisning o d.](#)

[SW . 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.](#)

[SW . 7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.](#)

[SW 796/799 Sport, idrott o d.](#)

8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.

12 områden:

[SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.](#)

[SW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.](#)

[SW 81 Litteraturvetenskap. Litteraturhistoria.](#)

[SW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.](#)

[SW 82 Engelsk skönlitteratur o d.](#)

[SW 83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.](#)

[SW 84 Fransk skönlitteratur o d.](#)

[SW 85 Italiensk skönlitteratur o d.](#)

[SW 86 Spansk och portugisisk skönlitteratur o d.](#)

[SW 87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d.](#)

[SW 88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d.](#)

[SW 89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d .](#)

9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.

12 områden:

[SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.](#)

[SW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.](#)

[SW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.](#)

[SW 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.](#)

[SW 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.](#)

[SW 93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.](#)

[SW 94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa.](#)

[SW 95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.](#)

[SW 96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.](#)

[SW 97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika.](#)

[SW 98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika.](#)

[SW 99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Poler. Rymden.](#)

Systemet med mänskliga verksamheter, nedbantat till 44 områden. Kan vara lämplig uppställning på biblioteken.

Här har SABs ämnen lagts in. Individernas inre verkligheter behöver förbättras genom utbildningar i skolor på alla nivåer. Observera att SAB har dålig redovisning för område 3 om politik. Regeringen har dålig hand med området 64 om hushållsverksamheter. Regeringen har ansvariga statsråd för alla politikområden utom för hushållsverksamheterna som är grunden för välfärden. (SAB= system på biblioteken)

SW 1 Psykologiska och filosofiska verksamheter.

OSW 10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar

SW . 101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.

SW . 102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning

SW . 103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.

SW . 104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband

SW . 105 Övergripande om forskning

SW . 106 Övergripande om ekonomiska verksamheter

SW . 107 Övergripande filosofier om utbildning o d.

SW . 108 Samhällskunskap.

SW . 109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.

Ac Arkiv11152 träffar

Aa Bibliografi72330 träffar

Ab Bibliotek33294 träffar

Ba Allmänna encyklopedier3393 träffar

Be Allmän idé- och lärdomshistoria10295 träffar

Bf Allmän vetenskaplig och kulturell verksamhet16245 träffar

Här gärna också översikter om **Db** Filosofins historia

OSW 11/19 Individernas inre verkligheter.

SW 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.

SW 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.

SW 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.

SW 14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.

SW 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.

SW 16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.

SW 17 Individens moral och uppfattningar om moral.

SW 18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

D(x) Filosofiska lexikon334 träffar

D:d Filosofisk teori och metodlära75 träffar

Df Estetik3423 träffar

De Värdefilosofi: allmänt468 träffar

Dj Verklighetsuppfattningar (metafysik, ontologi, kosmologi m m)5262 träffar

Dh Filosofisk antropologi4683 träffar

Do Psykologi69173 träffar

Dd Kunskapsteori och vetenskapsteori12632 träffar

Dc Logik och språkligt orienterad filosofi6341 träffar

Dg Etik18582 träffar

Da Äldre västerländsk samt icke-västerländsk filosofisk litteratur5654 träffar

Db Filosofins historia43514 träffar

Db a Antikens filosofi3099 träffar

Db b Medeltidens och renässansens filosofi1452 träffar

Db c Nya tidens filosofi (fr o m Descartes)12017 träffar

Db d Icke-västerländsk filosofi2611 träffar

Db z Särskilda filosofer24621 träffar

OSW 2 Religiösa verksamheter o d.

CReligion

C(x) Religionslexikon118 träffar

C:d Religionsfilosofi och -psykologi7141 träffar

C:oa Religionssociologi2246 träffar

Ca Kristendomen: allmänt6644 träffar

Cb Bibelutgåvor9294 träffar

Cc Exegetik och litteratur om Bibeln32998 träffar

CdÄldre teologisk litteratur7302 träffar

Ce Dogmatik och symbolik20777 träffar

Cf Teologisk etik4851 träffar

Cg Praktisk teologi14366 träffar

ChGudstjänsten7219 träffar

Ci Uppbyggelselitteratur20632 träffar

Cj Kyrkohistoria45869 träffar

Ck Kristna samfund25627 träffar

Cl Kristen mission4441 träffar

Cm Religionshistoria57604 träffar

Cn Moderna religionsbildningar3399 träffar

SW 3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

O

SW 31 Statistik och demografi.

SW 32 Statsvetenskap.

SW 33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.

SW 34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

Oi Statistik7682 träffar

Oi(x) Statistiklexikon50 träffar

Oi:d Statistisk teori och undersökningsmetodik1116 träffar

Oi:k Statistikens historia45 träffar

Oj Demografi (befolkningsvetenskap)10117 träffar

Oj:bf Demografiska institutioner19 träffar

Oj:d Demografisk teori, filosofi och metodlära289 träffar

Oj:k Demografisk forskningshistoria161 träffar

Oj:oi Statistiska demografiska tabeller62 träffar

Oj- Allmänt: särskilda länder och områden3887 träffar

Oja Nativitet och mortalitet737 träffar

Ojc Flyttningar och befolkningsändringar2181 träffar

Ojd Befolkningssammansättning och -fördelning491 träffar

Ojf Folkbokföring240 träffar

Ojp Befolkningspolitik520 träffar

Oc Statskunskap och politik136937 träffar

Oc(x) Allmänt: lexikon205 träffar

Oc:bf Organisationer och institutioner42 träffar

Oc:d Politisk teori, politisk psykologi och metodlära5128 träffar

Oc:k Statskunskapens vetenskapshistoria584 träffar

[Oc:oa](#) Politisk sociologi1672 träffar
[Oc.0](#) Särskilda statsvetenskapliga och politiska delområden, politiska skrifter13592 träffar
[Ocb](#) Statsrätt7253 träffar
[Occ](#) Sveriges statskunskap och politik17489 träffar
[Ocf](#) Främmande länders statskunskap och politik44858 träffar
[Ocg](#) Politiska begrepp och politiska åskådningar39099 träffar
[Ocl](#) Utomparlamentariska metoder, konspirativ verksamhet, terrorism m m4690 träffar

[Qa\(x\)](#) Nationalekonomiska etc lexikon147 träffar
[Qa:k](#) Nationalekonomins historia361 träffar
[Qa:oe](#) Lagstiftning8 träffar

[Oe](#) Rättsvetenskap114353 träffar
[Oe\(x\)](#) Juridiska lexikon459 träffar
[Oe\(u\)](#) Lagar och lagförslag: allmänt16 träffar
[Oe:d](#) Rättsfilosofi och rättsvetenskaplig metodlära3655 träffar
[Oe:oa](#) Rättssociologi889 träffar
[Oe-](#) Juridik: särskilda länder och områden8863 träffar
[Oea](#) Civilrätt46145 träffar
[Oeb](#) Straffrätt7950 träffar
[Oek](#) Processrätt10811 träffar
[Oel](#) Tryckfrihetsrätt1241 träffar
[Oep](#) Kriminologi och polisväsen15455 träffar till 7955
[Oeq](#) Kriminalvård3233 träffar till 7955
[Oer](#) Rättsfall4887 träffar
[Oes](#) Försvars- och krigslagstiftning1109 träffar
[Oet](#) Rättshistoria10036 träffar
[Oeö](#) Särskilda verksamheters juridik25 träffar

[O\(x\)](#) Samhälls- och rättsvetenskapliga lexikon169 träffar
[O:bf](#) Samhälls- och rättsvetenskapliga institutioner29 träffar
[O:d](#) Samhälls- och rättsvetenskapens filosofi och metodlära11011 träffar
[O:k](#) Samhälls- och rättsvetenskapens historia175 träffar

[O-](#) Allmänt: särskilda länder och områden4022 träffar
[O-a](#) Europa: allmänt81 träffar
[O-b](#) Norden: allmänt52 träffar
[O-c](#) Sverige967 träffar
[O-d](#) Övriga Norden182 träffar
[O-e](#) Brittiska öarna (Storbritannien)122 träffar
[O-f](#) Mellaneuropa270 träffar
[O-g](#) Nederländerna, Belgien och Luxemburg20 träffar
[O-h](#) Schweiz16 träffar
[O-i](#) Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta)59 träffar
[O-j](#) Frankrike och Monaco134 träffar
[O-k](#) Spanien (inkl Andorra och Gibraltar)22 träffar
[O-l](#) Portugal18 träffar
[O-m](#) Östeuropa296 träffar
[O-n](#) Balkanländerna95 träffar
[O-o](#) Asien758 träffar
[O-p](#) Afrika407 träffar
[O-q](#) Amerika550 träffar
[O-r](#) Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien)51 träffar
[O-s](#) Polarländerna7 träffar

[Ob](#) [Internationella relationer](#)51526 träffar

[Ob\(x\)](#) [Allmänt: lexikon](#)64 träffar

[Ob:bf](#) [Allmänt: institutioner](#)83 träffar

[Ob:k](#) [Allmänt: historia](#)90 träffar

[Ob.09](#) [Allmänt: politiska skrifter](#)286 träffar

[Oba](#) [Folkrätt](#)10884 träffar

[Obb](#) [Freds- och nedrustningsfrågor](#)8780 träffar

[Obd](#) [Internationellt samarbete: allmänt](#)1946 träffar

[Obe](#) [Nationernas förbund \(NF\)](#)440 träffar

[Obf](#) [Förenta nationerna \(FN\)](#)3985 träffar

[Obk](#) [Regionalt mellanfolkligt samarbete](#)6743 träffar

[Obi](#) [Försvarspakter](#)735 träffar

[Obn](#) [Nordiskt samarbete](#)953 träffar

[Obq](#) [Utvecklingsbistånd och internationell
hjälpverksamhet](#)7528 träffar

[Obrr](#) [Röda korset \(och likvärdiga organisationer\)](#)483 träffar

[OSW](#) [35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.](#)

Här församlingarnas egna dokument. Oklart var SAB har dem.

[OSW](#) [36/39 Politiska krav och politiska planeringar:](#)

[Oh](#) [Sociala frågor och socialpolitik](#)173566 träffar se7951

Här politiska krav och politiska planeringar. Oklart var SAB har dem.

[OSW](#) [4 Sambandsforskningsverksamheter.](#)

Finns inte i SAB

[OSW](#) [5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.](#)

[T](#) [Matematik](#)

[Ta](#) [Matematik: allmänt](#)20686 träffar

[Tb](#) [Aritmetik](#)463 träffar

[Tc](#) [Algebra](#)7432 träffar

[Td](#) [Analys](#)11819 träffar

[Te](#) [Geometri](#)5824 träffar

[Tf](#) [Mått, mål och vikt](#)611 träffar

[Th](#) [Sannolikhetskalkyl och matematisk statistik](#)12869 träffar

[U](#) [Naturvetenskap](#)

[U\(x\)](#) [Naturvetenskapliga lexikon](#)407 träffar

[U:b](#) [Naturvetenskaplig forskning och n naturvetenskapliga
institutioner](#)530 träffar

[U:d](#) [Naturvetenskaplig teori, filosofi och metodlära](#)1413 träffar

[U:k](#) [Naturvetenskapens historia](#)2319 träffar

[U:oa](#) [Naturvetenskapens sociologi](#)133 träffar

[U.02](#) [Allmän instrumentlära](#)683 träffar

[Ua](#) [Astronomi](#)15199 träffar

[Ua\(y\)](#) [Astronomiska kartor, stjärnkataloger och
bilderböcker](#)48 träffar

[Ua:bf](#) [Astronomiska institutioner](#)74 träffar

[Ua:k](#) [Astronomins historia](#)1307 träffar

[Ua.02](#) [Instrumentlära](#)324 träffar

[Uaa](#) [Universum](#)2504 träffar

[Uab](#) [Solsystemet](#)2247 träffar

[Uac](#) [Stjärnor](#)1230 träffar

[Uae](#) Praktisk astronomi874 träffar
[Uaf](#) Tidmätning1484 träffar
[Uag](#) Celest mekanik227 träffar
[Uah](#) Sfarisk astronomi och positionsastronomi111 träffar
[Uai](#) Astrofysik1032 träffar

[Ub](#) Geofysik17337 träffar
[Ub.02](#) Instrumentlära: allmänt8 träffar
[Uba](#) Meteorologi6524 träffar
[Ubb](#) Oceanografi och hydrologi6125 träffar
[Ubc](#) Geodesi1764 träffar
[Ubd](#) Jordmagnetism407 träffar
[Ube](#) Vulkaner och jordbävningar1012 träffar

[Uc](#) Fysik och kemi71241 träffar
[Uc.bf](#) Institutioner0 träffar
[Uc:k](#) Fysikens och kemins historia360 träffar
[Ucb](#) Mekanik5380 träffar
[Ucc](#) Fysik27528 träffar
[Ucd](#) Molekyl-, atom-, kärn- och partikelfysik7146 träffar
[Uce](#) Kemi27368 träffar

[Ud](#) Geologi och paleontologi26607 träffar
[Ud:bf](#) Geologiska och paleontologiska institutioner57 träffar
[Ud:k](#) Geologins och paleontologins historia199 träffar
[Ud.02](#) Instrumentlära8 träffar
[Ud-](#) Särskilda länder och områden3186 träffar
[Uda](#) Allmän och historisk geologi7438 träffar
[Udb](#) Paleontologi4005 träffar

[Udt](#) Geokemi462 träffar
[Udu](#) Mineralogi2407 träffar
[Udv](#) Petrologi1358 träffar
[Udx](#) Ekonomisk geologi2978 träffar
[J Arkeologi](#)

[Ue](#) Biologi37710 träffar
[Ue:bf](#) Biologisinstitutioner42 träffar
[Ue:k](#) Biologins historia661 träffar
[Ue.0](#) Särskilda biologiska aspekter och delområden20173 träffar
[Uea](#) Utvecklingslära och genetik6109 träffar
[Ueb](#) Fysisk antropologi1735 träffar
[Uec](#) Mikrobiologi2095 träffar
[Ued](#) Bioteknik1481 träffar

[Uf](#) Botanik29412 träffar
[Uf:bf](#) Botanikinstitutioner251 träffar
[Uf:k](#) Botanikens historia559 träffar
[Uf.0](#) Särskilda botaniska aspekter och delområden11570 träffar
[Ufa](#) Särskilda grupper av växter2464 träffar
[Ufe](#) Fröväxter (Fanerogamer): allmänt962 träffar
[Uff](#) Fanerogamer: gömfröiga (Magnoliophytina)2724 träffar
[Ufg](#) Fanerogamer: nakenfröiga (Pinophytina)287 träffar
[Ufh](#) Kryptogamer5684 träffar

[Ug](#) Zoologi36507 träffar
[Ug:bf](#) Zoologiinstitutioner115 träffar
[Ug:k](#) Zoologins historia233 träffar
[Ug.0](#) Särskilda zoologiska aspekter och delområden7168 träffar
[Uge](#) Rygggradsdjur (Vertebrata)531 träffar

Ugf Däggdjur (Mammalia)5257 träffar

Ugg Fåglar (Aves)6556 träffar

Ugh Kräldjur (Reptilia) och groddjur (Amphibia)999 träffar

Ugi Fiskar (Pisces) och rundmunnar (Cyclostomi)2329 träffar

Ugj Rygggradslösa djur (Evertebrata)11027 träffar

Uh Miljöfrågor och naturskydd41368 träffar till 71

SW 6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

OSW 60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.

Kv Allmän ekonomisk historia19921 träffar

OSW 61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks.

V Medicin

V(x) Medicinska lexikon666 träffar

V:b Medicinsk forskning och medicinska institutioner623 träffar

V:d Medicinens filosofi och metodlära1487 träffar

V:k Medicinhistoria6408 träffar

V:oa Allmänt: medicinsk sociologi741 träffar

V:oe Allmänt: medicinlagstiftning52 träffar

V:oi Allmänt: medicinstatistik62 träffar

Va Medicinsk genetik, mikrobiologi, immunologi m fl icke-kliniska discipliner6597 träffar

Vb Anatomi4013 träffar

Vc Medicinsk fysiologi, biofysik och kemi8182 träffar

Vd Farmakologi8243 träffar

Ve Allmän medicin51942 träffar

Vf Kirurgi och anestesi8641 träffar

Vg Gynekologi och andrologi6128 träffar

Vh Pediatrik4490 träffar

Vi Oftalmologi (ögat)2109 träffar

Vj Otorinolaryngologi2486 träffar

Vk Odontologi5159 träffar

VI Psykiatri24284 träffar

VmTerapimetoder8514 träffar

[Vn Samhällsmedicin, hygien, sexologi25450 träffar](#)

[Vo Rättsmedicin459 träffar](#)

[Vp Hälso- och sjukvård29201 träffar](#)

[Vs Geriatrik1844 träffar](#)

[Vt Flyg- och navalmedicin, rymdmedicin181 träffar](#)

[Vu Idrottsmedicin773 träffar](#)

[Vx Militärmedicin1166 träffar](#)

[Qdfb Veterinärmedicin2005 träffar](#)

[Qdfb:bf Organisationer och institutioner14 träffar](#)

[Qdfb:k Historia101 träffar](#)

[Qdfb:oe Lagstiftning13 träffar](#)

[Ps Brandteknik och brandväsen2731 träffar](#). Delar om brandkår och räddningstjänst ingår i 61

[OSW 62 Ingenjörssammansamheter \(konstruktion o d\)](#)

[P Teknik, kommunikationer ... Del om ingenjörssammansamheter , konstruktion o d. Tillverkning ingår i 66-69. Drift av kommunikationer ingår i 654+656. Drift av energi- och hygienproduktion o d ingår i 64. Allmänt om drift av datorer och datorbehandling Ingår i 651.](#)

[P\(x\) Tekniklexikon693 träffar](#)

[P:d Teknisk teori och filosofi405 träffar](#)

[P:k Allmän teknikhistoria1548 träffar](#)

[P:oa Allmänt: sociologiska aspekter964 träffar](#)

[P.O Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet31872 träffar](#)

[Pa Teknisk fysik9422 träffar](#)

[Pb Maskinteknik12532 träffar](#)

[Pc Elektroteknik och elektrisk industri32335 träffar](#)

[Pd Bergsbruk9320 träffar](#)

[Pe Metallbearbetning och metallindustri7705 träffar](#)
Industrier Pf o s v förtecknas på 66-69.

[Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien40657 träffar](#)

[Pr Transportmedel och kommunikationer50745 träffar](#)

[Ps Brandteknik och brandväsen2731 träffar](#). Delar om brandkår och räddningstjänst ingår i 61

[Pt Patentbeskrivningar231 träffar](#)

[Pu Datorer och databehandling69084 träffar](#)

[OSW 63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.](#)

[Qd Lantbruk46433 träffar](#)

[Qd\(x\) Lantbrukslexikon80 träffar](#)

[Qd:bf Lantbruksorganisationer och -institutioner61 träffar](#)

[Qd:k Lantbrukets och lantbruksforskningens historia846 träffar](#)

[Qd:oe Lantbrukslagstiftning32 träffar](#)

[Qd- Särskilda länder och områden12333 träffar](#)

[Qda Lantbruksekonomi2258 träffar](#)

[Qdb Lantbrukets byggnader, redskap och maskiner1263 träffar](#)

[Qdc Jordbrukslära3467 träffar](#)

[Qdd Växtodlingslära3142 träffar](#)

[Qde Växternas sjukdomar och skadedjur, växtskydd1608 träffar](#)

[QdfHusdjurslära16986 träffar](#)

[Qdg Mjolkproduktion475 träffar](#)

[Qdh Äggproduktion31 träffar](#)

[Qdi Köttproduktion133 träffar](#)

[Qdfb Veterinärmedicin2005 träffar](#) till 61

[Qe\(x\) Trädgårdsexikon38 träffar](#)

[Qe:k Trädgårdsskötselns och trädgårdsforskningens historia128 träffar](#)

[Qe Trädgårdsskötsel7959 träffar](#)

[Qe- Särskilda länder och områden1686 träffar](#)

[Qec Trädgårdsarbete261 träffar](#)

[Qed Köksväxtodling526 träffar](#)

[Qee Fukt- och bärodling842 träffar](#)

[Qef Prydnadsväxtodling2164 träffar](#)

[Qf Skogsbruk9821 träffar](#)

[Qf\(x\) Skogsbrukslexikon32 träffar](#)

[Qf:bfSkogsbruksorganisationer och -institutioner20 träffar](#)

[Qf:k Skogsbrukets och skogsforskningens historia94 träffar](#)

[Qf- Särskilda länder och områden4329 träffar](#)

[Qfb Skogsekonomi296 träffar](#)

[Qfd Skogsbotanik727 träffar](#)

[Qfe Skogsvård813 träffar](#)

[Qfh Avverkning och transport454 träffar](#)

[Qfj Skogsuppskattning och virkesmätning259 träffar](#)

[QfkFlottning och sortering264 träffar](#)

[Qg Jakt och fiske9402 träffar](#)

[Qg- Allmänt: ärskilda länder och områden96 träffar](#)

[Qga Jakt3576 träffar](#)

[Qgb Fiske5560 träffar](#)

[OSW 64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.](#)

[Qc Hem och hushåll41918 träffar](#)

[Qc\(x\) Allmänt: lexikon29 träffar](#)

[Qc– Särskilda länder och områden1087 träffar](#)

[Qca Mat och dryck \(inkl kulturhistoriska arbeten\)27057 träffar](#)

[Qcb Hemmets vård2195 träffar](#)

[Qcc Kläder och sömnad5413 träffar](#)

[Qcd Personlig hygien1173 träffar](#)

[Qcg Umgängeskonst, etikettfrågor och andra personliga
förhållanden1233 träffar](#)

[Qci Privatekonomi1953 träffar](#)

[Qm Hotell, restauranger och turism7078 träffar](#)

[P Teknik, kommunikationer ... Drift av energi- och hygienpro-
duktion o d ingår i 64.](#)

[SW 65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d.](#)

[OSW . 651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.](#)

[Qbg Kontorsteknik3071 träffar](#)

[Pu Datorer och databehandling69084 träffar](#) delar om drift.

[OSW . 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.](#)

[Od Förvaltning46142 träffar](#)

[Od\(x\) Allmänna förvaltningslexikon19 träffar](#)

[Od:d Allmän förvaltningseori och metodlära225 träffar](#)

[Od:k Allmän förvaltningshistoria39 träffar](#)

[Od.0 Allmän central- och lokalförvaltning405 träffar](#)

[Odb Förvaltningsrätt3324 träffar](#)

[Odc Förvaltning: Sverige14084 träffar](#)

[Odf Främmande länders förvaltning5511 träffar](#)

[Odg Samhällsplanering20410 träffar](#) till 71

[OSW . 6525-6529 Militära verksamheter.](#)

[S Militärväsen](#)

[S\(x\) Militära lexikon128 träffar](#)

[S:bf Militära institutioner28 träffar](#)

[S:do Allmänt: militär psykologi179 träffar](#)

[S:k Allmän krigshistoria och krigskonstens historia2002 träffar](#)

[S:oa Allmänt: militär sociologi251 träffar](#)

[S.0 Allmänt: särskilda militära aspekter3617 träffar](#)

[S– Allmänt: särskilda länder och områden12851 träffar](#)

[Sa Lantkrigsväsen5784 träffar](#)

[Sb Sjökrigsväsen9059 träffar](#)

[Sc Luftkrigsväsen4066 träffar](#)

[Se](#) [Total krigföring](#)1924 träffar
[Sf](#) [Kärnvapenkrigföring](#)1325 träffar
[Sg](#) [Kemisk och biologisk krigföring](#)409 träffar
[Sh](#) [Psykologiskt försvar](#)227 träffar
[Si](#) [Civildförsvar](#)852 träffar
[Sj](#) [Ekonomiskt försvar](#)88 träffar
[Sk](#) [Frivilligt försvarsarbete](#)649 träffar
[Sv](#) [Vapen](#)5481 träffar

[OSW](#) . 653 [Handelsverksamheter.](#)

[Qi](#) [Handel](#)13303 träffar
[Qi\(x\)](#) [Allmänt: lexikon och uppslagsverk](#)139 träffar
[Qi:k](#) [Handelns historia](#)148 träffar
[Qi:oe](#) [Handelslagstiftning](#)64 träffar
[Qi](#)–Särskilda länder och områden4168 träffar
[Qia](#) [Handelsteknik](#)822 träffar
[Qik](#) [Varukännedom](#)118 träffar
[Qil](#) [Handelskalendrar och –lexikon](#)428 träffar
[Qim](#) [Handel med speciella varor](#)3616 träffar
[Qis](#) [Marknader och varumässor](#)394 träffar
[Qiv](#) [Handelskammare, handelsrepresentation](#)267 träffar

[OSW](#) . 654 [Telekommunikationsverksamheter.](#)

[P](#) [Teknik, kommunikationer ...](#) [Del om drift av televerksamheter](#)

[Qjg](#) [Televäsen](#)1485 träffar
[Qjg:bf](#) [organisationer och institutioner](#)17 träffar
[Qjg:k](#) [Televäsens historia](#)33 träffar
[Qjg:oe](#) [Telelagstiftning](#)37 träffar
[Qjg](#)– Särskilda länder och områden931 träffar

[OSW](#) . 655 [Förlagsverksamheter o d.](#)

[Ad](#) [Bokförlag och bokhandel](#)6476 träffar
[Ad:k](#) [Bokförlagens och bokhandelns historia](#)68 träffar
[Ad](#)– Särskilda länder och områden4435 träffar
[Ada](#) [Bokhandelsteknik och –organisation](#)177 träffar
[Ads](#) [Lagerkataloger](#)273 träffar
[Adt](#) [Bokauktionskataloger](#)465 träffar
[Ae](#) [Bokväsen](#)14489 träffar

[OSW](#) . 656 [Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.](#)

[P](#) [Teknik, kommunikationer ...](#) [Del om drift av transporter](#)

[Pra](#) [Landsvägsfordon och landsvägstrafik](#)15600 träffar
[Prb](#) [Järnvägar och spårvägar](#)4531 träffar
[Prc](#) [Fartyg och sjöfart](#)15778 träffar
[Prd](#) [Luft- och rymdfarkostteknik](#)8471 träffar
[Prf](#) [Svävare, amfibiefarkoster m m](#)44 träffar
[Prt](#)[Transportväsen](#)4375 träffar
[Prt](#)–Särskilda länder och områden870 träffar
[Prtg](#) [Godstransporter \(inkl containertrafik\)](#)827 träffar
[Prtp](#) [Persontransporter \(inkl kollektivtrafik\)](#)915 träffar
[Qjf](#) [Postväsen](#)2276 träffar

[OSW](#) . 657 [Penningverksamheter. Finans. Försäkring. Skatter.](#)

[Ok](#) [Försäkring](#)11994 träffar
[Om](#) [Kooperation](#)1711 träffar
[Qaa](#) [Ekonomisk teori](#)27779 träffar
[Qab](#) [Ekonometri](#)2459 träffar
[Qac](#) [Konjunkturteori och konjunkturlära](#)1891 träffar
[Qad](#) [Ekonomiska förhållanden](#)68420 träffar

[Qae](#) Penning- och bankväsen23674 träffar

[Qaf](#) Finansväsen med finansrätt20234 träffar

[Qbc](#) Redovisning13451 träffar

[OSW](#) . 658 Allm.företagsekonomi, Arbets-förmedling o -marknad.

[Qb](#) Företagsekonomi97354 träffar

[Qb\(x\)](#) Företagsekonomiska lexikon217 träffar

[Qb:bf](#) Allmänt: Organisationer och institutioner14 träffar

[Qb:d](#) Företagsteori, metodlära539 träffar

[Qb:k](#) Företagsekomomins historia148 träffar

[Qb-](#)Särskilda länder och områden1221 träffar

[Qba](#) Företagsorganisation, företagsformer, företagsledning36814 träffar

[Qbb](#) Standardisering707 träffar

[Qbc](#) Redovisning13451 träffar till 657

[Qbd](#) Anläggningar och inventarier821 träffar

[Qbf](#) Personaladministration9735 träffar

[Qbg](#) Kontorsteknik3071 träffar till 651

[Qbi](#) Driftsorganisation11573 träffar

[Qbk](#) Materialadministration2864 träffar

[Qbl](#) Försäljningsorganisation. Marknadsföring12145 träffar till 659

[Qbm](#) Reklam och PR (public relations)4594 träffar till 659

[Qz](#) Särskilda företag19026 träffar

[OSW](#) . 659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

[Qbl](#) Försäljningsorganisation. Marknadsföring12145 träffar

[Qbm](#) Reklam och PR (public relations)4594 träffar

[OSW](#) 66/68 Tillverkning av varor.

[P](#) [Teknik, kommunikationer ...](#) [Del om tillverkning av varor.](#)
[Konstruktion se 62](#)

[Pa](#) Teknisk fysik9422 träffar

[Paa](#) Teknisk akustik1455 träffar

[Pab](#) Teknisk optik5481 träffar

[Pac](#) Teknisk värmelära1351 träffar

[Pb](#) Maskinteknik12532 träffar

[Pb.0](#) Särskilda aspekter52 träffar

[Pba](#) Maskinelement6072 träffar

[Pbb](#) Värmemotorer1375 träffar

[Pbc](#) Vattenmotorer och pumpar671 träffar

[Pbd](#) Vindmotorer m m327 träffar

[Pbe](#) Transportanordningar522 träffar

[Pbf](#) Kylteknik, Tryckluftteknik, luftpumpar870 träffar

[Pc](#) Elektroteknik och elektrisk industri32335 träffar

[Pc:bf](#) Allmänt: institutioner5 träffar

[Pc:oe](#) Allmänt: lagstiftning8 träffar

[Pc.0](#) Allmänt: särskilda aspekter342 träffar

[Pca](#) Elektrisk kraftproduktion523 träffar

[Pcb](#) Elektrisk kraftöverföring och distribution2091 träffar

[Pcc](#) Elektriska maskiner844 träffar

[Pcf](#) Elektrisk ljusteknik531 träffar

[Pcg](#) Elektrisk värmeteknik63 träffar

[Pch](#) Teknisk elektrokemi455 träffar

[Pci](#) Elektronik10078 träffar

[Pcj](#) Radio- och teleteknik11381 träffar

[Pd](#) Bergsbruk9320 träffar

[Pd:bf](#) Institutioner27 träffar

[Pd:oe](#) Lagstiftning35 träffar

[Pd.05](#) Industri134 träffar

[Pda](#) Prospektering och mineralutvinning3062 träffar

[Pdb](#) Metallurgi4079 träffar

[Pe](#) Metallbearbetning och metallindustri7705 träffar

[Pe.0](#) Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet541 träffar

[Pea](#) Gjutning406 träffar

[Pec](#) Bearbetning och formning930 träffar

[Ped](#) Värme- och köldbehandling152 träffar

[Pee](#) Svetsning, skärning, lötning, limning841 träffar

[Peg](#) Ytbehandling541 träffar

[Peh](#) Metallprodukter141 träffar

[Pej](#) Metallmanufaktur och smideshantverk1035 träffar

[Pel](#) Finmekanik1402 träffar

[Pf](#) Stenindustri974 träffar

[Pg](#) Glas, keramik, porslin2830 träffar

[Pg.0](#) Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet507 träffar

[Pga](#) Glas1296 träffar

[Pgb](#) Keramik och porslin560 träffar

[Ph](#) Träteknik och träindustri3955 träffar

[Ph.0](#) Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyverksamhet623 träffar

[Pha](#) Virkesframställning513 träffar

[Phc](#) Lagring av virke34 träffar

[Phd](#) Träbearbetning401 träffar

[Phh](#) Träprodukter359 träffar

[Phi](#) Finsnickeri1338 träffar

[Phj](#) Kork och korkprodukter15 träffar

[Pi](#) Pappersindustri3451 träffar

[Pi.05](#) Industri208 träffar

[Pia](#) Cellulosa- och pappersmasseindustri608 träffar

[Pib](#) Papper och papp1109 träffar

[Pic](#) Pappersprodukter389 träffar

[Pj](#) Textil- och beklädnadsindustri3572 träffar

[Pj.0](#) Allmänt: särskilda aspekter192 träffar

[Pja](#) Textil- och konstfiberindustri1649 träffar

[Pjb](#) Textilkemi635 träffar

[Pjc](#) Beklädnadsvaror588 träffar

[Pjd](#) Övriga textilprodukter127 träffar

[Pk](#) Läder- och pälsvaruindustri781 träffar

[Pk.05](#) Allmänt: industri18 träffar

[Pk.09](#) Allmänt: amatör- och hobbyverksamhet9 träffar

[Pka](#) Läderbearbetning188 träffar

[Pkb](#) Pälsberedning48 träffar

[Pkc](#) Skor och andra lädervaror456 träffar

[**Pl** Övriga produkter516 träffar](#)

[**Pl.09** Amatör- och hobbyverksamhet308 träffar](#)

[**Plb** Leksaker92 träffar](#)

[**Plc** Halm- och hårbeten m m65 träffar](#)

[**Pm** Kemisk teknik och kemisk industri21529 träffar](#)

[**Pm:oe** Allmänt: lagstiftning8 träffar](#)

[**Pm.0** Allmänt: särskilda aspekter454 träffar](#)

[**Pma** Bränslen och sprängämnen3547 träffar](#)

[**Pmb** Livsmedel och njutningsmedel7728 träffar](#)

[**Pmc** Läkemedel och kosmetika1178 träffar](#)

[**Pmg** Oljor, fetter och vaxer264 träffar](#)

[**Pmh** Färger och lacker1410 träffar](#)

[**Pmi** Gummi och plaster1617 träffar](#)

[**Pmö** Övrig kemisk-teknisk industri989 träffar](#)

[**Pn** Fotografi och filmteknik7261 träffar](#)

[**Pna** Fotografi4139 träffar](#)

[**Pnb** Filmteknik, TV- och videofotografering1030 träffar](#)

[**Pnd** Vetenskaplig och teknisk fotografi983 träffar](#)

[**Pny** Fotografi och filmteknik: restaurering och konservering131 träffar](#)

[**Po** Tryckeri och bokbinderi2487 träffar](#)

[**Po.05** Allmänt: industri70 träffar](#)

[**Poa** Tryckeri1763 träffar](#)

[**Pob** Bokbinderi336 träffar](#)

[**Pr** Transportmedel och kommunikationer50745 träffar](#)

[**Pra** Landsvägsfordon och landsvägstrafik15600 träffar](#)

[**Prb** Järnvägar och spårvägar4531 träffar](#)

[**Prc** Fartyg och sjöfart15778 träffar](#)

[**Prd** Luft- och rymdfarkostteknik8471 träffar](#)

[**Prf** Svävare, amfibiefarkoster m m44 träffar](#)

[**Prt** Transportväsen4375 träffar](#)

[**OSW** 69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.](#)

[**P Teknik, kommunikationer ... Del om tillverkning/byggande av byggnader och anläggningar. Konstruktion se 62**](#)

[**Pp** Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien40657 träffar](#)

[**Pp:bf** Allmänt: organisationer och institutioner61 träffar](#)

[**Pp:oe** Byggnadslagstiftning365 träffar](#)

[**Pp.0** Allmänt: särskilda aspekter422 träffar](#)

[**Ppa** Byggnadsteknik9156 träffar](#)

[**Ppb** Byggnadsproduktion: husbyggnad9363 träffar](#)

[**Ppc** Byggnadsproduktion: väg- och vattenbyggnad6287 träffar](#)

[**Ppd** Teknisk hygien, vatten och avlopp, värmeförsörjning m m9198 träffar](#)

[SW 7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.](#)

[O SW 70 Allmänt om konst o kultur.](#)

[Ia Konst: allmänt10951 träffar](#)

[Ib Konsthistoria95037 träffar](#)

[O](#)

[SW 71 Övergripande planering av fysiska miljöer. samt](#)

[SW 72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.](#)

[Odg Samhällsplanering20410 träffar](#)

[Odg\(x\) Allmänt: lexikon19 träffar](#)

[Odg:bf Organisationer och institutioner11 träffar](#)

[Odg:d Samhällsplneringens teori, filosofi och metodlär181 träffar](#)

[Odg:k Samhällsplaneringens histori28 träffar](#)

[Odg:oe Lagstiftning33 träffar](#)

[Odg– Allmänt: särskilda länder och områden5957 träffar](#)

[Odgb Riksplanering74 träffar](#)

[Odgc Regionplanering2387 träffar](#)

[Odgd Kommunal planering5690 träffar](#)

[Odgl Planering för bostäder710 träffar](#)

[Odgm Planering för rekreation, lek, fritid och kultur583 träffar](#)

[Odgp Planering för handel, industri och arbetsplatser277 träffar](#)

[Odgg Planering för kommunikationer och transporter1534 träffar](#)

[Op Framtidsstudier1604 träffar](#)

[Uh Miljöfrågor och naturskydd41368 träffar](#)

[Ic Arkitektur64589 träffar](#)

[Ic:bf Arkitekturorganisationer och –institutioner41 träffar](#)

[Ic:d Arkitekturteori och –psykologi1713 träffar](#)

[Ic:do Arkitekturpsykologi174 träffar](#)

[Ic:k Vetenskapshistoria82 träffar](#)

[Ic. Särskilda perioder3428 träffar](#)

[Ic– Särskilda länder och områden35673 träffar](#)

[Icd Byggnader för särskilda ändamål10412 träffar](#)

[Ict Stadsplanekonst3929 träffar](#)

[Icu Landskapsarkitektur4153 träffar](#)

[Icv Byggnadsvård3914 träffar](#)

[O](#)

[SW 73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning. Samt](#)

[SW 74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning. och](#)

[SW 75 Konstmåleri. 76 Grafisk konst, teckenkonst. 77 Fotografi.](#)

[Id Skulptur7222 träffar](#)

[Bg Allmänna museer14987 träffar](#)

[Bh Allmänna utställningar1538 träffar](#)

[Ie Målarkonst19432 träffar](#)

[If Grafisk konst7647 träffar](#)

[Ig Teckningskonst7391 träffar](#)

[Ih Konsthantverk39390 träffar](#)

[Ii Konstsamlingar och –utställningar18292 träffar](#)

[In Fotokonst12369 träffar](#)

[Af Skrift3418 träffar](#)

[Ky Historiska hjälpvetenskaper16163 träffar](#) delar

[O SW 78 Musik \(konserter o d till 792\)](#)

[Ij Musik89664 träffar](#) (konserter, evenemang od till 792)

[X Musikalier \(noter\)](#)

[Y Musikinspelningar](#)

[SW 79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport. \(Allmänt om sociala miljöer\) samt](#)

[OSW . 7911-7913 Seder och bruk.](#)

[Oa Sociologi64809 träffar](#)

[Oa\(x\) Sociologiska lexikon116 träffar](#)

[Oa:bf Sociologiska institutioner8 träffar](#)

[Oa:d Sociologisk teori, filosofi och metodlära5133 träffar](#)

[Oa:k Sociologins historia715 träffar](#)

[Oaa Socialpsykologi11628 träffar](#) kan ingå i 15

[Oab Sociala strukturer31995 träffar](#)

[Oac Familjesociologi6571 träffar](#)

[M Etnografi, socialantropologi](#)

[M\(x\) Etnografiska etc. lexikon112 träffar](#)

[M:b Etnografisk etc. forskning. Institutioner337 träffar](#)

[M:d Etnografisk etc teori, filosofi och metodlära2649 träffar](#)

[M:k Etnografins etc historia507 träffar](#)

[Ma Europa: allmänt1767 träffar](#)

[Mb Norden: allmänt373 träffar](#)

[Mc Sverige9481 träffar](#)

[Md Övriga Norden1365 träffar](#)

[Me Brittiska öarna \(Storbritannien\)434 träffar](#)

[Mf Mellaneuropa1064 träffar](#)

[Mg Nederländerna, Belgien och Luxemburg89 träffar](#)

[Mh Schweiz113 träffar](#)

[Mi Italien \(inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta\)192 träffar](#)

[Mj Frankrike338 träffar](#)

[Mk Spanien \(inkl Andorra och Gibraltar\)233 träffar](#)

[MI Portugal93 träffar](#)

[Mm Östeuropa1158 träffar](#)

[Mn Balkanländerna464 träffar](#)

[Mo Asien4523 träffar](#)

[Mp Afrika3277 träffar](#)

[Mq Amerika5608 träffar](#)

[Mr Oceanien1499 träffar](#)

[Ms Polarländerna549 träffar](#)

[Mu Bebyggelse och byggnader2315 träffar](#)

[Mv Föremål1351 träffar](#)

[Mx Näringsliv och arbetsliv3887 träffar](#)

[My Samhälls- och familjeliv3531 träffar](#)

[Mz Folkro och folkseder10687 träffar](#)

[Bl Omstridda fenomen och företeelser2995 träffar](#)

[O](#)

[SW . 7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm. Samt](#)

[SW . 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans. och](#)

[SW . 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek. och](#)

[SW . 794 Spel. Skicklighets-och turspel. Lotteri. Lotto. Tips etc.](#)

[Im Film26097 träffar](#)

[Ik Teater30897 träffar](#)

[Rc Danslekar och dans1723 träffar](#)

[Rh Scoutrörelsen684 träffar](#)

[Rd Spel och tidsfördriv7462 träffar](#)

[Re Lotteri, vadhållning, tips499 träffar](#)

[SW 795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.](#)

[OSW .7951 Socialvård.](#)

[Oh Sociala frågor och socialpolitik173581 träffar](#)

[Oh:oe Allmänt: sociallagstiftning140 träffar](#)

[Oh- Allmänt: särskilda länder och områden7023 träffar](#)

[Oha Arbete och arbetsmarknad54266 träffar](#)

[Ohc Bostäder8400 träffar](#)

[Ohd Emigration och immigration12477 träffar](#) även 7958

[Ohe Minoriteter12938 träffar](#)

[Ohf Social omsorg29923 träffar](#)

[Ohg Frivillig hjälpverksamhet3148 träffar](#)

[Ohj Alkohol-, narkotika- och nikotinfrågor10907 träffar](#)

[Ohj Genusfrågor35587 träffar](#)

[Ohk Fritidsverksamhet2265 träffar](#)

[Ohm Allmänna samlingslokaler516 träffar](#)

[OSW .7952/7956 Sociala miljöer, sociala verksamheter.](#)

Planering av sociala miljöer för [Odgm-Odgg](#) se 71+72

[Odgm Planering för rekreation, lek, fritid och kultur583 träffar](#)

[Odgp Planering för handel, industri och arbetsplatser277 träffar](#)

[Odgg Planering för kommunikationer och transporter1534 träffar](#)

[Oep Kriminologi och polisväsen15455 träffar](#)

[Oeq Kriminalvård3233 träffar](#)

[OSW .7957 Undervisning o d.](#)

[EUppfostran och undervisning](#)

[E:b Uppfostran och undervisning: forskning44 träffar](#)

[E:bf Organisationer och institutioner26 träffar](#)

[E:d Uppfostran och undervisning: teori och filosofi1395 träffar](#)

[E:k Uppfostran och undervisning: historia1888 träffar](#)

[E:oa Uppfostran och undervisning: sociologi293 träffar](#)

[Ea Pedagogik60803 träffar](#)

[Eh Uppfostran i hemmiljö1475 träffar](#)

[Em Undervisningsväsen \(ej högskolor\)47580 träffar](#)

[Ep Högskolor35133 träffar](#)

[Et Ungdomsvårdsskolor235 träffar](#)

[Eu Elever med särskilda behov8568 träffar](#)

[Ev Folkbildning5026 träffar](#)

[Ex Yrkesval1496 träffar](#)

[OSW .7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.](#)

[Odgl Planering för bostäder710 träffar](#) se 71+72

[Ohd Emigration och immigration12477 träffar](#)

[OSW .7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.](#)

[Bi Förenings- och mötesteknik1107 träffar](#)

[Bk Allmänna sällskap och föreningar3306 träffar](#)

[OSW 796/799 Sport, idrott o d.](#)

[Ra Gymnastik3153 träffar](#)

[RagMotion1185 träffar](#)

[Rah Bodybuilding314 träffar](#)

[Rai Yoga277 träffar](#)
[Raj Akrobatik12 träffar](#)
[Rb Idrott och sport28365 träffar](#)
[Rb:bf Idrottsorganisationer och -institutioner160 träffar](#)
[Rb:do Idrottspsykologi731 träffar](#)
[Rb:k Idrottsforskningens historia367 träffar](#)
[Rb:oa Idrottssociologi917 träffar](#)
[Rb- Särskilda länder och områden4253 träffar](#)
[Rba Allmän idrott. Friidrott725 träffar](#)
[Rbb Boll- och kägelsport4213 träffar](#)
[Rbc Simning, simhopp, dykning m m622 träffar](#)
[Rbd Sjösport. Båtsport1366 träffar](#)
[Rbe Djursport1600 träffar](#)
[Rbf Cykel-, motor- och flygsport1137 träffar](#)
[Rbg Vintersport1710 träffar](#)
[Rbh Rullskridskor, rullbräda, rullskidor90 träffar](#)
[Rbi Budo \(kampsporter\)502 träffar](#)
[Rbj Brottning145 träffar](#)
[Rbk Boxning218 träffar](#)
[RblTyngdlyftning49 träffar](#)
[Rbm Orienteringssport \(inkl skidororientering\)1599 träffar](#)
[Rbn Alpinism368 träffar](#)
[Rbo Friluftsliv1471 träffar](#)
[Rbp Fäktning183 träffar](#)
[Rbq Skytte340 träffar](#)
[Rbr Handikappidrott163 träffar](#)
[Rbv Olympiska spelen691 träffar](#)
[Rbz Särskilda idrottsutövare2594 träffar](#)

SW 8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur

OSW 80 Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.

F Språkvetenskap

[F\(x\) Flerspråkiga lexikon och språkvetenskapliga uppslagsverk1123 träffar](#)
[F:b Språkvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner177 träffar](#)
[F:d Språkteori och -filosofi10397 träffar](#)
[F:k Språkvetenskapens historia1329 träffar](#)
[F:oaSpråksociologi6526 träffar](#)
[F:oiSpråkstatistik73 träffar](#)
[F:puDatalogivistik1334 träffar](#)
[F:t Matematisk lingvistik81 träffar](#)
[F.0 Allmänt: särskilda språkvetenskapliga aspekter20983 träffar](#)
[Fb Indoeuropeiska språk: allmänt5008 träffar](#)
[Fc Svenska24043 träffar](#)
[Fd Övriga nordiska språk5173 träffar](#)
[Fe Engelska24149 träffar](#)
[Ff Tyska16219 träffar](#)
[Fg Nederländska1637 träffar](#)
[Fh Romanska språk: allmänt2891 träffar](#)
[Fi Italienska3959 träffar](#)
[Fj Franska11394 träffar](#)
[Fk Spanska6634 träffar](#)
[Fl Portugisiska1048 träffar](#)
[FmSlaviska och baltiska språk18187 träffar](#)
[Fn Keltiska språk772 träffar](#)
[Fo Grekiska och latin15432 träffar](#)
[Fp Indo-ariska språk2495 träffar](#)

[**Fq** Iranska språk1553 träffar](#)
[**Fr** Övriga indoeuropeiska språk998 träffar](#)
[**Fs** Semitiska språk11097 träffar](#)
[**Ft** Hamitiska språk och tchadspråk1909 träffar](#)
[**Fu** Finsk-ugriska och altaiska språk10458 träffar](#)
[**Fv** Sinotibetanska och austroasiatiska m.fl. språk3094 träffar](#)
[**Fx** Övriga språk7413 träffar](#)
[**Fy** Konstgjorda språk566 träffar](#)
[**Få** Teckenspråk550 träffar](#)

[**OSW** 81 Litteraturvetenskap. Litteraturhistoria.](#)

[**G Litteraturvetenskap**](#)

[**G\(x\)** Litteraturvetenskapliga lexikon802 träffar](#)
[**G:b** Litteraturvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner178 träffar](#)
[**G:dd** Litteraturvetenskaplig metodlära1357 träffar](#)
[**G:df** Litteraturestetik8370 träffar](#)
[**G:dg** Litteraturkritik3012 träffar](#)
[**G:do** Litteraturpsykologi1164 träffar](#)
[**G:k** Litteraturvetenskapens historia475 träffar](#)
[**G:oa** Litteratursociologi2804 träffar](#)
[**G.0** Särskilda litterära genrer och motiv27810 träffar](#)
[**G.** Allmänt: särskilda litterära perioder31799 träffar](#)
[**Gb** Germansk och nordisk litteraturhistoria: allmän1434 träffar](#)
[**Gc** Svensk litteraturhistoria28437 träffar](#)
[**Gd** Övrig nordisk litteraturhistoria7197 träffar](#)
[**Ge** Engelsk litteraturhistoria44252 träffar](#)
[**Gf** Tysk litteraturhistoria25513 träffar](#)
[**Gg** Nederländsk litteraturhistoria822 träffar](#)

[**Gh** Romansk litteraturhistoria: allmän1002 träffar](#)
[**Gi** Italiensk litteraturhistoria4836 träffar](#)
[**Gj** Fransk litteraturhistoria20285 träffar](#)
[**Gk** Spansk litteraturhistoria8600 träffar](#)
[**Gl** Portugisisk litteraturhistoria1668 träffar](#)
[**Gm** Slavisk och baltisk litteraturhistoria24365 träffar](#)
[**Gn** Keltisk litteraturhistoria366 träffar](#)
[**Go** Grekisk och latinsk litteraturhistoria12880 träffar](#)
[**Gp** Indo-arisk litteraturhistoria1190 träffar](#)
[**Gq** Iransk litteraturhistoria911 träffar](#)
[**Gr** Övrig indoeuropeisk litteraturhistoria160 träffar](#)
[**Gs** Semitisk litteraturhistoria3993 träffar](#)
[**Gt** hamitiska språk och tchadspråk129 träffar](#)
[**Gu** Finsk-ugrisk och altaisk litteraturhistoria4207 träffar](#)
[**Gv** Litteraturhistoria: sino-tibetanska och austroasiatiska språk1443 träffar](#)
[**Gx** Övrig litteraturhistoria2706 träffar](#)
[**Gz** Särskilda utländska författare6100 träffar](#)

OSW 82/89 Skönlitteratur på olika språk.

H Skönlitteratur

H.07 Folkdiktning: allmänt1506 träffar

Hbn Nordisk skönlitteratur: samlingar510 träffar

Hc Svensk skönlitteratur264319 träffar

Hd Övrig nordisk skönlitteratur22540 träffar

He Engelsk skönlitteratur111581 träffar

Hf Tysk skönlitteratur29946 träffar

Hg Nederländsk skönlitteratur2645 träffar

Hh Romansk skönlitteratur1176 träffar

Hi Italiensk skönlitteratur8110 träffar

Hj Fransk skönlitteratur26798 träffar

Hk Spansk skönlitteratur18943 träffar

Hi Portugisisk skönlitteratur4602 träffar

Hm Slavisk och baltisk skönlitteratur47428 träffar

Hn Keltisk skönlitteratur323 träffar

Ho Grekisk och latinsk litteratur25654 träffar

Hp Indisk litteratur4321 träffar

Hq Iransk litteratur5971 träffar

Hr Övrig indoeuropeisk litteratur1395 träffar

Hs Semitisk litteratur12166 träffar

Ht Litteratur på hamitiska språk och tchadspråk620 träffar

Hu Finsk-ugrisk och altaisk skönlitteratur19683 träffar

Hv Skönlitteratur på sinotibetanska och austroasiatiska m.fl. språk6319 träffar

Hx Övrig skönlitteratur6009 träffar

Hy Skönlitteratur på konstgjorda språk139 träffar

Hå Skönlitteratur på teckenspråk229 träffar

SW 9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia. Biografi.

OSW 90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.

Ä Tidningar

Bd Allmänna tidskrifter och allmänna serier9483 träffar

Bb Allmänna samlingsverk9362 träffar

Br Kommunikation, cybernetik, informationsteori6897 träffar

Bs Masskommunikation: allmänt13047 träffar

Bt Publicistik (inkl tidningsväsen och -historia)13022 träffar

Bu Masskommunikation: radio och television7423 träffar

Bv Informationsteknik (IT)5082 träffar

OSW 91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919 mots. 93/99.

N Geografi och lokalhistoria

N(x) Allmänt: geografiska lexikon453 träffar

N(y) Allmänt: kartor och bilder2829 träffar

N:d Geografisk teori, filosofi och metodlära680 träffar

N:k Geografiforskningens historia1898 träffar

N.0 Allmänt: reseskildringar och -handböcker, särskilda geografiska aspekter6401 träffar

Na Europa: allmänt2573 träffar

Nb Norden: allmänt2031 träffar

Nc Sverige79719 träffar

Nd Övriga Norden9805 träffar

Ne Brittiska öarna (Storbritannien)4697 träffar

Nf Mellaneuropa9987 träffar

[**Ng** Nederländerna, Belgien och Luxemburg1154 träffar](#)

[**Nh** Schweiz1086 träffar](#)

[**Ni** Italien4287 träffar](#)

[**Nj** Frankrike4121 träffar](#)

[**Nk** Spanien1958 träffar](#)

[**Nl** Portugal482 träffar](#)

[**Nm** Östeuropa6915 träffar](#)

[**Nn** Balkanländerna2880 träffar](#)

[**No** Asien16466 träffar](#)

[**Np** Afrika7168 träffar](#)

[**Nq** Amerika10113 träffar](#)

[**Nr** Oceanien \(Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien\)2084 träffar](#)

[**Ns** Polarländerna2285 träffar](#)

[**Nt** Oceaner och hav831 träffar](#)

[**Ny** Kartografi3678 träffar](#)

[**OSW** 92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.](#)

[**L Biografi med genealogi**](#)

[**L:k** Vetenskapshistoria7 träffar](#)

[**Ld** Genealogi9789 träffar](#)

[**Lk** Biografisk vetenskap660 träffar](#)

[**Lm** Biografiska uppslagsverk15002 träffar](#)

[**Ls** Biografiska samlingar10970 träffar](#)

[**Lz** Biografi: särskilda personer130729 träffar](#)

[**OSW** 93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.](#)

[**K Historia**](#)

[**K\(x\)** Historiska lexikon252 träffar](#)

[**K:bf** Historiska organisationer och institutioner146 träffar](#)

[**K:d** Historisk teori, filosofi och metodlära4808 träffar](#)

[**K:k** Historieforskningens historia4174 träffar](#)

[**K.** Allmänt: särskilda historiska perioder45052 träffar](#)

[**Ka** Europa: allmänt6460 träffar](#)

[**Kb** Norden: allmänt4345 träffar](#)

[**Kc** Sverige28531 träffar](#)

[**Kd** Övriga Norden14266 träffar](#)

[**Ke** Brittiska öarna \(Storbritannien\)15845 träffar](#)

[**Kf** Mellaneuropa30066 träffar](#)

[**Kg** Nederländerna, Belgien och Luxemburg1854 träffar](#)

[**Kh** Schweiz815 träffar](#)

[**Ki** Italien5268 träffar](#)

[**Kj** Frankrike13523 träffar](#)

[**Kk** Spanien4401 träffar](#)

[**Kl** Portugal851 träffar](#)

[**Km** Östeuropa26727 träffar](#)

[**Kn** Balkanländerna6073 träffar](#)

[**Ko** Asien52814 träffar](#)

[**Kp** Afrika12429 träffar](#)

[**Kq**Amerika29025 träffar](#)

[**Kr** Oceanien1087 träffar](#)

[**Ks** Polarländerna243 träffar](#)

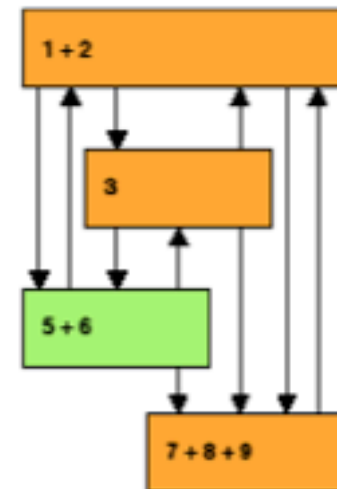
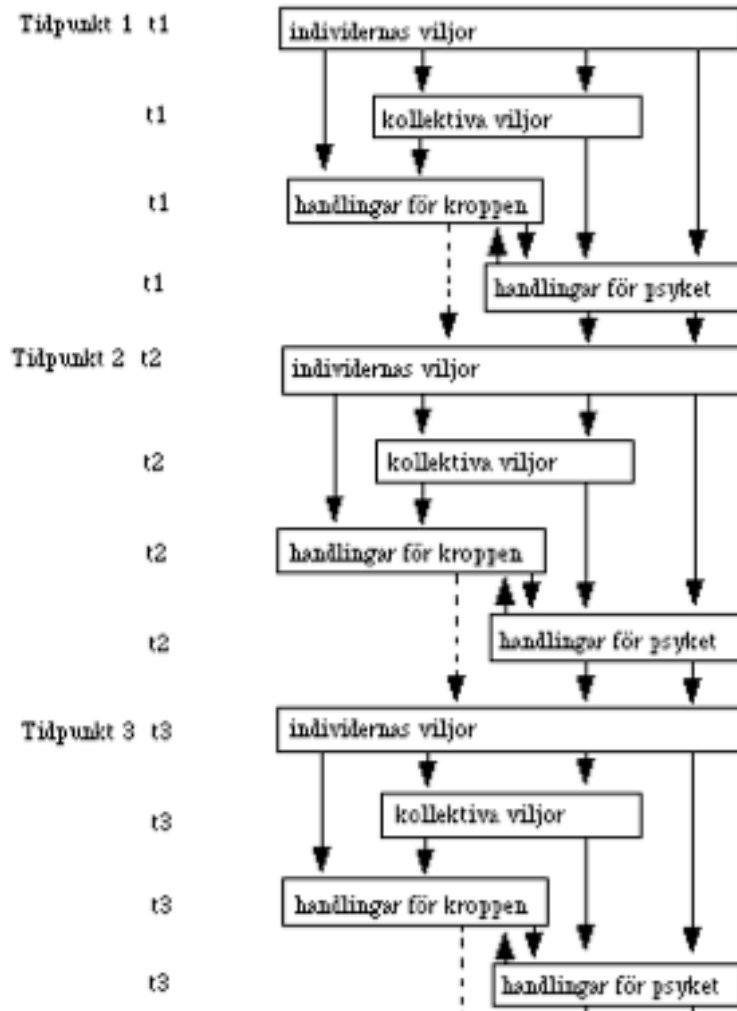
[**Kt** Allmän kulturhistoria21717 träffar](#)

[**Ku** Allmän socialhistoria22902 träffar](#)

[**Kv** Allmän ekonomisk historia19921 träffar](#) till 60

[**Ky** Historiska hjälpetenskaper16163 träffar](#) delar till 73

Den fundamentala påverkanskedjan

- 1-2 Filosofiska, psykologiska och religiösa verksamheter.
- 3 Politiska vetenskaper och politiska verksamheter.
- 5-6 Naturforskning och teknologiska/ekonomiska verksamheter.
- 7-9 Kulturella verksamheter.

4 Bakgrundens med pilarna: Sambandsforskning på samhällsnivå.

Påverkan enligt pilarna sker direkt eller indirekt.

Den fundamentala påverkanskedjan

Det är viktigt att observera den fundamentala påverkanskedjan, där individernas inre verkligheter ger viljor som styr världens utveckling. Viljorna styr de kollektiva politiska viljorna och individernas viljor och de politiska kollektiva viljorna styr tillsammans handlingarna i den yttre verkligheten.

Handlingarna styr dels ekonomiska/teknologiska verksamheter till kroppslig nytta (eller onytta), dels kulturella verksamheter som är informationsverksamheter med olika uttrycksmedel - till psykisk nytta (eller onytta).

De kulturella verksamheterna påverkar individernas inre verkligheter som i sin tur ger upphov till nya viljor, nya kollektiva viljor och nya ekonomiska och kulturella handlingar.

Vill man förbättra världen måste man se till att individernas inre verkligheter blir lämpliga, vilket kan göras bara med hjälp av lämpliga kulturella verksamheter.

Man kan säga att individernas inre verkligheter och viljor idag på det hela taget är olämpliga, hur ska man då kunna åstadkomma lämpliga kulturella verksamheter? Bland de kulturella verksamheterna finns de offentliga utbildningssystemen (grundskola, gymnasium etc) som genom årtal av förändringar i teorin blivit tämligen bra, i Sverige. I världen för övrigt finns många dåliga utbildningssystem eller inga alls.

Men utbildningssystemen är bara en liten del av alla kulturella verksamheter. Verksamheter som påverkar individernas inre verkligheter och viljor finns också i alla andra kulturella verksamheter: i

nöjesindustrin, i reklamindustrin, i tidningar, tidskrifter, radio, TV, video etc, i konst- och designvärlden, överallt. Dessa verksamheter översvämmas av informationer och program som visar livsstilar som inte befrämjar uppkomsten av lämpliga inre verkligheter och lämpliga viljor.

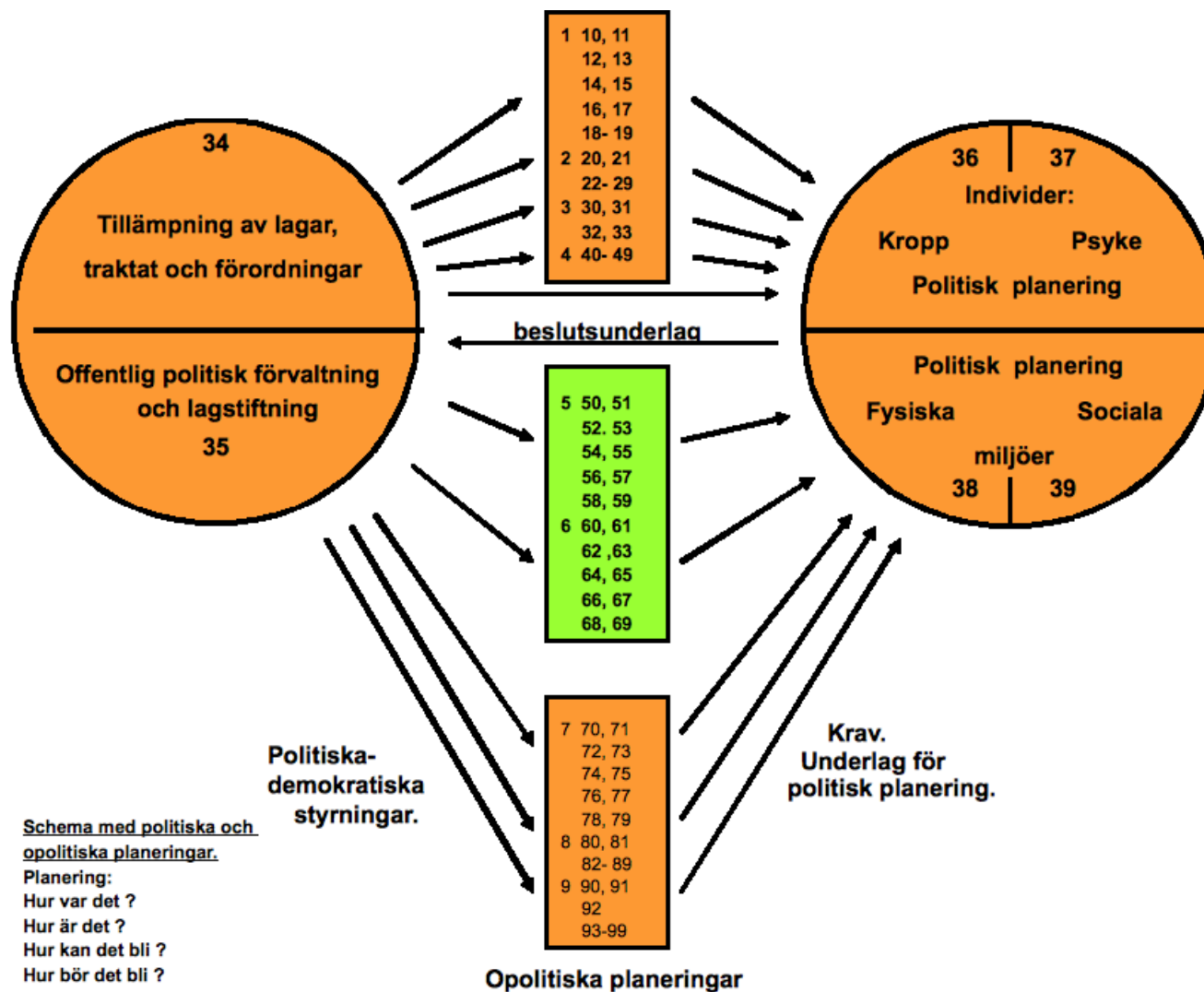
De ekonomiska/teknologiska verksamheterna är beroende av individernas inre verkligheter och viljor och av de kollektiva/politiska viljorna. Det innebär idag fördelning av produktion och konsumtion av varor och tjänster som är mer ojämlik än den behövde vara. Den nuvarande fördelningen är resultat av de bilder av livsstilar som de kulturella verksamheterna förmedlar.

Individernas inre verkligheter och deras viljor, politiken, de ekonomiska verksamheterna och de kulturella verksamheterna bildar alltså fyra stora problemkomplex, som påverkar varandra i ständigt pågående påverkanskedjor.

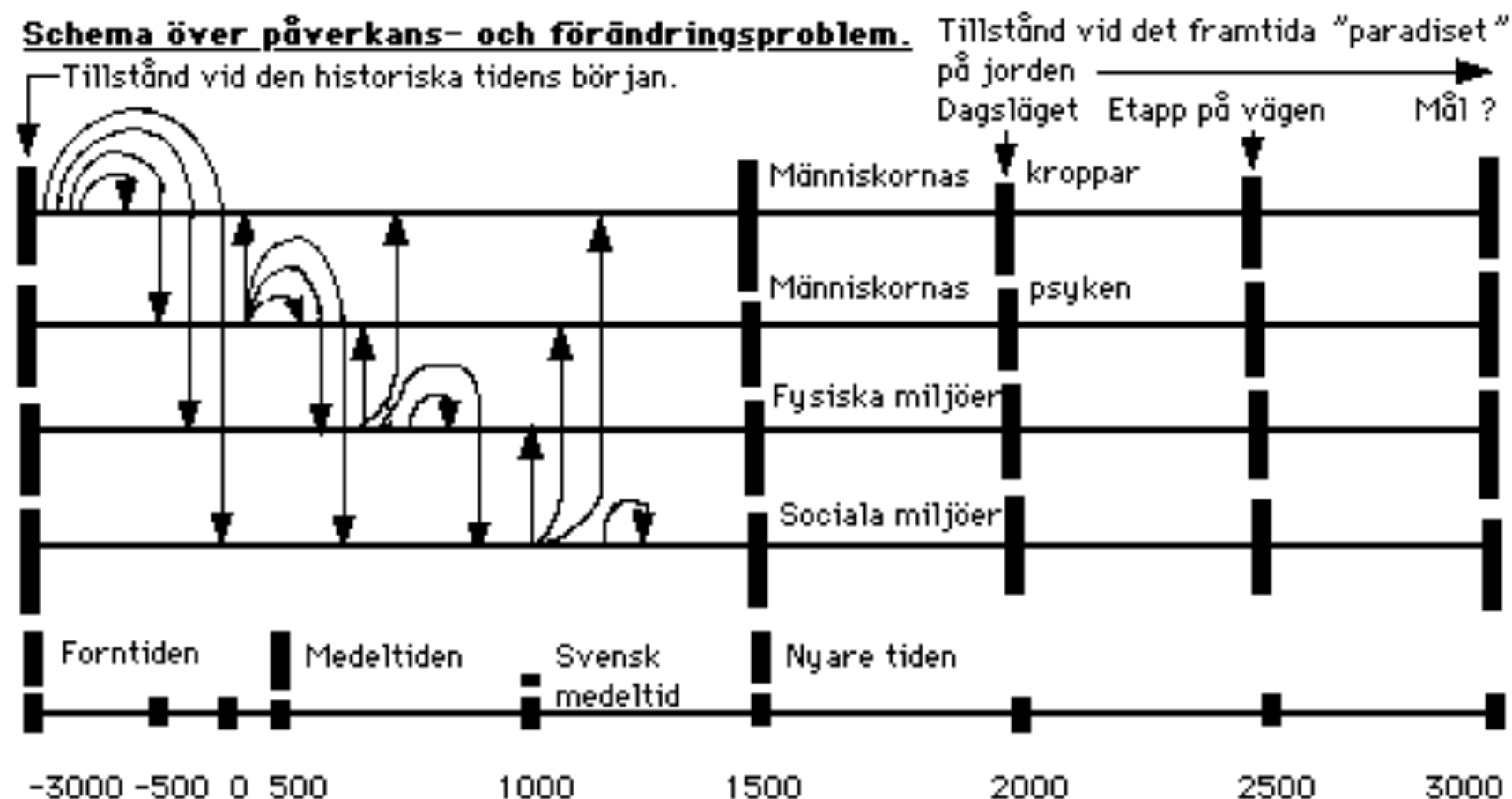
Komplexen innehåller många skevheter som borde rättas till.

Vill man rätta till skevheter i de fyra komplexen bör man ha lämpliga värderingar som utgångspunkt. Eftersom hela jordklotet bildar ett enda stort system bör man ha värderingar som gäller överallt. Det som då finns att tillgå är bland annat FNs mänskliga rättigheter och mål med komplement som bl a FNs Millenniedeklaration.

På område 4 i hemsidan <http://wimnell.com> har sambanden behandlats (första versionen 1999, justering 070208 och 100406 samt en hastig översyn 140410). Observera att område 4 på hemsidan är daterad 100410 och att det finns mycket som har tillkommit sedan dess. Se början på hemsidan.

Schema över påverkans- och förändringsproblem.

16 pilar med direkta och indirekta påverkansmöjligheter.

Hur kan och bör människorna påverka utvecklingen,

Människornas levnadsförhållanden och utvecklingens krafter.

Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer :

Individens kroppsliga förhållanden, dvs individens kroppsliga status och personliga hjälpmedel för de kroppsliga behoven.

Individens psykiska förhållanden, dvs individens olika psykiska tillstånd och aktiviteter, individens inre verklighet.

Individens fysiska miljö - fysiska samhälle. De fysiska miljöerna gäller det fysiska i omgivningarna. De fysiska miljöerna kan gälla:

- * De fysiska miljöerna som estetiska objekt med kulturella värden och funktioner.

- * De fysiska miljöerna som materiella objekt med ekonomiska värden och teknologiska funktioner.

Individens sociala miljö - sociala samhälle, dvs människornas psykiska samspel, de sociala miljöerna.

Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter :

Individernas viljor.

Kollektiva viljor. (Politik).

Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar).

Handlingar för psyket (informationshandlingar- kulturella handlingar).

Verksamheterna påverkar varandra i en påverkanskedja utan slut.

Människorna påverkar och påverkas genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmanroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Individer och samhällen planerar framtiden.

Planeringar går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheterna i varje planeringsfall :

Hur var det ?	Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.
Hur är det ?	Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.
Hur kan det bli ?	Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?
Hur bör det bli ?	Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter.

Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av

**psykiska och
kroppsliga förhållanden och av deras
fysiska och
sociala miljöer.**

Vill man förbättra världen - göra världen till en bättre plats - måste man arbeta på alla de fyra områdena om psykiska och kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer. De fyra områdena påverkar varandra och direkt eller indirekt slutmålet: tillfredsställelse för individen.

Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

Resonemangen leder till att man bör göra allt som är möjligt för att till alla genom utbildning och information sprida ut kunskaper om världs-förbättringsproblemen, dvs kunskaper om hur det var och är, kan bli och bör bli. För att ha något att sprida ut måste man hålla igång forskning, utredningar och planeringar. För att hålla ihop allt detta måste man hålla igång även kontinuerliga planeringar om forskning, utredning, utbildning, information och planeringar.

Planeringar bör finnas dels för en mängd ämnesområden-verksamhetsområden, dels för geografiska områden av olika storlekar. För alla planeringar bör finnas flera framtida tidshorisonter. Både tillstånd och framför allt processer bör planeras. Man bör alltså ha planeringar för tillstånd i rummet vid olika tidpunkter och planeringar för processer som fördelar i rummet och förändrar med tiden.

Man bör noga skilja mellan planeringar och beslut. Planeringar är beslutsunderlag. När alla fått alla informationer i planeringsprocesserna ska allas åsikter slussas igenom i hierarkierna till dem som fått makt att besluta, och det är också informationsprocesser som ingår i samhällsplaneringens problem.

Till problemen hör också informationsprocesserna från beslut till det slutliga verkställandet. Samhällsplaneringsprocesserna bildar ett jättelikt informationssystem som rymmer alla informationsflöden. I själva verket är det så att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna.

Samhällsplaneringsprocessernas och beslutsprocessernas problem kan ses som en mängd informationsproblem med ca 7 miljarder personers, dvs världsbefolkningens, inre informationsproblem i psykiska processer och ett yttre informationsproblem med informationsutbyten mellan alla dessa personer. Samhällsplanering innebär bl a konstruktion av förslag till framtider, då det konstruktiva arbetet utförs i de psykiska processerna med hjälp av kunskapsmaterial som tillkommer genom både inre och yttre informationsflöden.

Förändringsprocesserna hålls igång av informationsflöden i och mellan människorna, och därför övergår förändringsproblemen och samhällsplaneringens problem i ett stort problem om produktion och spridning av kunskaper och värderingar, som leder till handlingar som förändrar världen.

Vill man förbättra världen bör man i första hand förbättra individernas inre verkligheter och viljor och förbättra de politiska-demokratiska styrningsprocesserna. Det kan man göra genom åtgärder på planerings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena.

Arbetet om samhällsplaneringens problem vänder sig till dem som har makten över förändrings- och fördelningsprocesserna på olika nivåer och i synnerhet på de politiska nivåerna. Eftersom Sverige är en demokrati har i princip folket makten. Arbetet vänder sig därför till folket, men då den s k representativa demokratin tillämpas har de förtroendevalda politikerna makten och arbetet vänder sig därför främst till dem.

Men det vänder sig också i hög grad till alla som på ledande sätt på opolitiska nivåer medverkar vid förändring av individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och deras fysiska och sociala miljöer, och de finns inom alla delar av systemet. Arbetet vänder sig i hög grad till alla som sysslar med utbildning och information.

I rollen A1 behöver man information så att man klarar det dagliga livet. I den rollen kan man ställas inför problem var man ska köpa varor bäst, hur man lagar bra mat, hur man kan resa bäst, hur man gör för att bota krämpor, vart man vänder sig när man blir sjuk, hur man knypplar, vad aktierna står i, vad de ger på bio och teater, vem som vann fotbollsmatcherna etc etc. I den rollen vet man vad man vill efterfråga och det kan då vara bra med en söktjänst där man bara skriver in t ex "fotbollsmatcher" eller "magont". I ett väl utvecklat nät ska man då få "träffar" som beskriver det man är ute efter.

I rollen B1 gäller det att hitta ett bra jobb man trivs med och man får betalt för så mycket man vill ha. I den rollen måste man välja utbildning om man inte har någon man tycker räcker och då får man söka på utbildningar och lediga jobb.

I rollen B2 gäller det att göra jobbet bra, dvs man måste göra det på bästa sätt och på rätt tid. Vill man använda Internet för den här rollen får man söka på det yrke man valt och se om man kan få några tips om hur man bör göra. Arbetsgivarna bör tala om hur arbetet ska skötas och anställda och specialister och forskare kan komma med förslag till förbättring av arbetsrutinerna.

Rollen A2 är den verkligt svåra rollen : Att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer. Klassifikationssystemet som redovisas här är uppbyggt i första hand med hänsyn till rollen A2, men tillfredsställer automatiskt informationsbehoven i de andra rollerna eftersom man i rollen A2 behöver veta bland annat allt som man behöver veta i de andra rollerna. Det som man ytterligare behöver veta i rollen A2 är hur alla verksamheter påverkar varandra och behöver veta vad man ska sträva mot, dvs veta vilka verksamheter som behövs och hur de bör vara fördelade.

Information för rollen A2 kan man inte få genom att söka på ett enda ord utan man måste orientera sig i hela informationsutbudet. För att inte drunkna i all information måste man ha hjälp att få ordning på frågorna, och den hjälpen får man med det uppgjorda klassifikations-systemet för verksamheter.

Man kan klicka på alla länkar och kommer vidare om man är uppkopplad till nätet.

Söktjänsten google: <http://www.google.com>

Från www.riksdagen.se

All offentlig makt i Sverige utgår från folket och riksdagen är folkets främsta företrädare

Riksdagen är den högsta beslutande församlingen i vårt land. Svenska folket väljer vart fjärde år 349 personer som ska företräda dem i riksdagen.

Riksdagens uppgifter är att stifta lagar, besluta om skatter och bestämma statens budget. Riksdagen granskar också regeringen och de statliga myndigheterna. Dessutom har riksdagen stort inflytande på utrikespolitiken.

Så funkar riksdagen

Debatter & beslut

[Debatter och beslut om förslag](#)

[Interpellationsdebatter](#)

[Information från regeringen](#)

[Övriga debatter](#)

[Övriga kammaraktiviteter](#)

Ledamöter & partier

[Ledamöterna](#)

[Socialdemokraterna](#)

[Moderaterna](#)

[Sverigedemokraterna](#)

[Miljöpartiet](#)

[Centerpartiet](#)

[Vänsterpartiet](#)

[Liberalerna](#)

[Kristdemokraterna](#)

Utskotten & EU-nämnden

[Arbetsmarknadsutskottet](#)

[Civilutskottet](#)

[Finansutskottet](#)

[Försvarsutskottet](#)

[Justitieutskottet](#)

[Konstitutionsutskottet](#)

[Kulturutskottet](#)

[Miljö- och jordbruksutskottet](#)

[Näringsutskottet](#)

[Skatteutskottet](#)

[Socialförsäkringsutskottet](#)

[Socialutskottet](#)

[Trafikutskottet](#)

[Utbildningsutskottet](#)

[Utrikesutskottet](#)

[Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet](#)

[EU-nämnden](#)

Dokument & lagar

[Lagar](#)

[Förslag](#)

[Utskotten och EU-nämnden](#)

[Frågor och anmälningar](#)

[Utredningar](#)

[Kammaren](#)

[EU](#)

Så funkar riksdagen

[Demokrati](#)

[Riksdagen i samhället](#)

[Riksdagens uppgifter](#)

[Talmannen](#)

[Så arbetar ledamöterna](#)

[Så arbetar utskotten](#)

[Så arbetar EU-nämnden](#)

[Så arbetar partierna](#)

[Internationellt arbete](#)

[Förvaltningen](#)

[Riksdagens myndigheter och nämnder](#)

[Ordbok](#)

[Frågor & svar](#)

Demokrati handlar om alla människors lika värde och rättigheter och om möjligheten att vara med och bestämma. Men det finns flera saker som kännetecknar en demokrati.

I Sverige finns rättigheterna angivna i vår grundlag. Där står det att all offentlig makt utgår från folket och att riksdagen är folkets främsta företrädare. Riksdagen är på så sätt en mycket viktig del i den svenska demokratin.

Vart fjärde år är det val till riksdagen och då ska medborgarna utse 349 riksdagsledamöter. De ska representera människorna i Sverige och ledamöterna ska se till att folkets vilja genomsyrar besluten som riksdagen fattar.

Beslut som påverkar alla

Riksdagen fattar beslut som påverkar hela samhället. Samspelet mellan riksdagen och andra offentliga aktörer – regeringen, myndigheter, kommuner, landsting och EU – är stort.

Riksdagens arbete präglas av dess historia. Allmän rösträtt, övergången till ett enkammersystem och fyraåriga valperioder är exempel på viktiga händelser i riksdagens historia.

Olika maktcentrum

Demokratin brukar i första hand beskrivas ur väljarnas och de folkvaldas perspektiv. Men de demokratiskt valda församlingarna i stat, kommuner och landsting är inte ensamma om att ha makt och inflytande.

Exempel på andra starka maktfaktorer är den så kallade marknaden, massmedierna och domstolarna.

Marknaden påverkar landets ekonomi. Den ekonomiska utvecklingen i näringslivet har stor effekt på sysselsättningen och påverkar därför statens, kommunernas och landstingens skatteinkomster.

Även medierna är med och styr samhällsutvecklingen genom att påverka opinionen, förmedla nyheter och informera.

Den dömande makten utövas av fristående domstolar.

Kungen är statschef

Den högsta företrädaren för ett land kallas för statschef. I Sverige är det kungen, eller en regerande drottning, som är statschef. Den svenska statschefen har ingen politisk makt utan enbart representativa funktioner.

Som statschef öppnar kungen varje höst riksdagens riksmöte. Han är också ordförande i Utrikesnämnden.

Riksdagen, regeringen, myndigheter och kommuner är exempel på offentliga aktörer i vårt samhälle. Det finns många offentliga organ i Sverige. Men hur hänger egentligen alla organ samman och vilka uppgifter har de?

Riksdagen

Det är riksdagen som stiftar lagarna i Sverige. Besluten som riksdagen fattar gäller i hela Sverige. Man kan säga att riksdagen fattar beslut på den nationella nivån. Riksdagen beslutar till exempel inte om en kommun ska lägga ned en skola eller om en gymnasieskola ska börja ta betalt för skolluncherna. Däremot är det riksdagen som beslutar om statens pengar och hur dessa ska fördelas.

Regeringen

När väljarna har valt vilka 349 ledamöter som ska sitta i riksdagen utser riksdagen en statsminister. Därefter väljer statsministern vilka ministrar som ska ingå i regeringen.

Regeringen måste stödjas eller i alla fall tolereras av riksdagen, annars kan den tvingas att avgå. Riksdagen kan, när den vill, pröva om regeringen har stöd av riksdagen. Det kallas parlamentarism.

I grundlagen står det att regeringen styr riket. Det gör den genom att lägga fram förslag, propositioner, som riksdagen sedan ska ta ställning till. Enkelt uttryckt kan man säga att regeringen föreslår och riksdagen beslutar.

Regeringen kan också besluta om regler som alla i Sverige måste följa. Sådana regler kallas förordningar. Men det är bara riksdagen som kan besluta om lagar.

[Regeringen](#)

Myndigheterna

Myndigheterna ska se till att riksdagens och regeringens beslut genomförs. Om riksdagen till exempel beslutar att skicka en fredsbevarande styrka till Afghanistan så är det Försvarsmakten som ser till att detta händer.

Myndigheterna lyder under regeringen och är sorterade under olika departement. I Sverige är myndigheterna självständiga och ministrarna får inte gå in och detaljstyra myndigheternas arbete.

[Myndigheter \(regeringen\)](#)

Kommunerna

Sverige har 290 kommuner. Kommunerna ansvarar för en stor del av samhällsservicen där vi bor. Till de viktigaste uppgifterna hör förskola, skola, socialtjänst och äldreomsorg. I varje kommun finns en kommunfullmäktige. Där fattar kommunalpolitikerna beslut som gäller för just den kommunen. Besluten kan handla om att kommunen ska bygga en ny simhall eller öppna en ny förskola.

[Sveriges Kommuner och Landsting](#)

Landstingen

Det finns 20 landsting inklusive regionerna Gotland, Gävleborg, Halland, Jämtland, Jönköping, Kronoberg, Skåne, Västra Götaland, Örebro och Östergötland. Deras främsta uppgift är att ta hand om sjukvården. De politiska besluten för landstingen fattar landstingsfullmäktige.

[Sveriges Kommuner och Landsting](#)

Domstolarna

Domstolarnas uppgift är att lösa tvister mellan medborgare och döma brottslingar. Alla ska betraktas lika inför lagen.

[Sveriges Domstolar](#)

Skolväsendet

Skolväsendet drivs i offentlig eller enskild regi eller som privat skola som finansieras med avgifter. Ansvaret för skolan är delat mellan stat och kommun. Skolan ska verka för att demokratins idéer förs vidare och upprätthålls. Elevernas kunskap och världsbild ska bygga på demokratiska värden.

[Skolverket](#)

EU

Sedan 1995 är Sverige medlem i Europeiska unionen, EU. Besluten som EU fattar påverkar alla som bor i Sverige. Regeringen företräder Sverige i EU:s ministerråd. I Europaparlamentet kommer 20 av ledamöterna från Sverige.

Många av de förslag som riksdagen beslutar om kommer ursprungligen från EU. Det kan till exempel vara förslag som rör brottsbekämpning eller miljöfrågor. Det finns också politikområden som EU inte får besluta om. Dit hör till exempel EU-ländernas bostadspolitik och skolfrågor.

[Europa – EU:s webbportal](#)

[Om EU:s olika politikområden \(EU-upplysningen\)](#)

Marknaden

Marknaden, som består av företag och konsumenter tillsammans, påverkar landets ekonomi och arbetsmarknad. Den ekonomiska utvecklingen i näringslivet påverkar statens skatteinkomster.

Medierna

Medierna är med och styr samhällsutvecklingen. Genom nyhetsförmedling och information påverkar de opinionen, det vill säga vad folk tycker och tänker. Medierna kallas ibland den tredje statsmakten. Riksdagen och regeringen är de första statsmakterna.

Riksdagen är den högsta beslutande församlingen i vårt land. Vart fjärde år väljer svenska folket vilka 349 personer som ska företräda dem i riksdagen. Här kan du läsa om vad riksdagen gör.

Beslutar om lagar

En av riksdagens viktigaste uppgifter är att besluta om lagar. Förslag till en ny lag, eller ändring i en lag som redan gäller, kommer oftast från regeringen i en proposition. Men ett lagförslag kan också komma i en motion från en eller flera riksdagsledamöter. Alla lagförslag förbereds i utskott innan riksdagen fattar beslut. För att lagförslaget ska bli verklighet måste en majoritet av ledamöterna i riksdagen rösta för det. Riksdagen meddelar sitt beslut till regeringen, som ger ut den nya lagen och ser till att det blir som riksdagen beslutade.

[Beslutar om lagar](#)

Beslutar om statsbudgeten

Riksdagen beslutar om statens utgifter och inkomster i statsbudgeten. Det gör riksdagen efter att regeringen i budgetpropositionen lämnat förslag på hur staten ska använda sina pengar. När riksdagen har beslutat om statsbudgeten är det regeringen som ansvarar för statsbudgeten och genomför riksdagens beslut.

[Beslutar om statsbudgeten](#)

Kontrollerar regeringen

Riksdagen kontrollerar på flera sätt hur regeringen och myndigheterna sköter sitt arbete.

- Ledamöterna kan ställa frågor till regeringen.
- Konstitutionsutskottet (KU) granskar att regeringen följer reglerna.
- Om riksdagen inte har förtroende för en minister eller statsministern har den möjlighet att göra en misstroendeförklaring.

- Medborgare som är missnöjda över myndigheters handläggning kan vända sig till JO.
- Riksrevisionen granskar hur staten använder sina pengar.

[Kontrollerar regeringen](#)

Arbetar med EU-frågor

Sverige är medlem i Europeiska unionen, EU. Det innebär att riksdagen inte är ensam om att fatta beslut om lagar som ska gälla i Sverige. Det gör också EU:s institutioner. Regeringen företräder Sverige i EU. Regeringen samråder med riksdagen om vilken linje som Sverige ska driva i EU. Riksdagens och regeringens arbete med EU-frågor bedrivs på olika sätt i kammare, utskott och EU-nämnd.

[Arbetar med EU-frågor](#)

Utrikespolitiken

En av riksdagens uppgifter är att tillsammans med regeringen forma den svenska utrikespolitiken. I utrikesnämnden diskuterar och samråder regeringen med riksdagen om utrikespolitiken.

Utrikespolitiska beslut som riksdagen fattar är bland annat till vilka länder som Sverige ska skicka fredsbevarande styrkor och hur stor andel av bruttonationalinkomsten (BNI) som ska gå till biståndet.

[Utrikespolitiken](#)

Texten granskades: 3 juli 2013

Vi i riksdagen

I riksdagen finns talman, 349 riksdagsledamöter, partigrupper, partikanslier och tjänstemän i olika roller. Vilka är de och vad gör de?

[Så arbetar ledamöterna](#) [Så arbetar partierna](#) [Förvaltningen](#)

22 politikområden för politiken

Under årens lopp har innehållet i dominerande politikområden skiftat. Utredningar har visat att dagens politiska problem kan inordnas i 22 politikområden som huvudsakligen stämmer överens med regeringens ministerområden. <http://www.regeringen.se>

* **Partiledaren/statsministern Stefan Löfven.**

* **Allmänt om regeringens politik.**

* **Utrikes- och världspolitik. Globaliseringen.**

Politik för en utrikesminister.

* **Europapolitik.**

Politik för en EU-minister.

* **Demokratiproblem, juridik.**

Politik för en demokratiminister och en justitieminister.

* **Försvar.**

Politik för en försvarsminister.

* **Klimat och klimatpolitik.**

Politik för en miljöminister.

* **Transporter.**

Politik för en infrastrukturminister.

* **Planering av fysiska miljöer.**

Politik för en plan- och byggminister.

* **Landsbygdspolitik.**

Politik för en landsbygdsminister.

* **Bistånd.**

Politik för en biståndsminister.

* **Sjuk- och hälsovård, kemikalier, räddningstjänst.**

Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.

* **Hushållet. Mat, boende, energi, konsumtion, ekonomi.**

Politik för en hem- och konsumentminister och en energiminister.

* **Barn- och äldreomsorg. Velfärd. Socialtjänst.**

Politik för en barn-och äldreminister med välfärd och socialtjänst o d

* **Utbildning. Forskning.**

Politik för en utbildningsminister.

* **IT, Information, Konst, kultur, idrott.**

Politik för en IT-minister och en kultur- och idrottsminister.

* **Jobb.**

Politik för en arbetsmarknadsminister.

* **Näringar.**

Politik för en näringsminister.

* **Handel.**

Politik för en handelsminister.

* **Migration. Integration o d.**

Politik för en migrationsminister och en integrationsminister.

* **Polisen. Brott. Kriminalvård.**

Politik för justitieministerns polis- och kriminalpolitik.

* **Pengar. Skatt, bidrag, finanser, pensioner, försäkringar.**

Politik för finans-, finansmarknads- och socialförsäkringsministrar.

Områdena innehåller stora tydliga politiska problem och många detaljproblem.

När det gäller ordningen mellan områdena har här börjats med området om den politiska ledningen och området för hur man kommer fram till politiska förslag och förmedlar förslagen till väljarna.

Sedan kommer området för hur man ser på världen, världsplaneringen och utrikespolitiken samt hur man ser på Europa.

Efter det kommer problem med demokratin och juridiken, krigs- och försvarsproblem och problemen med klimatet sett som gällande världen och de olika länderna.

Sedan utbredningen över markytan: transporter, planeringen av den fysiska miljön och problem med glesbygden, det som tidigare brukade kallas jordbrukspolitik. Dessa problem kan ses som gällande hela världen och gällande varje land för sig, bland annat Sverige.

Efter dessa områden som kan gälla hela världen kommer området om biståndspolitik där de föregående problemen är förutsättningar för biståndet.

Sedan kommer områden som mer kan gälla närområden: först område om hälsa, sjukvård och räddning, sedan område om hushållens verksamheter och område om omsorg för grupper som behöver stöd.

Efter detta: område för utbildning, område för information och kultur od, område för jobb och område för näringar och område för handel.

Sedan område för rasism, främlingsfientlighet o d och integration, och område för brott, polis od.

Sist området för pengar. Man kan rimligen inte diskutera pengar förrän man gått igenom alla de tidigare områdena.

Statsministern [Stefan Löfven](#)

Utrikesministern [Margot Wallström](#)

Europaministrarna [Margot Wallström](#), [Stefan Löfven](#)

Justitieministern [Morgan Johansson](#)

Försvarsministern [Peter Hultqvist](#)

Klimatministern [Åsa Romson](#)

Transportministern [Anna Johansson](#) Infrastrukturminister

Bostads-, stadsutvecklings- och ITministern [Mehmet Kaplan](#)

Landsbygdsministern [Sven-Erik Bucht](#)

Bistandsministern [Isabella Lövin](#) Synen på kommunerna

Folkhälso- och sjukvårdsministern [Gabriel Wikström](#)

Hushållsverksamhetsministern m m [Kristina Persson](#) (Förslag)

Energiministern [Ibrahim Baylan](#)

Barn-, äldre- och jämställdhetsministern [Åsa Regnér](#)

Utbildnings- och forskningsministrarna:

Utbildningsministern [Gustav Fridolin](#)

Ministern högre utbildning och forskning [Helene Hellmark Knutsson](#)

Gymnasie- och kunskapslyftsministern [Aida Hadzialic](#)

Kultur- och demokratiministern [Alice Bah Kuhnke](#)

Arbetsmarknadsministern [Ylva Johansson](#)

Närings- och innovationsministern [Mikael Damberg](#)

Handelsministrarna [Mikael Damberg](#), [Margot Wallström](#)

Migrationsministern [Morgan Johansson](#)

Inrikesministern [Anders Ygeman](#) Polisminister

Finansministern [Magdalena Andersson](#)

Finansmarknadsministern [Per Bolund](#)

Civilministern [Ardalan Shekarabi](#)

Socialförsäkringsministern [Annika Strandhäll](#)

Sveriges regeringar under 100 år

Nedan finner du en förteckning över de ca 40 olika regeringar som har styrt Sverige under de senaste 100-talets början.

Årtal Statsminister Typ av regering

1900-09-12

1902-07-0 Fredrik von Otter Borgerlig

1902-07-05

1905-04-13 Erik Gustaf Boström Borgerlig

1905-04-13

1905-08-02 Johan Ramstedt Expeditionsministär

1905-08-02

1905-11-07 Christian Lundeberg Borgerlig samlingsregering

1905-11-07

1906-05-29 Karl Staaff Liberal

1906-05-29

1911-10-07 Arvid Lindman Höger

1911-10-07

1914-02-17 Karl Staaff Liberal

1914-02-17

1917-03-30 Hjalmar Hammarskjöld Höger

1917-03-30

1917-10-19 Carl Swartz Höger

1917-10-19

1920-03-10 Nils Edén Koalition: Liberal, Socialdemokratisk

1920-03-10

1920-10-27 Hjalmar Branting Socialdemokratisk

1920-10-27

1921-02-23 Louis De Geer (dy) Ämbetsmannaministär

1921-02-23

1921-10-13 Oscar von Sydow Ämbetsmannaministär

1921-10-13

1923-04-19 Hjalmar Branting Socialdemokratisk

1923-04-19

1924-10-18 Ernst Trygger Höger

1924-10-18

1925-01-24 Hjalmar Branting Socialdemokratisk

1925-01-24

1926-06-07 Rickard Sandler Socialdemokratisk

1926-06-07

1928-10-02 Carl Gustaf Ekman Koalition: Frisinnad, Liberal

1928-10-02

1930-06-07 Arvid Lindman Höger

1930-06-07

1932-08-06 Carl Gustaf Ekman Frisinnad

1932-08-06

1932-09-24 Felix Hamrin Frisinnad

1932-09-24

1936-06-19 Per Albin Hansson Socialdemokratisk

1936-06-19

1936-09-28 Axel Pehrsson (i Bramstorp) Bondeförbundet

1936-09-28

1939-12-13 Per Albin Hansson Koalition: Socialdemokratisk, Bondeförbundet

1939-12-13

1945-07-31 Per Albin Hansson Koalition: Socialdemokratisk, Bondeförbundet, Folkpartiet och Högern

1945-07-31

1946-10-06 Per Albin Hansson Socialdemokratisk

1946-10-11

1951-10-01 Tage Erlander Socialdemokratisk

1951-10-01

1957-10-31 Tage Erlander Koalition: Socialdemokratiskt, Bondeförbundet

1957-10-31

1969-10-14 Tage Erlander Socialdemokratisk

1969-10-14

1976-10-08 Olof Palme Socialdemokratisk

1976-10-08

1978-10-18 Thorbjörn Fälldin Koalition: Centerpartiet, Moderata samlingspartiet och Folkpartiet

1978-10-18

1979-10-12 Ola Ullsten Folkpartiet

1979-10-12

1981-05-19 Thorbjörn Fälldin

Koalition: Centerpartiet, Moderata samlingspartiet och Folkpartiet

1981-05-19

1982-10-08 Thorbjörn Fälldin Koalition: Centerpartiet, Folkpartiet

1982-10-08

1986-02-28 Olof Palme Socialdemokratisk

1986-03-01

1990-02-26 Ingvar Carlsson Socialdemokratisk

1990-02-26

1991-10-04 Ingvar Carlsson Socialdemokratisk

1991-10-04

1994-10-07 Carl Bildt Koalition: Moderata samlingspartiet, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokratiska samhällspartiet

1994-10-07

1996-03-22 Ingvar Carlsson Socialdemokratisk

1996-03-22

2006-10-06 Göran Persson Socialdemokratisk

2006-10-06 Fredrik Reinfeldt Koalition: Moderata samlingspartiet, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Folkpartiet

I september 2014 förlorade de borgerliga valet och en regering Stefan Löfven med socialdemokrater och miljöpartister trädde till.

Den svenska regeringen är beroende av världen utanför.

Makthavare i världen efter andra världskriget.

(010604. Datum och stavning är troligen rätt, men det kan finnas fel i stavningen av namnen.)

Sovjetunionen.

Upphörde 1991. Unionen ersattes av OSS, Oberoende Staters Samvälde, men Ryssland framstår som främste makthavaren.

1917-24 Vladimir Iljitj Lenin. Död i ämbetet.

24-53 Josef Stalin .Död i ämbetet.

53-55 Georgij Malenkov (regeringschef) utmanövrerad 1955+Nikita Chrusjtjev (förste sekr. i kommunistpartiet).

55-58 Chrusjtjev (k-partiet) + Nikolaj Bulganin (regeringsch, utstött 1958. Död 1975.

58-64 Chrusjtjev (k-sekr.+regch.) Avsatt. Död 1971.

64-77 Alexej Kosygin (reg-ch). Död 1980+ Leonid Bresjnev (sekr k-partiet)

77-82 Bresjnev (k-sekr+president).Död i ämbetet

82-84 Jurij Andropov (k-sekr+president) Död i ämbetet

84-85 Konstantin Tjernenko (k-sekr+ president . Död i ämbetet.

85-91 Mikhail Gorbatsjov (president mm)

53-56 Utrikesminister V Molotov.

57-85 Utrikesminister Andrej Gromyko

85-91 Utrikesminister Edvard Sjevardnase

91-91 Utrikesm. Alex Bessmertnych + Boris Pankin + Sjevardnase

Ryssland.

1992-99 Boris Jeltsin

2000-2008 Vladimir Putin

2008-2012 Dmitrij Medvedev

2012- Vladimir Putin

Amerikas förenta stater. USA.Presidenter.

1933-45 Franklin D Roosevelt (D=demokrat= amerikansk vänster).
Död i ämbetet.

45-53 Harry S Truman. (Demokrat)

53-61 Dwight D Eisenhower (R= republikan= amerikansk höger)

61-63 John F Kennedy (Dem, mördad)

63-69 Lyndon B Johnson (Dem)

69-74 Richard M Nixon (Rep,Avsatt)

74-77 Gerald R Ford (Rep)

77-81 Jimmy Carter (Dem)

81-89 Ronald Reagan (Rep)

89-93 George Bush (Rep)

93-00 Bill Clinton (Dem)

2001-08 George W Bush (Rep)

2009- Barack Obama (Dem)

Storbritannien/England. Premiärministrar.

1940-45 Winston Churchill (konservativ med samlingsregering)

45-51 Clement Attlee (Labour =vänster)

51-55 Churchill (konservativ= höger)

55-57 Anthony Eden (k)

57-63 Harold Macmillan (k)

64-70 Harold Wilson (lab)

70-74 Edward Heath (k)

74-76 Wilson (lab)

76-79 James Callaghan (lab)
79-90 Margaret Thatcher (k)
90-97 John Major (k)
97- 07 Tony Blair (lab)
07-10 Gordon Brown (lab)
10- David Cameron (k)

Frankrike. Makthavare och Presidenter.

1944-46 Provisoriska regeringar, chef till jan 1946 Charles de Gaulle, motståndsledare under kriget, därefter Gouin, Bidault, Blum.
47-59 "Fjärde republiken", relativt svag presidentmakt med många regeringar med svårigheter. Presidenter: 1947-54 Vincent Auriol, 54-59 René Coty. De Gaulle regeringschef fr o m juli 1958.
59- "Femte republiken", med stark presidentmakt, skapad av de Gaulle.

Härefter presidenter:

59-69 Charles de Gaulle (höger)
69-74 Georges Pompidou (höger)
74-81 Valéry Giscard d 'Estaing (höger)
81-95 François Mitterand (socialist=v)
95-07 Jacques Chirac (höger)
07-12 Nicolas Sarkozy (höger UMP)
12- François Hollande (vänster)

Tyskland. Förbundskansler.

(tom hösten 1990 enbart Västtyskland)
1949-63 Konrad Adenauer (CDU= högerparti)
63-66 Ludwig Erhard (CDU)
66-69 Kurt Georg Kiesinger (samlingsreg)
69-74 Willy Brandt (SPD= socialdem=v)

74-83 Helmut Schmidt (SPD)
83-98 Helmut Kohl (CDU)
98- 2005 Gerhard Schröder (SPD)
2005- Angela Merkel (CDU)

Föbundsrepubliken Kina

1949-76 Mao Tse-tung (Zedong)
1977-97 Deng Xiaoping . Död 1997.....
president Hu Jintao
2013 mars president Xi Jinping
premiärminister mars Li Keqiang

FNs generalsekreterare

1946-53 Trygve Lie
53-61 Dag Hammarskjöld
61-71 U Thant
71-81 Kurt Waldheim
82-92 Javier Pérez de Cuellar
92-96 Boutros Boutros Ghali
97-2006 Kofi Annan
2007- Ban Ki Moon

Vad borde regeringen i första hand syssla med?

Hur har folk det? Hur vill de ha det och hur bör de kunna få det?

Regeringens politik kan inordnas i 22 politikområden. För varje område finns en minister som ska hantera problem som finns i områdena, utom för det viktigaste politikområdet som gäller det som händer i hushållen, politikområdet för hushållsverksamheter. Det området har ingen minister.

Hushållsverksamheter. Hemkunskap.

64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.
641 Matlagning. 642 Måltider, servering, restauranger.
643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.
644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d, sopor, telenät.
645 Användning av inventarier o d
646 Personlig hygien od. Tillägg:tillgång till service utanför hemmet.
647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter, Kapital.
648 Städning-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
649 Personvård: barn, hemsjukvård o d .
(Numren från SW klassifikationssystem)

Detta är verksamheter som världens 7 miljarder människor alla har mer eller mindre. Verksamheterna är inte likadana världen över. I många fall är hushållen fattiga och lever på mindre än ett par tre dollar om dagen = cirka 20 kr per dag, hur det nu går till.

I Sverige är rimliga lägsta hushållskostnader i förvärsarbetande åldrar år 2016 för vuxen ensam 149 000 kr om året = cirka 400 kr per dag, för makar/sambor 232 000 kr = cirka 600 kr per dag. Pensionärer cirka ensam 139 000 kr per år, 380 kr per dag och pensionärsmakar cirka 206 000 kr per år, 560 kr per dag.

Hushållsverksamheterna är grundläggande problem både i Sverige och världen. De är grunden för välfärden. Hur fördelar sig välfärden, i Sverige, i världen?

I världen:

641 Maten. Är i världen som helhet ett problem. Det förekommer svält och näringsbrist. Skördarna slår fel. Mat slängs. Fördelningsproblem. Befolkningen ökar, räcker maten?

643 Bostäder. Bostadsbrist i Sverige. I världen dåliga bostäder och för få. Hälften av världens befolkning bor i städer, ofta tätt i höga hus utan kontakt med natur och därmed med tvivelaktig livskvalitet. Många sover på gatan.

644 Energi, el-, gas-, värme-, vatten- och hygienförsörjning o d, sophantering, telenät. Vatten och avlopp saknas ofta, ger sjukdomar och elände. Energibrist. Drift av energisystem.

645 Tillbehör till boendet, inventarier, kommunikations- och transportmedel. Hjälpmedel. Till fattigdom och dåliga bostäder hör dåliga tillbehör.

646 Personlig hygien o d. Tillägg: tillgång till service o d utanför hemmet. i stort sett verksamheter i alla andra politikområden. Sakerligen stora brister i världen.

647 Hushållsekonomi. Tillgång till pengar att betala hushållsverksamheterna med. Skatter, försäkringar, generella bidrag mm. Lån och skulder. Kapital.

648 Städning rengöring tvätt o d. Finns inte vatten och avlopp lätt tillgängligt blir det mycket problem. Ta bort farliga kemikalier, baciller.

649 Vård av barn, äldre och sjuka o d Gemensamma organ som stöd saknas ofta.

Sveriges regering

Regeringen styr Sverige och är motorn i arbetet med att förändra våra lagar och påverkar på så vis utvecklingen i vårt samhälle. Sveriges regering består av en statsminister och 23 ministrar.

Relaterad navigering

[Regeringskansliet](#)

[Regeringens politik](#)

[Sveriges regering - faktablad](#)

Statsrådsberedningen

Statsrådsberedningen ansvarar för att leda och samordna arbetet i Regeringskansliet.

Stefan Löfven

Statsminister

Kristina Persson

Minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete

Arbetsmarknadsdepartementet

Departementet ansvarar för arbetsmarknadspolitiken och har samordningsansvar för etablering av nyanlända.

Ylva Johansson

Arbetsmarknadsminister

Finansdepartementet

Departementet arbetar med frågor som rör ekonomisk politik, skatter, statlig förvaltning, finansmarknad och konsumentpolitik.

Magdalena Andersson

Finansminister

Per Bolund

Finansmarknads- och konsument-minister, biträdande finans-minister

Ardalan Shekarabi

Civilminister

Försvarsdepartementet

Departementet ansvarar för regeringens försvarspolitik.

Peter Hultqvist

Försvarsminister

Justitiedepartementet

Departementet ansvarar för rättsväsendet, migrations- och asylfrågor, krisberedskap, grundlagar, civilrätt med mera.

Morgan Johansson

Justitie- och migrationsminister

Anders Ygeman

Inrikesminister

Kulturdepartementet

Departementet ansvarar för kultur, medier, demokrati, mänskliga rättigheter nationellt och trossamfund.

Alice Bah Kuhnke

Kultur- och demokratiminister

Miljö- och energidepartementet

Departementet ansvarar för regeringens miljö-, energi och klimatpolitik

Åsa Romson

Klimat- och miljöminister, vice statsminister

Ibrahim Baylan

Energiminister

Näringsdepartementet

Departementet arbetar med frågor som rör näringsliv, bostäder och transporter, it samt regional tillväxt och landsbygds politik.

Mikael Damberg

Närings- och innovationsminister

Anna Johansson

Infrastrukturminister

Mehmet Kaplan

Bostads-, stadsutvecklings- och it-minister

Sven-Erik Bucht

Landsbygdsminister

Socialdepartementet

Departementet ansvarar för frågor om social omsorg, folkhälsa och sjukvård, socialförsäkring, jämställdhet och idrott.

Annika Strandhäll

Socialförsäkringsminister

Åsa Regnér

Barn-, äldre- och jämställdhetsminister

Gabriel Wikström

Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister

Utbildningsdepartementet

Departementet ansvarar för regeringens utbildnings-, forsknings- och ungdomspolitik.

Gustav Fridolin

Utbildningsminister

Helene Hellmark Knutsson

Minister för högre utbildning och forskning

Aida Hadzialic

Gymnasie- och kunskapslyftsminister

Utrikesdepartementet

Utrikesdepartementet och utlandsmyndigheterna ansvarar för Sveriges utrikes-, bistånds- och handelspolitik.

Margot Wallström

Utrikesminister

Isabella Lövin

Biståndsminister

Statsrådsberedningen

Statsrådsberedningen har ansvar för att leda och samordna arbetet i Regeringskansliet. Statsrådsberedningen är indelad i statsministerns kansli, förvaltningschefens kansli, rättschefens kansli och kansliet för samordning av EU-frågor.

Relaterad navigering

- [Rättsdokument](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)

Ansvariga statsråd

[Stefan Löfven](#)
Statsminister

[Kristina Persson](#)
Minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete

Rättsdokument

Rättsinformation är ett samlingsbegrepp för alla dokument som är ett resultat av lagstiftningsprocessens steg, baserat på Rättsinformationsförordningen, (SFS 1999:175).

Regeringskansliet publicerar följande rättsinformation på webbplatsen:

- Departementsserien (Ds) och promemorior
- Förordningsmotiv (Fm)
- Kommittédirektiv (Dir.)
- Propositioner (Prop.)
- Skrivelser (Skr.)
- Statens offentliga utredningar (SOU)
- Sveriges internationella överenskommelser (SÖ)

Kompleta serier av rättsinformation finns från halvårsskiftet år 2000 och framåt. Det kan dock finnas enstaka rättsdokument från tidigare år.

Genvägar

Andra webbplatser och databaser med rättsinformation:

- [Lagar och förordningar - Regeringskansliets rättsdatabaser](#)
- [Svensk författningssamling \(SFS\) i tryckt format](#)
- [Förordningsmotiv i tryckt format](#)
- [Lagrummet - svensk rättsinformation](#)
- [Digitaliserade SOU:er på Kungliga Bibliotekets webbplats](#)
- [Rättsinformationsförordningen, \(SFS 1999:175\) på riksdagens webbplats](#)

Myndigheter med flera

Till varje departements ansvarsområde hör ett antal statliga myndigheter som ska tillämpa de lagar och utföra den verksamhet som riksdag och regering har beslutat om. Regeringskansliet förvaltar också ett antal företag, hel- eller delägda av staten. Cirka 163 000 personer är anställda i dessa företag. Det finns även ett antal stiftelser som har bildats av staten.

Statsrådsberedningens organisation

Statsrådsberedningen är indelad i flera kanslier. Chef för Statsrådsberedningen är statsminister Stefan Löfven. I Statsrådsberedningen finns också ministern för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete Kristina Persson.

Närmast under statsråden är statssekreterarna. De biträder statsråden med planering, samordning och uppföljning av verksamheten.

Statsministern och statsministerns kansli

I statsministerns kansli finns en stab som hanterar statsministerns åtaganden. Staben arbetar också med regeringens övergripande politiska strategi. Det finns även en pressenhet som hanterar pressfrågor.

Emma Lennartsson och Hans Dahlgren är statssekreterare hos statsministern. Emma Lennartsson stödjer även statsministern i dennes roll som myndighetschef för Regeringskansliet. Hon ansvarar också närmast under statsministern för ledning och fördelning av arbetet i Statsrådsberedningen.

Hans Dahlgren ansvarar för utrikesfrågor och EU-frågor. Till sin hjälp har han utrikes- och EU-enheten.

I statsministerns kansli finns vidare ett särskilt kansli till stöd för Nationella innovationsrådet. Innovationsrådets uppgift är bland annat att utveckla Sverige som innovationsnation och stärka Sveriges konkurrenskraft. [Innovationsrådet](#)

Ministern för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete och kansliet för strategi- och framtidsfrågor

Ministern för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete får stöd av politiskt sakkunniga och en pressekreterare. Maja Fjaestad är statssekreterare hos statsrådet med ansvar för strategi- och framtidsfrågor.

Kansliet för strategi- och framtidsfrågor stödjer statsrådets arbete med att säkerställa en framtidsinriktad idé- och politikutveckling. Fokus ska ligga på långsiktiga, komplexa och sektorsövergripande frågeställningar som behöver ökad uppmärksamhet, initiativ och samordning. Arbete bedrivs i tre oberoende analysgrupper – Arbete i framtiden, Grön omställning och Konkurrenskraft samt Global samverkan.

[Kansliet för strategi- och framtidsfrågor](#)

Samordningskansliet

De två regeringspartierna ska gemensamt driva regeringens arbete framåt och ha inflytande över besluten. För att säkra att den överenskomna politiken också blir den som genomförs finns ett samordningskansli i Statsrådsberedningen.

I samordningskansliet finns en statssekreterare från respektive regeringsparti. Statssekreterare i samordningskansliet är Mats Andersson och Per Ängquist.

- [Cv Mats Andersson](#)
- [Cv Per Ängquist](#)

Förvaltningschefen och förvaltningschefens kansli

Förvaltningschefen är chef för Förvaltningsavdelningen men har sin organisatoriska placering i Statsrådsberedningen.

Förvaltningschefen ansvarar för att leda arbetet med att bereda Regeringskansliets anslag, samt för att utveckla och effektivisera myndigheten. Förvaltningschefen har under statsministerns statssekreterare dessutom ett övergripande ansvar för Statsrådsberedningens administration och budget.

Förvaltningschefens kansli ger stöd till förvaltningschefen både i egenskap av förvaltningschef i Regeringskansliet och som chef för Förvaltningsavdelningen. Kansliet medverkar i en rad olika frågor om Regeringskansliets organisation, lokalförsörjning samt utveckling och effektivisering av myndigheten Regeringskansliet.

I förvaltningschefens kansli finns en personaldirektör som leder och samordnar det gemensamma personalarbetet i Regeringskansliet.

Rättschefen och rättschefens kansli

Rättschefen i Statsrådsberedningen ansvarar för samordning inom Regeringskansliet i rättsliga och språkliga frågor som främjar enhetlighet och hög kvalitet i lagstiftning och förvaltning. Rättschefen vakar över lagenlighet, följdriktighet och enhetlighet vid beredningen av ärenden i Statsrådsberedningen.

Rättschefens kansli biträder rättschefen i arbetet med expeditions- och rättschefsgöromålen samt med rådgivning till övriga delar av Statsrådsberedningen i rättsliga frågor. Vidare samordnar och bereder kansliet svaren i konstitutionsutskottets granskningsärenden.

I rättschefens kansli finns även expeditionen för regeringsprotokollet.

Granskningskansliet

Granskningskansliet ansvarar för juridisk och språklig kvalitetskontroll av lagstiftning från alla departement. Kansliet granskar lagrådsremisser, propositioner, kommittédirektiv med mera avseende lagenlighet, följdriktighet, enhetlighet och begriplighet. Kansliet arbetar bland annat med rådgivning samt medverkar vid utbildning och annat utvecklingsarbete för att höja kvaliteten i Regeringskansliets texter. Dessutom ansvarar kansliet för EU-språkvården.

Vidare svarar kansliet för hanteringen av Svensk författningssamling (SFS) och för Regeringskansliets rättsdatabaser samt för Regeringskansliets kontakter med Lagrådet.

[EU-språkvården](#)

Kansliet för samordning av EU-frågorna

EU-kansliet är en tjänstemannaorganisation som ansvarar för att samordna Regeringskansliets EU-arbete. EU-kansliet samordnar övergripande EU-frågor, såsom frågor kring EU:s fördrag och långtidsbudget, vissa informationsfrågor samt EU-rättsliga frågor och främjar

anställningar av svenska medborgare i EU:s institutioner. Vidare granskar kansliet regeringens lagrådsremisser och propositioner ur EU-rättslig synvinkel och samordnar svenskt genomförande av EU-rätten.

Internrevisionen

Internrevisionen har till uppgift att utföra intern revision av all verksamhet inom Regeringskansliet, inklusive kommittéväsendet och utrikesrepresentationen.

Revisionen ska bland annat avse en självständig granskning av Regeringskansliets interna styrning och kontroll samt hur Regeringskansliet fullgör sina ekonomiska redovisningsskyldigheter.

Publicerad 06 november 2014 · Uppdaterad 19 november 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Statsrådsberedningen](#)

Kontaktuppgifter

E-post till statsråden eller till departementen skickas till respektive departements registrator. Den som vill ta del av inkommen e-post hänvisas i första hand till respektive departements registrator.

Regeringskansliet
Växel: 08-405 10 00
Besöksadress: Rosenbad 4
Postadress: 103 33 Stockholm

Genvägar

- [Kontaktuppgifter till departementens registratorer](#)
- [Departementens e-post- och besöksadresser](#)
- [Så hanteras e-post till regeringen och -departementen](#)

Arbetsmarknadsdepartementet

Departementet arbetar med frågor som rör en väl fungerande arbetsmarknad. Hit hör insatser för unga i jobb, matchning, arbetsmarknads-politiska program, arbetslöshetsförsäkringen samt frågor om arbetsrätt och arbetsmiljö så att alla människor har möjlighet att delta i arbetslivet med goda arbetsvillkor. Departementet har också samordningsansvar för nyanländas etablering.

Områden

[Arbetsmarknad](#)

[Arbetsrätt och arbetsmiljö](#)

[Nyanländas etablering](#)

Relaterad navigering

- [Arbetsmarknads-departementets delar i statens budget](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Remisser](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)

Ansvarigt statsråd

[Ylva Johansson](#)

Arbetsmarknadsminister

Genvägar

- [En arbetsmiljöstrategi för det moderna arbetslivet](#)
- [Tillbaka till jobb](#)
- [Snabbspår - snabbare etablering av nyanlända](#)
- [Sverige tillsammans](#)
- [Regeringens etableringspaket](#)
- [Tillsammans för unga i jobb](#)

Finansdepartementet

Finansdepartementet ansvarar för frågor som rör statens ekonomi. Det handlar om samordning av statens budget, prognoser och analyser, skattefrågor samt styrning och förvaltning av statens verksamhet. Dessutom ansvarar departementet för frågor som rör finansmarknad och konsumentlagstiftning.

Områden

[Ekonomisk politik](#)

[Finansmarknad](#)

[Kommuner och landsting](#)

[Konsumentpolitik](#)

[Offentlig upphandling](#)

[Skatt och tull](#)

[Spelpolitik](#)

[Statlig förvaltning](#)

Relaterad navigering

- [Finans-departementets delar i statens budget](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)

Ansvariga statsråd

[Magdalena Andersson](#)

Finansminister

[Per Bolund](#)

Finansmarknads- och konsumentminister, biträdande finansminister

[Ardalan Shekarabi](#)

Civilminister

Genvägar

- [Statens budget](#)
- [Finanspolitikens inriktning](#)
- [Långtidsutredningen 2015](#)

Försvarsdepartementet

Försvarsdepartementet ansvarar för Sveriges militära försvar och dess stödmyndigheter. Departementet planerar på strategisk nivå internationella insatser och säkerhetsfrämjande verksamhet och ger uppdrag till myndigheterna att genomföra samt följa upp dessa insatser.

Områden

[Försvar](#)

[Militärt försvar](#)

Relaterad navigering

- [Försvars-departementets delar i statens budget](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Remisser](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)

Ansvarigt statsråd

[Peter Hultqvist](#)

Försvarsminister

Genvägar

- [Försvarsdepartementet på Twitter](#)
- [Försvarsdepartementet på Flickr](#)

Justitiedepartementet

Justitiedepartementet ansvarar för rättsväsendets myndigheter, bland annat polisen, åklagarväsendet, domstolarna, kriminalvården samt för migrations- och asylfrågor och krisberedskap. Justitiedepartementet ansvarar för lagstiftningen inom områdena statsrätt och allmän förvaltningsrätt, civilrätt, processrätt, straffrätt samt migrations- och asylrätt.

Områden

[Asyl](#)

[Bekämpning av terrorism](#)

[Brottsbekämpande och brottsförebyggande](#)

[Civilt försvar](#)

[Familjerätt](#)

[Grundlagar och integritet](#)

[Krisberedskap](#)

[Migration](#)

[Rättssäkerhet och rättstrygghet](#)

[Rättsväsendet](#)

Relaterad navigering

- [Justitie-departementets delar i statens budget](#)
- [Rättsdokument](#)

- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Remisser](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)
- [Internationellt rättsligt samarbete](#)

Ansvariga statsråd

[Morgan Johansson](#)

Justitie- och migrationsminister

[Anders Ygeman](#)

Inrikesminister

Genvägar

- [Informationsmaterial: Justitiedepartementet](#)
- [Regeringens arbete med flyktingsituationen](#)
- [Regeringens satsning på brottsförebyggande åtgärder](#)
- [Regeringens samlade insats mot organiserad brottslighet](#)
- [Information om viseringar \(visum\)](#)
- [En europeisk e-juridikportal](#)
- [Till dig som är student](#)

Kulturdepartementet

Kulturdepartementet ansvarar för frågor som rör kultur, medier, demokrati, mänskliga rättigheter nationellt, de nationella minoriteterna och det samiska folkets språk och kultur. Departementet ansvarar också för arbetet mot diskriminering samt för frågor som rör det civila samhället, trossamfund och begravningsverksamhet.

Områden

[Civila samhället](#)

[Demokrati och mänskliga rättigheter](#)

[Kultur](#)

[Medier](#)

[Nationella minoriteter](#)

[Politiken mot diskriminering och rasism](#)

[Samepolitik](#)

Relaterad navigering

- [Kultur-departementets delar i statens budget](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)

Ansvarigt statsråd

[Alice Bah Kuhnke](#)

Kultur- och demokratiminister

Genvägar

- [Det här är Kulturdepartementet](#)
- [Samling mot rasism](#)
- [Filmen efter filmavtalet](#)
- [Kulturrådsbloggen](#)

Miljö- och energidepartementet

Miljö- och energidepartementet arbetar med frågor som rör minskade klimatutsläpp, en giftfri vardag, en hållbar energianvändning och att stärka den biologiska mångfalden på land och i vatten. Departementet ansvarar också för frågor som rör kretslopp och avfall, strålsäkerhet, skydd och skötsel av värdefull natur samt internationellt miljö- och energisamarbete. De 16 miljö kvalitetsmålen är grunden för regeringens miljöpolitik och miljömålssystemet är den centrala, gemensamma plattformen för aktörer i det svenska miljöarbetet.

Områden

[Energi](#)

[Miljö](#)

Relaterad navigering

- [Miljö- och energi-departementets delar i statens budget](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Remisser](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)

Ansvariga statsråd

[Åsa Romson](#)

Klimat- och miljöminister, vice statsminister

[Ibrahim Baylan](#)

Energiminister

Genvägar

- [Sveriges miljömål](#)
- [Aktuella regeländringar](#)
- [Prenumerera på Miljö- och energidepartementets nyhetsbrev](#)

Näringsdepartementet

Näringsdepartementet har ansvar för frågor som rör boende och byggande, bolag med statligt ägande, it-politik, näringsliv, innovation, landsbygd, livsmedel, regional tillväxt, postfrågor, samt transporter och infrastruktur.

Områden

[Areella näringar, landsbygd och livsmedel](#)

[Boende och byggande](#)

[Bolag med statligt ägande](#)

[Innovation](#)

[It-politik](#)

[Näringspolitik](#)

[Regional tillväxt](#)

[Transporter och infrastruktur](#)

Relaterad navigering

- [Närings-departementets delar i statens budget](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Remisser](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)

Ansvariga statsråd

[Mikael Damberg](#)

Närings- och innovationsminister

[Anna Johansson](#)

Infrastrukturminister

[Mehmet Kaplan](#)

Bostads-, stadsutvecklings- och it-minister

[Sven-Erik Bucht](#)

Landsbygdsminister

Genvägar

- [Näringsbloggen](#)
- [Näringsdepartementet på Twitter](#)
- [Näringsdepartementet på Flickr](#)
- [Näringsdepartementet på LinkedIn](#)
- [Område: Handel och investeringsfrämjande](#)

Socialdepartementet

Socialdepartementet ansvarar för frågor som rör samhällets välfärd. De handlar om att främja människors hälsa och samtidigt se till att sjuka får den vård de behöver. De omfattar försäkringar för att människor ska vara ekonomiskt trygga när de är sjuka, äldre eller när barnen är små. Omsorg om personer med sociala svårigheter, med funktionsnedsättning eller äldre ingår också. Dessutom arbetar departementet med rättigheter för barn och för personer med funktionsnedsättning och med jämställdhet mellan kvinnor och män.

Områden

[Barnets rättigheter](#)

[Folkhälsa och sjukvård](#)

[Funktionshinder](#)

[Idrott](#)

[Jämställdhet](#)

[Social omsorg](#)

[Socialförsäkringar](#)

[Spelpolitik](#)

Relaterad navigering

- [Social-departementets delar i statens budget](#)

- [Rättsdokument](#)
- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Remisser](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)

Ansvariga statsråd

[Annika Strandhäll](#)

Socialförsäkringsminister

[Gabriel Wikström](#)

Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister

[Åsa Regnér](#)

Barn-, äldre- och jämställdhetsminister

Genvägar

- [Feministisk regering](#)
- [Åtgärdsprogram för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro](#)

Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet ansvarar för regeringens utbildnings-, forsknings- och ungdomspolitik. Departementet arbetar med frågor som exempelvis handlar om skolresultat, lärarnas villkor, studiefinansiering och levnadsvillkor för unga.

Områden

[Barn- och ungdomsutbildning](#)

[Folkbildning](#)

[Högskola och forskning](#)

[Ungdomspolitik](#)

[Vuxenutbildning](#)

Relaterad navigering

- [Utbildningsdepartementets delar i statens budget](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)

Ansvariga statsråd

[Gustav Fridolin](#)

Utbildningsminister

[Aida Hadzialic](#)

Gymnasie- och kunskapslyftsminister

[Helene Hellmark Knutsson](#)

Minister för högre utbildning och forskning

Utrikesdepartementet

UD ansvarar för Sveriges förbindelser med andra länder och internationella organisationer och för bistånds- och internationell handelspolitik. UD utgör tillsammans med cirka 100 utlandsmyndigheter utrikesförvaltningen.

Områden

[Bistånd och utveckling](#)

[Demokrati och mänskliga rättigheter](#)

[Folkrätt](#)

[Handel och främjande](#)

[Utrikes- och säkerhetspolitik](#)

Relaterad navigering

- [Utrikesdepartementets delar i statens budget](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Utredningar och kommittéer](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Remisser](#)
- [Organisation](#)
- [Kontakt](#)
- [UD:s reseinformation](#)

Ansvariga statsråd

[Margot Wallström](#)

Utrikesminister

[Isabella Lövin](#)

Biståndsminister

Genvägar

- [Utrikesdeklarationen](#)
- [Legaliseringar på Juridiska expeditionen](#)
- [Sveriges diplomatiska förbindelser](#)
- [UD: presstjänst](#)
- [UD:s internationella presscenter](#)
- [Sweden Abroad](#)
- [Swedish Foreign Policy News](#)
- [Utrikes-departementet på Twitter](#)

Regeringens politik

Regeringen investerar i det som bygger Sverige starkt. Fler ska jobba, skolresultaten ska vändas och klimatutsläppen ska minska.

Regeringens prioriteringar

Relaterad navigering

- [Regeringsförklaringen](#)
- [Utrikesdeklarationen](#)
- [Statens budget](#)
- [Arbetsmarknad](#)
- [Arbetsrätt och arbetsmiljö](#)
- [Areella näringar, landsbygd och livsmedel](#)
- [Barn- och ungdomsutbildning](#)
- [Bistånd och utveckling](#)
- [Boende och byggande](#)
- [Bolag med statligt ägande](#)
- [Civila samhället](#)
- [Demokrati och mänskliga rättigheter](#)
 - [Barnets rättigheter](#)
 - [Folkrätt](#)
 - [Funktionshinder](#)
 - [Grundlagar och integritet](#)
 - [Nationella minoriteter](#)
 - [Politiken mot diskriminering och rasism](#)
 - [Samepolitik](#)
- [Ekonomisk politik](#)
- [Energi](#)
- [Familjerätt](#)
- [Finansmarknad](#)
- [Folkbildning](#)
- [Folkhälsa och sjukvård](#)

- [Försvar](#)
 - [Civilt försvar](#)
 - [Militärt försvar](#)
- [Handel och investeringsfrämjande](#)
- [Högskola och forskning](#)
- [Idrott](#)
- [Innovation](#)
- [It-politik](#)
- [Jämställdhet](#)
- [Kommuner och landsting](#)
- [Konsumentpolitik](#)
- [Krisberedskap](#)
- [Kultur](#)
- [Medier](#)
- [Migration](#)
- [Asyl](#)
- [Miljö](#)
- [Nyanländas etablering](#)
- [Näringspolitik](#)
- [Offentlig upphandling](#)
- [Regional tillväxt](#)
- [Rättsväsendet](#)
 - [Bekämpning av terrorism](#)
 - [Brottsbekämpande och brottsförebyggande](#)
 - [Rättssäkerhet och rättstrygghet](#)
- [Skatt och tull](#)
- [Social omsorg](#)
- [Socialförsäkringar](#)
- [Spelpolitik](#)
- [Statlig förvaltning](#)
- [Transporter och infrastruktur](#)
- [Ungdomspolitik](#)
- [Utrikes- och säkerhetspolitik](#)
- [Vuxenutbildning](#)

Regeringen borde på framträdande plats ha en beskrivning av hur regeringen styr Sverige. Riksdagens nyss visade beskrivning av Sveriges styrning borde regeringen ha fullföljt på sin hemsida, men det går inte att hitta någon sammanhängande beskrivning av regeringens styrningsproblem.

Listan med regeringens politik innehåller hänvisningar med vars hjälp man kan plocka fram delar av styrningsproblemen, men listan är gjord i bokstavsordning och det försvårar.

Regeringen styr Sverige men har få möjligheter att styra. Styrningen sker huvudsakligen med statsbudgeten, lagar, förordningar, direktiv till myndigheter och utredningar o d. Regeringen har inget direkt inflytande i kommuner och landsting men har genom länsstyrelserna vissa möjligheter att styra ute i landet. På listan över regeringens politik finns inte någon hänvisning till länsstyrelser. I redovisningarna om departementen finns hänvisningar till myndigheter o d, men inte till länsstyrelserna.

Styrning av kommuner och landsting kan regeringspartierna i viss mån göra genom partiernas medlemmar, men det ingår inte i regeringens uppgifter. Socialdemokraterna och miljöpartiet har hemsidor på internet, men de är inte särdeles tydliga för att inte säga otydliga. Hur påverkar regeringen regeringspartiernas medlemmar? Gör partimedlemmarna som regeringen vill ? Hur hämtar regeringen upp partimedlemmarnas åsikter?

Varifrån regeringen hämtar sina idéer får man inte veta.

Regeringens styrningsproblem är komplicerade, mer om detta kan inte avhandlas nu.

Regeringsförklaringen och utrikesdeklarationen ger vissa uppgifter om regeringens politik, men är översiktliga utan närmare konkretioner.

Den verklighet som regeringen ska styra förändras varje dag. I radio, TV och tidningar o d får man varje dag uppgifter om läget, som påverkar hur regeringen bör förhålla sig.

För att få ordning på politiken bör regeringen har ständigt pågående planeringar som systematiskt och fullständigt avhandlar problemen.

Sådan planering ser man inte av och regeringen nödgas hasteligen svänga om sin politik när något stort inträffar.

Den nya regionindelning som föreslås nu för Sverige, med sex regioner ger bra förutsättningar för en bättre planering av Sverige. Det har påpekats i

Sven Wimmell 1 april 2016:
Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Tillägg till utredningen 5 februari 2016.
<http://wimmell.com/omr36-39zzzl.pdf>

Det behövs också en svensk världsplanering som borde kunna utvecklas i ministerområdet för bistånd.

Planeringarna för Sverige och världen bör byggas upp enligt de 22 politikområdena som visats tidigare.

22 politikområden för politiken

Under årens lopp har innehållet i dominerande politikområden skiftat. Utredningar har visat att dagens politiska problem kan inordnas i 22 politikområden som huvudsakligen stämmer överens med regeringens ministerområden. <http://www.regeringen.se>

* **Partiledaren/statsministern Stefan Löfven.**

* **Allmänt om regeringens politik.**

* **Utrikes- och världspolitik. Globaliseringen.**

Politik för en utrikesminister.

* **Europapolitik.**

Politik för en EU-minister.

* **Demokratiproblem, juridik.**

Politik för en demokratiminister och en justitieminister.

* **Försvar.**

Politik för en försvarsminister.

* **Klimat och klimatpolitik.**

Politik för en miljöminister.

* **Transporter.**

Politik för en infrastrukturminister.

* **Planering av fysiska miljöer.**

Politik för en plan- och byggminister.

* **Landsbygdspolitik.**

Politik för en landsbygdsminister.

* **Bistånd.**

Politik för en biståndsminister.

* **Sjuk- och hälsovård, kemikalier, räddningstjänst.**

Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.

* **Hushållet. Mat, boende, energi, konsumtion, ekonomi.**

Politik för en hem- och konsumentminister och en energiminister.

* **Barn- och äldreomsorg. Velfärd. Socialtjänst.**

Politik för en barn-och äldreminister med välfärd och socialtjänst o d

* **Utbildning. Forskning.**

Politik för en utbildningsminister.

* **IT, Information, Konst, kultur, idrott.**

Politik för en IT-minister och en kultur- och idrottsminister.

* **Jobb.**

Politik för en arbetsmarknadsminister.

* **Näringar.**

Politik för en näringsminister.

* **Handel.**

Politik för en handelsminister.

* **Migration. Integration o d.**

Politik för en migrationsminister och en integrationsminister.

* **Polisen. Brott. Kriminalvård.**

Politik för justitieministerns polis- och kriminalpolitik.

* **Pengar. Skatt, bidrag, finanser, pensioner, försäkringar.**

Politik för finans-, finansmarknads- och socialförsäkringsministrar.

Regeringsförklaringen den 15 september 2015

Statsminister Stefan Löfven, riksdagen, 15 september 2015

Ladda ner: [Regeringsförklaringen 2015 \(pdf 2 MB\)](#)

Eders Majestäter, Eders Kungliga Högheter, Herr talman, Ärade ledamöter av Sveriges riksdag!

Vad ska den blågula flaggan symbolisera? När polariseringen ökar och oron sprids så behöver vi samla oss kring vilket Sverige vi vill ha.

Vad vill vi berätta för våra barn och barnbarn om det samhälle där de växer upp?

Vad vill vi beskriva när vi åker utomlands och får frågor om vårt land?

Vad vill vi att Sverige ska stå för?

Jag tror på ett Sverige som vi skapar tillsammans, som är något större än bara en sammanslutning av människor på en geografisk yta, som är en gemenskap där vi känner ansvar för varandra.

Där människors engagemang och vilja till arbete är det som bygger samhället starkt. Där vi välkomnar människor som flyr undan krig och förtryck.

Där ingen lämnas efter, men ingen heller hålls tillbaka.

Ett öppet Sverige där vi både strävar efter att ha de mest högteknolo-

giska företagen, spetsforskning och miljöteknik i den absolut framkanten och att bli det mest jämställda och jämlika landet i världen.

För ett sammanhållet och solidariskt samhälle är en förutsättning för ett rikt och välmående land.

Sverige ska vara ett land i arbete. Investeringar görs nu i nya bostäder och infrastruktur, i företagande och på att utbilda människor till jobb. Så pressas arbetslösheten tillbaka.

De stora behoven i svensk skola möts nu med investeringar i lärarkåren, fler anställda, mindre barngrupper och i en jämlik skola. Så kan kunskapsresultaten höjas.

Klimatomställningen skyndas nu på för att det är nödvändigt för planetens framtid och för att det stärker vår konkurrenskraft och livskvalitet. Så tar vi täten i klimatarbetet.

Detta är vårt gemensamma framtidsprojekt.

Så bygger vi ett Sverige att vara stolt över.

Riksdagens partier har under det förra riksdagsåret ingått flera viktiga överenskommelser. Nu finns bland annat en bred enighet kring budgetprocessen, försvaret, vapenexporten, betygen, presstödet, amorteringskraven för bolån, militära insatser i Mali och Irak samt ett fortsatt gott samarbete kring pensionssystemet. Det är en styrka för vårt land. Samarbetsregeringen vill inledningsvis rikta ett tack till alla som konstruktivt medverkat i dessa överenskommelser.

Herr talman!

Säkerhetsläget i vår närhet har försämrats.

Den ryska aggressionen och destabiliseringen av Ukraina är den allvarligaste utmaningen mot den europeiska säkerhetsordningen sedan det kalla krigets slut. Rysslands illegala annektering av Krim är ett brott mot folkrätten. Gränser får inte ändras med våld. Stödet till Ukraina fortsätter, såväl politiskt som ekonomiskt.

Ett modernt totalförsvar skapas för att möta de utmaningar som följer av det förändrade säkerhetspolitiska läget. Den blocköverskridande överenskommelsen lägger grunden för försvarets framtida inriktning. Försvarsanslagen höjs. Den militära förmågan ökas successivt. Samtidigt fördjupas våra internationella samarbeten. Det svensk-finska samarbetet har särskild prioritet. Den svenska militära alliansfriheten tjänar alltjämt vårt land väl.

Ett brett arbete påbörjas för en tydlig politik för Sveriges säkerhet. Hoten mot vår säkerhet är föränderliga och komplexa. Terrorism, digital sårbarhet, epidemier och klimatförändringar är exempel på nutida hot. Flera partier bjuds in för att delta i detta arbete.

Sveriges kandidatur till FN:s säkerhetsråd är ett konkret uttryck för regeringens vilja att ta ett större ansvar för fred och säkerhet. Sverige ska verka för ett aktivt konfliktförebyggande arbete med tidiga insatser. Ansträngningarna för att lösa pågående krig och konflikter måste intensifieras. För att nå en tvåstatslösning mellan Israel och Palestina måste direkta förhandlingar inledas.

Också de humanitära insatserna måste förstärkas och effektiviseras. Sverige fortsätter att vara en av världens största givare av humanitärt bistånd. Vi ska vara en stark röst i världen för frihet, fred, mänskliga rättigheter och solidaritet.

Kriget i Syrien fortsätter att orsaka ett enormt mänskligt lidande. Regeringen fördömer Assadregimens omfattande attacker mot civila och ISIL:s barbariska övergrepp. Särskilt upprörande är det

systematiska våldet mot kvinnor och barn. 250 000 människor har mist livet. Ett ökat tryck på Assad-regimen, och de stater som stödjer den, krävs för att nå en politisk lösning.

Sverige vill att EU samlar sig till en mer aktiv och pådrivande roll, i kontakt med länder i regionen, och konstruktivt stödjer FN:s sändebud för Syrien. Sverige vill se att en internationell kontaktgrupp bildas med USA, Ryssland, regionala parter och EU för att främja FN:s ansträngningar. Och det brådskar. FN:s säkerhetsråd och dess stormakter, måste ta sitt ansvar för att få ett slut på detta blodbad.

Miljoner människor flyr undan kriget. Fler länder måste göra mer för att erbjuda människor skydd. Sverige ökar stödet till FN:s flyktingkommissaries hjälpsatser på plats. Räddningsinsatserna på Medelhavet fortsätter. Lagliga vägar för att söka asyl måste finnas.

Sverige står upp för asylrätten. I tider av kris är den som viktigast. Den som flyr från krig och förtryck ska kunna få skydd i Sverige. Den som saknar skäl att stanna ska återvända. Sverige har en reglerad invandring.

Ansvar för asylsökande måste delas. Det gäller i EU – mellan EU:s medlemsländer. Inget land ska smita undan sitt ansvar. Och det gäller i Sverige – mellan kommunerna. Ingen kommun ska kunna smita undan sitt ansvar.

Många människor gör i dag viktiga insatser. Det är lärare som gör sitt yttersta för att ge barn en ny start i Sverige. Det är fotbolls- och bandytränare som välkomnar nya spelare i laget. Det är volontärer som hjälper till med läxor. Så kan dagens nyanlända, precis som de som en gång flydde diktaturens Chile eller kriget på Balkan, snabbare bli en del av vårt samhälle och vara med och bygga Sverige. Det är insatser som regeringen hyllar.

Jag kommer att kalla till en nationell samling,

Sverige tillsammans, för en ännu bättre etablering. Kommuner, regioner, civilsamhället, idrottsrörelsen, trossamfund, myndigheter, näringsliv och fackföreningar med flera bjuds in för att ta fram de bästa lösningarna för ett starkt svenskt mottagande.

I många kommuner är situationen ansträngd. En stor satsning genomförs därför för snabbare etablering. Kommunerna ges ökade resurser för att förbättra svenskundervisningen för vuxna och skolgången för barn och unga. Den statliga ersättningen för mottagande av nyanlända höjs rejält. Ersättning för ensamkommande barn och unga anpassas så att den blir mer förutsägbar och kostnadseffektiv.

Alla vuxna som kommer till Sverige ska få arbeta och göra rätt för sig. Svenskundervisning ska börja redan på asylboendet. En validerings-satsning görs för att snabbare identifiera människors kompetens. Snabbspår in på arbetsmarknaden utarbetas.

Så kan de människor som flytt krig och förföljelse påbörja nya liv. Så står Sverige bättre rustat för den demografiska utvecklingen. Så blir det som nu är en utmaning, en tillgång för Sverige.

Anna Lindh påminde oss om varför EU en gång skapades.

"Stater som i generationer bekämpat varandra, skulle med ekonomiskt samarbete och vardaglig sammanflätning förhindra väpnade konflikter i Europa. Krig är osannolikt mellan länder som är ömsesidigt beroende av varandra – ekonomiskt, socialt och politiskt."

Flyktingkrisen, den ekonomiska krisen i Grekland och den kommande folkomröstningen i Storbritannien utmanar på olika sätt det europeiska samarbetet. Sverige arbetar för ett starkt och sammanhållet Europa, där fler jobb skapas, där jämställdheten ökar och där klimatpolitiken är

ambitiös. Lika lön för likvärdigt arbete enligt lagar och avtal i arbetslandet är en princip som ska gälla i hela EU. På svenskt initiativ driver nu flera länder på för att den fria rörligheten inte ska kunna användas för att kringgå nationella lagar och kollektivavtal. Så kan ett medborgarnas EU skapas – ett EU som visar sin nytta i människors vardag.

Herr talman!

Hårt arbete ligger framför oss.

Under flera år har svensk produktivitet och konkurrenskraft sjunkit. Underskotten i statens finanser har vuxit. Arbetslösheten har ökat. Klyftorna har vidgats. Skolresultaten har fallit. Miljöarbetet har prioriterats ned.

Men nu har arbetet inletts för att vända utvecklingen. Målet är högt ställt. Sysselsättningen och antalet arbetade timmar ska öka så att Sverige år 2020 når EU:s lägsta arbetslöshet.

En ansvarsfull ekonomisk politik är grunden. Ordning och reda i de offentliga finanserna är en förutsättning för fler jobb och en hållbar finansiering av välfärden. Kortsiktiga skattesänkningar får stå tillbaka till förmån för långsiktiga investeringar. Underskotten betas av.

Steg för steg ska jobbmålet nå genom Sveriges nya jobbagenda. Den består av tre delar:

Den första är framtidsinvesteringar.

En stor bostadspolitisk satsning genomförs.

Ett investeringsstöd riktat mot mindre och energieffektiva lägenheter introduceras. En särskild stimulans införs för att snabbt uppföra fler

studentbostäder. En byggbonus riktas till kommuner där det byggs nya bostäder.

Järnvägs- och vägunderhållet förstärks i hela landet, från norr till söder.

Infrastrukturinvesteringar som leder till fler bostäder, bättre godstransporter och pålitlig arbetspendling prioriteras. Investeringarna i infrastrukturen ökar med drygt 40 procent fram till 2019.

Sverige ska vara ett av världens främsta forskningsländer.

Under året arbetas en ny forskningsproposition fram med ett tioårigt perspektiv.

Takten ökas i klimatomställningen.

Satsningen på miljö- och klimatteknik för att stärka företagens innovationskraft utökas. Investeringstödet Klimatklivet riktas till det som ger störst effekt på klimatutsläppen.

Den andra delen av Sveriges nya jobbagenda är en aktiv näringspolitik för fler och växande företag.

En strategi för nyindustrialisering tas fram.

Den industrinära forskningen utvecklas. Sverige ska bli ett mer attraktivt land för investeringar inom modern industriell verksamhet.

Statens riskkapital reformeras för att stödja innovativa företag i hela landet.

Företag i tidiga och växande utvecklingsskeden prioriteras. Innovationsrådet har hittills identifierat tre samverkansprogram inom Life science, miljö- och klimatteknik samt digitalisering.

En modern näringspolitik skapar jobb i hela landet.

Skogen – det gröna guldets – ska bidra till fler jobb och brukas hållbart. Arbetet med ett nationellt skogsprogram fortsätter. Sveriges potential som turistdestination med fokus på natur- och ekoturism tas tillvara. En livsmedelsstrategi arbetas fram för att öka produktionen i hela livsmedelskedjan och möta efterfrågan på ekologisk mat. En regionreform förbereds. Omfattande satsningar görs på bredbandsutbyggnad. Stödet till grundläggande kommersiell service till glesbygden utökas.

En exportoffensiv inleds.

Exporten underlättas för små- och medelstora företag. Svensk närvaro ökar på tillväxtmarknader. En samordningsfunktion, Team Sweden, ska effektivisera och stärka statens exportfrämjande. En exportstrategi presenteras under året.

En fri och rättvis världshandel främjas.

Förhandlingarna om ett handelsavtal mellan EU och USA, TTIP, fortsätter. Ett så ambitiöst resultat som möjligt ska nås, utan att äventyra löntagarnas intressen, skyddet för miljön, människors eller djurs hälsa. Avtalet ska respektera demokratiskt fattade beslut.

Den tredje delen av Sveriges nya jobbagenda är satsningar på matchning och kompetens.

375 000 människor är arbetslösa i Sverige.

Samtidigt finns över 80 000 lediga jobb.

Det är ett stort slöseri. Nu inleds arbetet för att förbättra matchningen och ta tillvara all kompetens. Ingen människas vilja att utbilda sig, förbättra sin kompetens eller gå framåt i karriären ska förslösas.

Ett nytt kunskapslyft sjösätts med 50 000 nya utbildningsmöjligheter 2016.

Fler ges möjlighet att studera på yrkeshögskola, folkhögskola, högskola, yrkesvux och komvux. Alla vuxna får 2017 rätt att studera på komvux för att få gymnasiekompetens och behörighet till högre studier.

Ingen ung ska dömas till långtidsarbetslöshet.

Unga ska plugga eller jobba. Arbetet för att ge unga under 25 år utbildning, arbete eller praktik inom 90 dagar påbörjas nu i landets kommuner. Traineejobb och utbildningskontrakt byggs ut.

Fas 3 ska avvecklas.

Arbetsmarknadspolitiken ska inte förpassa människor till en återvändsgränd i arbetslivet. Extratjänster införs. Långtidsarbetslösa ges möjlighet att studera med bibehållet aktivitetsstöd.

Upphandlingar ska användas strategiskt.

Krav ska kunna ställas på att långtidsarbetslösa får jobb eller praktik. Trafikverket har som första myndighet fått detta uppdrag.

Möjligheter till delaktighet och arbete ska gälla alla, oavsett funktionsförmåga.

Lönestödet utökas. Nya anställningar på Samhall möjliggörs. Stödet till funktionshindersrörelsen höjs.

Genom Sveriges nya jobbagenda investerar regeringen i bostäder, infrastruktur, forskning och klimat. Samarbetet ökar för fler och växande företag. Steg tas mot ett Sverige där matchningen på arbetsmarknaden fungerar. Alla både kan – och ska – bidra med sin kraft.

I ett Sverige att vara stolt över arbetar alla som kan.

Herr talman!

De allra flesta av oss bär på minnet av en speciell lärare.

En som förklarade det som var svårt och som utmanade dig när du var redo.

En som förväntade sig stordåd och som hjälpte dig att nå dit.

En som såg dig.

Lärarna är nyckeln för att vända utvecklingen i skolan. Men de klarar det inte själva. Hårt arbete kommer att krävas – av oss som samhälle, av alla elever och föräldrar. Regeringen har tre fokus: att höja kunskapsresultaten, öka jämlikheten och höja läraryrkets attraktivitet.

Tidiga insatser prioriteras.

Barngrupperna i förskolan minskas. Fler anställs i grundskolan så att lärare får mer tid med eleverna och klasserna i lågstadiet kan bli mindre. Fritids stärks. Fler speciallärare anställs. Ett skolutvecklingsprogram där lärare ges grundläggande specialpedagogiska verktyg tas

fram. Det har stor betydelse inte minst för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. En räkna-läsa-skriva garanti för de tidiga åren utformas.

Resurser till skolan ska fördelas efter behov.

Läxhjälp och lovskola ges till den som behöver – inte endast till den som kan betala. Särskilda satsningar görs i skolor med tuffa förutsättningar. Resurser till kommuner som tar emot asylsökande barn i skolan ökar. Rektorer ska stärkas i sitt pedagogiska ledarskap.

Kvaliteten i lärarutbildningen förbättras.

Tre miljarder kronor tillförs på årsbasis för att höja lärarlönerna. Den nationella samlingen för läraryrket fortsätter. Digitalisering av de nationella proven och minskad administration ger lärare mer tid för eleverna.

Den psykiska ohälsan ska motverkas.

Ingen ska behöva utstå diskriminering, mobbning eller annan kränkande behandling. Det gäller såväl i skolkorridorer, som på nätet. Elever måste må bra för att kunna prestera bra. Rasism och sexism ska bekämpas. Elevhälsan stärks. Sveriges skolor ska vara trygga.

I ett Sverige att vara stolt över kommer varje barn till sin rätt.

Herr talman!

Mer än 1,1 miljoner kvadratkilometer av Arktis har försvunnit. Det motsvarar ytan av Sverige, Finland och Norge. Klimatförändringarna är här, de är allvarliga och de påverkar alla – både oss som lever nu och framtida generationer.

Det går att bromsa klimatförändringarna om vi vill. Jordens temperaturökning måste hållas så långt under två grader som möjligt. Klimat-hotet är vår tids ödesfråga. De globala utsläppen av växthusgaser måste halveras till 2050.

Regeringen vill ta ett klimatkliv som skyndar på omställningen till ett mer hållbart samhälle. Genom att ta ansvar i Sverige för vår klimatpåverkan visar vi ledarskap i världen. Genom att investera i klimatomställningen skapas nya svenska jobb.

Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Utsläppen ska minskas i den takt som behövs för en globalt hållbar utveckling. Omställningen ska vara effektiv och ge långsiktiga spelregler. Tåget ska vara snabbare än bilen och billigare än flyget. Ett klimatpolitiskt ramverk tas fram.

Klimatarbetet kräver ett globalt ledarskap.

"Vår generation är den första som kan utrota fattigdomen. Och vi är den sista som kan stoppa klimatförändringarna."

Det är FN:s generalsekreterare Ban Ki-moons ord. I slutet av året samlas världens ledare i Paris för att sluta ett nytt klimat-avtal. Sverige driver på för ett så ambitiöst avtal som möjligt. Utvecklingssamarbetet ska bidra till en omställning av fossilberoende ekonomier. Samtidigt ska fattiga länders motståndskraft stödjas genom klimatanpassning. Sverige ska fortsätta vara en av de främsta givarna till FN:s gröna klimatfond.

Sverige ska ta en ledande roll i genomförandet även av FN:s nya globala mål för en hållbar utveckling. Fattigdomsbekämpning, miljö- och klimatarbete och fredsbyggande hör ihop. Sverige ska gå före med en samstämmig politik som tar hänsyn till fattiga människors perspektiv,

mänskliga rättigheter och planetens gränser. Arbetet med att uppnå de nya hållbarhets-målen i Sverige inleds.

Sverige ska ha en fossilfri fordonsflotta.

Förutsättningarna för miljöbilar förbättras. Nytt stöd införs för elbus-sar. Investeringar i laddinfrastruktur och biogas möjliggörs. Super-miljöbilspremien stärks. Miljöskatternas styrande effekt ökar. Ny kollektivtrafik möjliggörs med stadsmiljöavtalen. Satsningar görs för att fler ska cykla.

Energiomställningen fortsätter och ett klimatsmart boende stimuleras. Det blocköverskridande samarbetet i Energikommissionen är avgörande för att skapa en långsiktig energipolitik.

Investeringar för 100 procent förnybar energi visar vägen. Ambitioner-na höjs. Det skapar drivkrafter för teknikutveckling, för ekonomisk utveckling och jobb i hela Sverige. Målet i elcertifikatsystemet höjs. Arbetet med att stötta havsbaserad vindkraft fortsätter. Upprustning och energieffektivisering av miljonprogrammen genomförs.

Sverige ska gå före på miljöområdet. Planetens gränser ska respek-teras. Miljömålen ska nås. Biologisk mångfald, en giftfri vardag och god havsmiljö är prioriterade.

Ambitionerna för biologisk mångfald och ekosystemtjänster höjs. Satsningarna på skydd och skötsel av värdefulla naturområden ökar. Fler naturskogar skyddas. Fler marina reservat inrättas. Förutsättning-arna för människor att utöva friluftsliv och vistas i naturen förbättras. Anslaget till friluftorganisationerna höjs.

Barn ska växa upp i en vardag fri från gifter. Försiktighetsprincipen, utbyte av farliga ämnen och principen att förorenaren betalar är utgångspunkten. Utfasning av kemikalier som är skadliga för

människa och miljö skapar drivkrafter för bättre alternativ. När EU:s regelverk inte räcker till går Sverige före.

Grunden läggs för en cirkulär och biobaserad ekonomi som bidrar till att miljömålen nås. Det som i dag är avfall blir istället en resurs som driver fram nya affärsmöjligheter. Farliga gifter ska fasas ur krets-loppen. Material ska i högre grad återanvändas.

Regeringens framtidsgrupper bidrar med en långsiktig idé- och poli-tikutveckling som förenar konkurrenskraft och jobbskapande med ekologisk hållbarhet och social utveckling.

I ett Sverige att vara stolt över tar vi klimatansvar för kommande generationer.

Herr talman,

ärade ledamöter av denna församling!

Känner ni Gittan? Hon som i Pija Lindenbaums fantastiska bilderbok gick vilse i skogen och träffade gråvargarna. Det är berättelsen om hur en liten flicka förvärvar stort mod.

Få saker är så viktiga och så enkla som att läsa för barnen. Det kan öppna helt nya världar. Skolbibliotekens roll för ungas förmåga och lust till läsning främjas. Resurser tillförs till mer personal på skol-biblioteken.

I konsten och kulturen speglas samhället. Den ger oss djupare förstå-else för vår samtid och om oss själva. Kulturen ska finnas i människors närhet. Barns kulturskapande prioriteras. Fri entré införs på statliga museer. Resurser tillförs till biografier i glesbygden.

Resurserna till idrottsrörelsen ökar för att ge fler möjlighet att idrotta. Särskilda insatser görs för att stärka idrottsrörelsens roll för nyanländas etablering.

Samerna har en särskild ställning som Sveriges urfolk. Regeringen avser arbeta med att öka samiskt inflytande och delaktighet. Sametinget förstärks.

Sverige ska vara ett tryggt land, där vi håller ihop. Den otrygghet och de hinder som våld, hat och brottslighet innebär måste med kraft bekämpas.

Kampen mot den grova organiserade brottsligheten intensifieras.

Tullen har fått i uppdrag att prioritera kampen mot vapensmuggling. Försök, förberedelse och stämpling till grova vapenbrott ska kriminaliseras. Riktade insatser görs i de mest utsatta områdena. Polisenärvaron ökar lokalt. Nyrekryteringen till kriminella gäng ska minska genom förebyggande arbete. Avhopparverksamheten stärks.

Det förebyggande arbetet för att bekämpa våld i nära relationer stärks.

Statsbidragen till verksamheter som stödjer våldsutsatta höjs. Sexualbrottslagstiftningen ses över för att stärka brottsoffrens ställning i rättsprocessen.

Terrorism ska förebyggas, försvåras och förhindras.

Terrorkrigsresor kriminaliseras. Missbruket av pass stoppas. Brottsbekämpande myndigheter ges mer effektiva verktyg. Säkerhetspolisen får nya resurser. Samverkan mellan polis, tull och kustbevakning stärks. Det civila samhällets beredskap måste öka för att möta nya säkerhetshot.

När fördomar sprids och hatet växer, när asylboenden attackeras, när romer misshandlas och läger bränns, när judar, muslimer och kristna angrips för sin tro och när hbtq-personer möts av hat, då ska vi stå upp för alla människors rättigheter och lika värde. Demokratin måste erövrats och erövrats igen. Vi delar var och en det ansvaret i vardagen.

En nationell plan mot rasism och hatbrott tas fram. Det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism förstärks. Ett nationellt forskningsprogram om rasism inrättas. Informationssäkerheten stärks och arbetet för att bekämpa brott, kränkningar och hot på internet intensifieras.

I Sverige ska du ha rätt att vara precis den du är. Det ska vara tryggt för alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Europa kan inte acceptera antiziganism. Det är varje medlemslands ansvar att säkerställa att medborgarna inte utsätts för diskriminering och att trygga deras sociala rättigheter. Allmosor är inte vägen ur armod. Ingen ska behöva tigga på gatan. Utbildning och jobb är lösningen.

Ett avtal för att främja möjligheter till jobb och social trygghet i hemlandet har slutits med Rumänien. Nu förs samtal med Bulgarien för att göra detsamma. Lag och ordning i Sverige ska upprätthållas. Olovliga bosättningar på allmän eller privat mark ska inte tillåtas. Hatbrott ska aldrig accepteras.

Herr talman!

Sverige i dag är ett samhälle med för stora klyftor.

Medellivslängden skiljer fem år mellan den med kort utbildning och den med lång. Äldre far illa när det är för lite personal inom äldreomsorgen. Så här ska Sverige inte vara. Otrygghet och klyftor håller Sverige tillbaka.

Den generella välfärden är oöverträffad för att jämna ut livsvillkor och skapa trygghet. Nedskärningar ersätts nu med nya investeringar. Våra gemensamma medel ska gå till det de är avsedda för. Personalens kunskap ska tas tillvara. Låt proffsen vara proffs!

En kommission för jämlik hälsa har tillsatts.

Människors hälsa ska inte avgöras av socioekonomisk status. Målet är att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Vården tillförs mer resurser för högre kvalitet.

Satsningar genomförs för en bättre cancervård. Mammografi blir avgiftsfri. Förlossningsvården förstärks. Resurser tillförs för att minska den psykiska ohälsan hos unga. En satsning görs på kvinnors hälsa.

Pensionärernas ekonomi förbättras.

Pensionärsskatten sänks, som ett steg mot lika beskattning för pension och lön. För pensionärer med lägst inkomster sluts skattekllyftan helt. Bostadstillägget har höjts. Ett investeringsstöd för fler bostäder för äldre införs. Bemanningen i äldreomsorgen ökar. Arbetet med en nationell kvalitetsplan påbörjas.

Jämställdhetsintegrering sker i hela politiken.

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Världens första feministiska regering genomför nu en politik som ökar jämställdheten mellan män och kvinnor.

Familjepolitiken stärks så att alla barn ges lika goda livschanser.

Grundnivån i föräldraförsäkringen höjs. En modern föräldraförsäkring tas fram som är anpassad till dagens arbetsmarknad och fungerar för alla familjekonstellationer, även stjärnfamiljer. En tredje månad reserveras för vardera föräldern.

En satsning på att rusta upp den sociala barn- och ungdomsvården påbörjas.

Samhällets skydd för de mest utsatta är ett nät av människor, ofta socialsekreterare. De har länge kämpat i skymundan.

Fusk i välfärdssystemen ska bekämpas.

Ett arbete påbörjas för att komma tillrätta med missbruk kring personlig assistans och subventionerade anställningar. Välfärden ska skyddas från ekonomisk brottslighet. En ny fuskdelegation tillsätts.

Ett kraftfullt åtgärds paket tas fram för att bromsa de växande sjuktalerna.

Ingen ska behöva bli sjuk av sitt arbete. En ny arbetsmiljöstrategi presenteras. Den borte tidsgränsen i sjukförsäkringen tas bort. Sjukförsäkringen ska leda människor tillbaka till arbete, inte till fattigdom.

Arbetslöshetsförsäkringen förbättras.

Taket har höjts. Ett arbete inleds för att fler ska kunna kvalificera sig och ansluta sig till försäkringen. Ett lagförslag läggs fram för att stoppa missbruket av visstidsanställningar. Ekonomisk trygghet leder till att människor bejaktar förändring i arbetslivet. Det är bra både för individen och för Sveriges företag.

Herr talman!

Vi har börjat resan mot ett samhälle som håller ihop och där människor finns till för varandra.

Steg för steg lägger vi grunden för ett Sverige där fler jobb skapas och arbetslösheten minskar. Ingen lämnas efter. Ingen hålls heller tillbaka. För det solidariska samhället är också det framgångsrika samhället.

Steg för steg skapar vi en skola där barnen lär sig mer. Varje barn utmanas och får det stöd hen behöver. För vi vet att en jämlik skola leder till högre kunskapsresultat.

Steg för steg höjer vi ambitionerna för klimatpolitiken. För det finns ingen annan väg framåt om vi ska hejda klimatförändringarna. Och vi vet att det rustar Sverige för framtiden.

Det ska den blågula flaggan symbolisera.

Tillsammans skapar vi ett Sverige att vara ännu mer stolt över.

Publicerad 15 september 2015 · Uppdaterad 15 september 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Regeringen](#)
[Statsrådsberedningen](#)
[Stefan Löfven](#)
[Tal](#)

Utrikesdeklarationen 2016

Regeringens deklaration presenterades vid 2016 års utrikespolitiska debatt i riksdagen onsdagen den 24 februari 2016.

Ladda ner: [Utrikesdeklarationen 2016 \(pdf 162 kB\)](#)

Herr/fru talman, ärade ledamöter, representanter för den diplomatiska kåren, kära åhörare,

Sveriges utrikespolitik ska i denna tid av både hopp och förtvivlan vara aktiv, orädd och konstruktiv. Med siktet på bred samverkan och diplomati ska vi bejaka och bygga vidare på de nya historiska framstegen i det internationella samarbetet, som klimatavtalet och hållbarhetsmålen Agenda 2030.

Men vi måste också gripa oss an utmaningarna, i en tid då aggression och splittring präglar världen. Kriget i Syrien har pågått i fem år. Över 125 miljoner människor världen över är i akut behov av humanitär hjälp på grund av krig, svält och fattigdom. Om de tillsammans utgjorde ett land skulle det bli världens elfte största.

Herr/fru talman, ärade ledamöter,

Sveriges säkerhetspolitiska linje ligger fast. Vår militära alliansfrihet tjänar oss väl och bidrar till stabilitet och säkerhet i norra Europa. Den förutsätter en aktiv, bred och ansvarsfull utrikes- och säkerhetspolitik i kombination med en trovärdig nationell försvarsförmåga.

Hot mot freden och vår säkerhet avvärjs bäst i gemenskap och samverkan med andra länder och organisationer. Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik bygger på sammanhållning i EU och på ökat samarbete på bred front: I Norden och Östersjöområdet, tillsammans med

Finland, i FN och i OSSE, med Nato och genom en förstärkt transatlantisk länk. Dialog och förtroendeskapande åtgärder är viktiga instrument för stabilitet och avspänning.

Sverige kommer inte att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat EU-land eller ett nordiskt land. Vi förväntar oss att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas. Vårt land ska därför kunna ge och ta emot stöd, såväl civilt som militärt.

Den försvarspolitiska överenskommelse som slöts förra året är mycket betydelsefull. Den visar det breda politiska stödet för behovet av att stärka vår nationella försvarsförmåga.

Vår tids ödesfråga – klimatet – utgör ett globalt säkerhetshot. Klimatförändringarna driver på krig, konflikter och fattigdom. Sverige kommer med kraft att ta sig an uppgifterna i det globala klimatavtalet, med sikte på målet att hålla den globala temperaturökningen väl under 2 grader och sträva efter att begränsa den till 1,5 grad.

Vi anpassar Utrikesdepartementets arbete till en bredare syn på säkerhet. Terrorism, klimat, migration, pandemier och människosmuggling utgör utrikes- och säkerhetspolitiska utmaningar. Särskilt migrationsfrågorna kommer att kräva mycket arbete på såväl lång som kort sikt. Inom UD stärks arbetet med europeisk säkerhet liksom arbetet med FN och globala frågor. Vi förstärker även vår utlandsorganisation. Vi öppnar ett generalkonsulat i New York och ambassader på tre kontinenter. Regeringen arbetar med en nationell säkerhetsstrategi.

Situationen i världen manar till en feministisk utrikespolitik. Den syftar till att stärka kvinnors rättigheter, representation och tillgång till resurser. Sverige har under 2015 bidragit till att EU har tillsatt en högnivårådgivare för jämställdhet, och till bildandet av ett kvinnligt medlarnätverk. Vi fortsätter arbetet enligt vår handlingsplan för att

involvera kvinnor i fredsprocesser. Genom att göra kvinnor delaktiga i fredssamtalen i Syrien kan vi bidra till ett mer hållbart samhälle.

Herr/fru talman, ärade ledamöter,

EU är Sveriges viktigaste utrikespolitiska arena. I år utarbetas en ny global strategi för EU:s utrikespolitiska agerande. Sverige var initiativtagare till strategin och engagerar sig starkt i arbetet. En viktig del handlar om att utveckla EU:s externa krishanteringsförmåga.

Regeringen fortsätter stödet för fred, demokrati och ekonomisk utveckling i Europas grannskap. Den europeiska säkerhetsordningen måste värnas.

Rysslands olagliga annektering av Krim och militära närvaro i östra Ukraina utgör flagranti brott mot folkrätten. Detta är den största utmaningen mot den europeiska säkerhetsordningen sedan kalla krigets slut. Sanktionerna mot Ryssland måste vara kvar till dess att Minskavtalet uppfyllts. Ukraina ska åter kunna kontrollera sina internationellt erkända gränser. Det är viktigt att bidra till ett starkt, demokratiskt och stabilt Ukraina. Sverige stödjer bilateralt och genom EU den ukrainska regeringens reformarbete.

Ett välfungerande samarbete inom Europeiska unionen är en förutsättning för fred och välbefinnande. Vi behöver ett starkare EU som fortsatt kan stå upp för grundläggande gemensamma värden och principer, inte minst i det europeiska grannskapet. Inre splittring måste motverkas. Det är centralt att Storbritannien stannar i unionen. Överenskommelsen mellan EU:s stats- och regeringschefer ger förutsättningar för detta. Regeringen arbetar för ett socialt Europa där tillväxt, hög levnadsstandard och goda arbetsvillkor förstärker varandra.

EU behöver en ny migrationsordning baserad på solidariskt ansvar och internationella åtaganden, där asylrätten värnas. Det är möjligt om alla

28 medlemsländer tar sitt ansvar och samarbetet förbättras. Med 60 miljoner människor på flykt kan vi inte ha en situation där vissa länder köper filter medan andra investerar i taggtråd. Vår EU-politik och utrikespolitik spelar en viktig roll när det handlar om att lösa dessa svåra frågor.

Sverige kommer att fortsatt stå upp för fred och frihet i Europa, som vi gjorde efter terroristdåden i Paris i höstas. Vi var bland de första att svara på Frankrikes begäran, och det svenska stödet är bland de större. Sveriges bidrag har välkomnats av Frankrike.

Herr/fru talman, ärade ledamöter,

Regeringen välkomnar FN:s ansträngningar att nå en uppgörelse i Cypernfrågan. En lösning skulle stärka FN:s auktoritet och EU:s förmåga att hantera utmaningarna i närområdet. Sverige har tagit ett unikt initiativ till samverkan mellan Cyperns religiösa ledare. De spelar en viktig roll i försoningsprocessen.

Sverige är en drivande kraft för EU:s östliga partnerskap. En stark grannskaps- och utvidgningspolitik förblir ett av EU:s mest strategiska verktyg för att främja fred och välbefinnande. Genom att hålla dörren för EU-medlemskap öppen främjas viktiga reformprocesser till exempel på västra Balkan och i Turkiet.

Våldsutvecklingen och situationen för mänskliga rättigheter i Turkiet är oroande. Stridigheterna mellan den turkiska regeringen och PKK har intensifierats. Civila, inte minst kurder, drabbas hårt av våld och utgångsförbud. Det upptrappade våldet förhindrar inte bara fred och utveckling i Turkiet utan i hela regionen. Sverige för en dialog med både regering och opposition i landet. Det är angeläget att Turkiet och EU kan visa på konkreta framsteg i genomförandet av den gemensamma handlingsplanen om migration.

Det ofattbara mänskliga lidandet i Syrien är en katastrof och ett allvarligt hot mot hela regionens säkerhet. Halva den syrisk befolkningen är på flykt i eller utanför landet. Assadregimens liksom Rysslands bombningar av oppositionen är oacceptabla och hotar den sköra fredsprocessen. De måste upphöra. Alla parter måste nu acceptera det avtal om eldupphör som har slutits. Genom den nya svenska strategin för Syrienkrisen som omfattar 1,7 miljarder kronor arbetar vi för att människor i Syrien och dess grannländer ska kunna försörja sig och få utbildning. Vi ökar även vårt humanitära stöd till landet.

Vi ingår i kärngruppen i koalitionen mot Daesh och bidrar med en svensk väpnad styrka för utbildning av försvarsstyrkor i Irak, främst kurdiska peshmergastyrkor. Inom EU arbetar Sverige för en långsiktig stabiliseringsinsats i Irak. Vi stöttar landets återuppbyggnad, bland annat genom att ge stöd till de områden som har befriats från Daesh.

Rädslan och desperationen breder ut sig i Mellanöstern. Vi måste ge ungdomar både i Israel och Palestina hopp om framtiden. Sveriges erkännande av Palestina syftar till att skapa momentum för tvåstatslösningen. Förnyade internationella ansträngningar krävs. Sverige välkomnar det franska initiativet till en internationell fredskonferens. Målet är att både Israel och Palestina ska kunna leva i fred och säkerhet, inom ömsesidigt överenskomna gränser.

Herr/fru talman, ärade ledamöter,

I Nordafrika ger regeringen ökat stöd till FN-processen om Västsahara. Målet är att finna en rättvis, ömsesidigt accepterad lösning på konflikten som tillgodoser västsahariernas rätt till självbestämmande.

Sverige kommer att fortsätta stödja och uppmärksamma de demokratiska krafterna i regionen. Vi öppnar en ambassad i Tunisien i juni månad.

Sveriges band till länderna i Afrika är historiskt starka. De stärks nu ytterligare och vi samarbetar kring ekonomi, utbildning och kultur. Samarbetet mellan svenskt näringsliv och de växande ekonomierna på kontinenten ökar.

Afrikanska unionen tar allt större ansvar för fred och säkerhet. Sverige stödjer denna utveckling både politiskt och finansiellt. Tyngdpunkten i det svenska engagemanget för säkerhet och utveckling ligger på Afrikas horn, i Liberia, i Mali och i Stora sjöregionen. Det svenska styrkebidraget till FN-insatsen i Mali är uppskattat.

Den fortsatt starka och dynamiska ekonomiska utvecklingen i Asien erbjuder stora möjligheter. Regeringen fördjupar samarbetet med Indien, världens största demokrati. Vi öppnar en ambassad i Filippinerna. Kontakterna mellan Kina och Sverige blir allt fler. Kinas roll internationellt växer. Med detta följer också ansvar. Regeringen fortsätter den uppriktiga dialogen med Kina om mänskliga rättigheter.

Sveriges behåller sitt civila och militära engagemang i Afghanistan. Regeringen stärker också samarbetet med Afghanistan i migrationsrelaterade frågor.

USA är en viktig partner till Sverige och vi utvecklar och fördjupar vårt redan breda samarbete med landet.

Vi erbjuder ett omfattande stöd till utvecklingsländer för anpassning till ett mer extremt klimat och hållbar teknik. Vi stärker relationerna med de karibiska nationerna, som i likhet med andra små ö-stater är särskilt utsatta för klimatförändringar. Regeringen kommer under året att anta en regional biståndsstrategi för Asien, inklusive Stillahavs-länderna, med särskilt fokus på klimat.

Utöver det strategiska partnerskapet med Brasilien fördjupas relationerna med en rad länder i Latinamerika såsom Chile, Colombia och

Peru. I Peru öppnas nu en ambassad. En handlingsplan för vårt arbete med Latinamerika är under utarbetande.

Herr/fru talman, ärade ledamöter

Sveriges mångåriga erfarenheter av fred, jämställdhet och internationell solidaritet har skapat en nyfikenhet kring vårt land och det vi står för. Den svenska modellen väcker intresse världen över.

En stark Sverigebild, där kultur och värderingar hålls fram är viktig för våra långsiktiga relationer med andra länder. Främjandet av export, import och investeringar i Sverige, i nära samarbete med företagen, utgör en integrerad del av utrikespolitiken liksom ett ansvar för hela regeringen.

Regeringens exportstrategi bidrar till att stärka svenska företags möjligheter på den internationella marknaden och att öka antalet export-erande företag. Detta bidrar till fler svenska arbetstillfällen. Av Sveriges utrikeshandel går två tredjedelar till andra länder i EU. Därför är en väl fungerande inre marknad i EU av största vikt.

Sveriges ekonomiska utbyte med omvärlden och långa frihandelstradition har bidragit till vår välfärd. Frihandel mellan länder lägger långsiktigt grunden för fred och demokrati. Därför motsätter vi oss protektionistiska tendenser i EU och övriga G20-länder, särskilt åtgärder som drabbar utvecklingsländer.

Sverige arbetar för att nå ett politiskt avslut i år på förhandlingarna om frihandelsavtalet TTIP mellan EU och USA. Ett avtal får stor betydelse för tillväxt och jobb samt stärker den transatlantiska länken. Avtalet ska slutas med respekt för människor och miljö.

Sverige ska bli ett föregångsland för fri och rättvis handel. Hållbart företagande är en del av detta.

I en svår tid har vi som ett av få länder i världen lyckats behålla ett generöst och högkvalitativt bistånd. Enprocentsmålet uppnås och ligger fast. Under året återkommer regeringen till riksdagen med ett nytt policyramverk för det svenska utvecklingssamarbetet.

Vårt utvecklingssamarbete är ett uttryck för Sveriges övertygelse om att vi måste dela på världens välstånd. Inför det humanitära världstoppmötet i Istanbul i maj arbetar vi för ett starkare humanitärt system, med särskilt fokus på kvinnors rättigheter och inflytande. Jag ingår i Ban Ki- Moons panel för humanitär finansiering, som har lagt fram nyskapande förslag om hur världens humanitära behov ska kunna tillgodoses.

Herr/fru talman, ärade ledamöter,

I en tid av globala hot krävs globalt samarbete. Världens ledare enades förra året om Agenda 2030 om globala utvecklingsmål och ett nytt klimatavtal. FN navigerar i en mycket svår terräng men framsteg görs. FN är världens viktigaste plattform för internationell fred och säkerhet.

Sverige är en aktiv FN-medlem och en kritisk vän. Vårt engagemang gör skillnad och är efterfrågat.

Sverige driver på för en starkare koppling mellan utveckling och fred, ett ökat fokus på förebyggande av konflikt och en stärkt roll för kvinnor i fredsprocesser. Regeringen satsar också långsiktigt på medling.

Det är på denna grund som Sverige nu kandiderar till säkerhetsrådet. Vi tillför kunskap, inte minst om närområdet. Säkerhetsrådet måste ta ett än större ansvar för fred och säkerhet. Vi vill slå vakt om folkrätten och begränsa vetoanvändningen. Rådet behöver reformeras och bättre återspegla världen av idag.

Vi ser med oro hur världens befintliga kärnvapenarsenaler behålls och hur nya vapen utvecklas. Nordkoreas kärnsprängning tidigare i år understryker nödvändigheten av arbetet för internationell nedrustning och icke-spridning.

Det kärntekniska avtalet med Iran visar å andra sidan att det är möjligt att nå framsteg på ickespridningsområdet.

Sverige arbetar i FN, inom internationella provstoppsavtalsorganisationen och andra multilaterala samarbeten som det humanitära initiativet. Regeringen har bland annat varit delaktig i arbetet inför Nuclear Security Summit i Washington i vår om ett förstärkt arbete mot nukleär terrorism.

Regeringen tillsätter en särskild ambassadör för arbetet med internationell nedrustning.

Herr/fru talman, ärade ledamöter,

Respekt för folkrätten är grundläggande. FN-stadgan befäster principen om territoriell integritet. Folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och andra grova övergrepp och kränkningar måste förebyggas och bestraffas.

Journalisterna har blivit måltavlor i världens väpnade konflikter. Förra året dödades över hundra journalister och alltför många sitter fängslade. Vi stödjer fängslade journalister och människorättsaktivister och arbetar för fri media och starka civilsamhällen detta år då den svenska tryckfrihetsförordningen fyller 250 år.

Arbetsvillkor är idag en europeisk och global fråga. Global Deal är statsministerns internationella initiativ i samarbete med bl.a. ILO och OECD för förbättrad dialog mellan arbetsgivare och arbetstagare i syfte att skapa bättre jobb, mer jämlikhet och ökad produktivitet.

Att värna varje människas rätt till skydd mot diskriminering är vårt gemensamma ansvar. Det inkluderar antirasism och insatser mot till exempel antisemitism, islamofobi, afrofobi och antiziganism. Sverige är en global röst för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, och för varje människas rätt oavsett sexuell läggning eller könsidentitet.

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är grundläggande och därför överlämnar regeringen en skrivelse till riksdagen om detta och tillsätter en särskild ambassadör för mänskliga rättigheter.

Stöd till svenskar som befinner sig i nöd- och krissituationer utomlands är alltid prioriterad verksamhet i utrikesförvaltningen. Vi arbetar med konsulära ärenden dygnet runt, årets alla dagar.

Herr/fru talman, ärade ledamöter och åhörare,

FN-stadgan slår fast att det är "vi – de förenade nationernas folk" – som ska rädda kommande släktled undan krigets gissel. Det betyder att ansvaret är vårt. Vi som är Sveriges regering. Diplomaten på läktaren.

Riksdagsledamoten som förbereder sitt anförande. Ni som lyssnar vid radion. Det är också "vi – de förenade nationernas folk" – som ska betyga vår tro på de grundläggande mänskliga rättigheterna.

Tiden är knapp.

Men de globala framsteg som sker parallellt med krigets gissel påminner om den kraft som skapas av gemensamma ansträngningar.

Regeringen kommer fortsatt att axla sitt ansvar i upprätthållandet av internationell fred och säkerhet – i politiskt samförstånd och med folklig förankring.

Publicerad 24 februari 2016 · Uppdaterad 24 februari 2016

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Bistånd och utveckling](#)

[Demokrati och mänskliga rättigheter](#)

[Handel och investeringsfrämjande](#)

[Internationellt](#)

[Margot Wallström](#)

[Tal](#)

[Utrikes- och säkerhetspolitik](#)

[Utrikesdepartementet](#)

Kapitel 2: regeringens prioriteringar enligt regeringen.se **2 april 2016.**

Regeringens redovisningar om sina prioriteringar är mycket komplicerade och svårbegripliga. Man måste ideligen klicka sig fram, vilket är tidsödande och tröttande.

Det hade blivit mycket enklare och lättare att förstå om regeringen använt de 22 politikområdena för sin redovisning och för varje politikområde nämnt det viktigaste och nämnt hur man bör se på de olika områdenas viktighet i förhållande till varandra.

**Regeringens redovisning innehåller en besvärlig blandning av olika politikområden, mest
jobb,
klimat,
utbildning.
näringslivet,
energi,
transporter.**

Andra politikområden nämns knappast, men är viktiga ändå.

Det hade blivit mycket tydligare om regeringen redovisat de 22 politikområdena varje för sig.

Kapitel 2: regeringens prioriteringar enligt regeringen.se 2 april 2016.

- 82 Regeringens prioriteringar
- 84 Regeringens prioriterade områden
- 84 Sveriges nya jobbagenda
- 85 Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan
- 86 Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp
- 87 Investeringar för framtiden
- 88 Fler och växande företag
- 90 Utbildning för rätt kompetens
- 93 Tidiga insatser
- 94 Attraktivt läraryrke
- 96 Jämlik skola
- 98 Investeringar för klimatet
- 101 Fossilfritt Sverige
- 102 Internationellt klimatarbete
- 103 Länkar som finns i föregående texter och som ännu inte kopierats
- 104 En livsmedelsstrategi för jobb och hållbar tillväxt i hela landet
- 105 Smart industri
- 107 Exportstrategin
- 110 Regeringens samlade insatser för långtidsarbetslösa
- 112 Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux
- 113 Kunskapslyftet
- 115 Fas 3 avvecklas successivt
- 117 Lågstadielöftet: En läsa-skriva-räkna-garanti

- 120 Nu inleds processen för höjda lärarlöner
- 122 Översyn av de nationella proven för grund- och gymnasieskolan
- 123 Tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II
- 124 Fossilfria transporter och resor: Regeringens arbete för att minska transporternas klimatpåverkan
- 130 Presentation av de första projekten i Klimatklivet
- 131 Tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen M2010:04 - förslag till klimatpolitiskt ramverk
- 133 Klimatmötet COP21 i Paris

- 134 Genvägar: Som angivits i det föregående.
- 136 Sveriges nya jobbagenda
- 137 Boende och byggande
- 138 Arbetsmarknad
- 139 Vuxenutbildning
- 141 Bistånd och utveckling
- 142 Bättre samarbete mellan stat och kommun - vid planering för byggande

Regeringens prioriteringar

Regeringen investerar i det som bygger Sverige starkt. Fler ska jobba, skolresultaten ska vändas och klimatutsläppen ska minska.

Ansvariga statsråd

[Stefan Löfven](#)

Ansvariga departement

[Statsrådsberedningen](#)

Relaterad navigering

[Regeringsförklaringen](#)

Regeringens prioriterade områden

Sveriges nya jobbagenda

Sverige behöver fler jobb och fler som jobbar. Med Sveriges nya jobbagenda tar regeringen ett steg mot målet att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet. Jobbagendan har tre delar: "Investeringar för framtiden", "Fler och växande företag" samt "Satsningar på kompetens och matchning".

- [Sveriges nya jobbagenda](#)

Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan

Det är dags för ordning och reda i skolpolitiken och att vända resultaten i skolan. Regeringen tar ett helhetsgrepp om skolan och fokuserar på tre tydliga delar: "Tidiga insatser", "Attraktivt läraryrke" och "Jämlig skola".

- [Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan](#)

Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Temperaturökningen riskerar att leda till mycket allvarliga konsekvenser för livet på jorden. Sverige ska genom investeringar för klimatet, initiativet Fossilfritt Sverige och internationellt klimatarbete minska utsläppen i den takt som behövs för en globalt hållbar utveckling.

- [Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp](#)

Sveriges nya jobbagenda

Sverige behöver fler jobb och fler som jobbar. Med Sveriges nya jobbagenda tar regeringen ett steg mot målet att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet. Jobbagendan har tre delar: "Investeringar för framtiden", "Fler och växande företag" samt "Satsningar på kompetens och matchning".

Tre delar

Investeringar för framtiden

För att upprätthålla Sveriges konkurrenskraft på sikt krävs att vi gör nödvändiga investeringar. I bostäder och infrastruktur, i forskning och klimatinvesteringar.

- [Investeringar för framtiden](#)

Fler och växande företag

Sverige är ett ledande innovationsland. Men år utan framtidsinvesteringar gör att andra länder nu springer snabbare. Därför kommer regeringen satsa på jobb i hela landet, innovativa och växande företag samt insatser för ökad export.

- [Fler och växande företag](#)

Utbildning för rätt kompetens

En fungerande utbildningspolitik och en effektiv arbetsmarknad är avgörande om vi ska kunna komma tillrätta med arbetslösheten.

- [Utbildning för rätt kompetens](#)

Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan

Det är dags för ordning och reda i skolpolitiken och att vända resultaten i skolan. Regeringen tar ett helhetsgrepp om skolan och fokuserar på tre tydliga delar: "Tidiga insatser", "Attraktivt läraryrke" och "Jämlik skola".

Ansvariga statsråd

[Gustav Fridolin](#)

[Aida Hadzialic](#)

[Helene Hellmark Knutsson](#)

Ansvariga departement

[Statsrådsberedningen](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

Relaterad navigering

[Regeringens prioriteringar](#)

Tre delar

Tidiga insatser

Tidiga insatser lägger en stabil grund för framtiden. Att varje elev får med sig grundläggande kunskaper tidigt är viktigt även för senare ämnen och detta påverkar dessutom arbetsron i skolan.

- [Tidiga insatser](#)

Attraktivt läraryrke

Lärarna är nyckeln för att höja kunskapsresultaten i skolan.

Regeringen ser mycket allvarligt på att läraryrket under en lång tid har tappat i status och attraktionskraft.

- [Attraktivt läraryrke](#)

Jämlik skola

Alla barn har samma rätt till god utbildning, men ojämlikheten har ökat i den svenska skolan. Regeringens svar på de ökade klyftorna är åtgärder för en jämlik skolgång.

- [Jämlik skola](#)

Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Temperaturökningen riskerar att leda till mycket allvarliga konsekvenser för livet på jorden. Sverige ska genom investeringar för klimatet, initiativet Fossilfritt Sverige och internationellt klimatarbete minska utsläppen i den takt som behövs för en globalt hållbar utveckling.

Ansvariga statsråd

[Åsa Romson](#)

[Ibrahim Baylan](#)

[Anna Johansson](#)

[Mehmet Kaplan](#)

[Isabella Lövin](#)

Ansvariga departement

[Statsrådsberedningen](#)

[Miljö- och energidepartementet](#)

[Näringsdepartementet](#)

[Utrikesdepartementet](#)

Relaterad navigering

[Regeringens prioriteringar](#)

Tre delar

Investeringar för klimatet

Genom att ta ansvar för vår klimatpåverkan på hemmaplan visar vi ledarskap för världens länder. Den gröna omställningen skapar också nya jobb. Därför satsar regeringen på förnybar energi, fossilfria resor och investeringsstöd för minskade utsläpp.

- [Investeringar för klimatet](#)

Fossilfritt Sverige

Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. För att nå dit krävs att alla aktörer i samhället arbetar aktivt med att minska utsläppen. Regeringen har därför startat initiativet Fossilfritt Sverige för att synliggöra aktörer som bidrar till att lösa klimatfrågan och uppnå målet om ett fossilfritt samhälle.

- [Fossilfritt Sverige](#)

Internationellt klimatarbete

Klimatutmaningen är global och måste lösas gemensamt. Rika länder, som hittills varit de största utsläpparna, har ett ansvar att hjälpa de fattiga länderna, inte minst för att anpassa samhället till ett förändrat klimat. Regeringens arbete med klimat i låginkomstländer utgör viktiga delar av klimatarbetet.

- [Internationellt klimatarbete](#)

Investeringar för framtiden

För att upprätthålla Sveriges konkurrenskraft på sikt krävs att vi gör nödvändiga investeringar. I bostäder och infrastruktur, i forskning och klimatinvesteringar.

Fler bostäder, snabbare byggande och bättre boende

Regeringen inför ett investeringsstöd för byggande av klimatsmarta hyresrätter med rimliga hyror. Investeringsstödet är som störst för små, energieffektiva lägenheter.

Regeringen introducerar även en byggbonus till kommuner som genom ett ökat byggande bidrar till att minska bostadsbristen.

För att öka bostadsbyggandet måste också mer mark göras tillgänglig för bostadsbyggande. Regeringen satsar därför ytterligare stöd för marksanering. För att ta del av stödet måste kommuner använda den sanerade marken för bostadsbyggande.

Regeringen ser också att det finns många flerfamiljshus som är i stort behov av upprustning och energieffektivisering. I många bostadsområden finns även ett behov av en förbättrad utemiljö.

Regeringen satsar därför på upprustning och insatser för levande stadsmiljöer. För att säkerställa rimliga hyresnivåer kommer en del av

stödet gå till att begränsa hyreshöjningar för de boende.

Förstärkt järnvägs- och vägunderhåll i hela landet

Arbetslösheten har bitit sig fast på högre nivåer på landsbygden än i städerna. Ska jobb skapas i hela landet måste man också kunna leva i hela landet. Dåligt underhållna spår och vägar skapar stora svårigheter för människor som bor på landsbygden.

Bristerna i väg- och järnvägsnät slår också mot svensk basindustris godstransporter. Framför allt skogsnäringen är helt beroende av fungerande godstransporter i landsbygd. Ofta inleds dessa på väg för att sedan lastas om till mer klimatsmarta transporter på järnväg.

Fram till 2019 satsar regeringen därför 200 miljoner årligen på ökat underhåll av spår och vägar i landsbygd. Regeringen prioriterar infrastrukturinvesteringar som leder till fler bostäder, bättre godstransporter och pålitlig arbetspendling. Investeringarna i infrastrukturen ökar med drygt 40 procent fram till 2019.

Sverige ska vara ett av världens främsta forskningsländer

Regeringen kommer prioritera utbildning, forskning och innovation, och fortsätta föra en medveten politik för att driva fram utveckling vid universitet och högskolor i Sverige. Högre utbildning och forskning ska stärkas i dialog med lärosäten, ansvariga myndigheter och andra aktörer.

Sverige ska vara en ledande forskningsnation. Viktiga byggstenar är långsiktiga förutsättningar för att bedriva forskning och goda möjligheter att göra karriär som forskare. Därför har regeringen som mål att nästa forskningsproposition ska ha ett tioårigt perspektiv och att basanslagen för forskning ska prioriteras upp. Regeringen vill också att forskningsanslagen ska fördelas jämnt, och att en ökad andel kvinnor ska bli professorer.

Genvägar

- [Sveriges nya jobbagenda](#)
- [Boende och byggande](#)
- [Högskola och forskning](#)
- [Transporter och infrastruktur](#)

Publicerad 16 oktober 2015 · Uppdaterad 05 november 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Boende och byggande](#)
[Högskola och forskning](#)
[Näringsdepartementet](#)
[Sveriges nya jobbagenda](#)
[Transporter och infrastruktur](#)
[Utbildningsdepartementet](#)

Fler och växande företag

För att öka efterfrågan på arbetskraft krävs en aktiv näringspolitik och samverkan mellan politik, näringsliv, akademi och arbetsmarknadens parter. Regeringen vill stärka hela innovationskedjan så att fler företag, innovatörer och entreprenörer i hela landet lyckas utveckla sina idéer till framgångsrika produkter och tjänster.

Sverige är ett ledande innovationsland. Men år utan framtidsinvesteringar gör att andra länder nu springer snabbare. Därför kommer regeringen satsa på jobb i hela landet, innovativa och växande företag samt insatser för ökad export.

Jobb i hela landet

Svensk basindustri är beroende av fungerande godstransporter som många gånger påbörjas på landsbygden. Regeringen satsar därför på ökat underhåll av spår och vägar på landsbygden. Det är en satsning på bättre arbetspendling och effektivare godstransporter på både väg och järnväg. Den gynnar hela landet och förstärker Sveriges position som export- och industriland.

Regeringen arbetar även med en livsmedelsstrategi med målet att öka den svenska livsmedelsproduktion och andelen ekologiskt.

[En livsmedelsstrategi för jobb och hållbar tillväxt i hela landet](#)

Tillgänglighet till kommersiell service är en av förutsättningarna för att människor ska kunna bo, jobba och driva företag i alla delar av landet. Regeringen vill därför stödja tillgängligheten till service i de mest sårbara och utsatta glesbygderna.

Turismen skapar allt fler jobb i hela Sverige. Nu arbetar över 170 000 personer i hela landet inom besöksnäringen. Regeringen vill därför satsa på besöksnäringen med fokus på natur- och ekoturism och investera i utvecklingen av hållbara exportmogna tillväxtdestinationer samt marknadsföring av Sverige genom Visit Sweden.

Innovativa och växande företag

Life science är en nyckelsektor för Sverige. Regeringen kommer att satsa på insatser kopplade till innovationsrådets arbete inom life science, miljö och klimat samt digitalisering och tar fram en strategi för nyindustrialisering.

[Smart industri – om nyindustrialisering, digitalisering, kompetensförsörjning m.m.](#)

Regeringen tänker starta ett nationellt fond-i-fond-bolag för att stärka finansieringen av företag i tidiga utvecklingsskeden, ett garantisystem för att stimulera bankutlåning till företag i hela landet som behöver tillväxtkapital samt dessutom stärka starka innovations- och tillväxtfinansieringen.

Exportoffensiv

Ökad export innebär fler nya jobb. Regeringen genomför nu en

kraftfull exportoffensiv. Bland annat genom att stärka Sverigebilden utomlands, vilket kommer att få positiv effekt på företagens internationella affärer, men bidrar också till att öka antalet utländska turister som reser till Sverige.

Små- och medelstora företag är viktiga för exporten. Regeringen anser att de lättare behöver få tillgång till finansiering för exportaffärer.

Regeringen har skapat Team Sweden för att öka effektiviseringen och samordningen av det statliga exportstödet. Business Sweden identifierar och regeringen prioriterar främjandeinsatserna.

[Exportstrategin](#)

Genvägar

- [Sveriges nya jobbagenda](#)
- [Handel och investeringsfrämjande](#)
- [Innovation](#)
- [Innovationsrådet](#)
- [Näringspolitik](#)
- [Regional tillväxt](#)

Publicerad 16 oktober 2015 · Uppdaterad 05 november 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Exportstrategin](#)

[Handel och investeringsfrämjande](#)

[Innovation](#)

[Livsmedelsstrategin](#)
[Näringsdepartementet](#)
[Näringspolitik](#)
[Regional tillväxt](#)
[Smart industri](#)
[Sveriges nya jobbagenda](#)
[Utrikesdepartementet](#)

Utbildning för rätt kompetens

En fungerande utbildningspolitik och en effektiv arbetsmarknad är avgörande om vi ska kunna komma tillrätta med arbetslösheten.

Samtidigt som över 350 000 människor står utan arbete finns det runt 80 000 lediga jobb i vårt land. Sverige har en hög och ojämnt fördelad arbetslöshet. Arbetslösheten är särskilt hög hos personer utan gymnasieutbildning eller med kort vistelsetid i Sverige. Regeringen satsar därför på ett nytt kunskapslyft och aktiva insatser för långtidsarbetslösa.

[Tillbaka till jobb - regeringens samlade insatser för långtidsarbetslösa](#)

Nytt kunskapslyft

För att kunna ge fler människor möjlighet att ta del av utbildning som skapar vägar in i arbetslivet satsar regeringen på ett nytt kunskapslyft för Sverige. Satsningen innebär att regeringen stärker utbildningskvalitén samtidigt som det skapas ett stort antal nya permanenta utbildningsplatser inom universitet och högskolor, komvux/yrkesvux, yrkeshögskola samt folkhögskola.

Yrkeshögskolan

På yrkeshögskolan finns utbildningar på eftergymnasial nivå för att utbilda sig inom olika yrken. Alla utbildningar utformas i tät samverkan med arbetslivet och nio av tio av de som studerat på yrkeshögskolan har jobb året efter examen.

Regeringen satsar 251 miljoner kronor år 2016 för att finansiera motsvarande 2 500 utbildningsplatser på yrkeshögskolan. Följande år utökas det till 605 miljoner kronor, motsvarande 6 000 utbildningsplatser. Det motsvarar en ökning av antalet utbildningsplatser med drygt 20 procent. Tillskottet innebär att yrkeshögskolan får medel motsvarande över 30 000 permanenta utbildningsplatser när reformen är helt genomförd.

Dessutom har en departementsskrivelse med förslag om yrkeshögskolans fortsatta utveckling skickats på remiss. Den innehåller bland annat förslag som innebär mer långsiktiga förutsättningar för yrkeshögskoleutbildningarna och att det, under vissa förutsättningar, ska bli möjligt att läsa fristående kurser på yrkeshögskolan och inte som i dag när man endast kan läsa program.

[Ds 2015:60 Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux](#)

Folkhögskolan

Folkhögskolans pedagogik kan ge det stöd och den stimulans som många som inte har fullföljt en utbildning i det reguljära utbildningssystemet behöver. För nyanlända kvinnor och män kan folkhögskolan vara en väg in i det svenska utbildningssystemet och samtidigt ge bra förutsättningar för att lära sig svenska.

För att fler människor ska kunna få grundläggande behörighet till högskolestudier eller en yrkesinriktad utbildning tillför regeringen därför medel motsvarande 1 000 platser årligen från och med år 2016 till folkhögskolans allmänna och särskilda kurser. Det utöver de 2 000 platser årligen på allmän kurs som tidigare aviserats.

Dessutom tillför regeringen medel som motsvarar 1000 platser på studiemotiverande kurser och medel motsvarande 1000 platser på yrkesutbildning för långtidsarbetslösa inom ramen för arbetsmarknadspolitiken.

Komvux och yrkesvux

Inom kommunernas vuxenutbildning (komvux) finns möjlighet att läsa kurser på grundläggande nivå (motsvarande grundskola) samt på gymnasial nivå – både teoretiska kurser och yrkesinriktade kurser bland annat genom det som kallas yrkesvux. Även sfi ingår från och med 1 januari 2016 i komvux.

Regeringen tillför medel motsvarande 9 200 utbildningsplatser till komvux och yrkesvux. Detta utöver de 10 000 platser på komvux och yrkesvux som tidigare har aviserats.

Rätt till komvux

I dag är en fullständig gymnasieutbildning närmast en förutsättning för att få ett jobb och kraven på även högre studier för jobb blir allt fler. På komvux kan man läsa färdigt en oavslutad gymnasieutbildning för att sedan jobba eller för att studera vidare. Möjligheterna till detta skiljer sig i dag åt mellan kommunerna.

Regeringen inför därför rätt till komvux. Det innebär att alla vuxna ska ha rätt till utbildning på komvux på gymnasial nivå som leder till grundläggande behörighet till högskolestudier och motsvarande

behörighet till yrkeshögskolan samt till särskild behörighet till högskolestudier.

Det betyder att man oavsett var man bor och när man i livet bestämmer sig för att läsa klart gymnasiet, eller vill läsa till ämnen som gör att man kan läsa vidare på universitetet eller få motsvarande grundläggande behörighet till yrkeshögskolan, ska kunna göra det.

För rätt till komvux beräknar regeringen 537 miljoner kronor per år från och med 2017.

[Kunskapslyftet](#)

Aktiv arbetsmarknadspolitik

Den som står långt ifrån arbetsmarknaden och har svårt att få jobb ska ges reella möjligheter att komma tillbaka till arbetslivet. Regeringen vill därför göra en rad insatser för att möjliggöra en snabbare återgång till arbetslivet. Till exempel öka möjligheterna till arbete för personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga samt förstärka resurser till lönestöden och till ett särskilt introduktions- och uppföljningsstöd.

Den höga långtidsarbetslösheten är en stor utmaning. Därför vill regeringen successivt avveckla Fas 3 och ge Arbetsförmedlingen större möjlighet att erbjuda insatser utifrån de arbetslösas behov. Fler arbetsmarknadspolitiska insatser ska också göras för de som varit arbetslösa längst. Detta öppnar upp för meningsfulla och ändamålsenliga insatser som faktiskt kan rusta arbetssökande för

arbetsmarknaden.

[Artikel: Fas3 avvecklas successivt](#)

Genvägar

- [Sveriges nya jobbagenda](#)
- [Arbetsmarknad](#)
- [Vuxenutbildning](#)

Publicerad 16 oktober 2015 · Uppdaterad 05 november 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Arbetsmarknad](#)

[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

[Kunskapslyftet](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

[Vuxenutbildning](#)

Tidiga insatser

Tidiga insatser lägger en stabil grund för framtiden. Att varje elev får med sig grundläggande kunskaper tidigt är viktigt även för senare ämnen och påverkar dessutom arbetsron i skolan.

I dag sätts stöd till elever framförallt in i årskurs 9. I Finland, som ofta lyfts som ett framgångsexempel, sätter man däremot oftast in stöd i de tidigare skolåren.

Stödinsatser ska oftare sättas in i tidig skolålder, och de ska också komma tidigt efter att behov identifierats.

Fler lärare och mindre klasser

Regeringens målsättning är att alla elever ska få en ärlig chans att lyckas i skolan. För att alla elever ska ha möjlighet att nå kunskapskraven krävs att de får den tid de behöver med sina lärare, att undervisningen anpassas till elevens förutsättningar och behov samt att stöd sätts in så snart det behövs.

Regeringen har därför infört statsbidrag för att kunna anställa fler lärare, speciallärare eller annan personal för att minska klasserna i lågstadiet och öka personaltätheten i förskolan. Riktmärke för storlek på barngrupper i förskolan ska även införas.

Mer specialpedagogiskt stöd

I dag efterfrågar många lärare kompetensutveckling och grundläggande kunskaper i att bättre kunna möta, motivera och engagera varje elev. Det finns ett behov av insatser för att utveckla den specialpedagogiska kompetensen generellt bland lärare.

Regeringen startar därför en ny fortbildningsinsats för att stärka den specialpedagogiska kompetensen generellt hos lärare, särskilt i högstadiet. Insatsen ska ge lärare grundläggande specialpedagogisk kompetens.

Regeringen gör också investeringar inom sitt lågstadielöfte i stärkt specialpedagogik. En läsa-skriva-räkna-garanti utreds med syftet att säkerställa att det stöd eller särskilda stöd som eleven behöver sätts in i tid så att varje elev från lågstadiet kan få med sig läsförståelse, skrivförmåga och grundläggande matematikkunskaper.

[Debattartikel: Lågstadielöftet: En läsa-skriva-räkna-garanti](#)

Genvägar

- [Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan](#)
- [Barn- och ungdomsutbildning](#)

Publicerad 16 oktober 2015 · Uppdaterad 06 november 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Barn- och ungdomsutbildning](#)
[Utbildningsdepartementet](#)

Attraktivt läraryrke

Lärarna är nyckeln för att höja skolresultaten. Regeringen ser mycket allvarligt på att läraryrket under en lång tid har tappat i status och attraktionskraft.

Enligt den internationella studien TALIS 2013 anser endast fem procent av Sveriges lärare att läraryrket har hög status. Lärarförbundet och Statistiska centralbyrån bedömer dessutom att det riskerar saknas 65 000 lärare fram till 2025.

Regeringen vill att fler ska vilja bli lärare och att fler ska vilja fortsätta vara lärare. För att stärka yrkets attraktivitet har regeringen tidigare tagit initiativ till en nationell samling för läraryrket, som bland annat innefattar bättre löneutveckling för lärare kopplad till deras kompetens och karriärutveckling. Regeringen fortsätter detta arbete med fler investeringar för att skapa framtidstro, stabilitet och rätt förutsättningar för Sveriges lärare.

[Debattartikel: Nu inleds processen för höjda lärarlöner](#)

Högre lön

Höjda lärarlöner är en nödvändig åtgärd för att öka läraryrkets attraktivitet och därigenom förbättra resultaten i skolan. En investering i högre löner för lärare rekommenderas även av OECD som en åtgärd för att vända utvecklingen i den svenska skolan.

Inom den nationella samlingen för läraryrket fortsätter nu regeringen träffa arbetsmarknadens parter för att diskutera hur lärares arbetsmiljö kan förbättras, hur den administrativa arbetsbördan kan minska, hur fler vägar in i yrket och utvecklingsvägar för lärare kan skapas och hur systemet för karriärtjänster ska kvalitetssäkras. Regeringen avsätter tre miljarder kronor på årsbasis från år 2016 för detta.

Mindre administration

Lärare behöver kunna få ägna mer tid åt undervisning, som är kärnan i deras arbete. Regeringen har därför beslutat om ett statsbidrag för att öka antalet anställda lärare i förskola och lågstadiet. Därigenom får de mer tid för sitt undervisningsarbete, kan ägna mer tid åt varje elev och klasserna blir mindre.

Regeringen har även gett en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av de nationella proven för grund- och gymnasieskolan. Syftet är att åstadkomma ett effektivare och tillförlitligare nationellt sammanhållet system för bedömning, uppföljning och utvärdering av elevers kunskaper med minskad administrativ börda för lärare.

[Dir. 2015:36 Översyn av de nationella proven för grund- och gymnasieskolan](#)

Fler behöriga lärare

Regeringen gör ett flertal investeringar för att fler ska ges möjlighet att bli lärare. Bland annat fullföljer regeringen nu satsningen på att utöka antalet platser på flera av lärar- och förskolläraryrkesutbildningarna samt på speciallärar- och specialpedagog-utbildningarna genom att tillföra universitet och högskolor mer resurser. Regeringen genomför

också en kvalitetssatsning på lärar- och förskolläraryt- utbildningarna.

I dag pågår också försöksverksamheter med särskild kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för att bland annat öka rekryteringen av ämneslärare i matematik, naturorienterande ämnen och teknik. KPU kan attrahera fler personer med annan yrkeserfarenhet eller utbildning till läraryrket.

Satsningar på behörighetsgivande utbildning

Trots en positiv utveckling i antalet behöriga lärare finns fortfarande ett stort behov av att bredda eller fördjupa pågående satsningar på behörighetsgivande utbildning för lärare och förskollärare. Regeringen gör därför flera investeringar för att fler lärare ska bli behöriga, exempelvis Lärarlyftet II.

Lärarlyftet II vänder sig till anställda lärare med lärarexamen som undervisar i ämnen de saknar behörighet i, lärare i särskolan utan rätt behörighet och fritidspedagoger som vill kunna undervisa i praktiskt-estetiska ämnen. Lärarlyftet är viktigt då det ger möjlighet för lärare att få eller bredda sin behörighet.

[Tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II](#)

Men det behöver också tas ett mer långsiktigt och samlat grepp kring bland annat rekryteringen av fler lärare och förskollärare. Därför leder regeringen en nationell samling för läraryrket. Syftet med den är att uppnå bättre löneutveckling för lärare kopplat till kompetens och karriärutveckling.

Genvägar

- [Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan](#)
- [Barn- och ungdomsutbildning](#)

Publicerad 16 oktober 2015 · Uppdaterad 06 november 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Barn- och ungdomsutbildning](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

Jämlik skola

Alla barn har samma rätt till god utbildning, men ojämlikheten har ökat i den svenska skolan. Regeringens svar på de ökade klyftorna är åtgärder för en jämlik skolgång.

Ojämlikheten och resultatskillnaderna i den svenska skolan har ökat. 2014 lämnade 13,1 procent av eleverna grundskolan utan gymnasiebehörighet, totalt 12 700 elever. Bland elever vars föräldrar endast har förgymnasial utbildning var det 43,8 procent som inte fick behörighet till gymnasieskolans nationella program.

Nedgången i de svenska skolresultaten kan totalt sett inte mer än marginellt hänföras till gruppen elever med utländsk bakgrund. Det konstaterar Skolverket i sin slutsats om resultatutvecklingen i PISA.

Regeringens svar på de ökade klyftorna i den svenska skolan är åtgärder för en jämlik skolgång.

Resurser efter behov

Regeringen har redan påbörjat en rad åtgärder för att minska ojämlikheten genom att bland annat ge staten ett tydligare ansvar i stödet till skolhuvudmännen för att höja resultaten i skolor med låga studieresultat och tuffa förutsättningar. Regeringen vill även ha ett

system för hur staten ska kunna fördela medel mellan skolor i behov av riktade utvecklingsinsatser.

Regeringen ska också ge en särskild utredare i uppdrag att kartlägga elevers omfattande frånvaro i grundskolan, grundsärskolan, sameskolan och specialskolan. Utredaren ska även analysera orsakerna till frånvaron och föreslå hur skolans arbete med att främja närvaro och vidta åtgärder vid frånvaro kan förbättras.

De bästa lärarna till skolor med störst behov

För att attrahera de bästa lärarna till skolorna med låga studieresultat och svåra förutsättningar ska extra resurser avsättas till högre löner för dessa lärare. Sedan tidigare går statsbidrag till skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare i förskoleklasser och grundskolor i utanförskapsområden. Regeringen vill utveckla denna satsning så att fler skolor som är i behov av särskilda utvecklingsinsatser ska få ta del av medel för höjda lärarlöner.

Stärka stödjande verksamhet i skolan

Bra fritidshem kan bidra till högre kunskapsresultat och jämlika livschanser för alla elever. Men trots att allt fler elever går i fritidshem har resurserna till fritidshemmen inte ökat i samma takt.

Regeringen investerar 250 miljoner kronor 2016 för att fritidshemmets utbildning ska hålla god kvalitet och vara anpassad till att stimulera elevers lärande och utveckling samt erbjuda en meningsfull fritid och rekreation. För de kommande åren beräknar regeringen 500 miljoner kronor årligen för insatser inom fritidshemmet.

Personalförstärkningar i Sveriges skolbibliotek

Skolbiblioteken utgör en viktig resurs i arbetet med elevernas lärande. Bemannade skolbibliotek har enligt såväl internationell som svensk forskning positiva effekter på ungas läsvanor och läsfärdighet.

Under 2016 satsar regeringen därför 15 miljoner kronor för personalförstärkningar. För de kommande åren ökas satsningen till 30 miljoner kronor per år. Med dessa resurser beräknas skolbiblioteken kunna få personalförstärkningar på deltid med upp till 300 personer. En nationell biblioteksstrategi ska dessutom tas fram.

Asylsökandes och nyanländas skolgång

I skollagen och läroplanerna finns bestämmelser som syftar till att garantera barns och elevers tillgång till utbildning. Regeringen har förtydligat skollagen för att stärka nyanlända elevers rätt till en likvärdig undervisning. Bakgrunden är ett flertal brister, som pekats ut i olika rapporter från skolmyndigheterna, i och kring undervisningen av nyanlända och asylsökande elever.

Elever med utländsk bakgrund är en heterogen grupp när det gäller ursprungsland, språk och föräldrarnas utbildningsnivå, men har som grupp inte tillräckligt goda förutsättningar för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. De kommuner som tar emot asylsökande elever behöver få ett utökat ekonomiskt stöd för att bättre kunna stötta dessa elever.

Regeringen höjer därför schablonersättningen till kommuner för asylsökande barns skolgång. Detta innebär en väsentlig förbättring av kommunernas förutsättningar att ordna ett bra mottagande för de asylsökande barnen. Schablonersättningen kan användas till introduktion i grundskola, gymnasieskola, förskola eller fritidshem för de behov som huvudmännen bedömer är nödvändiga för att förenkla integrationen av asylsökande barn.

Genvägar

- [Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan](#)
- [Barn- och ungdomsutbildning](#)
- [Nyanländas etablering](#)

Publicerad 16 oktober 2015 · Uppdaterad 06 november 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Barn- och ungdomsutbildning](#)
[Nyanländas etablering](#)
[Utbildningsdepartementet](#)

Investeringar för klimatet

Genom att ta ansvar för vår klimatpåverkan på hemmaplan visar vi ledarskap för världens länder. Den gröna omställningen skapar också nya jobb. Därför satsar regeringen på förnybar energi, fossilfria resor och investeringsstöd för minskade utsläpp.

Mer förnybar energi

Regeringens ambition är att Sverige på sikt ska ha ett energisystem baserat på 100 procent förnybar energi. Regeringen ökar därför kraftigt stödet till solceller för hushåll och företag. Nya pengar går även till spridning av teknik för lagring av solel. Regeringen investerar också i energieffektiv renovering i bostadsområden med utmaningar.

Kraftigt ökat stöd till solinvestering

De senaste tio åren har det skett en explosionsartad ökning av solenergi och den installerade effekten i världen har ökat nära femtio gånger. Endast 0,06 procent av elen i Sverige kommer från solkraft. Men intresset hos privatpersoner och företag är stort. Regeringen ökar därför solinvesteringsstödet kraftigt, och kommer därigenom också skapa fler arbetstillfällen.

Stöd till energilagring

För att klara övergången till ett energisystem baserat på 100 procent förnybar energi krävs smarta tekniker både på produktions-,

distributions och användarsidan. Utveckling av teknik för energilagring är ett viktigt steg i denna omställning. För att öka möjligheterna att lagra egenproducerad el satsar regeringen på anläggningar för energilagring i hushåll.

Renovering – energieffektivisering bostäder

För att underlätta omställningen till förnybar energi är det av avgörande betydelse att den bebyggda miljöns energianvändning minskar. Regeringen riktar därför ett statligt stöd för energieffektivisering och renovering av flerbostadshus till fastighetsägare i områden med socioekonomiska utmaningar.

Fossilfria resor

Transportsektorns klimatpåverkan behöver fortsätta minska. En tillräcklig förändring kan bara åstadkommas genom ett mer transportsnålt samhälle i kombination med mer resurseffektiva fordon och övergång till förnybara energislag.

Kollektivtrafik i landsbygd

Förbättrad kollektivtrafik bidrar till minskade persontransporter med bil och medför därmed minskade klimatutsläpp. Samtidigt kan förutsättningarna för att bedriva kollektivtrafik på landsbygden vara begränsade. Regeringen gör därför en tidsbegränsad satsning på kollektivtrafik i landsbygd.

En fungerande järnväg ger fler jobb och färre utsläpp

En fungerande järnväg bidrar till den önskade överflytten av

transporter från väg till järnväg. Regeringen satsar på förstärkt underhåll av järnväg såväl på hårt trafikerade sträckor som i landsbygd. Det underlättar i förlängningen för arbetspendlingen och ger effektiva godstransporter med minskade utsläpp som följd.

Supermiljöbilspremien

Supermiljöbilspremien ger stöd vid köp av bilar med lägst utsläpp och bidrar till ökad användning av elbilar. Reglerna ändras för 2016 och premien sätts ned med 50 procent för laddhybrider för att premiera de rena elbilarnas introduktion på marknaden.

Stöd till elbussar

Eldrivna bussar har stor potential att minska utsläppen av såväl växthusgaser som luftföroreningar som av buller. I dag är dessa bussar fortfarande dyra.

Regeringen inför därför en elbusspremie. Svenska tillverkare kommer att börja serietillverka elbussar inom kort och därför kan denna premie bidra till ökad efterfrågan och därmed också arbetstillfällen.

[Fossilfria transporter och resor: Regeringens arbete för att minska transporternas klimatpåverkan](#)

Hela Sverige bidrar

Klimatarbetet bli bara tillräckligt kraftfullt om alla är med: olika delar av landet, näringsliv och alla konsument. Regeringens investeringsstöd Klimatklivet går till de insatser i kommuner och regioner som ger störst utsläppsminskningar. Hållbar konsumtion

främjas med en ny strategi och regeringen satsar på miljöteknik så att nya företag kan växa.

Investeringsstödet Klimatklivet

Ett strategiskt arbete med klimat- och energifrågor pågår på lokal och regional nivå, men det behövs mer resurser för att genomföra konkreta åtgärder som minskar klimatpåverkan. Regeringen inför därför det omfattande investeringsstödet Klimatklivet.

Kommuner, företag, organisationer med flera kan ansöka om investeringsstöd för åtgärder som minskar klimatpåverkan, såsom exempelvis satsningar på biogas.

[Artikel: Presentation av de första projekten i Klimatklivet](#)

Klimatpolitiskt ramverk för Sverige

Regeringen har gett Miljömålsberedningen i uppdrag att utreda hur ett klimatpolitiskt ramverk för en långsiktig klimatpolitik ska kunna utformas i bred politisk dialog.

Ramverket ska ge förutsättningar för en transparent och kraftfull styrning av klimatarbetet så att beslut inom olika politikområden styr mot det långsiktiga målet. Ramverket ska också skapa förutsättningar för näringslivets deltagande och ett gynnsamt investeringsklimat för gröna jobb.

[Dir. 2014:165 Tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen M2010:04 - förslag till klimatpolitiskt ramverk](#)

Hållbar konsumtion

Konsumtionen står för en allt större del av vår klimat- och miljöpåverkan. Samtidigt växer intresset för att konsumera hållbart. För att underlätta för fler konsumenter att agera hållbart har regeringen inlett arbetet med en strategi för hållbar konsumtion. Strategin ska fokusera på de sektorer som står för en stor del av de totala utsläppen såsom transport, livsmedel och boende.

Miljöteknik

Fler testnings- och verifieringsmöjligheter har identifierats som en viktig faktor för att stärka företagens innovationskraft. Regeringen avsätter därför medel till bland annat testbäddar inom miljöteknikområdet samt för strategisk användning av spetstekniker och avancerade systemlösningar för hållbar stadsutveckling.

Förorenaren betalar

Genom skatter på miljö- och hälsofarliga varor och tjänster ska samhällsekonomiska kostnader synliggöras. Miljöskatternas styrande effekt ska öka. Skatt på fossil energi är av central betydelse för att Sverige ska kunna nå de klimat- och energipolitiska målen på ett kostnadseffektivt sätt.

Genvägar

- [Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp](#)
- [Energi](#)
- [Miljö](#)
- [Transporter och infrastruktur](#)

Publicerad 09 december 2015 · Uppdaterad 09 december 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Energi](#)

[Miljö](#)

[Miljö- och energidepartementet](#)

[Näringsdepartementet](#)

[Transporter och infrastruktur](#)

Fossilfritt Sverige

Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. För att nå dit krävs att alla aktörer i samhället arbetar aktivt med att minska utsläppen. Regeringen har därför startat initiativet Fossilfritt Sverige för att synliggöra aktörer som bidrar till att lösa klimatfrågan och uppnå målet om ett fossilfritt samhälle.

Sverige har visat att det går att bedriva en ambitiös klimatpolitik och samtidigt ha en gynnsam ekonomisk tillväxt. För att driva en ambitiös klimatpolitik krävs dock en god samverkan mellan regering, näringsliv och andra samhällsaktörer. Med lanseringen av initiativet Fossilfritt Sverige har regeringen satt ett tydligt mål: Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer.

Möjlighet att visa upp insatser under gemensamt paraply

I Sverige finns många företag, kommuner, föreningar och andra typer av aktörer som kan och vill bidra till att utsläppen av växthusgaser minskar. De har insett att omställningen banar väg för nya affärsmöjligheter, teknologier och bättre samhällslösningar. Fossilfritt Sverige är en möjlighet för dessa aktörer att visa upp sina insatser under ett gemensamt paraply, såväl i Sverige som internationellt.

Fossilfritt Sverige är öppet för alla aktörer som ställer upp på den deklaration som tagits fram för initiativet. Deklarationen klargör att aktörer som deltar i initiativet delar uppfattningen om att världen

måste bli fossilfri och att Sverige ska gå före i detta arbete.

Deklarationen klargör också att aktörer som deltar ska kunna visa upp konkreta åtgärder för minskade utsläpp.

Tydliga exempel för omvärlden

För att lyckas med de globala klimatmålen krävs internationella samarbeten mellan såväl regeringar som företag. Regeringen vill genom Fossilfritt Sverige skapa en samverkansplattform för svenska aktörer och därigenom sätta tydliga exempel för omvärlden. Genom att visa att Sverige tar ansvar på hemmaplan skickar regeringen också en uppmaning till andra länder att intensifiera sitt klimatarbete för att bli fossilfria.

Genvägar

- [Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp](#)
- [Energi](#)
- [Fossilfritt Sverige](#)
- [Miljö](#)

Publicerad 09 december 2015 · Uppdaterad 09 december 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Energi](#)
[Fossilfritt Sverige](#)
[Miljö](#)
[Miljö- och energidepartementet](#)

Internationellt klimatarbete

Klimatutmaningen är global och måste lösas gemensamt. Rika länder, som hittills varit de största utsläpparna, har ett ansvar att hjälpa de fattiga länderna, inte minst för att anpassa samhället till ett förändrat klimat. Regeringens arbete med klimat i låginkomstländer utgör viktiga delar av klimatarbetet.

Regeringen ökar kraftigt klimatfinansieringen i utvecklingsländer via multilaterala kanaler och bidrar till exempel till den gröna klimatfonden (GCF), Least Developed Countries Fund, Anpassningsfonden, Global Environmental Facility (GEF), Scaling up Renewable Energy Program in Low Income Countries (SRERP) och Sustainable Energy for All.

Klimatfinansiering är en nyckelfråga och Sverige är brobyggare mellan rika och fattiga länder. Genom ett stort bidrag till FN:s gröna klimatfond visar Sverige att vi tar ansvar, som världens största givare per capita.

Nytt globalt klimatavtal

Världens länder har enats om ett nytt globalt och rättsligt bindande klimatavtal. Det historiska beslutet togs vid FN:s klimatmöte i Paris 2015. Avtalet är en milstolpe för världen och samarbetet för hållbar utveckling.

Nu har startskottet gått för ett kraftigt ökat klimatarbete för alla världens länder. Sverige ska fortsätta visa ledarskap genom konkreta åtgärder på hemmaplan och ett starkt internationellt arbete.

[Klimatmötet COP21 i Paris](#)

Strategisk klimatsatsning

Regeringen vill fortsätta bygga allianser, skapa förtroende och driva på i det internationella klimatarbetet. Sverige ska särskilt stötta de minst utvecklade länderna och de som är mest utsatta för klimatförändringarnas effekter.

Utvecklade länder ska fortsatt gå före med ambitiösa åtaganden och alla länder behöver höja sina åtaganden över tid. Utvecklingsländer ska få stöd med att begränsa utsläppen, ställa om till förnybar energi och anpassa sig till klimatförändringarna.

Genvägar

- [Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp](#)
- [Bistånd och utveckling](#)
- [Klimatmötet COP21 i Paris](#)
- [Miljö](#)

Publicerad 09 december 2015 · Uppdaterad 09 december 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Bistånd och utveckling](#)
[Klimatmötet COP21 i Paris](#)
[Miljö](#)
[Miljö- och energidepartementet](#)
[Utrikesdepartementet](#)

Länkar som finns i föregående texter och som ännu inte kopierats:

[En livsmedelsstrategi för jobb och hållbar tillväxt i hela landet](#)

[Smart industri – om nyindustrialisering, digitalisering, kompetensförsörjning m.m.](#)

[Exportstrategin](#)

[Tillbaka till jobb - regeringens samlade insatser för långtidsarbetslösa](#)

[Ds 2015:60 Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux](#)

[Kunskapslyftet](#)

[Artikel: Fas3 avvecklas successivt](#)

[Debattartikel: Lågstadielöftet: En läsa-skriva-räkna-garanti](#)

[Debattartikel: Nu inleds processen för höjda lärarlöner](#)

[Dir. 2015:36 Översyn av de nationella proven för grund- och gymnasieskolan](#)

[Tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II](#)

[Fossilfria transporter och resor: Regeringens arbete för att minska transporternas klimatpåverkan](#)

[Artikel: Presentation av de första projekten i Klimatklivet](#)

[Dir. 2014:165 Tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen M2010:04 - förslag till klimatpolitiskt ramverk](#)

[Klimatmötet COP21 i Paris](#)

[En livsmedelsstrategi för jobb och hållbar tillväxt i hela landet](#)

En livsmedelsstrategi för jobb och hållbar tillväxt i hela landet

Regeringen arbetar för att ta fram en nationell livsmedelsstrategi som omfattar hela livsmedelskedjan. Mål för arbetet är att öka sysselsättningen, produktionen, exporten, innovationskraften och lönsamheten i livsmedelskedjan, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås. Andelen ekologisk produktion och konsumtion av livsmedel ska öka liksom konsumenternas möjligheter att göra medvetna val.

Ansvariga statsråd

[Sven-Erik Bucht](#)

Ansvariga departement

[Närings-departementet](#)

Om livsmedelsstrategin 15 oktober 2015

Livsmedelsstrategin omfattar hela livsmedelskedjan, från produktionen av råvaror från jorden, havet och skogen till livsmedelsindustri, export, handel, konsument, offentliga sektorns konsumtion, restaurang och måltidupplevelser. Strategin tar sin utgångspunkt i primärproduktionen, men alla livsmedelskedjans delar är viktiga och behövs för att skapa en långsiktig strategi som ger jobb och hållbar tillväxt i hela landet. Livsmedelsstrategin tas fram i bred dialog med livsmedelskedjans aktörer och det civila samhället. En bred politisk förankring kring strategin är prioriterad för att genomförandet ska bli långsiktigt.

Kontakta oss

Arbetet med livsmedelsstrategin leds av ett projektsekretariat på Näringsdepartementet. Du når oss via växel 08-405 10 00 eller via epost.

[Kontakta sekretariatet på Näringsdepartementet](#)

Nyhetsbrev om livsmedelsstrategin

Här samlas nyheter om arbetet med att ta fram en svensk livsmedelsstrategi.

[Nyhetsbrev om livsmedelsstrategin](#)

Aktuellt om livsmedelsstrategin

Startskott för att ta fram en svensk livsmedelsstrategi

Den 5 mars 2015 markerades startskottet för regeringens arbete med att ta fram en svensk livsmedelsstrategi. Under våren 2015 anordnas regionala dialogmöten på sex platser i landet för att samla in synpunkter och förslag till strategin.

[Artikel på webbplatsen: Startskott för att ta fram en livsmedelsstrategi](#)

En livsmedelsstrategi för tillväxt i hela livsmedelskedjan

Regeringen arbetar med att ta fram en livsmedelsstrategi som omfattar hela livsmedelskedjan, från primärproduktion till konsument. En långsiktig livsmedelsstrategi är ett viktigt verktyg för att skapa förutsättningar för hållbar tillväxt i hela livsmedelskedjan.

[Artikel på webbplatsen: En livsmedelsstrategi för tillväxt i hela livsmedelskedjan](#)

Svenska livsmedelsdialogen ger viktiga inspel till livsmedelsstrategin

Under våren och försommaren 2015 har landsbygdsminister Sven-Erik Bucht rest runt i landet för att samla in synpunkter och inspel till den livsmedelsstrategi som regeringen tar fram.

[Artikel på webbplatsen: Svenska livsmedelsdialogen ger viktiga inspel till livsmedelsstrategin](#)

Varför en svensk livsmedelsstrategi? 05 mars 2015

Landsbygdsminister Sven-Erik Bucht berättar om arbetet med att ta fram en svensk livsmedelsstrategi.

Genvägar

Följ arbetet med att ta fram en nationell livsmedelsstrategi på Näringsbloggen.

[Näringsbloggen/livsmedel](#)

[Smart industri – om nyindustrialisering, digitalisering, kompetensförsörjning m.m.](#)

Smart industri

Industrin och den industrinära tjänstesektorn är en tillväxtmotor i svensk ekonomi och har stor betydelse för vårt välstånd och gemensamma välfärd. Regeringen har tagit fram en nyindustrialiseringsstrategi som ska bidra till att Sverige ska vara världsledande inom modern och hållbar industriell produktion – en produktion som är smart, flexibel, resurseffektiv och samtidigt erbjuder en attraktiv arbetsplats.

Ansvariga statsråd

[Mikael Damberg](#)

Ansvariga departement

[Närings-departementet](#)

Närings- och innovationsminister Mikael Damberg om regeringens nyindustrialiseringsstrategi

20 januari 2016

Regeringen fattade den 21 januari 2016 beslut om Smart industri – en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige. Strategin ska bidra till att stärka industrins konkurrenskraft och göra investeringar i svensk industri mer attraktiva.

[Informationsmaterial: Smart industri - en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige](#)

En långsiktig strategi för industrin

Industrisamtal

Näringsministern för en dialog med företag och arbetsmarknadens parter inom industri och de industrinära tjänsterna om åtgärder som främjar industrins utveckling i Sverige. Industrisamtalen sker utifrån fastställda teman, de kommer att pågå under hela mandatperioden och utgöra en viktig del i utformningen av regeringens politik för att stärka industrins konkurrenskraft.

Nyindustrialiseringsstrategi

Regeringen har nu tagit fram Smart industri – en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige. Strategin ska bidra till att stärka industrins konkurrenskraft och göra investeringar i svensk industri mer attraktiva. Strategin har identifierat fyra utmaningar som industrin står inför; digitalisering, hållbarhet, kompetens och innovationskraft. Sverige måste vara med i täten av både den digitala omvandlingen för att dra nytta av möjligheterna som kommer med den fjärde industriella revolutionen, och den globala gröna omställningen. Kompetens och innovationskraft är avgörande för att lyckas. Strategin är grunden för en kraftsamling för att främja industrins utveckling.

Genvägar

- [Informationsmaterial: Smart industri - en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige](#)
- [Pressmeddelande och presskonferens: Mikael Damberg presenterar regeringens nyindustrialiseringsstrategi](#)
- [Innovationsrådet](#)
- [Exportstrategin](#)
- [Informationsmaterial: Sveriges exportstrategi](#)

Industrisamtal och nyindustrialiseringsstrategi .

1 Om nyindustrialiseringsstrategin:

2 Advisory board

3 Handlingsplan

4 Synpunkter och förslag

5 Om industrisamtalen:

6 Deltagare

7 Tidigare teman på industrisamtalen

8 Nästa industrisamtal

9 Resultat

Industrisamtalen är inget beslutande forum. Resultaten blir viktiga utgångspunkter för regeringens arbete med att stärka industrins konkurrenskraft.

1. Om nyindustrialiseringsstrategin:

Vi har en stark industritradition i Sverige och många världsframgångar att vara stolta över. Men vårt teknik- och kunskapsförsprång kan inte tas för givet när konkurrensen hårdnar internationellt och när industrin står inför omvälvande förändringar, framförallt pådrivna av digitaliseringen och utvecklingen mot en mer cirkulär ekonomi. Regeringen har därför tagit fram Smart industri – en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige. I strategin är fyra utmaningar

identifierade: Digitalisering, Hållbarhet, Kompetens, Innovationskraft. Dessa utmaningar lägger grunden för fyra fokusområden (Industri 4.0, Hållbar produktion, Kunskapslyft industri och Testbädd Sverige) som kommer vara utgångspunkten för arbetet med den handlingsplan som nu tar vid.

[Exportstrategin](#)

Exportstrategin

Sveriges nya exportstrategi är utvecklad i nära samverkan med näringslivet. I strategin adresserar regeringen de utmaningar som svensk export står inför med en mängd konkreta insatser.

Ansvariga statsråd

[Mikael Damberg](#)

Ansvariga departement

[Utrikes-departementet](#)

[Närings-departementet](#)

Sveriges exportstrategi

21 februari 2016

Den svenska exportstrategin ska bidra till regeringens övergripande mål om att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet till år 2020. Målen i strategin är att: öka exporten, både i absoluta tal och som andel av BNP; öka Sveriges attraktionskraft för investeringar, kompetens och turister; öka andelen exporterande företag; öka deltagandet av svenska företag i den globala ekonomin

[Informationsmaterial: Sveriges exportstrategi](#)

[Rättsdokument: Skr. 2015/16:48 Regeringens exportstrategi](#)

Genvägar

- [Regeringsförklaringen den 15 september 2015](#)
- [Sveriges nya jobbagenda](#)
- [Transatlantic Trade and Investment Partnership \(TTIP\)](#)
- [Exportrådgivning på verksamt.se](#)
- [Business Sweden](#)
- [Svenska institutet](#)

Aktuellt om exportstrategin

Sveriges nationella handlingsplan för företag och mänskliga rättigheter

6. Sveriges nationella handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter ska stödja svensk export

Idag lanserade Mikael Damberg regeringens svenska handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter som tagits fram i dialog med företag, fackliga organisationer, myndigheter och civilsamhället.

[Pressmeddelande: Sveriges nationella handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter ska stödja svensk export](#)

1. Ytterligare 800 miljoner till ökad export

Jämfört med andra länders exporttillväxt står det tydligt att Sverige kan prestera bättre. 70 procent av Sveriges export går till EU:s inre marknad. Handeln med våra närmaste grannländer har stor betydelse och är viktig för vår ekonomi. Men handeln på den inre marknaden behöver kompletteras för att Sverige som exportnation inte ska tappa

marknadsandelar.

[Pressmeddelande: Ytterligare 800 miljoner till ökad export](#)

[Presentation: Sveriges exportstrategi](#)

2. Team Sweden samordnar exportstöd

Svenska företag som vill ut på export uppfattar dagens stöd som rörigt med olika myndigheter, bolag och verk. Team Sweden har därför uppgiften att samordna exportstödet och göra det enkelt och tydligt för företag som vill ut på exportmarknaden. Som första resmål besökte nyligen Team Sweden Brasilien.

[Artikel: Team Sweden samordnar exportstöd](#)

3. Regionala exportcentrum ska få fler svenska företag att exportera

I dag lanserade närings- och innovationsminister Mikael Damberg en satsning på regionala exportcentrum som en del i regeringens kommande exportstrategi. Regionala exportcentrum ska få fler små och medelstora företag att satsa på export och skapa fler jobb i Sverige.

[Pressmeddelande: Regionala exportcentrum ska få fler svenska företag att exportera](#)

4. Svenska företag ska nå de största globala affärerna

Fler svenska exportföretag ska konkurrera om de största globala affärerna. Satsningen, som är en del av regeringens kommande

exportstrategi för ökad handel och fler jobb, innebär bland annat att Business Sweden får ett utökat uppdrag.

[Pressmeddelande: Svenska företag ska nå de största globala affärerna](#)

5. Fler svenska företag ska vinna internationella upphandlingar

Fler svenska företag ska vara med i och vinna upphandlingar av varor och tjänster hos de stora internationella organisationerna, såsom FN, internationella finansiella institutioner och EU. Det är en av åtgärderna i den svenska exportstrategin som lanseras på måndag.

[Pressmeddelande: Fler svenska företag ska vinna internationella upphandlingar](#)

6. Sveriges nationella handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter ska stödja svensk export

Idag lanserade Mikael Damberg regeringens svenska handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter som tagits fram i dialog med företag, fackliga organisationer, myndigheter och civilsamhället.

[Pressmeddelande: Sveriges nationella handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter ska stödja svensk export](#)

1. Ytterligare 800 miljoner till ökad export

Jämfört med andra länders exporttillväxt står det tydligt att Sverige kan prestera bättre. 70 procent av Sveriges export går till EU:s inre marknad. Handeln med våra närmaste grannländer har stor betydelse och är viktig för vår ekonomi. Men handeln på den inre marknaden behöver kompletteras för att Sverige som exportnation inte ska tappa marknadsandelar.

[Pressmeddelande: Ytterligare 800 miljoner till ökad export](#)

[Presentation: Sveriges exportstrategi](#)

1 Ytterligare 800 miljoner till ökad export

2 Team Sweden samordnar exportstöd

3 Regionala exportcentrum ska få fler svenska företag att exportera

4 Svenska företag ska nå de största globala affärerna

5 Fler svenska företag ska vinna internationella upphandlingar

6 Sveriges nationella handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter ska stödja svensk export

[Tillbaka till jobb - regeringens samlade insatser för långtidsarbetslösa](#)

Regeringens samlade insatser för långtidsarbetslösa

Extratjänster i vissa delar av välfärdssektorn

Genom extratjänster får kommuner, landsting och privata utförare inom välfärden möjlighet att hjälpa långtidsarbetslösa tillbaka in i arbetslivet, samtidigt som man får en extra resurs som kan stötta verksamheten. I nuläget kan anställningar göras inom följande områden; sjukvården, skolan, äldreomsorgen, barnomsorgen och funktionshinderområdet. För att ytterligare stärka förutsättningarna för långtidsarbetslösa att ta del av extratjänster vidgas områdena ytterligare den 1 februari 2016 så att stöd även får beviljas för verksamhet hos myndigheter som utövar offentliga befogenheter. Arbetsförmedlingen bedömer om en arbetsplats och arbetsuppgifter är lämpliga.

En extratjänst omfattar 75 procent av en heltid med kollektivavtalsenlig lön. På övrig tid förväntas individen söka arbete eller studera. Arbetsgivaren får ett ekonomiskt stöd motsvarande hela lönen i upp till 12 månader. Stödet kan förlängas med ytterligare 12 månader.

[Kontakta närmaste Arbetsförmedling för mer information.](#)

Yrkesutbildning inom bristyrken

För att konkurrera om jobben på arbetsmarknaden är utbildning ofta avgörande. Deltagare inom jobb- och utvecklingsgarantin ska därför under 2016-2019 få möjlighet att gå yrkesinriktade kurser på folkhögskola under som längst 24 månader med bibehållet aktivitetsstöd. Yrkesutbildningarna ska vara inom sådana yrken där det råder brist på arbetskraft.

Studiemotiverande kurs vid folkhögskola

För att motivera deltagare inom jobb- och utvecklingsgarantin att återgå till studier, för att höja utbildningsnivån och stärka sin konkurrenskraft på arbetsmarknaden, kommer satsningen på studiemotiverande kurs vid folkhögskola för deltagare inom jobb- och utvecklingsgarantin som har fyllt 25 år och saknar fullföljd grund- eller gymnasieutbildning att fortsätta. Det är viktigt att personer med funktionsnedsättning som innebär nedsatt arbetsförmåga får ta del av utbildningar som kan förbättra deras möjligheter att konkurrera om jobben på samma villkor som andra. Dessa personer ska ges möjlighet till längre tid i studiemotiverande kurs.

Nu införs en möjlighet att deltidsstudera i sex månader inom ramen för skolväsendet och folkhögskolan vid sidan av deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin. Syftet är att möjliggöra slutförande av tidigare ofullständig utbildning eller att komplettera med relevanta kortare kurser som kan öka deltagarnas chanser att få ett jobb. Studier i svenska för invandrare, sfi, möjliggörs nu i tolv månader istället för tidigare sex månader inom jobb- och utvecklingsgarantin.

Individanpassning i jobb- och utvecklingsgarantin samt avveckling av fas 3

Inflödet till sysselsättningsplatser har stoppats och en successiv avveckling av alla sysselsättningsplatser ska vara genomförd senast den 31 januari 2018. Vid sidan av extratjänster och nya möjligheter att studera införs ökade medel för att kunna ge individanpassade insatser. Den detaljreglering som funnits inom jobb- och utvecklingsgarantin avskaffas. Det införs också ökade möjligheter för dem som har varit arbetslösa under långst tid att ta del av arbetsträning i större utsträckning.

Mer resurser till särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS) och lönestöd för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

För att fler arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ska kunna få ett arbete ökas resurserna för lönestöd och särskilt introduktions- och uppföljningsstöd (SIUS). Ökningen uppgår till cirka 400 miljoner kronor per år vilket bedöms skapa ett utrymme för att upp till 1 000 fler personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ska få ett arbete.

Fler insatser för långtidsarbetslösa

För att fler personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ska kunna få jobb ger regeringen ökade resurser till Samhall AB. Satsningen uppgår till 300 miljoner kronor 2016 och beräknas uppgå till 400 miljoner kronor årligen från och med 2017.

Sedan tidigare finns det även fler insatser för långtidsarbetslösa som riktar sig till arbetsgivarna. Det är exempelvis särskilt anställningsstöd

och nystartsjobb. Ta kontakt med Arbetsförmedlingen för mer information om dessa insatser.

Frågor och svar om arbetsmarknadssatsningar i budgetpropositionen 2016

[Arbetsmarknads-departementets satsningar i budgetpropositionen 2016](#)

Genväg

Kontakta Arbetsförmedlingen för mer information om vilka möjligheter som finns.

[Arbetsförmedlingens webbplats](#)

Publicerad 17 december 2015 · Uppdaterad 17 december 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Arbetsmarknad](#)

[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

[Artikel på webbplatsen](#)

[Regeringens prioriteringar](#)

[Sveriges nya jobbagenda](#)

[Tillbaka till jobb](#)

[Ylva Johansson](#)

Relaterat

[Fler och växande sociala företag](#)

02 mars 2016 · [Webb-TV](#), [Artikel på webbplatsen](#) från [Arbetsmarknadsdepartementet](#), [Näringsdepartementet](#), [Mikael Damberg](#), [Ylva Johansson](#)

Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux

ID-nummer: Ds 2015:60

Ansvarig: [Utbildningsdepartementet](#)

Ladda ner:

[Rätt till behörighetsgivande utbildning inom komvux, Ds 2015:60 \(pdf 384 kB\)](#)

I promemorian föreslås en utökad rätt till komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå behörighet till högskola och yrkeshögskola. Förslagen syftar bland annat till att

- ge vuxna en långsiktig möjlighet att genom utbildning byta yrkeskarriär, till exempel för att undvika arbetslöshet,
- ge kvinnor och män som aldrig fullföljt gymnasieskolan en livslång möjlighet att avsluta utbildning på gymnasial nivå, och
- en livslång rätt till behörighetsgivande utbildning ska bli en självklarhet och ett fundament i den svenska utbildningspolitiken.

I promemorian föreslås en utökad rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i syfte att uppnå grundläggande och särskild behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare. Det hittillsvarande kravet på att den vuxne ska ha en examen från ett yrkesprogram i gymnasieskolan föreslås tas bort. Det föreslås också en utökad rätt att delta i komvux på gymnasial nivå i

syfte att uppnå grundläggande behörighet till och särskilda förkunskaper för utbildning inom yrkeshögskolan. I båda fallen ska rätten till utbildning gälla för vuxna som är behöriga att delta i komvux på gymnasial nivå.

Vidare föreslås ett bemyndigande för regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, att i vissa fall meddela föreskrifter om vilka kurser som en rätt att delta i komvux på gymnasial nivå omfattar.

I promemorian föreslås också att bestämmelserna om urval till komvux på gymnasial nivå ska utvidgas till att även omfatta dem som har en längre tidigare utbildning. Dessutom ska gruppen vuxna med en svag ställning på arbetsmarknaden vara en av de grupper som prioriteras vid urvalet.

Slutligen föreslås att Statens skolverk ska få i uppdrag att göra en förstudie om inrättandet av en betygsdatabas och även utreda vissa frågor när det gäller en sådan databas. En betygsdatabas kan bland annat underlätta individers rätt till komvux på gymnasial nivå.

De föreslagna författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier

[Barn- och ungdomsutbildning](#)

[Departementsserien och promemior](#)

[Kunskapslyftet](#)

[Regeringens prioriteringar](#)

[Rättsdokument](#)

[Sveriges nya jobbagenda](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

[Vuxenutbildning](#)

[Kunskapslyftet](#)

Kunskapslyftet

För att kunna ge fler människor möjlighet att ta del av utbildning som skapar vägar in i arbetslivet satsar regeringen på ett nytt kunskapslyft för Sverige. Satsningen innebär att regeringen stärker utbildningskvalitén samtidigt som det skapas ett stort antal nya permanenta utbildningsplatser inom universitet och högskolor, yrkeshögskolan och folkhögskolan samt inom både allmänna ämnen och yrkesämnen inom kommunal vuxenutbildning (komvux).

Ansvariga statsråd

[Aida Hadzialic](#)

Ansvariga departement

[Utbildningsdepartementet](#)

- Aida Hadzialic om kunskapslyftet

28 oktober 2015

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Aida Hadzialic berättar vad Kunskapslyftet är och varför det är så viktigt.

[Artikel på webbplatsen: Aida Hadzialic om kunskapslyftet](#)

Presskontakt

[Gösta Brunnander](#)

Kunskapslyftets delar

4. Rätt till komvux

Idag är en fullständig gymnasieutbildning närmast en förutsättning för att få ett jobb och kraven på även högre studier för jobb blir allt fler. På komvux kan man läsa färdigt en oavslutad gymnasieutbildning för att sedan jobba eller för att studera vidare. Idag skiljer sig möjligheterna till detta åt mellan kommunerna.

[Artikel på webbplatsen: Kunskapslyftet: Rätt till komvux](#)

1. Yrkeshögskolan

På yrkeshögskolan finns utbildningar på eftergymnasial nivå för att utbilda sig inom olika yrken. Alla utbildningar utformas i tät samverkan med arbetslivet och nio av tio av de som studerat på yrkeshögskolan har jobb året efter examen.

[Artikel på webbplatsen: Kunskapslyftet: Yrkeshögskolan](#)

2. Folkhögskolan

Folkhögskolans pedagogik kan ge det stöd och den stimulans som många som inte har fullföljt en utbildning i det reguljära utbildningssystemet behöver. För nyanlända kvinnor och män kan folkhögskolan vara en väg in i det svenska utbildningssystemet och samtidigt ge bra förutsättningar för att lära sig svenska.

[Artikel på webbplatsen: Kunskapslyftet: Folkhögskolan](#)

3. Komvux och yrkesvux

Inom kommunernas vuxenutbildning (komvux) finns möjlighet att läsa kurser på grundläggande nivå (motsvarande grundskola) samt på gymnasial nivå – både teoretiska kurser och yrkesinriktade kurser bland annat genom det som kallas yrkesvux. Även sfi ingår från och med 1 januari 2016 i komvux.

[Artikel på webbplatsen: Kunskapslyftet: Komvux och yrkesvux](#)

4. Rätt till komvux

Idag är en fullständig gymnasieutbildning närmast en förutsättning för att få ett jobb och kraven på även högre studier för jobb blir allt fler. På komvux kan man läsa färdigt en oavslutad gymnasieutbildning för att sedan jobba eller för att studera vidare. Idag skiljer sig möjligheterna till detta åt mellan kommunerna.

[Artikel på webbplatsen: Kunskapslyftet: Rätt till komvux](#)

1. Yrkeshögskolan

På yrkeshögskolan finns utbildningar på eftergymnasial nivå för att utbilda sig inom olika yrken. Alla utbildningar utformas i tätt samverkan med arbetslivet och nio av tio av de som studerat på yrkeshögskolan har jobb året efter examen.

[Artikel på webbplatsen: Kunskapslyftet: Yrkeshögskolan](#)

1 Yrkeshögskolan

2 Folkhögskolan

3 Komvux och yrkesvux

4 Rätt till komvux

Aktuellt inom kunskaplyftet

Nytt forum för dialog om folkbildning

I veckan anordnade Utbildningsdepartementet tillsammans med Folkbildningsrådet det första Folkbildningsforumet. Genom Folkbildningsforum vill regeringen bjuda in ett representativt urval av

folkbildningens aktörer till en samlad och årligen återkommande dialog.

[Artikel på webbplatsen: Nytt forum för dialog om folkbildning](#)

Rätt till komvux

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Aida Hadzialic berättar om Utbildningsdepartementets förslag om rätt till komvux.

[Artikel på webbplatsen: Rätt till komvux](#)

Statsministern, gymnasieministern och utbildningsministern träffade lärarfacken

Idag träffade statsminister Stefan Löfven, Aida Hadzialic och Gustav Fridolin Lärarförbundet och Lärarnas Riksförbund. På mötet diskuterades bland annat lärarbristen, läraryrkets attraktionskraft och förslaget om lärarassistenter.

[Artikel på webbplatsen: Statsministern, gymnasieministern och utbildningsministern träffade lärarfacken](#)

Artikel: Fas3 avvecklas successivt

Fas 3 avvecklas successivt

Regeringen vill avveckla fas 3 successivt under mandatperioden och stoppar anvisningar av nya individer till dagens sysselsättningsplaceringar. Långtidsarbetslösa får istället möjlighet att arbeta i extratjänster inom välfärden, att utbilda sig inom ett bristyrke eller gå en studiemotiverande kurs på folkhögskola. Långtidsarbetslösa får också möjlighet att studera på deltid vid sidan av sitt deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin.

Insatser efter behov i jobb- och utvecklingsgarantin

Mycket få deltagare i jobb- och utvecklingsgarantins sysselsättningsfas, fas 3, går vidare till arbete eller studier. Regeringen stoppar därför anvisningar av nya individer till dagens sysselsättningsplaceringar. De sysselsättningsplaceringar som finns inom fas 3 kommer att ersättas med insatser som utgår mer från varje individs behov och förutsättningar. De som i dag har en sysselsättningsplacering i fas 3 ska istället successivt erbjudas aktiva och meningsfulla insatser såsom utbildning, praktik och subventionerade anställningar, som exempelvis extratjänster.

Extratjänster inom välfärden

I vårbudgeten för 2015 föreslog regeringen att extratjänster i välfärden skulle införas. Kommuner, landsting och privata utförare inom välfärden får möjlighet att hjälpa långtidsarbetslösa tillbaka in i

arbetslivet, samtidigt som man får en extra resurs som kan stötta verksamheten, exempelvis i skolan eller i äldreomsorgen.

En extratjänst omfattar 75 procent av en heltid med kollektivavtalsenlig lön. På övrig tid förväntas individen söka arbete eller studera. Arbetsgivaren får ett ekonomiskt stöd motsvarande hela lönen i upp till 12 månader. Stödet kan förlängas med ytterligare 12 månader.

Arbetslösheten större om man saknar gymnasieutbildning

En stor andel av dem som är långtidsarbetslösa saknar fullständig gymnasieutbildning, vilket gör det svårare att konkurrera om jobben. För att dessa personer lättare ska hitta ett arbete behöver de höja sin utbildningsnivå. Arbetsmarknadens efterfrågan på människor med gymnasial och eftergymnasial utbildning ökar, samtidigt som efterfrågan på människor med kort utbildning minskar. Regeringen föreslår flera olika insatser i höstbudgeten för 2016 så att fler arbetslösa ska välja att studera.

Yrkesutbildning på folkhögskola

Under 2016-2019 får deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin möjlighet att gå yrkesinriktade kurser inom ett bristyrke på folkhögskola under max 24 månader. Utbildning vid folkhögskola lämpar sig särskilt väl för studerande som är studieovana och har behov av extra stöd, eftersom innehåll och pedagogik kan individanpassas och utformas utifrån individens förutsättningar. Aktivitetsstödet behålls på samma nivå under studietiden.

Studiemotiverande kurser på folkhögskola

I höstbudgeten för 2016 föreslås en fortsatt möjlighet för deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin, som fyllt 25 år och som saknar fullföljd grundskole- eller gymnasieutbildning, att gå en studiemotiverande kurs på folkhögskola med aktivitetsstöd. På så sätt motiveras deltagare att återgå till studier på grundskole- eller gymnasienivå för att höja utbildningsnivån och stärka sin konkurrenskraft på arbetsmarknaden.

Längre studiemotiverande kurser för personer med funktionsnedsättning

Många arbetslösa har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Deras kompetens och färdigheter måste tas tillvara. Det är viktigt att dessa personer får ta del av utbildningar som kan förbättra deras möjligheter att konkurrera om jobben på samma villkor som alla andra. Deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga får nu möjlighet till längre studiemotiverande kurs än tidigare på folkhögskola, upp till fem månader, för att motiveras att gå vidare till andra studier.

Studera på deltid i jobb- och utvecklingsgarantin

Deltagare i jobb- och utvecklingsgarantin får möjlighet att studera på deltid under sex månader vid sidan av deltagandet i garantin. Det kan innebära studier vid Komvux, universitet och högskola, yrkeshögskola eller folkhögskola. Syftet är att deltagare ska ges möjlighet att slutföra tidigare ofullständiga utbildningar eller att komplettera med kortare kurser som behövs för att öka chansen att få ett arbete.

SFI

Många utrikes födda som deltar i jobb- och utvecklingsgarantin har behov av att läsa svenska under en längre tid. I dag är studietiden i SFI, Svenska för invandrare, begränsad till sex månader för deltagarna i garantin. Regeringen vill nu förlänga detta till tolv månader.

Mer om budgeten för 2016

Den 21 september lämnade regeringen sitt budgetförslag till riksdagen.

[Läs mer om regeringens budgetförslag och ladda ner budgetpropositionen som pdf](#)

Frågor och svar

[Frågor och svar om Arbetsmarknadsdepartementets satsningar i budgetpropositionen för 2016](#)

Publicerad 21 september 2015 · Uppdaterad 21 september 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Arbetsmarknad](#)

[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

[Artikel på webbplatsen](#)

[Folkbildning](#)

[Regeringens prioriteringar](#)

[Statens budget](#)

[Sveriges nya jobbagenda](#)

[Vuxenutbildning](#)

Relaterat

- [Deltidsstudier i sex månader vid sidan av deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin](#)
21 september 2015 · [Artikel på webbplatsen](#) från [Arbetsmarknadsdepartementet](#)
- [Fortsatt satsning på studiemotiverande kurser på folkhögskola för dem som fyllt 25 år och möjlighet till längre kurser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga](#)
21 september 2015 · [Artikel på webbplatsen](#) från [Arbetsmarknadsdepartementet](#)
- [Yrkesutbildning på folkhögskola inom jobb- och utvecklingsgarantin](#)
21 september 2015 · [Artikel på webbplatsen](#) från [Arbetsmarknadsdepartementet](#)

Debattartikel: Lågstadielöftet: En läsa-skriva-räkna-garanti

Lågstadielöftet: En läsa-skriva-räkna-garanti

DN Debatt 4 mars 2015

Alla elever ska få en ärlig chans. Ingen ska behöva halka efter. Insatser ska sättas in i tid för att alla elever tidigt ska få med sig de grundläggande kunskaper man behöver för att klara också skolans senare ämnen. Det är regeringens lågstadielöfte.

Många lärare kan idag vittna om hur de redan i förskolan, förskoleklassen eller grundskolans tidiga år identifierar elever som är i behov av stöd för att få med sig grunderna för att senare kunna tillgodogöra sig skolans andra ämnen. Ändå saknar ofta lärarna verktygen att sätta in stöd i tid. I svensk grundskola ges idag mest dokumenterat särskilt stöd i nionde klass. Då har det som började som små problem vuxit sig större. Många elever kommer aldrig i fatt trots stora insatser från lärare, föräldrar och eleven själv. I somras lämnade fler elever än någonsin tidigare nionde klass utan att ha behörighet till gymnasiets nationella program. Det handlar om 12700 elever, 13,1 procent av årskullen.

Det här är ett svek mot den enskilde och en stor kostnad för samhället. Den höga svenska ungdomsarbetslösheten växer ur våra svårigheter att ge alla elever en bra skolgång. Vi är ett litet land på en global

marknad, vi har inte råd att gå miste om alla dessa unga människors talanger och kraft.

Därför lovar regeringen att investera i skolans tidiga år. Vårt lågstadielöfte innehåller investeringar i förskolan, i förstärkt specialpedagogik och i mer tid för lärarna i grundskolans tidiga år. Det här är nödvändiga investeringar som stat och kommun måste klara att göra tillsammans. Men ska verkligen alla elever i tid få det stöd man behöver och har rätt till krävs också förändringar i organisation, regelverk och kultur. Här har Sverige att lära av Finland.

Som en del av det pågående svenska statsbesöket i Finland har jag idag möjlighet att träffa lärare och elever i den finländska skolan och samtala med min kollega undervisningsministern Krista Kiuru. Det är ett tillfälle för oss att ta del av lärdomar från Finlands framgångsrika arbete med stödjande insatser för de yngsta eleverna.

Det finns såklart skillnader mellan det finländska och svenska skolsystemet, bland annat i behörighetsreglerna till gymnasiet, och varje jämförelse måste göras med försiktighet. Men om en finländsk rektor får frågan hur många elever på dennes skola som lämnade nian utan att kunna läsa vidare är chansen stor att hen inte ens förstår frågan. Det är helt enkelt inte något som accepteras.

I det finländska skolsystemet ges mest extra stöd i de tidiga åren. Så fort en lärare ser att en elev riskerar att halka efter sätts stöd in. Och det senaste decenniet har det inget år varit mer än 0,4 procent av

eleverna som avbrutit studierna utan avgångsbetyg från grundskolan.

Det finländska exemplet visar tydligt att stöd tidigt förbättrar möjligheterna till goda resultat i slutet av grundskolan. När stöd sätts in tidigt blir också förutsättningarna bättre att bygga en skolkultur där det uppfattas som naturligt att elever lär sig på olika sätt och olika snabbt, där elevers olika förutsättningar och förmågor accepteras och där extra pedagogiska insatser aldrig uppfattas som utpekande eller stigmatiserande. Det är grundläggande att pedagogiska insatser ska bygga på pedagogiska bedömningar av elevens behov. Det är inte acceptabelt att det ibland uppfattas kräva medicinska diagnoser för att elever ska få det stöd man behöver och har rätt till.

Om eleverna inte får med sig verktygen för att hänga med på lektionerna i grundskolans senare år riskerar självkänslan och lusten för lärandet att brytas ner. Lärarnas möjligheter att i sin tur göra ett bra arbete försvåras om elever inte kan ta till sig texten i historieboken, utföra grundläggande uträkningar kopplade till en laboration eller göra en enkel faktasökning på internet.

Brister i grundläggande förmågor påverkar alla ämnen. OECD har till exempel i tidigare studier av de svenska resultaten i Pisa-mätningen kunnat visa att elevernas brister i proven i matematik och naturvetenskap till 70 procent eller mer är kopplade till brister i elevernas läsförståelse.

Vi har idag flera mätpunkter i svensk skola, till exempel kan vi av förra årets nationella prov i årskurs 3 utläsa att 35 procent av eleverna inte nådde kravnivån i matematik och 23 procent inte klarade kraven i svenska. Det som krävs nu är kultur, organisation och regelverk som säkerställer att bedömning leder till insatser som ger eleven möjlighet att nå målen.

Som en del av regeringens lågstadielöfte vill vi därför införa en läsa-skriva-räkna-garanti. Garantin ska säkerställa att det stöd eller särskilda stöd som eleven behöver sätts in i tid så att varje elev från lågstadiet kan få med sig läsförståelse, skrivförmåga och grundläggande matematikkunskaper. Målet är att garantin ska träda i kraft under 2017, och den ska ge stöd i bedömning och innehålla förslag på insatser som kan sättas in redan i förskoleklassen.

Vi har många välutbildade, engagerade och kompetenta lärare i svensk skola. Detta är en av de styrkor vi har att bygga en starkare skola på. För grunden för en bra skola är kompetenta och engagerade lärare som får tid för sitt uppdrag. Regeringen genomför just nu en nationell samling för läraryrket för att öka attraktiviteten i yrket och ge lärare möjlighet att utvecklas i yrket. En grundläggande förutsättning för att lärare ska kunna lyckas med sitt uppdrag och bibehålla sitt engagemang genom hela sin gärning är att man har verktyg som matchar ens ansvar. När lärare ser att elever behöver stöd måste man också ha tid och möjlighet att ge det stödet. Det kräver investeringar i skolan och ett regelverk som utgår från elevens rätt att från de tidiga åren få med sig de kunskaper man behöver för att klara skolans alla ämnen. Det är detta regeringen vill säkerställa genom vårt lågstadielöfte och en reglerad läsa-skriva-räkna-garanti.

När vi nu genom en bred överenskommelse mellan regeringen och den borgerliga oppositionen avfört betygsfrågan från dagordningen för de närmaste åren är det hög tid att vi fokuserar på det som kan göra stor skillnad Sveriges lärare och elever. Gemensamt för länder som lyckats vända fallande kunskapsresultat är att man satsat på de skolor och elever som har tuffast förutsättningar. Det är det vi nu också vill göra i Sverige. Regeringen prioriterar investeringar för att elever ska få stöd i tid, för att höja attraktiviteten i läraryrket och för att öka jämlikheten i skolsystemet. Det är en prioritering med mycket starkt stöd i skolforskningen, och som vi har en stark politisk uppslutning bakom i Sverige.

Gustav Fridolin (MP), utbildningsminister

Publicerad 04 mars 2015 · Uppdaterad 02 april 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Barn- och ungdomsutbildning](#)

[Debattartikel](#)

[Gustav Fridolin](#)

[Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan](#)

[Regeringens prioriteringar](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

Relaterat

[10 miljarder till kommunerna](#)

05 januari 2016 · [Debattartikel](#) från [Utbildningsdepartementet](#), [Gustav Fridolin](#)

[Så vill vi stärka förskolan](#)

18 november 2015 · [Debattartikel](#) från [Utbildningsdepartementet](#), [Gustav Fridolin](#)

[Varje skolreform ska stötta de som arbetar i skolan](#)

02 oktober 2015 · [Debattartikel](#) från [Utbildningsdepartementet](#), [Gustav Fridolin](#)

[Nu höjer vi lärarlönerna](#)

30 juni 2015 · [Debattartikel](#) från [Statsrådsberedningen](#), [Utbildningsdepartementet](#), [Gustav Fridolin](#), [Helene Hellmark Knutsson](#), [Stefan Löfven](#)

[Vi satsar två miljarder på fler lågstadielärare – redan i år](#)

29 mars 2015 · [Debattartikel](#) från [Statsrådsberedningen](#), [Utbildningsdepartementet](#), [Gustav Fridolin](#), [Helene Hellmark Knutsson](#), [Stefan Löfven](#)

[Debattartikel: Nu inleds processen för höjda lärarlöner](#)

Nu inleds processen för höjda lärarlöner

Aftonbladet Debatt 10 februari 2015

Från och med 2016 avsätter vi 3 miljarder årligen.

Under de senaste årtiondena har kunskapsresultaten sjunkit i den svenska skolan. Flera nationella undersökningar och utvärderingar har under ett flertal år visat på den nedåtgående trenden när det gäller elevernas resultat. Den negativa trenden har bekräftats även i internationella studier, som till exempel TIMSS och PISA. Den senaste PISA-undersökningen, från 2012, visade bland annat att svenska 15-åringar för första gången presterade under OECD-genomsnittet i såväl matematik som läsförståelse och naturvetenskap.

Samarbetsregeringen har därför som tydlig och prioriterad målsättning att förbättra resultaten i den svenska skolan. När vi bygger skolan stark så bygger vi samhället starkt.

OECD framhåller i sina preliminära rekommendationer till Sverige att läraryrket behöver stärkas och göras mer attraktivt genom bland annat högre löner. En satsning på bättre löneutveckling, i linje med vad OECD rekommenderar, kan på sikt bidra till att förbättra resultaten i skolan.

Att koppla lönesatsningen till kompetens och karriärutveckling kan också bidra till att höja kunskapsnivån generellt bland lärarna, att kunskap kan spridas mellan lärare och därför bidra till ett stärkande av till exempel det kollegiala samarbetet mellan lärare som är av central betydelse för deras professionella utveckling.

Regeringen instämmer i vikten av sådana insatser. Vi måste säkra att alla elever får en högkvalitativ utbildning, och skickliga och engagerade lärare är nyckeln. Därför måste läraryrket bli mer attraktivt än det är idag.

Regeringen sätter nu en nationell samling för läraryrket. En av de viktigaste delarna i denna nationella samling kommer vara att skapa en bättre löneutveckling för lärare. Och för att löneutvecklingen ska göra skillnad i klassrummen vill vi också koppla den till karriärmöjligheter och kompetens.

I dag är skolans parter inbjudna till ett första möte, för att diskutera formerna och den fortsatta processen för en dialog med parterna – med höjda lärarlöner som målsättning.

Parterna som deltar vid samtalen kommer ha ett stort ansvar för hur satsningen ska kunna förverkligas. Lärarnas löner ska bestämmas i förhandlingar mellan parterna, och vi ska inte övergå till en statlig lönepolitik för lärarna.

Men samarbetsregeringen tar initiativ till samtalen och avsätter tre miljarder årligen från 2016. Det är en tydlig signal om hur viktigt vi anser det är att höja läraryrkets status och förbättra resultaten i skolan.

Det primära syftet med satsningen är att staten vill bidra med medel till löneökning för fler lärare än de som i dag omfattas av den genomförda karriärstegsreformen. Vi måste se till att de som utbildas till lärare får sådana villkor att de trivs med vad de gör och vill stanna inom skolan. Lärare ska känna sig värdesatta av samhället, och de ska också kunna utvecklas och ha karriärmöjligheter inom läraryrket. Genom att satsa på lärarnas löner gör vi en framtidsinvestering som är en viktig pusselbit för hur vi ska stärka utbildningssystemet i sin helhet och göra både lärarutbildning och läraryrket attraktivt.

Inom ramen för den nationella samlingen för läraryrket kommer regeringen också se över lärares administrativa arbetsbörda, hur staten kan bistå huvudmännen för att säkerställa att lärarna får tid för sitt uppdrag, hur nya lärare får en bra introduktion i yrket och hur fler vägar kan öppnas in i läraryrket.

När vi lyckas med det tror vi att fler kommer att vilja söka sig till det yrke som betyder så mycket för både individer, samhälle och arbetsliv.

Helene Hellmark Knutsson (S)
Minister för högre utbildning och forskning
Gustav Fridolin (MP)
Utbildningsminister

Publicerad 10 februari 2015 · Uppdaterad 02 april 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Barn- och ungdomsutbildning](#)
[Debattartikel](#)
[Gustav Fridolin](#)
[Helene Hellmark Knutsson](#)
[Högskola och forskning](#)
[Kommuner och landsting](#)
[Lärarlönelyftet](#)
[Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan](#)
[Regeringens prioriteringar](#)
[Utbildningsdepartementet](#)

[Dir. 2015:36 Översyn av de nationella proven för grund- och gymnasieskolan](#)

Översyn av de nationella proven för grund- och gymnasieskolan

ID-nummer: Dir. 2015:36

Ansvarig: [Utbildningsdepartementet](#), [Regeringen](#)

Ladda ner:

[Översyn av de nationella proven för grund- och gymnasieskolan, Dir. 2015:36 \(pdf 194 kB\)](#)

En särskild utredare ska göra en översyn av de nationella proven för grund- och gymnasieskolan. Syftet är att åstadkomma ett effektivare och tillförlitligare nationellt sammanhållet system för bedömning, uppföljning och utvärdering av elevers kunskaper med minskad administrativ börda för lärare.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2016.

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier

[Barn- och ungdomsutbildning](#)
[Kommittédirektiv](#)
[Regeringen](#)
[Rättsdokument](#)
[Utbildningsdepartementet](#)

Relaterat

[Tilläggsdirektiv till Utredningen om utbildning för nyanlända \(U 2015:12\)](#)

11 mars 2016 · [Rättsdokument](#), [Kommittédirektiv](#) från [Utbildningsdepartementet](#), [Regeringen](#)

[Tilläggsdirektiv till Skolkostnadsutredningen \(U 2014:14\)](#)

01 december 2015 · [Rättsdokument](#), [Kommittédirektiv](#) från [Utbildningsdepartementet](#), [Regeringen](#)

[En samordnad utveckling av validering](#)

20 november 2015 · [Rättsdokument](#), [Kommittédirektiv](#) från [Utbildningsdepartementet](#), [Regeringen](#)

[Att vända frånvaro till närvaro](#)

20 november 2015 · [Rättsdokument](#), [Kommittédirektiv](#) från [Utbildningsdepartementet](#), [Regeringen](#)

[Bättre möjligheter till fjärrundervisning och undervisning på entreprenad](#)

12 november 2015 · [Rättsdokument](#), [Kommittédirektiv](#) från [Utbildningsdepartementet](#), [Regeringen](#)

[Tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II](#)

Tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II

Diarienummer: U2012/1181/S

Ladda ner:

[Tilläggsuppdrag om speciallärarutbildning inom Lärarlyftet II \(pdf 63 kB\)](#)

Regeringen uppdrar åt Statens skolverk att inom ramen för satsningen Lärarlyftet II (U2011/5531/S) skapa möjligheter för lärare och förskollärare att genom utbildning få en speciallärarexamen med specialisering mot utvecklingsstörning. Lärarna och förskollärarna ska ha en sådan grundläggande lärar- eller förskollärarexamen som krävs för att få undervisa i grundsärskola, gymnasiesärskola eller särskild utbildning för vuxna enligt förordningen (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare och utnämning till lektor och vara anställda i grundsärskolan, gymnasiesärskolan eller särskild utbildning för vuxna.

Publicerad 08 mars 2012 · Uppdaterad 02 april 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Högskola och forskning](#)

[Regeringsuppdrag](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

Relaterat

[Uppdrag till Folkhälsomyndigheten att genomföra ett seminarium om antibiotikaresistens på ambassaden i Washington i april 2016](#)
24 februari 2016 · [Regeringsuppdrag](#) från [Socialdepartementet](#),
[Utbildningsdepartementet](#)

[Uppdrag att utlysa medel för ett forskningsprogram](#)
18 februari 2016 · [Regeringsuppdrag](#) från [Utbildningsdepartementet](#),
[Regeringen](#)

[Uppdrag att svara för genomförandet av fortbildning i specialpedagogik för lärare i grundskolan, motsvarande utbildning vid särskilda ungdomshem och sameskolan](#)
14 december 2015 · [Regeringsuppdrag](#) från [Utbildningsdepartementet](#),
[Regeringen](#)

[Uppdrag att inkomma med analys som ger underlag till regeringens forskningspolitik](#)
10 mars 2015 · [Regeringsuppdrag](#) från [Miljö- och energidepartementet](#), [Näringsdepartementet](#), [Socialdepartementet](#),
[Utbildningsdepartementet](#), [Regeringen](#)

[Uppdrag att inkomma med analys som ger underlag till regeringens forskningspolitik](#)
10 mars 2015 · [Regeringsuppdrag](#) från [Miljö- och energidepartementet](#), [Näringsdepartementet](#), [Socialdepartementet](#),
[Utbildningsdepartementet](#), [Regeringen](#)

[Fossilfria transporter och resor: Regeringens arbete för att minska transporternas klimatpåverkan](#)

Fossilfria transporter och resor: **Regeringens arbete för att minska** **transporternas klimatpåverkan**

Sverige ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. För att nå dit krävs att alla aktörer i samhället arbetar aktivt med att minska utsläppen. Genom att ta ansvar för vår klimatpåverkan på hemmaplan visar vi ledarskap för världens länder. Den gröna omställningen skapar också nya jobb. Därför satsar regeringen på förnybar energi, fossilfria resor och investeringsstöd för minskade utsläpp.

En omställning av transportsektorn för att bryta fossilberoendet och minska utsläppen är såväl nödvändig som möjlig. Det förutsätter ett samhälle där vi använder transporter på ett smartare sätt. En tillräcklig förändring kan bara åstadkommas genom ett mer transportsnålt samhälle i kombination med mer resurseffektiva fordon och övergång till förnybara energislag samt elektrifiering.

Hur kan vi nå fossilfria transporter och resor?
För att nå en fossilfri fordonsflotta behöver flera saker göras.

- Samhället måste använda transporter smartare, inklusive en överflyttning av gods från väg till järnväg och sjöfart.
- Fossila bränslen måste bytas ut mot hållbara bränslen, så som biodrivmedel.
- Transportsektorn behöver elektrifieras i högre grad.

Mer förnybara energikällor ger förutsättningar för fossilfria transporter och resor

En avgörande fråga för att nå en fossilfri transportsektor är tillgången till förnybar energi. Genom att öka andelen fordon som drivs med el och öka elproduktionen från förnybara energikällor kan fler fordon gå på el samtidigt som koldioxidutsläppen minskar. Samtidigt frigörs biogas som kan användas till andra fordonstyper som är svårare att driva med el. Regeringens vision är att Sverige ska ha ett energisystem som helt baseras på förnybara energikällor.

[Artikel på webbplatsen: Regeringens insatser för att utveckla solenergin](#)

[Pressmeddelande: Fokus på investeringar i solceller och ny teknik](#)

Vad gör regeringen för att uppnå fossilfria transporter och resor?

Regeringen satsar i budgetpropositionen för 2016 på flera investeringar i transportsektorn och har flera utredningar på gång för att lägga grunden för ytterligare åtgärder. Ett viktigt underlag för regeringen i det här arbetet är slutbetänkandet från den så kallade FFF-utredningen (Fossilfrihet på väg, SOU 2013:84). Regeringen har gått

vidare med flera förslag som utredningen lade.

Exempel på initiativ och åtgärder för att bryta fossilberoendet som regeringen genomfört eller arbetar med att genomföra:

Klimatklivet - stöd för lokala klimatinvesteringar

Ett statligt program för lokala klimatinvesteringar om totalt 1925 miljoner kronor (åren 2015-2018) infördes 2015.

Klimatinvesteringarna möjliggör stöd till investeringar som kan minska utsläppen och påverka omställningen till fossilfria transporter och resor. Stödet har gått till klimatinvesteringar i bland annat laddinfrastruktur, produktion av biogas och tankstationer för biobränslen.

[Klimatklivet – lokala klimatinvesteringar](#)

Stadsmiljöavtal som medfinansierar lokala och regionala kollektivtrafikprojekt

Det är viktigt att ökningen av persontransporter i tätorter sker med kollektivtrafik, cykel och gång så att biltrafiken kan minska.

Regeringens stadsmiljöavtal kan ses som en del av detta arbete. För att stimulera kommunernas arbete med hållbara städer och kollektivtrafik har regeringen för perioden 2015-2018 avsatt 500 miljoner kronor per år till statlig medfinansiering till lokala och regionala investeringar i kollektivtrafik i tätort genom ett ramverk för stadsmiljöavtal.

[Statligt stöd för hållbara stadsmiljöer - stadsmiljöavtal](#)

En koldioxidskatt som fortsätter styra om mot förnybart
För att uppnå regeringens ambitioner och klimatmålen behövs en koldioxidskatt med en stark miljöstyrande effekt som ger användningen av förnybara alternativ och investeringar i nya gröna jobb förutsättningar att kunna fortsätta öka. Regeringen har höjt beskattningen av bensin och diesel och indexerat dessa för att öka satsningarna på förnybara bränslen.

Regeringen arbetar för att den svenska koldioxidskatten ska bli godkänd av EU. Under tiden har Sverige ett undantag från EU:s energiskatte- och statsstödsregler. Utan undantaget hade Sverige varit tvunget att införa full beskattning på biodrivmedel. Undantaget gäller tom 2018 för flytande drivmedel och tom 2020 för gas.

[Pressmeddelande: Förlängda statsstödsgodkännanden för skattebefrielse av biodrivmedel](#)

Ökad låginblandning

Regeringen har från och med 2016 slopat skattetaket för låginblandade biobränslen, vilket innebär att låginblandning av etanol i bensin är möjligt upp till och med 10 volymprocent och av Fettsyrametylester (FAME) i diesel upp till och med 7 volymprocent.

Höjd energiskatt på drivmedel

Utredningen om fossilfrihet på väg föreslog en höjning av dieselskatten i tre steg fram till 2020. I budgetpropositionen för 2016 höjde regeringen energiskatten på drivmedel. Skatten höjdes med 48 öre per liter för bensin och med 53 öre per liter för dieselbränsle från och med den 1 januari 2016. Därtill kommer skatten framöver att höjas med KPI plus 2 procent per år för att bättre spegla tillväxten i BNP.

[Budgetpropositionen för 2016](#)

Förändrade avdragsbestämmelser för HVO

Regeringen skattebefriade Hydrerad vegetabilisk olja (HVO) över den tidigare gränsen på 15 procent. Regeringen genomförde detta i budgetpropositionen för 2015 och det gäller retroaktivt från 1 maj 2014.

Fordonspremie för fordon med mycket låga utsläpp

Regeringen höjer anslaget för supermiljöbilspremien med 132 miljoner kronor för 2015 och med 94 miljoner kronor för 2016. Från 2016 får bilar med nollutsläpp full premie medan övriga supermiljöbilar får halv premie. Regeringen inför 2016 en elbusspremie för att främja introduktionen av eldrivna bussar på marknaden. 50 miljoner kronor avsätts under 2016 och 100 miljoner kronor per år 2017-2019.

[Pressmeddelande: Regeringen satsar på elbilar och elbussar](#)

Nedsatt förmånsvärde för vissa miljöanpassade bilar

Regeringen meddelade i budgetpropositionen för 2016 att nedsättningen av förmånsvärdet för gasbilar, laddhybrider och elbilar förlängs till och med 2019. Nedsättningen uppgår till 40 procent av förmånsvärdet, dock infördes ett tak för de dyrare bilarna på maximalt 10 000 kr.

Bonus-malus-system för lätta fordon

Utredningen om fossilfrihet på väg från 2013 lämnade två alternativa förslag avseende införande av Bonus-malus system, utan att förorda något av alternativen. Båda förslagen innebär förändringar av fordons- och bilförmånsbeskattningen samt för premiesystemen vid nybilsköp. Regeringen har tillsatt en utredning som ska vara färdig senast den 29 april 2016. Ambitionen är att systemet träder i kraft 1 januari 2017.

[Pressmeddelande: Ett bonus–malus-system för lätta fordon ska utredas](#)
[Ett bonus–malus-system för lätta fordon, Dir. 2015:59](#)

Ökat anslag till järnvägsunderhållet

Tågtrafiken är avgörande för jobb, konkurrenskraft och klimatomställning. En fungerande järnväg bidrar till den önskade överflytten av transporter från väg till järnväg, med mindre klimatutsläpp till följd. Därför ökar regeringen anslagen för järnvägsunderhåll med 1,24 miljarder kronor per år för åren 2016-2018.

[Budgetpropositionen för 2016](#)

Satsning på resfria möten i myndigheter

Utredningen om fossilfrihet på väg rekommenderade regeringen att öka kunskapen om resfria möten och investera i bra och lättillgänglig teknik inom näringslivet och offentliga organisationer. Trafikverket har tidigare haft regeringens uppdrag att driva projektet Resfria möten i myndigheter (REMM). Projektet samlar ett tjugotal myndigheter med syfte att öka förutsättningarna för resfria möten. Myndigheter som aktivt deltagit i projektet har minskat sina CO2-utsläpp med cirka 10 procent under perioden 2011-2014. Övriga myndigheter har under samma period bidragit till en ökning av utsläppen med nästan lika mycket. Nu har 62 myndigheter fått i uppdrag av regeringen att stärka arbetet med resfria möten och därmed arbeta aktivt med att minska koldioxidutsläppen från sina resor och transporter.

[Resfria möten i myndigheter](#)

Energimärkning av fordon

Utredningen om fossilfrihet på väg föreslår ett system för energimärkning av lätta fordon som liknar märkningen av exempelvis kylskåp (A, B, C osv) och föreslår att Konsumentverket ges föreskriftsansvar inom området. Regeringen har gett Bonus-Malus-utredning i uppgift att studera frågan. Se stycket om Bonus-Malus ovan.

Väglitageskatt för tunga lastbilar

Utredningen om fossilfrihet på väg föreslog att en så kallad kilometerskatt införs. Regeringen har tillsatt en utredning för att införa

en vägslitageskatt (dir. 2015:47) som ska vara färdig senast den 9 december 2016.

[Pressmeddelande: Utredning om avståndsbaserad vägslitageskatt för tunga lastbilar](#)

[Avståndsbaserad vägslitageskatt för tunga lastbilar, Dir. 2015:47](#)

Tyngre och längre lastbilar

Utredningen om fossilfrihet på väg föreslår förändringar så att trafik med längre och tyngre lastbilar kan tillåtas på lämpliga delar av vägnätet. Regering har gett ett uppdrag till Trafikverket att utreda möjlighet att använda tyngre lastbilar som redovisades i november 2015.

[Pressmeddelande: Regeringsbeslut för längre och tyngre fordon](#)

Energimyndigheten samordnar energiomställning i transportsektorn

Utredningen om fossilfrihet på väg föreslog att en samordnare tillsätts för minskad klimatverkan från transporter, elektrifiering av vägar, laddinfrastruktur och biodrivmedel. Regeringen tillför Energimyndigheten 3 miljoner kronor under åren 2016 till 2019 för att samordna energiomställning i transportsektorn och laddinfrastrukturens utveckling samt information om laddstolpars placering.

Skatt på flygresor

Genom en skatt på flygresor kan flyget i högre utsträckning bära sina egna klimatkostnader. Regeringen har därför tillsatt en utredning som ska analysera och lämna förslag på hur en skatt på flygresor kan utformas.

[Pressmeddelande: Utredning om skatt på flygresor](#)

[Skatt på flygresor, Dir. 2015:106](#)

Uppdrag att utveckla miljözonsbestämmelserna

Regeringen har gett Transportstyrelsen i uppdrag att föreslå hur dagens miljözonsbestämmelser kan utvecklas för att bättre bidra till att miljö kvalitetsmålen och målen för transportpolitiken uppnås. I uppdraget ingår att lämna förslag till:

- hur personbilar, lätta lastbilar och lätta bussar kan inkluderas i miljözonsbestämmelserna
- hur miljözonsbestämmelserna kan användas för att premiera tysta och emissionsfria fordon, såväl lätta som tunga, samt
- hur efterlevnaden ska säkerställas.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast 30 september 2016.

[Uppdrag att utveckla miljözonsbestämmelserna](#)

Samverkan

För att Sverige ska bli fritt från fossila bränslen krävs att alla aktörer inom samhället samverkar och jobbar aktivt för att minska utsläppen. Därför har regeringen lanserat initiativet Fossilfritt Sverige där olika aktörer ges möjlighet att synliggöra hur de genom sin verksamhet bidrar till att lösa klimatfrågan och uppnå målet om ett fossilfritt samhälle.

[Fossilfritt Sverige](#)

Regeringen har också tillsatt analysgruppen Grön omställning med utgångspunkten att höga klimatpolitiska ambitioner kan gå hand i hand med utvecklingen av ett dynamiskt näringsliv. Utifrån ett långsiktigt perspektiv ska gruppen analysera de mest centrala byggstenarna i en grön omställning. Det kan till exempel handla om styrmedel, långsiktiga spelregler för hållbar produktion och konsumtion, gröna investeringar samt regionalt och lokalt förändringsarbete för hållbarhet som bidrar till att hela Sverige kan leva och utvecklas.

[Artikel på webbplatsen: Grön omställning ska bidra till helhet](#)

[Uppdrag framtid: Grön omställning och konkurrenskraft](#)

[Genvägar](#)

- [Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp](#)

Publicerad 05 februari 2016 · Uppdaterad 05 februari 2016

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Anna Johansson](#)

[Artikel på webbplatsen](#)

[Energi](#)

[Fossilfritt Sverige](#)

[Ibrahim Baylan](#)

[Miljö](#)

[Miljö- och energidepartementet](#)

[Transporter och infrastruktur](#)

[Åsa Romson](#)

[Innehåll på regeringen.se](#)

[Sveriges regering](#)

[Regeringens politik](#)

[Veckans regeringssammanträde](#)

[Kalendarium](#)

[Så styrs Sverige](#)

[Sverige i EU](#)

[Rättsdokument](#)

[Om Regeringskansliet](#)

[Om webbplatsen](#)

[Prenumerera via e-post](#)

[Press](#)

[Kontakt](#)

[Jobba hos oss](#)

[Regeringens utlysningar](#)

[UD:s reseinformation](#)

[Other languages](#)

Departement

[Statsrådsberedningen](#)

[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

[Finansdepartementet](#)

[Försvarsdepartementet](#)

[Justitiedepartementet](#)

[Kulturdepartementet](#)

[Miljö- och energidepartementet](#)

[Näringsdepartementet](#)

[Socialdepartementet](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

[Utrikesdepartementet](#)

[Generellt kontaktformulär](#)

[Artikel: Presentation av de första projekten i Klimatklivet](#)

Presentation av de första projekten i Klimatklivet

I den första delen av ansökningsomgången för Klimatklivet investerar Naturvårdsverket 123 miljoner kronor fram till år 2018 för att minska utsläpp som påverkar klimatet. I första hand ges pengar till de åtgärder som ger störst, varaktig minskning av utsläpp per investerad krona. De lokala klimatinvesteringarna ska bidra till att öka takten för att nå Sveriges klimatmål med inhemska åtgärder.

De investeringar som nu beviljats stöd ger en förväntad minskning av utsläpp på 40 000 ton koldioxidekvivalenter per år. Klimatklivet riktar sig till klimatsatsningar i kommuner, företag och organisationer. Bland de 24 ansökningar som får pengar i de första besluten finns bland annat laddstationer, biogasanläggningar och konvertering från fossil olja.

— Det är kort tid kvar till klimatmötet i Paris, och det är avgörande att det finns aktörer som går före och visar att de gör satsningar för klimatnyttan. Sverige är en sådan aktör, sa Åsa Romson. Hon hänvisade även till lanseringen av regeringens initiativ Fossilfritt Sverige som ett viktigt bidrag i detta arbete.

Genvägar

[Läs mer om Klimatklivet på Naturvårdsverkets webbplats](#)

[Pressmeddelande 26 juni: Förordning om lokala klimatinvesteringar på plats](#)

[Fossilfritt Sverige](#)

Publicerad 11 november 2015 · Uppdaterad 11 november 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Artikel på webbplatsen](#)

[Fossilfritt Sverige](#)

[Klimatmötet COP21 i Paris](#)

[Miljö](#)

[Miljö- och energidepartementet](#)

[Minskade klimatutsläpp](#)

[Regeringens prioriteringar](#)

[Åsa Romson](#)

Relaterat

[Bred enighet om utfasning av subventioner på fossila bränslen](#)

30 november 2015 · [Artikel på webbplatsen](#) från [Miljö- och energidepartementet](#), [Stefan Löfven](#), [Åsa Romson](#)

[Många vill bidra till Fossilfritt Sverige](#)

27 november 2015 · [Artikel på webbplatsen](#) från [Miljö- och energidepartementet](#), [Statsrådsberedningen](#), [Stefan Löfven](#), [Åsa Romson](#)

[Lima-Paris Action Agenda – ny plattform för näringsliv, städer och organisationer i klimatförhandlingarna](#)

30 augusti 2015 · [Artikel på webbplatsen](#) från [Miljö- och energidepartementet](#), [Åsa Romson](#)

[Dir. 2014:165 Tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen M2010:04 - förslag till klimatpolitiskt ramverk](#)

Tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen M2010:04 - förslag till klimatpolitiskt ramverk

ID-nummer: Dir. 2014:165

Ansvarig: [Miljö- och energidepartementet](#), [Regeringen](#), [Åsa Romson](#)

Ladda ner:

[Tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen M2010:04 - förslag till klimatpolitiskt ramverk \(pdf 166 kB\)](#)

Miljömålsberedningen (M 2010:04) får i tilläggsuppdrag att inom ramen för miljömålssystemet föreslå hur ett klimatpolitiskt ramverk och en strategi för en samlad och långsiktig klimatpolitik kan utformas. Beredningen ska föreslå ett klimatpolitiskt ramverk som reglerar mål och uppföljning. Därtill ska beredningen utveckla en strategi med styrmedel och åtgärder för en samlad och långsiktig klimatpolitik. En klimatlag, dvs. ett utvecklat regelverk för politiska beslut om utsläppsminskningar och en rättslig grund för styrning, ansvarsfördelning, uppföljning och kontroll av klimatarbetet, kan ingå som en del i ramverket och beredningen ska belysa för- och nackdelar med en sådan klimatlag.

Utredningstiden förlängs efter ett regeringsbeslut den 1 oktober 2015. Miljömålsberedningen ska redovisa ett förslag till ett klimatpolitiskt ramverk inklusive klimatmål senast den 1 mars 2016 och en strategi med styrmedel och åtgärder för en samlad och långsiktig klimatpolitik senast den 1 juni 2016.

[Förlängd tid för uppdraget](#)

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier

[Kommittédirektiv](#)

[Miljö](#)

[Miljö- och energidepartementet](#)

[Minskade klimatutsläpp](#)

[Regeringen](#)

[Regeringens prioriteringar](#)

[Rättsdokument](#)

[Åsa Romson](#)

Relaterat

- [Tilläggsdirektiv till Klimatfärdplan 2050 M2014:03](#)

08 januari 2015 · [Rättsdokument](#), [Kommittédirektiv](#) från [Miljö- och energidepartementet](#), [Regeringen](#), [Åsa Romson](#)

Innehåll på regeringen.se

[Sveriges regering](#)

[Regeringens politik](#)

[Veckans regeringssammanträde](#)

[Kalendarium](#)

[Så styrs Sverige](#)

[Sverige i EU](#)

[Rättsdokument](#)

[Om Regeringskansliet](#)

[Om webbplatsen](#)

[Prenumerera via e-post](#)

[Press](#)

[Kontakt](#)

[Jobba hos oss](#)

[Regeringens utlysningar](#)

[UD:s reseinformation](#)

[Other languages](#)

Departement

[Statsrådsberedningen](#)

[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

[Finansdepartementet](#)

[Försvarsdepartementet](#)

[Justitiedepartementet](#)

[Kulturdepartementet](#)

[Miljö- och energi-departementet](#)

[Näringsdepartementet](#)

[Social-departementet](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

[Utrikesdepartementet](#)

[Generellt kontaktformulär](#)

Klimatmötet COP21 i Paris

Klimatmötet COP21 i Paris

Den 30 november till 11 december samlades världens länder i Paris för COP21, det tjugoförsta partsmötet under FN:s klimatkonvention. Vid mötet enades länderna om ett nytt globalt klimatavtal som ska gälla från år 2020.

Ansvariga statsråd

[Åsa Romson](#)

Ansvariga departement

[Miljö- och energidepartementet](#)

COP21 –

Klimatförhandlingarna i mål - nytt klimatavtal på plats

12 december 2015

Världens länder har enats om ett nytt globalt och rättsligt bindande klimatavtal. Beslutet kom efter svåra slutförhandlingar vid klimatmötet COP21 i Paris. Det nya avtalet blir ramverket för ländernas klimatarbete under lång tid framöver.

[Pressmeddelande: Klimatavtal klubbat i Paris](#)

Åsa Romson om det nya klimatavtalet

17 december 2015

Pressmeddelanden

[Klimatavtal klubbat i Paris](#)

[Sverige ökar stöd till förnybar energi i utvecklingsländerna](#)

[Åsa Romson medlar frågor om anpassning under klimattoppmötet](#)

[Isabella Lövin till klimattoppmötet i Paris](#)

[Ibrahim Baylan deltar i klimatmötet COP21 i Paris](#)

[Mehmet Kaplan talar på Building day under COP21](#)

[Per Bolund på COP21 i Paris](#)

[Sverige med i globala initiativet Mission Innovation för att möta klimatförändringarna](#)

[Sverige fördubblar forskning och innovation för ren energiteknik](#)

[Sverige ökar sitt bidrag till klimatanpassning i de mest utsatta länderna](#)

Flera nyheter på energisidan presenterades under de dagar som energiminister Ibrahim Baylan deltog på klimatmötet i Paris. I en film berättar han om sina intryck från mötet

[Artikel på webbplatsen: Intervju med Ibrahim Baylan om COP21 i Paris](#)

[Sverige stöttar expertcenter för en hållbar energiomställning](#)

[COP21: Sverige ökar stöd till förnybar energi i utvecklingsländerna](#)

[Sverige lanserade globalt initiativ för 10 miljarder nya lampor](#)

[Tal av Isabella Lövin på UN Women sidoevent](#)

De globala subventionerna till fossila bränslen uppgick 2013 till 548 miljarder amerikanska dollar. Under det pågående klimatmötet COP21

i Paris lämnade statsminister Stefan Löfven över en kommuniké till Klimatkonventionens chef Christina Figueres. I kommunikén ges viktiga budskap om hur världen kan fasa ut fossila bränslen. Ett stort antal länder och organisationer står bakom budskapen, som har tagits fram av gruppen Friends of Fossil Fuel Subsidy Reform.

Den 8 och 9 december deltar Kristina Persson minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete på klimatkonferensen COP21 i Paris. Det är flera högnivåmöten planerade där och Kristina Perssons analysgrupp för Grön omställning och konkurrenskraft genomför även ett event på plats.

[Pressmeddelande: Kristina Persson deltar på klimatkonferensen COP21](#)

[Pressmeddelande: Mehmet Kaplan talar på Building day under COP21](#)

[Mehmet Kaplans tal under COP21](#)

Genvägar: Som angivits i det föregående.

Genvägar

- [Sveriges nya jobbagenda](#)
- [Boende och byggande](#)
- [Högskola och forskning](#)
- [Transporter och infrastruktur](#)

Genvägar

- [Sveriges nya jobbagenda](#)
- [Handel och investeringsfrämjande](#)
- [Innovation](#)
- [Innovationsrådet](#)
- [Näringspolitik](#)
- [Regional tillväxt](#)

Genvägar

- [Sveriges nya jobbagenda](#)
- [Arbetsmarknad](#)
- [Vuxenutbildning](#)

Genvägar

- [Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan](#)
- [Barn- och ungdomsutbildning](#)

Genvägar

- [Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan](#)
- [Barn- och ungdomsutbildning](#)

Genvägar

- [Mer kunskap och ökad jämlikhet i skolan](#)
- [Barn- och ungdomsutbildning](#)
- [Nyanländas etablering](#)

Genvägar

- [Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp](#)
- [Energi](#)
- [Miljö](#)
- [Transporter och infrastruktur](#)

Genvägar

- [Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp](#)
- [Energi](#)
- [Fossilfritt Sverige](#)
- [Miljö](#)

Genvägar

- [Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp](#)
- [Bistånd och utveckling](#)
- [Klimatmötet COP21 i Paris](#)
- [Miljö](#)

Genvägar

- [Näringsbloggen/livsmedel](#)

Genvägar

- [Informationsmaterial: Smart industri - en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige](#)
- [Pressmeddelande och presskonferens: Mikael Damberg presenterar regeringens nyindustrialiseringsstrategi](#)

- [Innovationsrådet](#)
- [Exportstrategin](#)
- [Informationsmaterial: Sveriges exportstrategi](#)

Genvägar

- [Regeringsförklaringen den 15 september 2015](#)
- [Sveriges nya jobbagenda](#)
- [Transatlantic Trade and Investment Partnership \(TTIP\)](#)
- [Exportrådgivning på verksamt.se](#)
- [Business Sweden](#)
- [Svenska institutet](#)

Genväg

- [Arbetsförmedlingens webbplats](#)

Genvägar

- [Sverige som föregångsland för minskade klimatutsläpp](#)

Genvägar

- [Läs mer om Klimatklivet på Naturvårdsverkets webbplats](#)
- [Pressmeddelande 26 juni: Förordning om lokala klimatinvesteringar på plats](#)
[Fossilfritt Sverige](#)

Det blir för långt att kopiera alla dessa. I det följande kopieras:

- [Sveriges nya jobbagenda](#)
- [Boende och byggande](#)
- [Arbetsmarknad](#)
- [Vuxenutbildning](#)
- [Bistånd och utveckling](#)

Länkar i dessa har ej kopierats

[Sveriges nya jobbagenda](#)

Sveriges nya jobbagenda

Sverige behöver fler jobb och fler som jobbar. Med Sveriges nya jobbagenda tar regeringen ett steg mot målet att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet. Jobbagendan har tre delar: "Investeringar för framtiden", "Fler och växande företag" samt "Satsningar på kompetens och matchning".

Ansvariga statsråd

[Mikael Damberg](#)

[Ylva Johansson](#)

[Aida Hadzialic](#)

[Helene Hellmark Knutsson](#)

[Anna Johansson](#)

[Mehmet Kaplan](#)

Ansvariga departement

[Statsrådsberedningen](#)

[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

[Miljö- och energidepartementet](#)

[Näringsdepartementet](#)

[Utbildningsdepartementet](#)

Relaterad navigering

[Regeringens prioriteringar](#)

Tre delar

För att upprätthålla Sveriges konkurrenskraft på sikt krävs att vi gör nödvändiga investeringar. I bostäder och infrastruktur, i forskning och klimatinvesteringar.

[Investeringar för framtiden](#)

Fler och växande företag

Sverige är ett ledande innovationsland. Men år utan framtidsinvesteringar gör att andra länder nu springer snabbare. Därför kommer regeringen satsa på jobb i hela landet, innovativa och växande företag samt insatser för ökad export.

[Fler och växande företag](#)

Utbildning för rätt kompetens

En fungerande utbildningspolitik och en effektiv arbetsmarknad är avgörande om vi ska kunna komma tillrätta med arbetslösheten.

[Utbildning för rätt kompetens](#)

[Boende och byggande](#)

Boende och byggande

Boende och byggande handlar om att få en bostadsmarknad och finansiering av bostäder som fungerar väl. Det handlar också om hur man planerar och utformar miljöer och byggnader. Området omfattar bostadsmarknad, lantmäteri – det vill säga geografisk information och fastighetsinformation – samt samhällsplanering och byggande.

Relaterad navigering

[Boende och byggande i statens budget](#)

[Mål för boende och byggande](#)

[Rättsdokument](#)

[Myndigheter med flera](#)

[Remisser](#)

[Kontakt](#)

Ansvarigt statsråd

[Mehmet Kaplan](#)

Bostads-, stadsutvecklings- och it--minister

Ansvarigt departement

[Näringsdepartementet](#)

Aktuellt om boende och byggande

Mehmet Kaplan tog emot Planprocessutredningens betänkande
18 december 2015

Den 18 december 2015 överlämnade Planprocessutredningens sitt slutbetänkande, ”Bättre samarbete mellan stat och kommun – vid planering för byggande” till regeringen.

[Pressmeddelande: Planprocessutredningen överlämnar sitt betänkande](#)

* [SOU 2015:109 Bättre samarbete mellan stat och kommun - vid planering för byggande](#)

Arbetsmarknad

Arbetsmarknad

Arbetsmarknadspolitiken syftar till att alla människor ska ha möjlighet att delta i arbetslivet. Politikområdet handlar bland annat om insatser för unga i jobb, matchning av arbetssökande och lediga jobb, arbetsmarknadspolitiska program, arbetslöshetsförsäkringen och Europeiska socialfonden.

Relaterad navigering

- [Arbetsmarknad i statens budget](#)
- [Mål för arbetsmarknad](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Remisser](#)
- [Kontakt](#)

Ansvarigt statsråd

Ylva Johansson

Arbetsmarknadsminister
Ansvarigt departement

Arbetsmarknadsdepartementet

Aktuellt om arbetsmarknad

Fler och växande sociala företag 02 mars 2016

Måndagen den 29 februari träffade arbetsmarknadsminister Ylva Johansson och närings- och innovationsminister Mikael Damberg arbetsintegrerande sociala företag samt representanter från Arbetsförmedlingen, SKL, Tillväxtverket och ESF-rådet vid ett möte för att diskutera hur sociala företag kan växa och bli fler.

[Artikel på webbplatsen: Fler och växande sociala företag](#)

Presseminarium om arbetsmarknadsläget för unga

Vid ett presseminarium om arbetsmarknadsläget presenterade arbetsmarknadsminister Ylva Johansson siffror angående ungdomsarbetslösheten som nu minskar. Arbetslösheten bland unga har nu nått den lägsta nivån på åtta år och det är bland gruppen unga som arbetslösheten sjunker snabbast.

[Artikel på webbplatsen: Presseminarium om arbetsmarknadsläget och insatser bland unga](#)

[Presseminarier om arbetsmarknadsläget](#)

OECD: Sverige framgångsrikt med att hjälpa friställda tillbaka till sysselsättning

OECD har presenterat rapporten ”Back to work Sweden – Improving the re-employment prospects of displaced workers”. Rapporten visar att Sverige i jämförelse med andra OECD-länder har varit framgångsrikt, bland annat tack vare Trygghetsråden.

[Pressmeddelande: OECD: Sverige framgångsrikt med att hjälpa friställda tillbaka till sysselsättning](#)

[Rapporten "Back to work: Sweden" på OECD:s webbplats](#)

Tillsammans för unga i jobb

Ingen ung människa ska behöva börja sitt vuxna liv i arbetslöshet - därför är en av regeringens viktigaste frågor att bekämpa ungdomsarbetslösheten. Ungdomarna behövs för att Sverige ska klara en ordnad generationsväxling, inte minst inom välfärden.

[Tillsammans för unga i jobb](#)

Nyhetsbrev från Arbetsmarknadsdepartementet

Nyhetsbrevet är till för dig som vill få samlade nyheter kopplade till departementets ansvarsområden. Det publiceras en gång i månaden eller vid behov. Detta nummer har fokus på de regionala konferenserna som är en fortsättning på Sverige tillsammans.

[Prenumerera på nyhetsbrevet](#)

[Vuxenutbildning](#)

Vuxenutbildning

Elevers förutsättningar och behov är utgångspunkten i vuxenutbildningen. Alla ska ha rätten att utbilda sig för att kunna utveckla sina kunskaper och sin kompetens. Syftet är att kunna stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt för att främja sin personliga utveckling.

Relaterad navigering

- [Vuxenutbildning i statens budget](#)
- [Mål för vuxenutbildning](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Kontakt](#)

Ansvarigt statsråd

[Aida Hadzialic](#)

Gymnasie- och kunskapslyfts-minister

Ansvarigt departement

[Utbildnings-departementet](#)

Genvägar

- [Kunskapslyftet](#)
- [Regeringens etableringspaket](#)

Aktuellt om vuxenutbildning

Nationell delegation ska föreslå strategi för validering

19 november 2015

Gymnasie- och kunskapslyftsminister Aida Hadzialic tillsätter en kommitté med uppdrag att verka för ett bättre fungerande och mer effektivt system för validering på nationell och regional nivå. Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 december 2019.

[Pressmeddelande: Nationell delegation ska föreslå strategi för validering](#)

I onsdags besökte Aida Hadzialic, gymnasie- och kunskapslyftsminister, Restaurangakademien i Stockholm tillsammans med Myndigheten för yrkeshögskolans generaldirektör Thomas Persson. Under förmiddagen träffade de personal och elever vid den sommelierutbildning Restaurangakademien erbjuder inom ramen för yrkeshögskolan. Yrkeshögskolan är en mycket framgångsrik utbildningsform och en viktig del i regeringens höga ambition att förbättra matchningen på den svenska arbetsmarknaden. Av de som tagit examen har nio av tio arbete inom ett år.

[Artikel på webbplatsen: Aida Hadzialic besökte sommelierutbildning](#)

Kunskapslyftet

För att kunna ge fler människor möjlighet att ta del av utbildning som skapar vägar in i arbetslivet satsar regeringen på ett nytt kunskapslyft för Sverige. Satsningen innebär att regeringen stärker utbildningskvaliteten samtidigt som det skapas ett stort antal nya permanenta utbildningsplatser inom universitet och högskolor, yrkeshögskolan och folkhögskolan samt inom både allmänna ämnen och yrkesämnen inom kommunal vuxenutbildning (komvux).

- [Kunskapslyftet](#)

Regeringen avsätter pengar till samverkan skola och arbetsliv

Idag har regeringen beslutat om ändring i förordningen (2014:375) om statsbidrag för utveckling av lärande på arbetsplatser. Förordningen innebär att statsbidrag kan sökas hos Skolverket för att yrkescollege eller liknande samverkansmodeller kan stimuleras och spridas till fler branscher.

[Pressmeddelande: Regeringen avsätter pengar till samverkan skola och arbetsliv](#)

Regeringen ger Skolverket i uppdrag att föreslå nationella it-strategier för skolväsendet

Skolverket ska föreslå två it-strategier, dels en som vänder sig till förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan och motsvarande skol-former, dels en som vänder sig till gymnasieskolan, gymnasiesär-skolan och skolväsendet för vuxna.

[Pressmeddelande: Regeringen ger Skolverket i uppdrag att föreslå nationella it-strategier för skolväsendet](#)

[Regeringsuppdrag: Uppdrag att föreslå nationella it-strategier för skolväsendet](#)

Folkbildning i budgeten 2016

Folkbildningen i Sverige har en särställning som en bred arena för utbildning, bildning och delaktighet och en omistlig aktör i det civila samhället. Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2016 ett flertal satsningar som rör folkbildningen.

[Artikel på webbplatsen: Folkbildning i budgeten 2016](#)

Bistånd och utveckling

Bistånd och utveckling

Sverige har en lång tradition av ett generöst och ambitiöst bistånd. Utvecklingssamarbetet handlar om att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Det svenska utvecklingsbiståndet kanaliseras ofta genom internationella organisationer som FN och EU. Med humanitärt bistånd avses Sveriges insatser för att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet för nödlidande människor som drabbas av naturkatastrofer, väpnade konflikter eller andra katastrofliknande förhållanden.

Relaterad navigering

- [Bistånd och utveckling i statens budget](#)
- [Mål för bistånd och utveckling](#)
- [Rättsdokument](#)
- [Myndigheter med flera](#)
- [Kontakt](#)

Ansvarigt statsråd

[Isabella Lövin](#)

Bistånds-minister

Ansvarigt departement

[Utrikesdepartementet](#)

Genvägar

[Openaid.se](#)

Aktuellt om bistånd och utveckling

Den 22 mars hölls ett nordiskt seminarium i Helsingfors med anledning av Världsvattendagen. På seminariet deltog Sveriges biståndsminister Isabella Lövin tillsammans med nordiska kollegor.

Biståndsminister Isabella Lövin deltog den 22 mars i ett nordiskt seminarium i Helsingfors med anledning av Världsvattendagen. Världsvattendagen uppmärksammas över hela världen och är ett tillfälle att belysa vikten av vatten och sanitet för global utveckling och hälsa.

[Artikel på webbplatsen: Biståndsminister Isabella Lövin i Helsingfors på Världsvattendagen](#)

Sverige antar strategi för jämställdhet och hållbarhet inom FN:s livsmedelsorgan WFP

Regeringen har beslutat om en ny två-årig strategi för FN:s livsmedelsorgan, WFP, som framhåller vilka frågor Sverige ska driva för att ytterligare stärka organisationens verksamhet.

- [Pressmeddelande: Sverige tar strategi för jämställdhet och hållbarhet inom FN:s livsmedelsorgan WFP](#)

Globala målen och Agenda 2030

De globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

* [Globala målen och Agenda 2030](#)

Hållbar utvecklingspolitik

Politiska beslut i Sverige eller i EU och FN får ofta konsekvenser för fattiga människor i utvecklingsländer. Därför är kärnan i politiken för global utveckling att de politiska beslut som fattas i Sverige också ska ta hänsyn till effekter på fattiga länder och människor.

* [Hållbar utvecklingspolitik](#)

Sverige och FN

Sveriges engagemang i FN utgör en hörnsten i svensk utrikespolitik. Samarbete på multilateral nivå är avgörande för att hitta lösningar till de komplexa utmaningar som världen står inför idag. Sverige har en lång tradition av FN-engagemang inom bland annat främjande av fred och säkerhet, nedrustning, rättsstatsutveckling, internationell rätt och mänskliga rättigheter.

* [Sverige och FN](#)

[SOU 2015:109 Bättre samarbete mellan stat och kommun - vid planering för byggande](#)

Bättre samarbete mellan stat och kommun - vid planering för byggande

ID-nummer: SOU 2015:109

Ansvarig: [Näringsdepartementet](#)

Utredningen har haft i uppdrag att utreda och föreslå åtgärder som syftar till att öka den kommunala planläggningen för bostadsbyggande och antalet kommunala markanvisningar.

Ladda ner:

* [Bättre samarbete mellan stat och kommun - vid planering för byggande, SOU 2015:109 \(pdf 3 MB\)](#)

Genom tilläggsdirektiv utvidgades uppdraget till att även omfatta frågor om bland annat vilka möjligheter kommunen ska ha att ställa detaljerade krav i en detaljplan, förutsättningar för en bättre kommunal planberedskap samt behovet av effektivisering av de statliga myndigheternas – särskilt länsstyrelsernas medverkan i plan- och byggprocessen och tidsåtgången för denna. I uppdraget ingick en inventering och analys av olika kommuners hinder och incitament avseende planläggning.

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier

[Boende och byggande](#)

[Näringsdepartementet](#)

[Rättsdokument](#)

* [Statens offentliga utredningar](#)

Relaterat

[Strandskyddet i praktiken](#)

15 december 2015 · [Rättsdokument](#), [Statens offentliga utredningar](#) från [Näringsdepartementet](#)

* [Plats för fler som bygger mer](#)

15 december 2015 · [Rättsdokument](#), [Statens offentliga utredningar](#) från [Näringsdepartementet](#)

* [SOU 2015:85](#)

05 oktober 2015 · [Rättsdokument](#), [Statens offentliga utredningar](#) från [Näringsdepartementet](#)

* [En ny regional planering – ökad samordning och bättre bostadsförsörjning](#)

15 juni 2015 · [Rättsdokument](#), [Statens offentliga utredningar](#) från [Näringsdepartementet](#)

Kapitel 3: Kristina Persson. Från regeringen.se 2 april 2016.

Regeringen har ingen ansvarig minister för det viktigaste politikområdet, det om hushållsverksamheterna med bla problem med boendet.

Kristina Persson bör få ansvar för det området vid sidan av sitt nuvarande arbete om bla nordiska problem. Om det blir för mycket för henne torde de nordiska problemen kunna tas om hand av utrikesministern och andra problem tas om hand av andra ministrar.

144 **Kapitel 3: Kristina Persson. Från regeringen.se
2 april 2016.**

145 Kristina Persson.

155 Statsrådet Kristina Perssons analysgrupp presenterar nya reformer för en socialt hållbar arbetsmarknad

Kristina Persson

Minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete
[Statsrådsberedningen](#)

"Mitt arbete går ut på att verka för en långsiktig idéutveckling inom Regeringskansliet. Det kommer att handla om den gröna omställningen, jobben och fördelningen samt initiativ för att påverka den globala agendan för hållbar utveckling. Vidare ska jag verka för att de nordiska länderna samarbetar och drar nytta av sin sammanlagda styrka. Tillsammans är vi en aktör som väger tungt."

Relaterad navigering

- [Cv](#)
- [Statssekreterare](#)
- [Presskontakter](#)
- [Pressbilder](#)
- [E-post till registrator](#)
- [Kontakt](#)

Kristina Perssons kalender.....

[Alla kalenderhändelser för Kristina Persson](#)

Aktuellt från Kristina Persson

Ett levande nordiskt samarbete nödvändigt för att möta aktuella utmaningar 23 mars 2016

Det behövs ett mer dynamiskt nordiskt samarbete där regeringarna kan reagera gemensamt på uppkomna situationer, såsom flyktingkrisen, och tillsammans ta sig an större utmaningar, såsom klimathotet och världens omställning till fossilfritt. Det skriver Kristina Persson, Sveriges minister för nordiska frågor, och Anne Berner, Finlands minister för nordiska frågor, på Nordens dag.
[Debattartikel: Ett levande nordiskt samarbete nödvändigt för att möta aktuella utmaningar](#)

Kristina Persson tilldelades "Ethic Award" 09 mars 2016

Ministern för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete, Kristina Persson tilldelades priset "Ethic Award". Priset delas varje år ut till internationellt framstående personligheter som visat sin förmåga att tolka och främja etik och moral på ett innovativt sätt inom sitt respektive område.

[Mer om Kristina Perssons pris på webbplatsen Sweden Abroad](#)
[Kristina Perssons tal på Oscar Pomilio Forum \(engelska\)](#)

Kristina Persson besökte New York och FN-organet UNDP:s 50-årsjubileum

Kristina Persson, minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete, besökte New York den 23-25 februari. Hon var Sveriges representant på FN:s utvecklingsprogramms (UNDP) 50-årsjubileum där hon medverkade och höll tal vid ett ministermöte om arbetet med Agenda 2030.

[Inledningsanförande av Kristina Persson, minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete, vid FN:s utvecklingsprogramms 50-årsjubileum](#)

Lägesrapport från Uppdrag: Framtids analysgrupper

Den 25-24 november träffade statsrådet Kristina Persson de tre analysgrupperna inom ramen för Uppdrag: Framtid som är regeringens arbete med framtidsfrågor. Syftet var att grupperna skulle presentera för varandra hur arbetet har gått hittills, dra lärdomar samt diskutera form och innehåll för nästa fas.

[Artikel på webbplatsen: Lägesrapport från Uppdrag: Framtids analysgrupper](#)

Ministern för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete Kristina Persson medverkade i samtal på Kulturhuset om välfärd och social tillit i framtiden samt den nordiska modellen.

Kristina Persson medverkade i samtal om nordiska modellen

Tisdag den 1 december medverkade statsrådet Kristina Persson vid ett samtal på Kulturhuset om välfärd och social tillit i framtiden. Hon presenterade även skriften The Nordic Way II.

[Artikel på webbplatsen: Kristina Persson medverkade i samtal om nordiska modellen](#)

Uppdrag: Framtid

Uppdrag: Framtid är regeringens arbete med långsiktig idé- och politikutveckling för att möta framtidens utmaningar. Uppdrag: Framtid utgörs av tre analysgrupper: Arbetet i framtiden, Grön omställning och konkurrenskraft samt Global samverkan.

[Uppdrag: Framtid](#)

Ett levande nordiskt samarbete nödvändigt för att möta aktuella utmaningar

Kristina Persson, minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete, debattartikel, den 23 mars (Nordens dag) 2016

I dag firas Nordens dag, till minne av Helsingforsavtalet 1962 som spikade formerna för det nordiska samarbetet. Men världen har genomgått stora förändringar sedan dess - demografiskt, politiskt och ekonomiskt - inte minst har digitaliseringen förändrat arbetsmarknad, informationsflöden och beslutsprocesser. Det behövs ett mer dynamiskt nordiskt samarbete där regeringarna kan reagera gemensamt på uppkomna situationer, såsom flyktingkrisen, och tillsammans ta sig an större utmaningar, såsom klimathotet och världens omställning till fossilfritt.

Finland är 2016 ordförande i Nordiska ministerrådet (NMR) och har tillsammans med Sverige vidtagit åtgärder som syftar till att göra NMR till ett mer effektivt organ för de nordiska regeringarna. Ett av målen är att få det nordiska samarbetet och vår betydande gemensamma ekonomi att betyda ännu mer för nordborna.

På finskt och svenskt initiativ inleddes under vintern ett nytt steg i reformarbetet med fokus på samsamarbetsstruktur och effektivitet, som syftar till att regeringarna snabbt ska kunna ta itu med aktuella politiska frågor. Målet är mer policy och mindre administration, bland annat kommer indelningen av ämbetsmannakommittéer att ses över. Ambitionerna ska höjas på ett antal sakområden och organisationen bli mer framåtblickande.

Ett konkret exempel är Nordiska ministerrådets gränsöverskridande program för demokrati, inkludering och säkerhet (DIS) som ska pågå i tre år från och med slutet av mars. Det syftar till att bekämpa social marginalisering, extremism och religiös diskriminering.

Flyktingkrisen har inneburit påfrestningar för Norden, men också understrukit behovet av dialog. Kriser i vår omvärld behöver mötas och diskuteras gemensamt. Därför har de nordiska statsministrarna enats om att upprätta ett mer effektivt samarbete avseende erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan de myndigheter som sysslar med integration. De nordiska samlarbetsministrarna ska hålla ett särskilt möte med fokus på integration under april, och 1,8 miljoner kronor (1,5 MDKK) har avsatts till detta under 2016. Samtidigt har arbetet med att minska och förebygga gränshinder i Norden fortsatt prioritet, vilket konkretiseras genom en förstärkt dialog med arbetsmarknadens parter i de olika länderna.

Vi ser också behovet av kontinuerlig dialog om vad ett effektivt nordiskt samarbete innebär. Inför nästa fas i reformarbetet har en högnivågrupp utsetts, bestående av representanter från alla medlemsländer. De förväntas komma med nya tankar och idéer om det nordiska samarbetets former och relevans. Nyligen utsågs författaren och historikern Gunnar Wetterberg till svensk representant i gruppen. Från finsk sida medverkar vicehäradshövdingen och tidigare riksdagsledamoten Kimmo Sasi.

Ett levande nordiskt samarbete är ett nödvändigt verktyg för att kunna möta aktuella politiska utmaningar och ta vara på nya möjligheter. Det handlar även om att samspela med omvärlden. Den nordiska modellen är efterfrågad som aldrig förr i den politiska debatten och de nordiska ländernas kunskaper inför den pågående klimatomställningen är allmänt respekterade. Om vi blir bättre på att koppla upp oss inbördes och mot omvärlden och agerar gemensamt kan Norden spela en större roll internationellt.

Kristina Persson, ministern för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete

Anne Berner, minister för nordiskt samarbete, Finland

Publicerad 23 mars 2016 · Uppdaterad 23 mars 2016

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Debattartikel](#)

[Internationellt](#)

[Kristina Persson](#)

[Statsrådsberedningen](#)

[Utrikes- och säkerhetspolitik](#)

Lägesrapport från Uppdrag: Framtids analysgrupper

Den 25-24 november träffade statsrådet Kristina Persson de tre analysgrupperna inom ramen för Uppdrag: Framtid som är regeringens arbete med framtidsfrågor. Syftet var att grupperna skulle presentera för varandra hur arbetet har gått hittills, dra lärdomar samt diskutera form och innehåll för nästa fas.

Kristina Persson, minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete, inledde med att tala om det arbete som gjorts under året och presenterade sin vision för det fortsatta arbetet. Därefter fick varje grupp ge en presentation av förslag som presenterats för Framtidsrådet, resultat och kommande förslag.

Arbetet i framtiden

Hur långt har gruppen kommit i sitt arbete, var står ni nu?

- Vi är mitt i en intensiv arbetsperiod och har ett femtontal rapporter på gång. Vi skriver, läser och analyserar med pannorna i skrynkliga veck. Det är hektiskt för gruppens medlemmar att hinna ta sig igenom allt material och diskutera för att sedan kunna landa i gemensamma policyförslag, säger Klas Eklund, ordförande i analysgruppen Arbetet i framtiden tillsammans med Annelie Nordström.

Hur fungerar arbetet i gruppen?

- Det har varit spännande. Gruppen består ju av människor från olika

håll vilket gör att vi inledningsvis kan tycka väldigt olika. Därför tar diskussionerna ibland tid men blir också spänniga och vi kan mejsla fram något som är intressant och nytt när vi väl enas, fortsätter Klas Eklund.

Kan ni ge exempel på ett eller två konkreta resultat?

- Vi vill utveckla ramarna för framtidens lärande på ett sätt som gör det möjligt för alla som har ett jobb att systematiskt lära sig något nytt under hela arbetslivet. På ett seminarium den 14 december kommer vi att presentera idéer om hur utbildningsutbudet ska bli mer relevant och tillgängligt för yrkesverksamma, avslutar Klas Eklund.

Global samverkan

Hur långt har gruppen kommit i sitt arbete, var står ni nu?

- Regeringen har arbetat vidare utifrån analysgruppens förslag om en Global Deal for Decent Work & Inclusive Growth. I det arbetet har vi tagit fasta på idén om att, tillsammans med ILO och OECD, knyta ihop stater, multinationella företag, globala fack och arbetsgivare för att genom social dialog bidra till att FN:s hållbarhetsmål om anständiga arbeten och hållbar inkluderande tillväxt uppnås. En sammanhållande länk i detta kan bli en Global Deal-deklaration i linje med vad analysgruppen föreslog i sin rapport till Framtidsrådet, säger Thomas Hammarberg ordförande i analysgruppen Global samverkan tillsammans med Loa Brynjulfsdottir.

Kan ni ge exempel på ett eller två konkreta resultat?

- Vi har presenterat tre förslag för Framtidsrådet. Ett förslag om en

global överenskommelse för en balans mellan kapital och arbete (Global Deal), ett förslag om åtgärder för att utveckla en policy om de så kallade cyberfrågorna samt ett förslag om ekonomiska och sociala rättigheter som en väg att motverka växande sociala klyftor. Vi arbetar även med projekt om utmaningar kopplade till migration och asylrätt och hur multilaterala organ bör reformeras för att bli effektiva verktyg för att möta dagens och framtidens globala utmaningar. Alla förslag utgår från de långsiktiga hållbarhetsmålen i FN:s 2030-agenda, säger Loa Brynjulfsdottir.

Grön omställning och konkurrenskraft

Hur långt har gruppen kommit i sitt arbete, var står ni nu?

- Gruppen har kommit fram till en översikt över områden där de vill lägga fram konkreta förslag för Sveriges gröna omställning i framtiden. Till våren 2016 kommer gruppen att fokusera på att konkretisera och vässa sina förslag, säger gruppens huvudsekreterare Nannan Lundin.

- Vi kommer inte att presentera en helhetspolitik för grön omställning utan snarare några konkreta förslag inom viktiga områden som kan bidra till och påskynda en grön omställning. Vi har börjat ta fram underlag och producera delrapporter. Den första delrapporten handlar om finanssektorn och kommer att bli klar inom kort. Övriga rapporter kommer att presenteras efter årsskiftet, säger Jonas Karlsson som är ordförande i analysgruppen Grön omställning tillsammans med Maria Wetterstrand.

Kan ni ge exempel på ett eller två konkreta resultat?

- Gruppen har kommit ganska långt med arbetet inom grön finansiering där vi arbetar med två förslag. Det ena handlar om gröna obligationer och det andra om grön bank, säger Nannan Lundin.

Genvägar

- [Uppdrag: Framtid](#)

Publicerad 08 december 2015 · Uppdaterad 08 december 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Arbetsmarknad](#)
[Artikel på webbplatsen](#)
[Bistånd och utveckling](#)
[Demokrati och mänskliga rättigheter](#)
[Ekonomisk politik](#)
[Kristina Persson](#)
[Migration](#)
[Minskade klimatutsläpp](#)
[Regeringens etableringspaket](#)
[Regeringens prioriteringar](#)
[Statsrådsberedningen](#)
[Sveriges nya jobbagenda](#)
[Uppdrag: Framtid](#)

Kristina Persson medverkade i samtal om nordiska modellen

Tisdag den 1 december medverkade statsrådet Kristina Persson vid ett samtal på Kulturhuset om välfärd och social tillit i framtiden. Hon presenterade även skriften The Nordic Way II.

De nordiska välfärdssamhällena har varit framgångsrika men står i dag inför stora vägval – vilka är utmaningarna och vilken roll spelar den sociala tilliten? Detta var frågor som diskuterades under samtalet som arrangerades av tankesmedjan Global Utmaning och Kulturhuset Stadsteatern där flera ledande experter och tänkare medverkade för att tala om den inkluderande välfärdsmodellens framtid.

Föreningen Norden har tagit fram skriften The Nordic Way II som har undersökt hur politik för stärkt konkurrenskraft, produktivitet, social trygghet och inkludering länkas samman i de nordiska samhällsmodellerna. Skriften presenterades av statsrådet Kristina Persson som ansvarar för regeringens arbete med nordiskt samarbete. Syftet med skriften är att svara mot ett internationellt intresse för samhällsmodellerna, samt att förnya det svenska samtalet om samhällsutmaningar och Nordens roll.

- Nordic Way II är en bok som förklarar den nordiska modellen ur olika samhällspolitiska perspektiv. Skribenterna lyfter fram att den nordiska vägen eller den nordiska modellen, inte är något färdigt och statiskt utan något som Norden hela tiden behöver reformera och förbättra. Boken lyfter även fram grön tillväxt och hållbar utveckling.

Miljövänligt och hållbart tänkande är inte avgörande enbart för Nordens framtid utan även globalt. Norden kan härvidlag fungera som modell, föregångare och inspirationskälla för andra länder, säger Kristina Persson.

Publicerad 02 december 2015 · Uppdaterad 02 december 2015

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Artikel på webbplatsen](#)

[Kristina Persson](#)

[Miljö](#)

[Statsrådsberedningen](#)

[Uppdrag: Framtid](#)

[Utrikes- och säkerhetspolitik](#)

Uppdrag: Framtid

"Politiken står inför stora utmaningar - och möjligheter. Nya och komplexa förutsättningar för politiken kräver nya sätt att samarbeta. Vi behöver utveckla vägar för att förena konkurrenskraft, jobbskapande med ekologisk hållbarhet och en inkluderande social utveckling."

Kristina Persson, minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete

Ansvariga statsråd

[Kristina Persson](#)

Ansvariga departement

[Statsrådsberedningen](#)

Relaterad navigering

- [Framtidsrådet](#)
- [Kansliet för strategi- och framtidsfrågor](#)
- [Tre analysgrupper](#)
- [Strategisk framsyn](#)
- [Kontaktinformation](#)
- [Framtidskansliet på twitter](#)

Nyanländas väg in på den svenska arbetsmarknaden

18 januari 2016

Nyanländas möjligheter till arbete är central för utvecklingen på svensk arbetsmarknad i framtiden. De senaste årtiondena har många människor av olika skäl invandrat till och etablerat sig i Sverige. Hur har deras väg in på arbetsmarknaden sett ut och vilka lärdomar kan vi dra för att förbättra etableringen på arbetsmarknaden i framtiden? Den 13 januari höll statsrådet Kristina Perssons analysgrupp Arbetet i framtiden ett kunskapsseminarium om de flyktingar som nu kommer och deras väg in på den svenska arbetsmarknaden.

[Artikel på webbplatsen: Nyanländas väg in på den svenska arbetsmarknaden](#)

Rapporten Algoritmer i samhället presenterades vid seminarium

Statssekreterare Maja Fjaestad har tagit emot rapporten Algoritmer i samhället. Rapporten presenterades vid ett seminarium fredagen 11 mars.

[Artikel på webbplatsen: Rapporten Algoritmer i samhället presenterades vid seminarium](#)

Workshop om hur det multilaterala systemet kan bidra till genomförandet av Agenda 2030

Den 11 februari bjöd statsråden Kristina Persson och Margot Wallström in till en workshop om vilka möjligheter och utmaningar det multilaterala utvecklingssystemet möter inför att genomföra de nya globala målen för hållbar utveckling, den så kallade Agenda 2030. Workshopen är en del av arbetet inom analysgruppen Global samverkan.

[Artikel på webbplatsen: Workshop om hur det multilaterala systemet kan bidra till genomförandet av Agenda 2030](#)

Lägesrapport från Uppdrag: Framtids analysgrupper

Den 25-24 november träffade statsrådet Kristina Persson de tre analysgrupperna inom ramen för Uppdrag: Framtid som är regeringens arbete med framtidsfrågor. Syftet var att grupperna skulle presentera för varandra hur arbetet har gått hittills, dra lärdomar samt diskutera form och innehåll för nästa fas.

[Artikel på webbplatsen: Lägesrapport från Uppdrag: Framtids analysgrupper](#)

Nyanländas väg in på den svenska arbetsmarknaden

Nyanländas möjligheter till arbete är central för utvecklingen på svensk arbetsmarknad i framtiden. De senaste årtiondena har många människor av olika skäl invandrat till och etablerat sig i Sverige. Hur har deras väg in på arbetsmarknaden sett ut och vilka lärdomar kan vi dra för att förbättra etableringen på arbetsmarknaden i framtiden? Den 13 januari höll statsrådet Kristina Perssons analysgrupp Arbetet i framtiden ett kunskapsseminarium om de flyktingar som nu kommer och deras väg in på den svenska arbetsmarknaden.

På seminariet presenterades lokala perspektiv och lärdomar kring etablering på arbetsmarknaden från Malmö, Älvdalen och Gislaved. Analyser av de aktuella migrationsflödena och möjligheterna på den svenska arbetsmarknaden presenterades och diskuterades, bland annat i relation till de behov som den åldrande inrikes födda befolkningen kommer medföra på 10-15 års sikt.

Under seminariet visades en kortare film om validering av vardags- erfarenheter för människor som kommer till Sverige med begränsad formell skolgång i bagaget. Den valideringsverksamhet som illustreras i filmen syftar till att synliggöra yrkesfärdigheter och kompetenser som förvärvats informellt i hemlandet för att underlätta inträde till arbete och planering av kompletterande utbildning här i Sverige.

Seminariet är en del av analysgruppens arbete med att undersöka vilka långsiktiga åtgärder som krävs för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden med sikte på hög sysselsättning, låg arbetslöshet och minskade klyftor.

Följande personer medverkade som föredragshållare under seminariet:

Kristof Tamas, kanslichef Delmi

Irene Wennemo, statssekreterare i Arbetsmarknadsdepartementet

Joakim Ruist, fil. dr. nationalekonomi vid Göteborgs universitet

Olof Åslund, generaldirektör vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningpolitisk utvärdering (IFAU)

Luciano Astudillo, stabschef i Malmö kommun

Marie Johansson, kommunalråd, Gislaved

Anton Sjödel, integrationsansvarig, Gislaved

Peter Egardt, kommunalråd Älvdalen

Seminariet inleddes av Klas Eklund, en av ordförandena för analysgruppen Arbetet i framtiden, och modererades av Pia Jurvanen, Regeringskansliet.

Genvägar

- [Uppdrag: Framtid](#)
- [Nyanländas etablering](#)
- [Regeringens etableringspaket](#)

Publicerad 18 januari 2016 · Uppdaterad 18 januari 2016

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Arbetsmarknad](#)
[Artikel på webbplatsen](#)
[Kristina Persson](#)
[Nyanländas etablering](#)
[Regeringens etableringspaket](#)
[Statsrådsberedningen](#)
[Uppdrag: Framtid](#)
[Webb-TV](#)

Rapporten Algoritmer i samhället presenterades vid seminarium

Statssekreterare Maja Fjaestad har tagit emot rapporten Algoritmer i samhället. Rapporten presenterades vid ett seminarium fredagen 11 mars.

För att få större förståelse för algoritmer och dess betydelse för samhället har Kansliet för strategi- och framtidsfrågor i Statsrådsberedningen gett i uppdrag till forskarna Jutta Haider och Olof Sundin vid Institutionen för kulturvetenskaper, Lunds Universitet, att ta reda på mer om algoritmer och samhällspåverkan.

Vid seminariet i Regeringskansliet den 11 mars presenterade Jutta Haider och Olof Sundin rapportens resultat och diskuterade relaterade frågeställningar tillsammans med Darja Isaksson, ledamot i regeringens nationella Innovationsråd, och Marcin de Kaminski, metod- och ämnesföreträdare för yttrandefrihet och ICT, Sida.

Genvägar

- [Artikel: Statssekreterare Maja Fjaestad om algoritmer och deras påverkan på samhället](#)

Publicerad 11 mars 2016 · Uppdaterad 11 mars 2016

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Artikel på webbplatsen](#)
[Innovationsrådet](#)
[Statsrådsberedningen](#)
[Uppdrag: Framtid](#)

Workshop om hur det multilaterala systemet kan bidra till genomförandet av Agenda 2030

Vilka möjligheter och utmaningar möter det multilaterala utvecklingssystemet inför att genomföra de nya globala målen för hållbar utveckling, den så kallade Agenda 2030? Hur kan och bör Sverige agera för att främja sina målsättningar avseende det multilaterala samarbetet?

Dessa frågeställningar stod i centrum för en workshop den 11 februari som statsråden Kristina Persson och Margot Wallström bjudit in till där flera svenska och internationella deltagare medverkade.

Global samverkan

Workshopen är en del av det arbete som Analysgruppen Global samverkan, tillsatt av Kristina Persson och bestående av ett tiotal oberoende experter, gör för att bistå regeringens framtidsarbete. Analysgruppen fokuserar bland annat på hur det multilaterala systemet kan bidra till genomförandet av Agenda 2030. Det arbetet genomförs i samarbete med Utrikesdepartementets enhet för multilateralt utvecklingssamarbete (UD-MU).

Internationella organisationer, civilsamhället och den akademiska världen deltog

Under workshopen deltog ett fyrtiotal särskilt inbjudna företrädare som representerade FN, andra internationella organisationer, civilsamhället och den akademiska världen. Även statsrådet Kristina Persson, statssekreterare Maja Fjaestad, kabinetssekreterare Annika Söder och statssekreterare Ulrika Modéer deltog. Rapporten Towards a New Multilateralism utgjorde utgångspunkten för en diskussion om hur förutsättningarna för det multilaterala samarbetet har förändrats genom det senaste decenniets ekonomiska och politiska skiften, inte

minst framväxten av en stor grupp medelinkomstländer med delvis andra intressen och värderingar.

Andra teman var Agenda 2030 som på ett helt nytt sätt berör alla länder, nödvändigheten av bättre koordinering mellan organisationer, en ny syn på finansiering som inte enbart utgår från givarländernas prioriteringar, näringslivets betydelse för utveckling samt behovet av att tydliga med målsättningar med det multilaterala samarbetet.

Sverige förebild för hur Agenda 2030 kan genomföras

Ett ytterligare tema var behovet av att föra in ett nationellt perspektiv i diskussionen, dels därför att förutsättningarna skiljer sig åt mellan länder, dels därför att det är på nationell nivå som Agenda 2030:s möjligheter och utmaningar konkretiseras. En viktig slutsats var att Sverige ska vara en förebild för hur ett land kan implementera Agenda 2030 på nationell och lokal nivå samt aktivt bidra till ett effektivt multilateralt samarbete.

Publicerad 17 februari 2016 · Uppdaterad 17 februari 2016

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Artikel på webbplatsen](#)

[Bistånd och utveckling](#)

[Globala målen](#)

[Hållbar utvecklingspolitik](#)

[Internationellt](#)

[Kristina Persson](#)

[Margot Wallström](#)

[Statsrådsberedningen](#)

[Uppdrag: Framtid](#)

[Utrikesdepartementet](#)

Senare tillkommit:

Statsrådet Kristina Perssons analysgrupp presenterar nya reformer för en socialt hållbar arbetsmarknad

I dag överlämnar analysgruppen för Arbetet i framtiden sin andra delrapport ”En socialt hållbar arbetsmarknad” till Kristina Persson, ministern för strategi- och framtidsfrågor.

Rapporten pekar ut tre särskilt angelägna områden med reformförslag:

- Inträdet på arbetsmarknaden och förbättrad matchning
- En mer inkluderande arbetsmarknad
- Likvärdig inkomsttrygghet för alla på framtidens arbetsmarknad

Den externa och oberoende analysgruppen för arbetet i framtiden leds av Annelie Nordström, ordförande Kommunal, och Klas Eklund, seniorekonom på SEB.

- I rapporten presenterar vi reformer på åtgärder som bör vidtas eller vidareutvecklas för att bättre ta tillvara potentialen i hela arbetskraften och stärka sammanhållningen på framtidens arbetsmarknad, säger Annelie Nordström, ordförande i analysgruppen arbetet i framtiden

Om förslagen

Gruppen föreslår bland annat:

- Ge möjlighet att via yrkesvux skaffa sig en fullständig gymnasial yrkesutbildning och behörighet till universitet och högskola.
- Inför fler yrkeslegitimationer i samverkan med branscherna för att öka intresset för yrkesutbildning.

- Underlätta inträdet i arbetslivet för nyanlända med kort utbildning genom validering av färdigheter och kompetenser som förvärvats på andra sätt än genom utbildning.
 - Ge möjlighet till ersättning motsvarande grundersättningen i arbetslöshetsförsäkringen för personer som ännu inte är etablerade på arbetsmarknaden, det rör sig framförallt om nyanlända och unga.
 - Pröva en modell med samhällsjobb i offentligt finansierade verksamheter för personer med små möjligheter till vanligt jobb inom rimlig tid.
 - Utforma socialförsäkringarna för en digitaliserad arbetsmarknad där allt färre har fasta anställningar.
- Arbetet pågår inom regeringen för att underlätta inträdet för unga och nyanlända och bredda vägarna in i yrkeslivet. Men mer behöver göras. För att främja entreprenörskap bland nyanlända pekar vi i analysgruppen på behovet av en entreprenörsförmedling och ett mentorsystem där redan etablerade företagare kan stödja nyanlända i uppstart och utveckling av nya verksamheter, säger Klas Eklund, ordförande i analysgruppen arbetet i framtiden.

Hela delrapporten finns här

[Delrapport 2 Socialt Hållbar Arbetsmarknad](#)

Kontakt

Katinka Hort

Huvudsekreterare för analysgruppen Arbetet i framtiden

Telefon 08-405 13 81

[e-post till Katinka Hort](#)

Om analysgruppen för arbetet i framtiden

Fokus för analysgruppen ligger på hur arbetskraften och arbetet som sådant påverkas av globalisering och teknisk utveckling. Gruppen ska föreslå politiska åtgärder som leder till förbättrade förhållanden på arbetsmarknaden och ett hållbart arbetsliv, och som därigenom kan bidra till hög sysselsättning och låg arbetslöshet.

[Mer om analysgruppen för arbetet i framtiden](#)

Om kansliet för strategi- och framtidsfrågor

Som stöd för statsrådet Kristina Perssons arbete, finns Kansliet för strategi- och framtidsfrågor. Kansliet ska stödja regeringens arbete med att säkerställa en framtidsinriktad idé- och politikutveckling. Fokus ligger på långsiktiga, komplexa och sektorsövergripande frågeställningar som behöver ökad uppmärksamhet, initiativ och samordning. Statsrådet har tillsatt tre oberoende analysgrupper.

[Mer om kansliet för strategi- och framtidsfrågor](#)

Publicerad 21 mars 2016 · Uppdaterad 21 mars 2016

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Arbetsmarknad](#)

[Kristina Persson](#)

[Nyanländas etablering](#)

[Pressmeddelande](#)

[Statsrådsberedningen](#)

[Uppdrag: Framtid](#)

Denna utredning gäller politikområdet för jobb

Kapitel 4: Planering av Sverige.

Från kapitel 9 i

Sven Winnell 1 april 2016:

Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Tillägg till utredningen 5 februari 2016.

<http://winnell.com/omr36-39zzzl.pdf>

157 Kapitel 4: Planering av Sverige.

158 Bostadpolitiken rymmer många moment.

158 Regeringen har länsstyrelser som bör användas.

164 Till statsminister Stefan Löfven 29 februari 2016.

165 Kartan ritas om – men alla är inte nöjda

166 Pressinbjudan: Indelningskommittén presenterar diskussionsunderlag angående Sveriges framtida regionala indelning

176 De sex regionerna är lämpliga för regeringens planering av framtiden.

177 Ardalan Shekarabi

179 Tidkriften Plan nr 1 2016. Föreningen för samhällsplanering.

181 SNABB FÖRÄNDRING AV BOSTADSBEHOVET
NORBERGS KOMMUN

185 INTERVJU MED MARTIN SÖDERSTRÖM

187 SVERIGE ÄR VÄRLDSBÄST PÅ BOSTADSBRIST

190 FEL STRATEGI PLACERA UNGAR I KRYMPANDE
KOM-MUNER

192 Regionplaneringen och samhällsplaneringens problem.

197 Nu ska kommunerna pressas att bygga mer

Bostadpolitiken rymmer många moment.

Till exempel följande:

- * Först människornas behovet av bostäder. Önskemål om bostäder.
- * Behov med hänsyn till näringspolitik och näringslivets behov.
- * Mark och markplaner för bebyggelse.
- * Byggmästare och byggnadsarbetare.
- * Offentliga beslut om bebyggelse.
- * Pengar att bygg för.
- * Att upphandla byggande.
- * Att bygga.
- * Att göra bostäderna färdiga för användning.
- * Sätta hyror o d.
- * Att fördela det byggda på dem som vill bo.
- * Att ta hand om bostäder som lämnats och fördela dem på andra som vill bo.
- * Att bygga mera.

Byggandet ses ofta som kommunala angelägenheter. Nu behövs en rikspolitik som regeringen måste ordna med. Den är inte van vid det. Måste försöka planering av alla momenten. Får ta hjälp av offentliga och privata organisationer.

Regeringen har länsstyrelser som bör användas.

Det har just nu kommit förslag till ny indelning av Sverige i 6 regioner istället för 21 län. De 6 regionerna verkar bra, det är:

Södra Sverige: Skåne och Blekinge.

Västra Götaland: Västra Götaland, Värmland och Halland.

Östra Götaland: Kronoberg, Kalmar, Jönköping och Östergötland

Stockholm och Gotland.

Mellansverige: Södermanland, Örebro, Västmanland, Uppsala, Dalarna och Gävleborg

Norrland: Jämtland, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten.

Detta kan gälla som underlag för näringspolitiken och bostadspolitiken.

Handelsbankens regioner, samma: Norra Sverige, Mellansverige, Stockholm, Västra Sverige, Östra Sverige, Södra Sverige.

Länsregister Lista över alla län och vilka kommuner de innefattar.
Enligt SKL

AB: Stockholms län

[Botkyrka](#)

[Danderyd](#)

[Ekerö](#)

[Haninge](#)

[Huddinge](#)

[Järfälla](#)
[Lidingö](#)
[Nacka](#)
[Norrtälje](#)
[Nykvarn](#)

[Nynäshamn](#)
[Salem](#)
[Sigtuna](#)
[Sollentuna](#)
[Solna](#)

[Stockholm](#)
[Sundbyberg](#)
[Södertälje](#)
[Tyresö](#)
[Täby](#)

[Upplands-Bro](#)
[Upplands Väsby](#)
[Vallentuna](#)
[Vaxholm](#)
[Värmdö](#)
[Österåker](#)

C: Uppsala län

[Enköping](#)
[Heby](#)
[Håbo](#)
[Knivsta](#)
[Tierp](#)
[Uppsala](#)
[Älvkarleby](#)
[Östhammar](#)

D: Södermanlands län

[Eskilstuna](#)
[Flen](#)
[Gnesta](#)
[Katrineholm](#)
[Nyköping](#)

[Oxelösund](#)
[Strängnäs](#)
[Trosa](#)
[Vingåker](#)

E: Östergötlands län

[Boxholm](#)
[Finspång](#)
[Kinda](#)
[Linköping](#)
[Mjölby](#)

[Motala](#)
[Norrköping](#)
[Söderköping](#)
[Vadstena](#)
[Valdemarsvik](#)

[Ydre](#)
[Åtvidaberg](#)
[Ödeshög](#)

F: Jönköpings län

[Aneby](#)
[Eksjö](#)
[Gislaved](#)

[Gnosjö](#)
[Habo](#)

[Jönköping](#)
[Mullsjö](#)
[Nässjö](#)
[Sävsjö](#)
[Tranås](#)

[Vaggeryd](#)
[Vetlanda](#)
[Värnamo](#)

G: Kronobergs län

[Alvesta](#)
[Lessebo](#)
[Ljungby](#)
[Markaryd](#)
[Tingsryd](#)

[Uppvidinge](#)
[Växjö](#)
[Älmhult](#)

H: Kalmar län

[Borgholm](#)
[Emmaboda](#)
[Hultsfred](#)
[Högsby](#)
[Kalmar](#)

[Mönsterås](#)
[Mörbylånga](#)
[Nybro](#)

[Oskarshamn](#)
[Torsås](#)

[Vimmerby](#)
[Västervik](#)

I: Gotlands län
[Gotland](#)

K: Blekinge län

[Karlshamn](#)
[Karlskrona](#)
[Olofström](#)
[Ronneby](#)
[Sölvesborg](#)

M: Skåne län

[Bjuv](#)
[Bromölla](#)
[Burlöv](#)
[Båstad](#)
[Eslöv](#)

[Helsingborg](#)
[Hässleholm](#)
[Höganäs](#)
[Hörby](#)
[Höör](#)

[Klippan](#)
[Kristianstad](#)
[Kävlinge](#)

[Landskrona](#)
[Lomma](#)

[Lund](#)
[Malmö](#)
[Osby](#)
[Perstorp](#)
[Simrishamn](#)

[Sjöbo](#)
[Skurup](#)
[Staffanstorp](#)
[Svalöv](#)
[Svedala](#)

[Tomelilla](#)
[Trelleborg](#)
[Vellinge](#)
[Ystad](#)
[Åstorp](#)

[Ängelholm](#)
[Örkelljunga](#)
[Östra Göinge](#)

N: Hallands län

[Falkenberg](#)
[Halmstad](#)
[Hylte](#)
[Kungsbacka](#)
[Laholm](#)
[Varberg](#)

O: Västra Götalands län

[Ale](#)
[Alingsås](#)
[Bengtsfors](#)
[Bollebygd](#)
[Borås](#)

[Dals-Ed](#)
[Essunga](#)
[Falköping](#)
[Färgelanda](#)
[Grästorp](#)

[Gullspång](#)
[Göteborg](#)
[Götene](#)
[Herrljunga](#)
[Hjo](#)

[Härryda](#)
[Karlsborg](#)
[Kungälv](#)
[Lerum](#)
[Lidköping](#)

[Lilla Edet](#)
[Lysekil](#)
[Mariestad](#)
[Mark](#)
[Mellerud](#)

[Munkedal](#)
[Mölndal](#)
[Orust](#)

[Partille](#)
[Skara](#)

[Skövde](#)
[Sotenäs](#)
[Stenungsund](#)
[Strömstad](#)
[Svenljunga](#)

[Tanum](#)
[Tibro](#)
[Tidaholm](#)
[Tjörn](#)
[Tranemo](#)

[Trollhättan](#)
[Töreboda](#)
[Uddevalla](#)
[Ulricehamn](#)
[Vara](#)

[Vårgårda](#)
[Vänersborg](#)
[Åmål](#)
[Öckerö](#)

S: Värmlands län

[Arvika](#)
[Eda](#)
[Filipstad](#)
[Forshaga](#)
[Grums](#)

[Hagfors](#)
[Hammarö](#)
[Karlstad](#)
[Kil](#)
[Kristinehamn](#)

[Munkfors](#)
[Storfors](#)
[Sunne](#)
[Säffle](#)
[Torsby](#)
[Årjäng](#)

T: Örebro län

[Askersund](#)
[Degerfors](#)
[Hallsberg](#)
[Hällefors](#)
[Karlskoga](#)

[Kumla](#)
[Laxå](#)
[Lekeberg](#)
[Lindesberg](#)
[Ljusnarsberg](#)

[Nora](#)
[Örebro](#)

U: Västmanlands län

[Arboga](#)
[Fagersta](#)
[Hallstahammar](#)

[Kungsör](#)
[Köping](#)

[Norberg](#)
[Sala](#)
[Skinnskatteberg](#)
[Surahammar](#)
[Västerås](#)

W: Dalarnas län

[Avesta](#)
[Borlänge](#)
[Falun](#)
[Gagnef](#)
[Hedemora](#)

[Leksand](#)
[Ludvika](#)
[Malung](#)
[Mora](#)
[Orsa](#)

[Rättvik](#)
[Smedjebacken](#)
[Säter](#)
[Vansbro](#)
[Älvdalen](#)

X: Gävleborgs län

[Bollnäs](#)
[Gävle](#)
[Hofors](#)
[Hudiksvall](#)
[Ljusdal](#)

[Nordanstig](#)
[Ockelbo](#)
[Ovanåker](#)
[Sandviken](#)
[Söderhamn](#)

Y: Västernorrlands län

[Härnösand](#)
[Kramfors](#)
[Sollefteå](#)
[Sundsvall](#)
[Timrå](#)

[Ånge](#)
[Örnsköldsvik](#)

Z: Jämtlands län

[Berg](#)
[Bräcke](#)
[Härjedalen](#)
[Krokom](#)
[Ragunda](#)

[Strömsund](#)
[Åre](#)
[Östersund](#)

AC: Västerbottens län

[Bjurholm](#)
[Dorotea](#)
[Lycksele](#)
[Malå](#)
[Nordmaling](#)

[Norsjö](#)
[Robertsfors](#)
[Skellefteå](#)
[Sorsele](#)
[Storuman](#)

[Umeå](#)
[Vilhelmina](#)
[Vindeln](#)
[Vännäs](#)
[Åsele](#)

BD: Norrbottens län

[Arjeplog](#)
[Arvidsjaur](#)
[Boden](#)
[Gällivare](#)
[Haparanda](#)

[Jokkmokk](#)
[Kalix](#)
[Kiruna](#)
[Luleå](#)
[Pajala](#)

[Piteå](#)
[Älvsbyn](#)
[Överkalix](#)
[Övertorneå](#)

Kontakt Linda Tidekrans Mölle linda.tidekransmoller@skl.se

Till statsminister Stefan Löfven 29 februari 2016.

Jag har just sett på Aktuellt att kommunerna har tagit pengar från sina bostadsbolag och använt pengarna till sådant som inte alla har med bostäderna att göra. Hyresgästerna betalar in hyror och de ska naturligtvis gå till underhåll o d, inte till sådant som inte har med bostäder att göra.

Bland andra har det socialdemokratiska borgarrådet Stjernkvist i Norrköping sysslat med sådana felaktiga uttag. Han har varit partisekreterare hos S och borde ha bättre omdöme.

Jag ber få veta hur mycket pengar varje kommun har tagit ut ur bostadsbolagen på detta sätt. Och få veta hur mycket pengar de har som kan användas för byggande av nya bostäder.

Man kan kanske mer inrikta sig på att använda byggarbetskraften till att bygga nya lägenheter än på att använda dem för ombyggnader som kan vänta.

Bostadspolitik.

Regeringen bör snarast sätta igång och planera byggandet av hyresrätter.

Det som behövs är i första hand 2rok och 3rok och sedan 4rok i hyreshus.

Man bör skaffa sig uppgifter om bostadsbehovet och bör för varje kommun ange de önskemål som finns om dessa lägenhetstyper.

Dessutom behövs uppgifter om önskemål om studentbostäder o d, dvs bostäder mindre än 2rok. Till kategorin studenter od kan man räkna in ungdomar m m som har ont om pengar.

De största guperna är enpersonshushåll och tvåpersonshushåll som inte är studenter od. Av dem är det många som har för små bostäder.

Om man bygger lägenheter 2rok, som är det minsta rimliga för enpersonshushåll (utom studenter o d) och 3rok som är det minsta rimliga för tvåpersonershushåll (utom studenter o d) kan de nu små trångbodda en- och tvåpersonshushållen flytta in i nya 2rok och 3rok och lämna efter sig små lägenheter till studenter o d.

För varje kommun behövs uppgifter från dem som önskar hyresbostäder 2rok, 3rok och 4rok och uppgifter om vilka lägenheter de kan lämna efter sig (de kan lämna efter sig små lägenheter och större, villor och andra större bostäder)

Större bostäder än 4rok kan bli lediga om de som nu bor i för stora lägenheter kan flytta in i nya 2rok, 3rok och 4rok.

Någon bostadspolitik kan man inte få till utan uppgifter från alla kommuner om vad som önskas i kommunerna och vilka bostäder som kan bli lediga när man bygger nytt.

Bostadspolitik har nyligen behandlats i

Sven Winnell 5 februari 2016:

Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett system för mänskliga verksamheter som kan hjälpa oss att forma framtiden.

<http://winnell.com/omr36-39zzzk.pdf>

DN 10 mars 2016:

“ Kartan ritas om – men alla är inte nöjda

Den svenska länskartan är på väg att ritas om. Enligt ett nytt förslag ska landet delas in i sex regioner i stället för dagens 21 län. – Den indelningen vi har i dag är orättvis, säger utredaren Barbro Holmberg.

Regeringens utredare har sedan i somras jobbat med att ta fram ett förslag om hur den gamla länsindelningen ska skrotas till förmån för ett antal nya storregioner. Utgångspunkten har varit att skapa jämnstarka regioner som bland annat ska ha förutsättningar att hantera hälso- och sjukvårdssystemet för regionens invånare.

Nu finns ett förslag där landets 21 län i stället blir till sex regioner. Den folkrikaste regionen blir Stockholm/Gotland med 2,3 miljoner invånare medan Norrlandsregionen omfattar knappt 900 000 invånare.

Utredarna bakom förslaget kallar än så länge indelningen för ett diskussionsunderlag. Senast den 30 juni ska ett skarpt förslag läggas fram.

Utredaren Barbro Holmberg säger att en del av landstingen i dag är så små att de har stora svårigheter att fullfölja sitt uppdrag. Därför behövs nya samverkanslösningar.

– De länsgränser vi har i dag har i väldigt stor utsträckning spelat ut sin roll. Jag skulle kalla indelningen för orättvis, säger Barbro Holmberg och pekar på att landet i dag består av tre stora regioner och 18 mindre län med skilda förutsättningar.

Civilminister Ardalan Shekarabi (S) är nöjd med förslaget och ser det som en bra utgångspunkt.

– Vi behöver jämnstarka regioner som skapar förutsättningar för likvärdighet i landet, säger han.

Men det sista ordet är knappast sagt. Halland vill helst fortsätta att vara en egen region och i Stockholm vill handelskammaren att huvudstaden ska slås samman med Uppsala.

Dessutom finns det ett politiskt motstånd. Moderaterna är skeptiska till att genomföra storskaliga förändringar av landets länsgränser. Partiet ställer sig bland annat frågande till den folkliga förankringen kring förslaget, hur den lokala demokratin kommer att påverkas och vad förändringarna innebär för invånarnas hushållsekonomi.

– Vi är skeptiska till en storskalig regionreform men avvisar inte enstaka förändringar av länsgränserna, säger Andreas Norlén (M), ordförande i riksdagens konstitutionsutskott.

Hans Olsson hans.olsson@dn.se “

“Fakta. Stora skillnader mellan länen

Sverige är indelat i 21 landsting/regioner och 21 län. Länsstyrelserna lyder direkt under regeringen och har en landshövding som chef. Den övergripande uppgiften är att se till att de mål som riksdag och regering slagit fast uppnås. Länsstyrelserna ansvarar även för exempelvis civilt försvar, räddningstjänst, livsmedelskontroll, djur- och miljöskydd.

Landstingen och regionerna är sekundärkommuner vars främsta uppgifter ligger inom hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik.

Källa: TT, NE.se och scb.se “

Från regeringens hemsida 12 mars 2016:

“ Pressinbjudan: Indelningskommittén presenterar diskussionsunderlag angående Sveriges framtida regionala indelning

Under onsdagen den 9 mars presenteras ett första underlag från Indelningskommittén. Underlaget är att betrakta som ett diskussionsunderlag inför den fortsatta dialogprocessen mellan kommittén och landets regioner och landsting.

Pressträffen leds av Indelningskommitténs båda ledamöter; Barbro Holmberg och Kent Johansson och civilminister Ardalan Shekarabi närvarar för att ta del av diskussionsunderlaget.

Datum och tid: 9 mars kl 15:30 Plats: Hotell Hilton, Slussen

För närmare information gällande Indelningskommitténs arbete vänligen kontakta huvudsekreterare Johan Krabb.

För kontakt med civilminister Ardalan Shekarabi vänligen kontakta pressekreterare Peter Skeppström.

Johan Krabb Huvudsekreterare Telefon (växel) 08-405 10 00

Mobil 070 51 90 224 [e-post till Johan Krabb](mailto:johan.krabb@regeringen.se)

Peter Skeppström Pressekreterare hos civilminister Ardalan Shekarabi

Telefon 08-405 32 99 Mobil 072-556 06 40 [e-post till Peter Skeppström, via registrator](mailto:peter.skeppstrom@regeringen.se)

Bakgrund

Regeringen tillsatte den 2 juli 2015 en utredning som ska föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting. Enligt direktiven till Indelningskommittén

kan de lämna betänkanden i juni 2016 och augusti 2017. Det diskussionsunderlag som nu presenteras baseras på de diskussioner kommittén haft i länen, tidigare utredningar och Indelningskommitténs egna analyser. Indelningskommittén tar utifrån kartbilden dialogen vidare till nästa steg.

En ny läns- och landstingsindelning kan träda ikraft 1 januari 2019 eller 1 januari 2023. Indelningskommittén ska lämna ett förslag till regeringen som sedan i sin tur lägger ett förslag till riksdagen.

Publicerad 04 mars 2016 · Uppdaterad 04 mars 2016

Den här sidan är uppmärkt med följande kategorier:

[Ardalan Shekarabi](#)

[Finansdepartementet](#)

[Kommuner och landsting](#)

[Pressmeddelande](#) “

Från civilministerns hemsida:

Genvägar

[Indelningskommitténs webbplats](#)

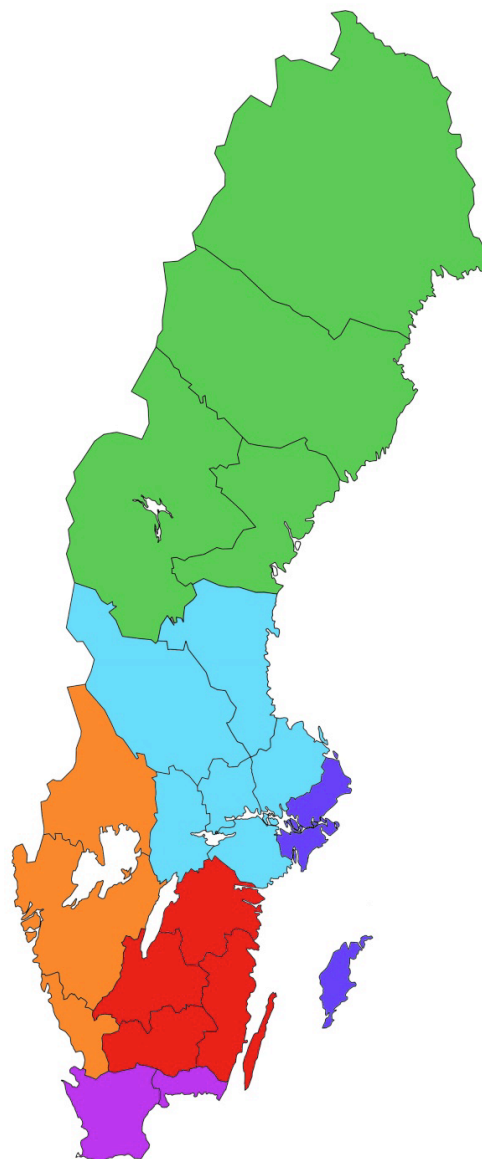
[Indelningskommitténs presentationsbilder](#)

[Debattartikel: Ny regionreform ska göra landstingen färre från 2019](#)

Indelningskommittén

9 mars 2016. Indelningen baseras på - Våra direktiv - Dialog med politiska företrädare för landsting, kommunförbund och kommuner - Våra utgångspunkter

Den fortsatta processen - Möten med de föreslagna länen - För-frågan om underlag - Ytterligare möten under våren om organisation, flerkärnighet m.m. - April/maj ställningstagande om förändringar kan genomföras 2019

9 mars 2016 Diskussionsunderlag i form av en kartbild

Indelningskommittén presenterar idag ett diskussionsunderlag i form av en karta. I denna har vi utifrån vårt arbete gjort en ny indelning av Sverige med väsentligt färre län och landsting.

- [Sammanfattning](#)
- [Diskussionsunderlag i form av en kartbild](#)
- [Karta](#) (Stor karta)

En kommitté, bestående av en ordförande och en vice ordförande, ska föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär att Sverige delas in i väsentligt färre län och landsting. Kommittén ska utgå från vilka behov medborgare och näringsliv har i olika frågor bl.a. transporter, arbetsmarknad, hälso- och sjukvård, utbildning, kultur och en god miljö. Kommittén bör därför i sitt arbete utgå från kommungränser och gränserna för de s.k. arbetsmarknadsregionerna eller funktionella regionerna. Syftet är att skapa en ändamålsenlig indelning och effektiva organisationer som medför bestående fördelar bl.a. genom en bättre anpassning till demografiska, näringsgeografiska och miljömässiga förhållanden. Indelningen ska också ge stabila ekonomiska förhållanden i de nybildade landstingen, bättre överensstämmelse mellan medborgarnas behov och deras möjligheter att utöva demokratiskt inflytande samt ökade möjligheter till ansvarsutkrävande.

Kommittén ska senast den 29 februari 2016 till regeringen lämna en delredovisning som innefattar en lägesbeskrivning av dialogen med berörda parter, förslag på den fortsatta processen och en redogörelse för behovet av eventuella kompletteringar av uppdraget. Kommittén ska lämna en motsvarande delredovisning senast den 31 januari 2017. Om kommittén finner att det är möjligt att genomföra en eller flera indelningsändringar som kan träda i kraft den 1 januari 2019 ska kommittén lämna ett delbetänkande senast den 30 juni 2016.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 augusti 2017.

Promemoria 2016-03-09 Sammanfattning-

Indelningskommittén presenterar idag ett diskussionsunderlag i form av en karta. I denna har vi utifrån vårt arbete gjort en ny indelning av Sverige med väsentligt färre län och landsting.

Kommitténs kommande förslag avser att åstadkomma en ändamålsenlig samhällsorganisation där en samordnad stat kan samverka med starka regionala självstyrelseorgan utifrån ett tydligt medborgarperspektiv. Grunden för vårt arbete är våra direktiv som lyfter fram ett antal perspektiv som ska påverka en ny indelning med väsentligt färre län och landsting.

Vi har träffat politiska företrädare från alla län. Diskussionerna har sett olika ut i olika län beroende på vilka som deltagit och i vilket stadium diskussionerna i länet har befunnit sig. Vår slutsats efter dessa möten är att det i de flesta, men inte alla, län finns ett stöd för att bilda större län och landsting. I flera län finns också en önskan om att en förändrad länsindelning ska kunna träda i kraft den 1 januari 2019.

Som mål att sträva efter vid en kommande indelning har vi tagit fram dessa utgångspunkter:

- * Jämnstarka regioner
- * Kapacitet att bygga strukturer för regional utveckling
- * Förmåga att ansvara för hälso- och sjukvårdssystemet, inklusive regionsjukvården.
- * Utgå från befintliga samverkansmönster.

Den indelning vi nu presenterar bedömer vi samlat uppfyller de utgångspunkter vi har satt upp. Det är viktigt att utgå från människors

behov av exempelvis arbete, kommunikationer, infrastruktur och hälso- och sjukvård. Medborgarperspektivet har många dimensioner men en sådan är att se till att skapa förutsättningar för utveckling och tillväxt i hela landet.

Processen framåt

När vi har träffat företrädare runt om i landet har många uttryckt att de gärna ser ett förslag som kan föra diskussionen framåt. Vi svarar därför nu mot detta önskemål och presenterar ett diskussionsunderlag i form av en karta. Vår förhoppning är en fortsatt diskussion där vi i samspel med berörda aktörer kommer att kunna ta fram väl avvägda förslag till våra slutliga ställningstaganden i kommande betänkanden. Kommittén kommer att bjuda in representanter från dessa län till ett första möte redan under mars. I dessa samtal anser vi det viktigt att tidigt ta upp frågan om hur nya regioner eller landsting kan organiseras. Frågan om flerkärnighet och verksamhet på flera lokaliseringssorter kommer vi också att ta upp i dessa diskussioner.

Indelningskommitténs förslag är en indelning i sex nya län:

- 1) Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län
- 2) Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län
- 3) Östergötlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län
- 4) Gotlands och Stockholms län
- 5) Hallands, Värmlands och Västra Götalands län
- 6) Blekinge och Skånelän

Promemoria 2016-03-09

Diskussionsunderlag i form av en kartbild

Indelningskommittén presenterar idag ett diskussionsunderlag i form av en karta. I denna har vi gjort en ny indelning av Sverige med väsentligt färre län och landsting.

Sveriges utveckling är beroende av hur samverkan kan ske mellan en sektoriserad stat och horisontellt organiserade regionala direktvalda organ. Den regionala indelningen av landet är av vikt för de enskilda nya länen och landstingen men även för Sverige som nation. Dagens regionala samhällsorganisation är både asymmetrisk och splittrad. Indelningskommitténs förslag avser att åstadkomma en ändamålsenlig samhällsorganisation där en samordnad stat kan samverka med starka regionala självstyrelseorgan utifrån ett tydligt medborgarperspektiv.

Grunden för vårt arbete är våra direktiv som lyfter fram ett antal perspektiv som ska påverka en ny indelning med väsentligt färre län och landsting. De nya länen ska vara ekonomiskt bärkraftiga för att kunna fullgöra sina uppdrag samt vara väl anpassade till befolkningens vardagsmönster. Kommuner och arbetsmarknadsregioner ska vara viktiga byggstenar. Den nya indelningen ska ge bestående fördelar.

Vi ska, och vill, föra en dialog med berörda parter och kontinuerligt inhämta synpunkter från självstyret i respektive län. Vi har träffat politiska företrädare från alla län. Diskussionerna har sett olika ut i olika län beroende på vilka som deltagit och i vilket stadium diskussionerna i länet har befunnit sig.

Vår slutsats efter dessa möten är att det i de flesta, men inte alla, län finns ett stöd för att bilda större län och landsting. I flera län finns

också en önskan om att en förändrad länsindelning ska kunna träda i kraft den 1 januari 2019. I de allra flesta län framförs från landstingen eller regionerna att man inte vill dela sitt län utan att det finns ett värde att behålla länet intakt som en del i en större enhet. Väldigt många lyfter fram vikten av att statliga sektorsmyndigheter anpassar sin regionala indelning till de nya länen för att underlätta samverkan mellan staten och det regionala självstyret.

Utifrån tidigare gjorda utredningar, diskussioner i länen, yttranden från landsting och länsstyrelser samt egna analyser har vi tagit fram fyra utgångspunkter för en kommande indelning. Dessa utgångspunkter är att se som mål att sträva efter och är inte utformade som kriterier. Vi är ganska säkra i dessa utgångspunkter men någon formulering kan utvecklas och göras tydligare och vi utesluter inte att det visar sig att något saknas som vi behöver komplettera med i den kommande processen.

De utgångspunkter vi tagit fram är:

- * Jämnstarka regioner
- * Kapacitet att bygga strukturer för regional utveckling
- * Förmåga att ansvara för hälso- och sjukvårdssystemet, inklusive regionsjukvården
- * Utgå från befintliga samverkansmönster

Avvägning mellan olika mål

Med dessa utgångspunkter och med de aspekter som tas upp i våra direktiv finns det inbyggda målkonflikter. Två av landstingens och regionernas stora verksamhetsområden, sjukvård och regional tillväxt kan i delar av landet ha olika logiker och ligga till grund för skilda samverkansmönster.

Om vi skulle göra en indelning strikt efter arbetsmarknadsregionernas nuvarande eller förväntade utsträckning skulle de befolkningsmässigt stora länen bli ännu mycket större medan en förstoring av arbetsmarknadsregionerna, så som de definieras idag, är mycket svår att uppnå i andra delar av landet. En sådan indelning skulle gå stick i stäv med utgångspunkten att skapa mer jämnstarka regioner och snarare förstärka den asymmetri som redan finns.

Enligt kommitténs direktiv ska en ny indelning skapa stabila ekonomiska förhållanden i de nya landstingen. För att ha tillräcklig ekonomisk styrka, och tillräckligt skatteunderlag, kan det i vissa delar krävas ytt stora län.

Vi är i vårt arbete tvungna att göra avvägningar. Vi utgår från människors behov av exempelvis arbete, kommunikationer, infrastruktur samt hälso- och sjukvård. Samtidigt är det viktigt att skapa förutsättningar för utveckling och tillväxt i hela landet. En ny indelning ska på bästa möjliga sätt ge möjlighet till alla de ingående delarna att utvecklas och ta del av den gemensamma utvecklingen liksom skapa förutsättningar för likvärdig hälso- och sjukvård i hela landet.

Processen framåt

Vid möten med företrädare för landsting och regioner har många uttryckt att de gärna ser ett förslag som kan föra diskussionen framåt. Vi svarar därför nu mot detta önskemål och presenterar ett diskussionsunderlag i form av en karta. Vår förhoppning är en fortsatt diskussion där vi i samspel med berörda aktörer kommer att kunna ta fram väl avvägda förslag till våra slutliga ställningstaganden i kommande betänkanden. En presenterad kartbild kan medverka till att den kraft som spekulationer och gissningar inneburit kring ”kartan” nu kan användas för konstruktiva och fördjupade diskussioner kring innehåll

och utformningen av en ny regional samhällsorganisation.

Utifrån den indelning vi nu presenterar bjuder vi in samrådsgruppsrepresentanterna i dessa län till ett första möte redan under mars.

Politiska företrädare ett antal län har framfört önskemål om att en förändrad länsindelning ska träda i kraft den 1 januari 2019. Med utgångspunkt i dessa samtal kommer vi göra en bedömning av om det finns acceptans att bilda nya län utifrån den indelning vi presenterat samt om det finns en acceptans i en eller flera nya regioner att bildas den 1 januari 2019.

Landstingen kommer därefter att tillfrågas om att ta fram underlag för den fortsatta processen. Dessa underlag blir viktiga för såväl det egna arbetet som kommitténs fortsatta arbete. I dessa samtal är det viktigt att frågan om hur nya regioner eller landsting kan organiseras. Frågan om flerkärnighet och verksamhet på flera lokaliseringssorter kommer också att tas upp i dessa diskussioner.

Kommittén har möjligheten att lägga fram förslag i två betänkanden, ett delbetänkande i juni 2016 och ett slutbetänkande i augusti 2017. Samtalen med och diskussionerna mellan landstingen är en viktig förutsättning för att de förslag vi då lägger ska vara väl underbyggda.

Indelningskommittén ska enligt direktiven identifiera vilka statliga myndigheter som bör ha samma regionala indelning som de nya landstingen. Processen framåt för den statliga organisationen kommer att fortsätta dels med den länsstyrelsegrupp som landshövdingarna utsett för att föra fördjupad dialog med kommittén, dels med de statliga sektorsmyndigheter som vi bedömer är relevanta för en gemensam indelning.

Indelningen

Den indelning som kommittén presenterar uppfyller de utgångspunkter som har satts upp. Förslaget innebär att det skapas mer jämnstarka regioner med större befolkningsunderlag. Regioner som kan bygga strukturer för regional utveckling. Regioner som har förmåga att ansvara för hälso- och sjukvårdssystemet. I alla dessa finns regionsjukhus och flera universitet och högskolor. Endast i några fall föreslås en indelning som bryter arbetsmarknadsregioner.

Denna indelning utgår från att de nya regionerna ska ansvara för hälso- och sjukvårdssystemet inklusive regionsjukvård och att dagens sjukvårdsregioner därmed bör avskaffas. Vår avsikt är också att de nya länen ska användas som indelning för EU:s strukturfonder under kommande programperioder.

Av kommunallagen följer huvudregeln att län och landsting ska omfatta samma geografiska områden. Vi ser också att denna nya indelning ska gälla för de statliga sektorsmyndigheter som bör ha en samordnad regional indelning.

Ett kommande förslag till ny indelning med väsentligt färre län och landsting innebär att antalet administrativa gränser inom landet minskar. Även med större län och landsting kan det finnas behov av samarbete mellan landstingen. För medborgarna är det viktigt att den individuella rörlighet som finns idag inom en rad olika områden finns kvar eller förbättras oavsett nuvarande och kommande administrativa gränser.

Nedan följer kommitténs diskussionsunderlag för varje berört län.

Norrbottnens, Västerbottnens, Västernorrlands och Jämtlands län

I dessa fyra län pågår redan ett gemensamt arbete och man har tagit fram egna underlagsmaterial att utgå ifrån i den fortsatta processen. Vi ser det som angeläget att denna process fortsätter.

Invånarantalet i detta län skulle med dagens befolkning uppgå till knappt 0,9 miljoner invånare. I de befolkningsprognoser vi har beställt beräknas folkmängden i det nya länet år 2050 uppgå till drygt 0,9 miljoner invånare. Antalet primärkommuner är 44.

För att klara hälso- sjukvårdens utmaningar och få tillräcklig kapacitet för regional utveckling krävs ett visst skatteunderlag. Eftersom den norra delen av Sverige är glest befolkad blir det här fråga om en stor yta för att få tillräcklig ekonomisk bärkraft. Det finns redan mellan dessa fyra län ett väl utvecklat samarbete inom många olika områden. Dessutom finns det bland flera av dessa län ett starkt uttalat önskemål om en fyrläns- lösning.

Här finns som sagt redan idag en stor mängd samarbeten inom många olika områden. Inom hälso- och sjukvårdsverksamheten organiseras mycket av samverkan mellan de fyra norrlandstingen genom Norrlandstingens Regionförbund. Inom regional utveckling finns bland annat Europaforum Norr där samtliga fyra län ingår. När det gäller EU:s strukturfonder är de fyra länen uppdelade i två områden. Norrtåg AB ägs av de Regionala kollektivtrafikmyndigheterna i Norrbotten och Västernorrland, Länstrafikbolaget i Västerbotten och Region Jämtland Härjedalen. På kulturområdet finns bland annat Kommunalförbundet Norrlands nätverk för Musikteater och Dans, Länsbibliotek i Norrland, Konstkonsulenter och hemslöjdskonsulenter i Norrland.

Vad gäller universitet och högskolor finns Mittuniversitetet med campus i Härnösand, Sundsvall och Östersund, Umeå universitet,

Sveriges lantbruksuniversitet i Umeå och Luleå tekniska universitet. Umeå universitet har regionala campus i Skellefteå och Örnsköldsvik samt läkarutbildning i Umeå, Östersund, Sundsvall och Sunderbyn.

Utmaningarna i detta län handlar framförallt om den stora ytan i relation till antalet invånare. Trots att det blir fråga om en stor geografi med stora avstånd så kommer man sett till befolkning att höra till de mindre av de nya länen. Stora avstånd ställer krav på nya lösningar när det gäller demokratifrågor, kontakter med väljarna och möjlighet för politikerna på regional nivå att kunna fullgöra sina uppdrag.

Andra tänkbara alternativ i norra Sverige skulle kunna vara att dela detta föreslagna län i två eller att Norrbotten och Västerbotten och eventuellt Västernorrland bildar ett län medan Jämtland (eventuellt tillsammans med Västernorrland) skulle läggas samman med några län söderut, exempelvis Gävleborg och Dalarna. Inget av dessa alternativ skulle dock enligt vår bedömning få lika goda förutsättningar att möta framtidens utmaningar som de fyra nordligaste länen kan göra tillsammans.

Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län

Invånarantalet i detta län skulle med dagens befolkning uppgå till drygt 1,7 miljoner invånare. I de befolkningsprognoser vi har beställt beräknas folkmängden i det nya länet år 2050 uppgå till runt 2,1 miljoner invånare. Antalet primärkommuner är 64.

Detta län har redan väl utvecklade samarbeten inom hälso- och sjukvården. När det gäller regional utveckling finns ett stort antal samarbeten inom olika delar av länet. Det blir ur ett befolknings-, skatteunderlags- och utvecklingsperspektiv starkt men skiftande län.

Länsgränserna delar arbetsmarknadsregionerna för Uppsalas och Södermanlands läns del. Nästan hela Uppsala län samt flera kommuner i Södermanlands län hör till eller kommer att höra till samma arbetsmarknadsregion som Stockholm. Skulle indelningen göras endast utifrån arbetsmarknads-regioner skulle den alltså se annorlunda ut.

Storfors kommun i Värmland ingår idag i en arbetsmarknadsregion som i övrigt ligger i Örebro län. Enligt prognosticerade arbetsmarknadsregioner för 2025 kommer dock kommunen att höra till Karlstads arbetsmarknadsregion.

Inom hälso- och sjukvården finns ett väl utvecklat samarbete mellan landstingen inom detta län som idag, tillsammans med Värmlands län, utgör en sjukvårdsregion med universitetssjukhus i Uppsala och Örebro. Även Uppsala universitet har nära samarbeten med sjukhus i Dalarna, Gävleborg, Södermanland och Västmanland för den verksamhetsförlagda utbildningen på sjukvårdsområdet. I arbetet med regional utveckling finns i flera av de nuvarande länen utvecklade samarbeten med Stockholm men även en stor mängd befintliga samverkansstrukturer mellan framförallt närliggande län i området.

När det gäller EU:s strukturfonder hör Uppsala, Södermanlands, Örebro och Västmanlands län till programområdet Östra Mellansverige. Dalarnas och Gävleborgs län hör till programområdet Norra Mellansverige.

Med undantag för ett län har inget av dessa sex län föreslagit någon ny indelning som innefattar något annat län än länen i nuvarande sjukvårdsregion. Det finns inga förslag på sammanslagningar med län norrut eller söderut från detta område. Däremot finns det olika uppfattningar om indelning inom området. Efter att ha rest runt och

pratad med politiska företrädare för länen har vi landat i att alternativet med dessa sex län är det som har bäst förutsättningar och störst stöd.

Utmaningarna i detta län är att det blir ett till ytan stort län med olika förutsättningar i olika delar av länet. Det blir även ett stort antal primärkommuner. Den inomregionala balansen blir mycket viktig i detta län med tanke på dess storlek och skiftande förutsättningar.

Östergötlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län

Länet skulle idag ha drygt 1,2 miljoner invånare och omfatta 46 kommuner. I de befolkningsprognoser vi har beställt beräknas folkmängden i det nya länet år 2050 uppgå till drygt 1,4 miljoner.

Mellan de ingående delarna i detta nya län finns idag flera omfattande samarbeten. Tre av landstingen ingår i den sydöstra sjukvårdsregionen med ett välutvecklat samarbete, medan Kronoberg idag tillhör den södra sjukvårdsregionen. Hela Småland tillhör samma prioriterande partnerskap när det gäller EU:s strukturfonder medan Östergötland i detta avseende idag ingår i Östra Mellansverige.

I det föreslagna länet finns forskning och högre utbildning vid Linköpings universitet, Högskolan i Jönköping samt Linnéuniversitetet med verksamhet i såväl Växjö som Kalmar. Linnéuniversitetet bedöms som viktigt för samverkan mellan Kalmar och Kronobergs län. Om man tittar på arbetsmarknadsregionerna idag och prognoserna för 2025 så är det endast Älmhult-Osbys arbetsmarknadsregion som sträcker sig över länsgräns.

Att bilda ett län omfattande Småland och Östergötland skapar en stark region med ett diversifierat näringsliv och goda utvecklingsmöjligheter. Längs stråken för Södra stambanan och E4:an finns relativt goda kommunikationer som binder samman länets olika delar. Potential för detta finns även längs kust-till-kustbanan.

Tät samverkan och likartade förutsättningarna i Kronobergs och Kalmar län gör det mindre lämpligt att skilja dessa län åt, trots att det även finns band som knyter dem samman med Blekinge. Östergötlands läge ur ett tillväxtpolitiskt perspektiv gör att de har starka band mot Södermanland och Stockholm, dessa band ges nu möjlighet att även komma Småland till del.

Gotlands och Stockholms län

Länet skulle idag ha drygt 2,25 miljoner invånare. I de befolkningsprognoser vi har beställt beräknas folkmängden i det nya länet år 2050 uppgå till knappt 3,4 miljoner. Antalet primärkommuner är 27.

Gotland, som är det enda länet utan landsting, är idag det minsta länet med drygt 57 000 invånare. Om länen ska bli mer jämnstarka är Gotland för litet för att vara ett eget län. Gotland har idag ett tätt samarbete med Stockholms län framförallt när det gäller sjukvården. Den största delen av Gotlands kommunikationer går via Stockholm.

Gotlands län är idag en egen arbetsmarknadsregion. Det geografiska läget gör det svårt att någonsin ansluta till någon annan arbetsmarknadsregion. Stockholms arbetsmarknadsregion är idag betydligt större än Stockholms län. Den omfattar hela Stockholms län, nästan hela Uppsala län och delar av Södermanlands län. Enligt kommitténs direktiv ska vi i vårt arbete utgå ifrån bland annat gränserna för befintliga och framtida arbetsmarknadsregioner. Om man enbart ser till arbetsmarknadsregioner borde Stockholms län vara ännu större.

Stockholms län är redan idag det län som har störst skatteunderlag. Enligt de befolkningsprognoser vi har beställt är Stockholm det län som kommer att växa mest fram till 2050. Dess andel av Sveriges befolkning kommer alltså att växa så att det även med denna indelning kommer det att förbli det befolkningsmässigt största länet.

När det gäller Stockholms län måste en avvägning göras mellan vikten av att inte dela en arbetsmarknadsregion och risken att det blir för stor obalans mellan de nya länen. Vår bedömning är att det finns tillräckligt starka skäl för att inte hela Stockholms arbetsmarknadsregion ingår i samma län. När det gäller den del av Stockholms arbetsmarknadsregion som inte ligger i Stockholms län finns den nu uppdelad i flera olika län. Med vårt förslag kommer Stockholms arbetsmarknadsregion framöver bara att ligga inom två län.

En utmaning för detta nya län är att det blir dagens till befolkning sett största län som går ihop med det minsta. En annan utmaning är just Gotlands öläge och vad det innebär i form av krav på goda kommunikationer och en väl utbyggd sjukvård på ön. I den nya regionala indelningen måste hänsyn tas till Gotlands särskilda förutsättningar.

Gotland har förutom det väl utvecklade samarbetet med Stockholm framförallt beträffande hälso- och sjukvården ett betydelsefullt samarbete med Uppsala universitet som har ett campus på Gotland. När det gäller strukturfondspartnerskapen ingår Gotland i programområdet Småland och Öarna tillsammans med Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län.

Hallands, Värmlands och Västra Götalands län

Befolkningen uppgår idag till drygt 2,2 miljoner och prognostiseras uppgå till drygt 2,7 miljoner år 2050. I ett nytt län finns idag 71 kommuner.

Västra Götalands län och Halland är tätt sammanflätade i flera delar. Norra Halland ingår i den Västra sjukvårdsregionen medan södra Halland ingår i den Södra sjukvårdsregionen. Halland köper relativt mycket sjukvård från såväl Skåne som Västra Götaland. Mellan Västra

Götaland och Värmland finns visst samarbete och en tidigare samgåendeprocess dem emellan avbröts för några år sedan.

Gällande EU:s strukturfonder så ingår Halland och Västra Götaland i samma område medan Värmland ingår i området Norra mellansverige. Många statliga myndigheter, bland annat Polisen, har regionala organisationer där Halland och Västra Götaland ingår i samma enhet medan exempelvis Trafikverket även inkluderar Värmland i en västlig region.

Arbetsmarknadsregionsambandet mellan norra Halland och Göteborg är starkt. Alla de tre nordliga Hallandskommunerna ingår i Göteborgs arbetsmarknadsregion medan Hallands tre sydliga kommuner ingår i Halmstads arbetsmarknadsregion, dessa förhållanden förväntas bestå även i prognoserna för 2025.

Även mellan Värmland och Västra Götaland finns gemensamma arbetsmarknader. Åmål ingår i Karlstads arbetsmarknadsregion, tillsammans med bl.a. grannkommunen Säffle. I prognoserna avseende 2025 har den arbetsmarknadsregionen utökats betydligt i Värmland och omfattar även fortsatt Åmåls kommun. Storfors kommun ingår idag i en arbetsmarknadsregion tillsammans med kommuner i Örebro län, men i prognoserna införlivas Storfors i Karlstads arbetsmarknadsregion.

Kommunerna längs riksgränsen mot Norge utgör statistiskt sett flera mindre arbetsmarknadsregioner. Dessa har dock sin utpendling huvudsakligen till orter i Norge och har likande förhållanden på grund av det. I prognoserna som tagits fram har därför Tillväxtanalys bedömt det relevant att definiera kommunerna från Strömstad till Eda som en region med pendlingscentrum i Norge.

Samverkansmönstren mellan länen är starka men det är tydligt att norra delen av Halland har starkare anknytning till Västra Götaland än vad den södra delen av Halland har. På samma sätt är de funktionella sambanden starkare åt sydväst i västra Värmland medan vissa kommuner i östra Värmland har ett inte obetydligt funktionellt samband österut.

Att låta Halland fortsätta som eget län och landsting uppfyller inte utgångspunkten att skapa mer jämnstarka regioner. Ett möjligt alternativ är att dela Halland mellan norr och söder, ur flera perspektiv vore det logiskt men vi har ändå valt att inte göra det då det finns andra skäl som talar emot.

I Värmlands fall finns två uppenbara alternativ, båda med sina respektive för- och nackdelar. Att lägga samman Värmland åt sydväst får viss inverkan på den befintliga sjukvårdsregionen, samtidigt kan det ha goda effekter på tillväxten och den regionala utvecklingen att utveckla de funktionella sambanden gentemot Västra Götaland.

Blekinge och Skåne län

Länets befolkning skulle idag uppgå till knappt 1,45 miljoner invånare. Enligt de prognoser vi har beställt kommer befolkningen år 2050 uppgå till knappt 1,85 miljoner invånare. Detta län beräknas ha den näst snabbaste befolkningsökningen av de nu föreslagna länen fram till 2050. Antalet kommuner i länet uppgår till 38.

Inom en rad områden finns tydliga samband mellan de båda länen. Tydligast är detta avseende sjukvården och kollektivtrafiken. Även många organisationer har organiserat sin verksamhet så att Skåne och Blekinge tillhör samma region, dock ibland även inkluderande ytterligare län. Delar av Blekinges länsöverskridande samarbete inom

regional utveckling sker med smålandslänen eller inom Regionsamverkan Sydsverige. Den geografiska indelningen avseende EU:s strukturfonder omfattar Skåne och Blekinge.

Skåne har ett omfattande samarbete med Danmark och Köpenhamnsregionen avseende många tillväxtfrågor. Arbetspendlingen mellan länderna är tämligen omfattande. I nordöstra Skåne finns en tydlig arbetspendling till och från västra Blekinge. Sölvesborgs kommun ingår i Kristianstad-Hässleholms arbetsmarknadsregion och även pendlingen från andra kommuner i västra Blekinge är betydande.

Skåne är ett län med växande befolkning med stora möjligheter till en positiv regional utveckling. Stora satsningar görs inom olika områden. Likväl är såväl Skåne som Blekingen län som idag har en relativt låg skattekraft och relativt låg sysselsättningsgrad.

Det geografiska läget för såväl Skåne som Blekinge gör att ett nytt större län enbart kan utsträckas åt ett håll. Vi ser att sambanden mellan Skåne och Blekinge är starka såväl idag som historiskt varför vi förordar att hålla samman dem. Den sydsvenska regionbildning som diskuterats finner vi inget tydligt stöd för.

Fi 2015:09 Indelningskommittén

[Inkomna synpunkter från landsting/regioner](#)

[Inkomna synpunkter från länsstyrelserna](#)

[Presentationer Kontakta oss](#)

[Direktiv 2015:77 Ny indelning av län och landsting](#)

[Pressmeddelande: Nu inleds arbetet med Sveriges framtida regionala indelning](#) [Delredovisning](#)

De sex regionerna är lämpliga för regeringens planering av framtiden.

För varje region bör statsministern ange sina visioner.

Statsministern [Stefan Löfven](#)

Ministrarna bör för varje region redovisa nuläget för sina områden och funderingar och planer om framtiden:

Utrikesministern [Margot Wallström](#)

Europaministrarna [Margot Wallström](#), [Stefan Löfven](#)

Justitieministern [Morgan Johansson](#)

Försvarsministern [Peter Hultqvist](#)

Klimatministern [Åsa Romson](#)

Transportministern [Anna Johansson](#) Infrastrukturminister

Bostads-, stadsutvecklings- och ITministern [Mehmet Kaplan](#)

Landsbygdsministern [Sven-Erik Bucht](#)

Bistandsministern [Isabella Lövin](#) Synen på kommunerna

Folkhälso- och sjukvårdsministern [Gabriel Wikström](#)

Hushållsverksamhets- och nordiskministern m m [Kristina Persson](#)

Energiministern [Ibrahim Baylan](#)

Barn-, äldre- och jämställdhetsministern [Åsa Regnér](#)

Utbildnings- och forskningsministrarna:

Utbildningsministern [Gustav Fridolin](#)

Ministern högre utbildning och forskning [Helene Hellmark Knutsson](#)

Gymnasie- och kunskapslyftsministern [Aida Hadzialic](#)

Kultur- och demokratiministern [Alice Bah Kuhnke](#)

Arbetsmarknadsministern [Ylva Johansson](#)

Närings- och innovationsministern [Mikael Damberg](#)

Handelsministrarna [Mikael Damberg](#), [Margot Wallström](#)

Migrationsministern [Morgan Johansson](#)

Inrikesministern [Anders Ygeman](#) Polisminister

Finansministern [Magdalena Andersson](#)

Finansmarknadsministern [Per Bolund](#)

Civilministern [Ardalan Shekarabi](#)

Socialförsäkringsministern [Annika Strandhäll](#)

Någon måste ordna med ministrarnas verksamhet med detta.

Statsministern har inte tid. Det tycks lämpligt att civilministern blir sammanhållande för regionverksamheterna. Länsstyrelserna kan i bantat skick bli underorgan till regionstyrelserna.

Det första att göra är att förteckna bostadsbrist och bostadsönskemål för hela Sverige. Sedan måste planeringsarbetet fortsätta

Uppdelningen på Stockholms region och mellansvenska regionen innebär problem eftersom Stockholms arbetsmarknad går ut över mellansvenska regionen, men det lär gå att hantera.

Från regeringens hemsida 14 mars 2016

Ardalan Shekarabi

Civilminister [Finansdepartementet](#)

"Välfärden kommer vi alla i kontakt med under livets gång. Den offentliga sektorn är ett viktigt verktyg för vars och ens frihet, för jämlikheten och hela samhällets utveckling. Med tillit till välfärdsmedarbetarnas kompetens och ett ständigt förbättringsarbete kan alla få den goda välfärd de förtjänar".

Ardalan Shekarabis områden

[Kommuner och landsting](#)

[Offentlig upphandling](#)

[Spelpolitik](#)

[Statlig förvaltning](#)

Relaterad navigering

[Cv](#)

[Statssekreterare](#)

[Presskontakter](#)

[Pressbilder](#)

[E-post till registrator](#)

[Kontakt](#)

Aktuellt från Ardalan Shekarabi.

Torsdagen den 10 mars arrangerades en nationell konferens om idéburet offentligt partnerskap (IOP) i Folkets hus i Göteborg. I en inspelad hälsning till deltagarna på konferensen pratar civilminister Ardalan Shekarabi bland annat om hur den idéburna sektorn bidrar till mångfald i välfärden och om vikten av fungerande samarbetsformer mellan civilsamhälle och offentlig sektor. Konferensen arrangerades

av de regionala överenskommelserna i Västra Götalandsregionen och i Region Skåne, Sveriges Kommuner och Landsting samt Överenskommelsen inom det sociala området.

Indelningskommittén presenterade diskussionsunderlag om ny regionindelning. 09 mars 2016

Indelningskommittén presenterade ett diskussionsunderlag som ska ligga till grund för det fortsatta arbetet med en ny regionindelning av Sverige. Civilminister Ardalan Shekarabi var på plats när Indelningskommitténs Barbro Holmberg och Kent Johansson presenterade det första underlaget. Nu väntar en fortsatt dialogprocess där målet är att skapa jämnstarka regioner i Sverige.

[Artikel: Ardalan Shekarabi deltar när Indelningskommittén presenterar diskussionsunderlag om ny regionindelning](#)

Människor, orter och hela bygder ska inte känna sig övergivna

Det avgörande skälet till varför regeringen engagerar sig i frågor om myndigheternas lokalisering, omlokalisering av myndighetsfunktioner och av hela myndigheter är att staten ska ta sitt ansvar för ett Sverige som håller ihop. Människor, orter och hela bygder ska inte känna sig övergivna, skriver Stefan Löfven och Ardalan Shekarabi på DN Debatt.

[Debattartikel: Människor, orter och hela bygder ska inte känna sig övergivna](#)

Offentlig sektor ska styras med tillit som utgångspunkt

Den offentliga förvaltningen har en central roll i utvecklingen av Sverige. En rättsäker och effektiv förvaltning stärker demokratin. En av de prioriterade frågorna för regeringen är att förbättra styrningen i den offentliga sektorn i syfte att skapa mer effektiva verksamheter samt större nytta för medborgarna.

[Artikel på webbplatsen: Offentlig sektor ska styras med tillit som utgångspunkt](#)

[Pressinbjudan - Civilminister Ardalan Shekarabi presenterar regeringens Tillitsreform](#)

[Presentationsbilder från pressträffen](#)

Nu inleder regeringen arbetet med att genomföra de Globala målen

Regeringen startar nu arbetet med Sveriges genomförande av Agenda 2030. Den 18 januari bjöds representanter för kommuner, landsting, länsstyrelser, forskare, näringsliv och det civila samhället in till en konferens för att diskutera möjligheter och utmaningar med de globala målen.

[Webbsändning: Lansering av Sveriges arbete för att nå de globala målen](#)

[Globala målen och Agenda 2030](#)

Civilministern arrangerade möte om förbättrat mottagande för nyanlända

Den 13 oktober träffade civilminister Ardalan Shekarabi representanter för kommuner och civilsamhälle för att diskutera hur man kan utveckla samarbetet vid mottagandet av nyanlända.

[Artikel: Civilministern arrangerade möte om förbättrat mottagande för nyanlända](#)

Från tidskriften Plan 14 mars 2016

Tidkriften Plan nr 1 2016. Föreningen för samhällsplanering.

“AKUTA LAGEN KRÄVER INTE BARA SNABBA SVAR

När vi om fyrtio år tittar tillbaka på årsskiftet 2015/2016 så minns vi det möjligtvis som tiden då de internationella klimatavtalen på allvar började formuleras men också som tiden då (ev) ytterligare en stormakt fick en galenpanna till ledare och ett flertal fruktansvärda, humanitära katastrofer utspelades. Det finns alltså många anledningar till att göra ett temanummer om Akuta situationer. Alla dessa händelser berör på ett eller annat sätt Sverige, men den här gången är de mer närvarande än på länge och det är inte omöjligt att just detta årsskifte kommer beskrivas som en brytpunkt i svensk samhällsplanering. Den akuta händelse som sannolikt kommer ha störst inverkan på denna brytpunkt är de internationella konflikter som för lång tid framöver kommer påverka både EU och Sverige, inte minst genom omfattande flyktingströmmar från såväl Syrien som Afghanistan.

Detta läge där solidaritet och medmänsklighet är viktigare än någonsin sammanfaller också med en ny politik för bostadsbyggande och planering. Och här är det intressant att både prata om hur vi bygger bostäder för nyanlända i akut behov, likväl som hur vi planerar för både bostäder och arbete för alla på lång sikt. Kan det vara så att det finns andra lösningar än de som erbjuds av politiken, där svåra frågor fortsätter att mötas med enkla och snabba svar? Jag vill gärna tro det och anser att det här numret tar upp en del alternativa svar. Vi får bland annat

beskrivet för oss om hurdet lokala engagemanget i Afghanistan utgör en nationell strategi för att hantera akuta lägen, vi får höra om värdet av planberedskap i en krympande kommun som plötsligt växer, vi får ett historiskt perspektiv på bostadsbyggandet i Sverige och vi får möta en urbaniseringsprocess i ett sönderbombat Aleppo.

Så även när läget är akut behöver samhällsplaneringen, oavsett nationalitet, alltid agera. Ibland som ett görande och ibland mer strategiskt, ibland genom att verka inom ramen för de verktyg vi har och ibland genom nya innovationer och angreppssätt. Oavsett vilket så är det alldeles säkert att vi på PLAN kommer fortsätta bevaka och beskriva så mycket vi kan av samhällsplaneringens breda ämnesfält. Inte minst i nästa nummer där vi fortsatt ser tecken på en brytningstid, med temat Markpolitik.

Du missar väl inte att bli medlem? /Björn “

“NYTT & NOTERAT

Reducerad detaljplanering

Planprocessutredningen (SOU 2015:109) föreslår inskränkningar i detaljplanen framöver. Bland annat vill utredarna ta bort möjligheten att reglera byggnaders yttre utformning vad gäller färg och material. Detta ska istället regleras i bygglovet. Dessutom föreslås att ta bort möjligheten, i princip, att ställa tekniska egenskapskrav. Med tanke på det här numrets debatt (sid 42) verkar den riktning som utredningen förespråkar gå åt helt fel håll. Hur var det nu med snabba lösningar...?

Planera med halva hjärnan?

Som en återkoppling till vårt psykologinummer (nr 6-2015) kan vi rekommendera en nyligen publicerad vetenskaplig artikel med namn; PlanningWith Halfa Mind; Why Planners Resist Emotion. Den handlar om hur planerare tenderar att ignorera medborgarnas känslor när de analyserar sociala problem. Att det planeras objektivt utan empati för hur det som planeras kommer att påverka medborgarna. Där planerare blir för styrande i sina ansatser. Det här är ju dock ingen nyhet för någon, men artikeln försöker bena ut varför empatin och känslorna ändå ignoreras till förmån för en mer rationell och känslolös syn på hur det ska planeras.

“I avsaknad av bostadspolitik försöker sig de politiska partierna på att bedriva byggpolitik. Det går inget vidare och det mesta handlar om att bolla luftsiffror om hur mycket som måste byggas”
Staffan Carenholm i ArcMeaks, kommenterandes bristen på politik och ledarskap i bostadsfrågan.

Nationell cykelkonferens i Gävle

I vår kommer Sveriges kommuner och landsting (SKL) och Trafikverkets årliga nationella cykelkonferens genomföras på Högskolan i Gävle den 24-25 maj, och det är Gävle kommun och Region Gävleborg som tillsammans står som värdar. Konferensen bjuder på såväl nationella som internationella inslag och utgår från cykelns roll för samhällsutvecklingen. Frågor om strategier, prioriteringar, nyttor och återväxten inom cyklingen lyfts.

App som förutspår pendelförsening

Vi noterar i en av Stockholms många lokaltidningar att Stockholmståg lanserat en app som sägs kunna förutspå pendelförseningar upp till en timme före resans avgång. Ska vi se detta som ett sätt att försöka lära gemene stockholmare att bara acceptera och börja leva med förseningar?

Hopträngda barn

I ett annat ämne kan vi rekommendera Svenska Dagbladets artikelserie Hopträngda barn, det går att söka sig till den på SvDs hemsida. Artikelserien publicerades i början av februari och handlar om barns tillgång till utemiljöer i den allt mer förtätade staden. Intressant läsning utlovas och är ett utmärkt komplement till boken Bygga stad för barn som vi skrev om i PLAN nr6-2015

Pilotprojekt för bättre samverkan inom den fysiska planeringen.

Boverket och Tillväxtverket har släppt en bok med titeln Tillväxt kräver planering. Boken är en antologi, med grund i åtta pilotprojekt, i form av kommuner och regioner, som testat och utvärderat olika metoder för samverkan inom fysisk planering. Boken finns att ladda ner på Boverkets hemsida.

Segregeringen minskar?

Enligt en ny studie från Stockholms Universitet minskar segregationen i samhället. Det är professor Bo Malmberg som står bakom studien, som är en del av ett större forskningsprojekt som undersöker graden av boendesegregation i Sverige, Norge, Danmark, Belgien och Nederländerna. Enligt studien har andelen utomeuropéer ökat i de delar av Sverige där det finns en koncentration av utomeuropeiskt födda, men det har den också i stadsdelar där det förut nästan inte fanns några utomeuropeiska invandrare alls. Studien indikerar alltså att det finns ett större mått av utbredning än vad som tidigare trots.

Ännu mer datorspelade i medborgardialogen

Efter Minecraft och Sim city är det nu spelet City: Skylines tur att införlivas i medborgardialogen. Inom ramarna för Svensk byggtjänst projekt Mina kvarter, testades nyligen spelet som ett verktyg för medborgardialog, på KTHs Openlab. För att summera täcker vi nu med dataspelet in unga killar (och en och annan tjej) i medborgardialogerna och i nuvarande form täcker vi in pensionärer. Så nu väntar vi bara på knep att få med resten av befolkningen.

Ett miljonprogram med 700 000 bostäder?

Vi lyssnade på Mehmet Kaplan när han kommenterade sin inbjudan till blocköverskrivande samtal kring bostadskrisen. Där han talade om ett förslag på ett nytt miljonprogram med 700 000 bostäder. Humoriserten roas såklart av tanken på ett miljonprogram som bara innehåller 700 000 bostäder. Den mer cyniskt lagde blir istället trött på hur talande det är för den försiktighet som råder inom svensk politik. Den optimistiske blir glad över att någon vågar rita upp en vision och en målbild över vad vi behöver i Sverige 2025. Den pessimistiske undrar i sin tur, med stort intresse, hur detta egentligen ska gå till.

SNABB FÖRÄNDRING AV BOSTADSBEHOVET NORBERGS KOMMUN

Möjligheten att skapa tillväxt i och med ett befolkningsunderlag är naturligtvis ett alltigenom glädjande besked för en krympande kommun. Men det ställer också frågor om långsiktighet, flexibilitet och planberedskap. Åsa Eriksson i Norbergs kommun beskriver hur kommunens Översiktsplan och fysiska planering plötsligt blivit relevant och dessutom ett betydelsefullt instrument för utvecklingen, där snabbhet och långsiktighet går hand i hand. Åsa Eriksson (S) är kommunstyrelsens ordförande i Norbergs kommun.

Flera mindre glesbygdskommuner har under de senaste 30 åren stadigt minskat i invånarantal. Vi förtroendevalda i samma kommuner har tvingats konstatera att vårt uppdrag till stora delar gått ut på att skära ned, stänga, effektivisera och sälja. Det var inte därför vi valde att bli politiker men har man betrots med ansvar för kommunens ekonomi är det bara att bita i det sura äpplet och se till att utgifterna inte överstiger intäkterna. Ibland har vi unnat oss lyxen att visionera, drömma och planera för hur vi vill ha det den dagen kommunen växer igen men det är svårt att prioritera det viktiga, strategiska arbetet när kommunallagen kräver budget i balans här och nu.

Beslutet för nästan tio år sedan att Norbergs kommun skulle avsätta ett par miljoner kronor till att ta fram en ny Översiktsplan kändes på samma gång roligt som lite onödigt. I samma veva sjönk kommunens intäkter dramatiskt och vi genomförde ett stort balanspaket för att sänka den totala driftskostnaden med 4 % på ett år. Då finns det inte mycket tid och energi till att tänka framtid och utveckling. Idag, när situationen totalt har förändrats och vi har den största befolkningsökningen i mannaminne, är vi tacksamma över att plantjänstemännen

ändå lyckades peppa oss att på allvar tänka ut hur vi ville att kommunen skulle växa i framtiden.

Från långvarig och stadig befolkningsminskning till explosionsartad ökning. Går det att planera för de här snabba omställningarna? Borde vi tidigare ha förstått att antalet flyktingar som sökte sig till Europa skulle innebära att kommunens befolkning nu stadigt stiger och antalet elever i grundskolan vida överträffar alla förhoppningar? De befolkningsprognoser som vi och andra kommuner köper varje år har fram till dags datum visat på en stadig minskning för Norberg. Det är tur att verkligheten är så mycket bättre än prognosmakarna spådde.

För första gången sedan början av 80-talet råder det nu bostadsbrist i Norberg. Halleluja! Det är givetvis mycket roligare att fundera över hur vi ska få fram fler skollokaler, fler förskoleplatser och fler bostäder än tvärtom, men det är inte lättare. En del verktyg förfogar kommunerna själva över och då kan vi vara kreativa, lösningsfokuserade och tänka utanför degångse ramarna. Andra verktyg saknar vi helt och då blir det svårare.

Tack vare den stora mängden asylsökande som Migrationsverket har platser för i Norberg (ca 900 asylsökande i en kommun med S 800 invånare), och alla de barnfamiljer som väljer att bo kvar i vår kommun när de får permanent uppehållstillstånd, har vi för ett år sedan kunnat öppna en ny förskoleavdelning i tidigare tomställda skollokaler. Det betyder mycket för en, sedan länge krympande, kommun att kunna utöka - göra nytt - istället för att hela tiden minska och stänga. Vi håller dessutom på att, för första gången sedan början av 80-talet, bygga helt nya lokaler. Ja, det är en skräll av stora mått! En helt ny förskoleavdelning byggs till på en befintlig förskola som inom kort kommer få tre, istället för två avdelningar. Med utbyggnaden följer att

vi måste bygga om mottagningsköket, så att det kan hantera fler portioner, och det bidrar till bättre arbetsmiljö för vår personal.

En annan mycket positiv effekt av flyktingmottagandet är att en kommunägd länga med fyra mark- lägenheter som har stått tom och obrukbar i närmare 15 år nu byggs om till boende för ensamkommande flyktingbarn. Hela bostadsområdet lyfts när det blir liv och rörelse, ny fasad och nya fönster, istället för ett tomt och tyst hus som har skämt det i övrigt populäraområdet. Ökad befolkning bidrar till utveckling och tillväxt på många sätt och det är mycket välkommet.

För en liten, och i vårt fall dessutom fattig, kommun kan det vara svårt ur en ekonomisk aspekt att bygga nya verksamhetslokaler och bostäder. Vi har mark, vi har en bra ÖP och vi har effektiva planhandläggare men vi saknar eget kapital att bygga för.

Kommunen är redan högt belånad och klarar inte kapitalkostnaderna för ytterligare lån. Den låga hyresnivån i vår region gör att kommersiella aktörer inte vågar satsa här. Det lilla kapital kommunensparat ihop de senaste åren har använts till de nyoch ombyggnationer av verksamhetslokaler som vi har vågat oss på. Även om de, av många, efterfrågade regelförenklingarna i planprocessen skulle underlätta även för oss är det bristen på kapital som är vårt största hinder.

För att stärka de lokala flyttkedjorna och i någon mån minska bostadsbristen försöker vi få igång byggandet av villor. I vår region får en vanlig familjinte banklån för att bygga hus eftersom marknadsvärdet på det färdiga huset är så mycket lägre än byggkostnaden. Vi har, tack vare ett antal utpekade LIS-områden i ÖP, detaljplanerat sjönära villatomter som också ligger nära centrum och kollektivtrafik. Där tror vi chansen är störst att någon vågar (och får banklån till att) bygga nytt.

Min förhoppning är att det nästa år står fem nybyggda villor vid Noréns strand. Det skulle i så fall öka nybyggnationstakten i vår kommun med närmare 1000 %.

Vi försöker prioritera pengar till en utvecklingsplan av ett sjö- och centrumnära område där vi hoppas att någon privat aktör vill bygga flerfamiljshus. Efterfrågan på attraktiva lägenheter i centrala Norberg är stor men kanske måste kommunen ta en del av risken för att privata aktörer ska våga satsa. Riskdelning mellan olika typer av aktörer, offentliga och privata, tror vi kan vara ett sätt att få till stånd bostadsbyggande i kommuner med en liknande situation som vår.

Norbergs centrum består av en mix av bostadsoch upplåtelseformer, arbetslokaler, servicefunktioner och skola. Det har bidragit till ett sammanhållet samhälle där de flesta träffas på ett eller annat sätt, många känner varandra och den sociala tilliten är hög. Det bidrar i sin tur till att det ideella engagemanget och viljan att bidra till kommunens utveckling är mycket stor. Vi vill fortsätta på den inslagna vägen och blanda olika samhällsfunktioner. Detta ställer stora krav på en samordnad samhällsplanering. Kanske är det lättare att få till i en mindre kommun?

Eftersom många av de asylsökande söker sig vidare till andra, större städer när de får uppehållstillstånd är det svårt att veta hur stora investeringar vi törs göra. Kommer den lokala befolkningsökningen fortsätta och elevantalet att bestå eller står kommunen med för stora, dyra lokaler om några år?

I små kommuner blir alla befolkningsförändringar stora svängningar. När jag nyss hade tillträtt som kommunalråd 2011 blev jag uppringd av en rikstäckande dagstidning som undrade varför just Norberg hade

Sveriges högsta nativitet något år tidigare. Det kunde jag inte förklara, eftersom det var nya uppgifter för mig. Vid närmare granskning visade det sig att antalet födda barn det aktuella året var ett femtontal fler än året innan. Den lilla förändringen ledde till att vi just då hade flest nyfödda per kvinna i fertil ålder och att den årskursen behöver vara fyra klasser mot det normalt treparallelliga som skolan är dimensionerad för. För en liten kommun, där det bara finns en skola att välja på, blir det svårt att på kort tid dessutom få fram skollokaler för närmare 150 flyktingbarn, som vi nu har som elever.

Tack vare en mycket lösningsinriktad skolledning, ett kommunalteknikförbund som jobbar extremt snabbt i akuta lägen och många engagerade medborgare, företagare och församlingsaktiva som vill hjälpa till, har vi pusslat ihop tak över huvudet och sittplatser till alla elever, så här långt. Vi har tagit skolbiblioteket, konferensrum, aulan, förråd, kontorslokal i en närliggande industrifastighet och den gamla prästbostaden i anspråk men vi har löst det. Nu hyr kommunen dessutom tillfälliga (och dyra) modulklassrum sedan ett par veckor tillbaka men vi måste snabbt hitta mer långsiktigt hållbara lokallösningar. Är det tillfälliga lokal- och bostadslösningar som ska prioriteras eller tror vi så mycket på kommunens attraktivitet att vi vågar satsa mer permanent? Den frågan tror jag att många politiker i glesbygd funderar på just nu. Att våga idag är en sak, att höra skattebetalarnas dom om några år kan vara en helt annan.

Vi kommuner som tidigare krympte är själaglada över att nu istället växa. Vi gör allt vad vi kan för att anpassa vårt samhälle och vår välfärd till den större befolkningsvolymen. Det stora engångsbelopp vi fick från staten för att klara av flyktingmottagandet är mycket välkommet och underlättar på många olika sätt. Men vi skulle behöva lite mer hjälp från nationellt håll för att klara vår uppgift bättre.

När vi gör nya detaljplaner försöker vi ta med alla användningsändamål som kan vara lämpliga inom det aktuella området. Vi får mer flexibla planer och kommunen blir inte lika känslig för snabba svängningar. Under lång tid, när befolkningen och budgeten krympte, var det få nya detaljplaner som arbetades fram i Norberg, vilket gör att de nya, flexibla, detaljplanerna tyvärr bara omfattar en mindre del av kommunens planlagda mark. Planprocessen skulle kunna bli snabbare om staten tog fram vägledning för hur man på lämpligt sätt gör avvägningar mellan olika intressen. Det kan handla om hur nya bostäder ska värderas i förhållande till buller, markföroreningar, naturvärden, kulturmiljövärden osv.

Som det är idag är alla dessa, ofta motstående, intressen ansedda att vara av samma vikt i planeringen och det gör att kommunerna, i varje enskild plan, måste hantera problemen med att göra alla avvägningar. Det tar tid och riskerar att fördröja processerna med överklaganden till följd. Ett annat exempel på krock mellan motstående intressen är vår strävan att planera för ett mer ekologiskt hållbart samhälle. Då vill vi gärna bygga tätt för att minska transportbehovet, vilket också brukar ge stadskaraktär samt liv och rörelse. Spännande och attraktivt på ett sätt, men kan krocka med bullerkrav och säkerhetsavstånd eftersom det då blir närmare till infrastruktur och andra verksamheter än bostäder. En svår, men kanske inte ofrånkomlig, krock mellan regler och ambitioner.

Asylboenden ligger ofta lite utanför kommunernas centrum och så ser det ut även i Norberg. Det ställer krav på ett väl fungerande gång- och cykelnät för att de boende enkelt ska kunna ta sig till affärer och kommunal service. Gång- och cykelvägar behöver också ha bra och säkra övergångar där de möter större vägar och järnvägar. Det har inte varit tillräckligt prioriterat under spararen och vi önskar oss mer

statliga medel för utbyggnad av GC-nätet.

Den situation vi befinner oss i nu, med behov av snabba åtgärder, är egentligen inte unik för flyktingtillströmningen. Flera situationer kan leda till snabba befolkningsökningar och för Norbergs del skulle det t ex kunna handla om en återupptagen gruvdrift i framtiden. Ingen vet om det kommer ske men alla vet att större förändringar av något slag kommer att inträffa. Det är därför av största vikt att vi hjälps åt att hitta sätt att bli mer flexibla, att samhällsplaneringen utgår från flera möjliga scenarier och att myndigheter och regelverk stödjer varandra istället för att motarbeta varandras syften.

För Norberg är den stora flyktingtillströmningen en stor utmaning men en ännu större möjlighet. Vi är glada för alla som väljer att bosätta sig här och bli norbergare, oavsett var man är född. För att fler ska kunna och vilja välja det behöver vi framför allt kapital till fler bostäder. Då kan vår, och många andra mindre glesbygdskommuner, fortsätta att växa och må bra

Åsa Eriksson (S)

INTERVJU MED MARTIN SÖDERSTRÖM

Intervjuad av Malin Bosaeus

Hej Martin Söderström, integrationschef i Åre kommun! Vi har läst om ert integrationsarbete i media, ni får beröm för ert arbete med nyanlända och fått till ett bra samarbete med myndigheter och inom kommunen. Hur har ni konkret fått till ett bra samarbete mellan olika nivåer och kompetensområden?

Det handlade till en början om att få alla myndigheter till ett bord. Sen att se att vi faktiskt har nytta av att sitta vid samma bord och lösa ut gemensamma hinder på vägen. Myndigheternas komplexitet och olika uppdrag kan antingen hjälpa eller stjälpa. Vi ser vår roll på integration som en kraft som behövs för att foga samman olika delar av samhället och smörja systemet.

Att lyckas med integration handlar om att få hela samhällskroppen att röra sig i en riktning. Just nu handlar det i detta perspektiv om bostäder och kommunikation. Frågor som på intet sätt är lösta med otroligt intressanta saker är på G. Ex körkortsutbildning med hjälp av volontärer, bostadsbyggande i samarbete med Migrationsverket osv. Vi ser att civilsamhället ställer upp på ett storstilat sätt. Grannar som skjutsar och välkomstgruppen Åre är en stor anledning till att många trivs och vill bo kvar. Välkomstgruppen ordnar aktiviteter för de asylsökande som nu senast i helgen då det var ponnyridning för asylsökande barn.

Berätta gärna mer om dina exempel! Varför är körkortsutbildning viktigt? Vad har ni för samarbete med Migrationsverket kring bostadsbyggande?

I glesbygden är alltid logistiken en faktor. Hur ska jag ta mig till mitt arbete på oöverskådlig arbetstid om jag saknar körkort? Vi ser tyvärr hur

nyanlända tvingas tacka nej till viss jobb pga att det inte är möjligt att ta sig till och från. Men vi ser också en enorm uppfinningsrikedom. Vi har arbetsgivare som orndar med skjuts åt anställda, vissa ordnar övernatting. Man behöver hitta nya lösningar helt enkelt.

Lokaltrafiken har fått nya linjer tack vare våra asylboenden som helt enkelt har höjt efterfrågan så att man fått sätta in nya bussar. Detta är något som gynnar hela samhället och är ett ytterligare tecken på att det faktiskt är bra för oss att bli fler!

Vi har ett samarbete med Migrationsverket om bostadsbygge på längre sikt där vi har för avsikt att gå in i ett längre avtal och därigenom stötta Migrationsverket så att man inte behöver använda tillfälliga boenden. Det bygger på att verket kan gå in och garantera att betala hyra för lägenheter i 6 år. Vi ser mycket positivt på denna möjlighet, att kunna bygga både för asylsökande och befintliga kommuninvånare på samma gång. Vi tycker det är viktigt att byggandet tar höjd för nyanlända i kombination med övriga boende och att vi hittar gemensamma lösningar i samma fastigheter. Det tror vi är bra för integrationen stort.

Vad ser du är eller kan vara planerarnas roll i detta arbete?

Planera för ett samhälle där nyanlända på ett smart sätt blandas med äldre kommuninvånare.

Blanda olika boendeformer, såsom enklare hyresrätter med finare bostadsrätter i samma fastighet. Planera tidigt för barnomsorg, skola mm.

Blanda också olika former av boenden - jag skulle vilja se ett enklare steg för nyanlända efter den första lägenheten, men innan man har råd

att köpa eget hus. Ett steg som de delar med många andra kommun-
innevånare. Vi skulle behöva fler hus att hyra typ radhus, kedjehus.

Nu handlar mycket om att få fram snabba lösningar på kort tid, hur hanterar ni dessa lösningar på lång sikt? Dvs, hur hanterar man det kortsiktiga långsiktigt?

Vi ser att fler och fler nyanlända vill bo kvar, dessutom attraherar Åre by med omnejd alltid. Jag tror att det finns en kraft i denna kommun som vi kan fånga upp om vi underlättar för unga och nyanlända att bosätta sig här. Vi har ett mål att växa med 50 personer om året i kommunen. Då måste vi arrangera så dessa 50 har någonstans att bo också. Ser ingen fara i det långsiktigt. Faran ligger i att inte locka hit unga/ få unga att stanna. Då kommer vi få problem att ta hand om en åldrande befolkning. Faran att bygga åt folk som vill bo här är mindre än faran tvärtom...

Här ser vi gemensamma satsningar längs E14 tillsammans med andra kommuner och även Trøndelag i Norge som mycket viktiga.

Hur får ni med er alla goda exempel från det akuta läget in i det långsiktiga och "vanliga" arbetet? Kommer detta ändra era arbetsprocesser och samverkan? Hur kommer ni tex jobba med myndigheter framöver?

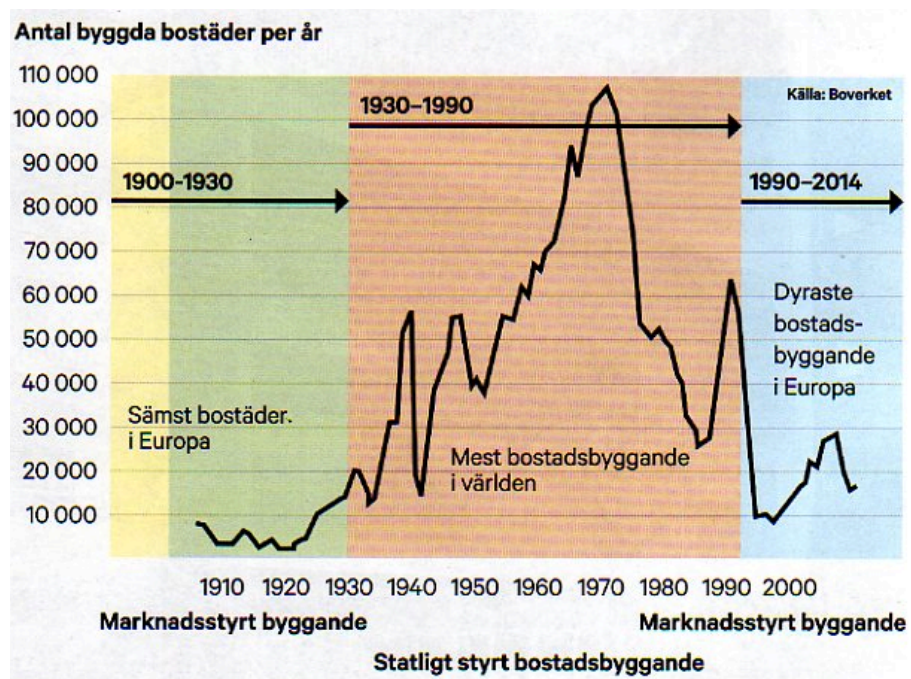
Bra fråga! Jag tror att man kan använda situationer som uppstår till att bygga strukturer som håller över tid. Vi gick i kommunen upp i stabsläge och fick väldigt mycket gjort på kort tid. Vi behåller den organisationen för vissa frågor som behöver bred samverkan.

Jag ser också tydligt att vår stabila grundorganisation kring integration har hjälps oss mycket när det blev mycket att göra i höstas. Därav

har vi ej haft någon flyktingkris i Åre kommun även fast vi plötsligt blev 10% fler som bodde här (om än tillfälligt i asylboenden). Vi hade redan en organisation som kunde byggas ut och ta hand om fler ensamkommande tex. Det var en god bekräftelse på en bra intern organisation.

Tack så mycket för dina svar och lycka till med ert arbete framöver! Har du några avslutande tips till andra kommuner som är i samma situation som er?

Satsa tidigt på resurser i mottagandet så slipper ni kostnader sen. Samverkan är en floskel som alla använder. Men att SAMARBETA tycker jag är bättre. Att använda varandras bästa sida för att skapa synergier är viktigt när man får mycket att göra...

SVERIGE ÄR VÄRLDSBÄST PÅ BOSTADSBRIST

I Sverige råder bostadsbrist sedan tidigare vilket ytterligare har aktualiserats med anledning av en snabb befolkningsökning. Ola Nylander, professor vid Chalmers i Göteborg, blickar tillbaka för att se vad som krävs för att verkligen få fart på bostadsbyggandet, inte bara på kort sikt utan också i ett mer långsiktigt perspektiv. Nylander pekar på tre beprövade lösningar: Kooperativt bostadsbyggande, riktat bostadsstöd och att bygga med hög kvalitet. Ola Nylander är professor på Chalmers högskola

Det finns en lång och stolt svensk tradition av att bygga bort bostadsbrister. Likaså att ta itu med problem som oskäligt höga hyror och byggkostnader. Svensk bostadshistoria präglas till stor del av utveckling och ambitionen att hela tiden göra det bättre.

Dagens låsta läge på bostadsmarknaden är inte på något sätt unikt i ett historiskt perspektiv. Kooperativt bostadsbyggande, riktade bostadsstöd och att bygga med hög kvalitet är tre historiskt beprövade lösningar som tidigare politiker, arkitekter och byggare använt för att lösa och bygga bort bostadsbrister under 1900-talet. Tre klassiska lösningar som skulle fungera utmärkt också idag.

Kooperativt byggande

Den första lösningen - Kooperativt byggande - utvecklades i början av 1900-talet och bygger på insikten om att efterfrågan och behov av en bostad inte är samma sak. Under 1910- och 20-talet hade arbetare och mindre bemedlade fått nog av trångboddhet och dåliga bostäder, det som marknaden erbjöd. I små kooperativ, i form av arbetskamrater, eller familjer, byggdes bostäder i egen regi.

Först ut i större skala var SKB, Stockholms kooperativa bostadsförening 1916. Genom att bygga i kooperativt, för de egna medlemmarna, kunde onödiga kostnader i form av vinst till giriga spekulationsbyggmästare undvikas. Det gav ökat utrymme för kvalitet och ökad standard.

Hysesgästföreningen, som bildades 1916, insåg möjligheterna med kooperativt byggande och startade 1923 HSB. 1924 var det första huset färdigt. Ambitionen med HSBs bostadsbyggande var "att visa att en bra bostad låg inom allas räckvidd om den byggdes och förvaltades på självkostnadsbasis". HSB blev snabbt 1920-talets ledande bostadsbyggare. Genom att bygga bostäder kooperativt, kunde man se till de egna medlemmarnas behov och utveckla bostadskvaliteter. Redan 1925 introducerade HSB badrum, sopnedkast och moderna kök sina bostäder. Behovet menade man var att "moderna bekvämligheter inte var en lyx ouppnåelig för den som hade kroppsarbete."

2016 är Byggemenskaper en motsvarighet till HSBs bostadsbyggande under 1920-talet. Byggemenskaper är ett smart sätt att bygga billiga bostäder, med hög kvalitet och samtidigt kapa kostnader i byggandet. I en byggemenskap går ett par familjer samman och bygger gemensamt ett flerbostadshus. De boende har kontrollen över projektets alla delar. Byggemenskaper innebär att vinsten inte tillfaller ett byggbolag utan istället till största delen kommer de boende tillgodo i form av lägre hyror. Då vinsterna i dagens bostadsbyggande ligger på 30%, enligt Nybyggarkommissionens rapport från 2014, finns det gott om marginaler.

Idag hämmas Byggemenskaper av långa handläggningstider för markinköp, bygglov och andra tillstånd. Lång startsträcka ställer även till det ekonomiskt, förutom svårigheter med bankernas hårdakrav på stort

eget kapital mm. Att underlätta för byggemenskaper med marktilldelning och markinköp kan relativt enkelt lösas om en politisk vilja finns. Det är på gång i Frihamnen i Göteborg. Men Göteborgs stad borde göra mer och exempelvis vara den garant bankerna kräver av de hushåll som vill köra igång. Varför inte starta en ny Egnahemsrörelse för Byggemenskaper? Det skulle skapa många nya bostäder.

Om HSB under 1920-talets fattigsverige kunde bygga bostäder medvetna om kopplingen mellan kvalitet och bostadens betydelse för självaktningen hos de boende, måste vi kunna göra detsamma 2016.

Riktat bostadsstöd

Den andra av dom tre svenska lösningarna på bostadskris var de riktade bostadsstödet som utvecklades under 1930-talet när man byggde Barnrikehus. Bostäder för dom värst utsatta - fattiga barnrika familjer. Barnrikehus byggdes i stort antal runt om i Sverige. Enkla, men moderna bostäder. De familjer som flyttade in i Barnrikehusen hade minst tre barn och fick då 30% av hyran betald i form av nyinrättade bostadsbidrag. Hade man fyra barn fick man 40% av hyran i bostadsbidrag och fem barn eller fler fick man halva hyran betald. De som byggde barnrikehusen fick köpa marken billigt av staden. I den totala kostnaden för huset (avskrivningstiden 50 år) är produktionskostnaden c:a 20-25%.

Ett riktat bostadsstöd är lika effektivt nu som då för att ta itu med bostadsbristen. Idag är det unga som har svårt att få en bostad. Ett riktat stöd till ungdomar kan utformas på samma sätt som 1930-talets stöd till Barnrikehusen. Låt allmännyttan bygga bostäder för unga och se till att staten ger bostadsstöd med 4000 kr per lägenhet. Stödet kan avgränsas till åldrarna 20-30 år. Den statliga kostnaden för att bygga förslagsvis 15000 ungdomsbostäder årligen skulle hamna på rimliga

800 miljoner. Ett stöd på 4000 kr per ny trerumslägenhet skulle möjliggöra boende för två som sammanbor, med en hyra på 8-9000 kr/månad. Det är i nivå med hyran för två studentbostadslägenheter. Ett sådant stöd skulle sätta fart på bostadsbyggandet och det blir dessutom mer rättvist om hyresrätten också får ett stöd, likvärdigt ränteavdragen för bostadsrätterna.

Allmännyttan och regelverk

Men det kanske allra mest effektiva stödet är en "återkomst" av 1940-talets stöd av kvalitet i bostads- byggandet. Den tredje av de klassiska lösningar som nämndes inledningsvis. I slutet av 1940-talet började bygget av det svenska folkhemmet. Den moderna svenska välfärdsstaten. I Folkhemmet Sverige skulle alla invånare bo bra - fattig som rik. För att nå dit tog staten kontroll över byggandet, ekonomin och kvaliteten. Genom kommunalt ägda bostadsbolag, allmännyttan, kunde kommunerna bygga bostäder utan vinstintresse. Genom att subventionera, alltså betala höga bankräntor, skapades ekonomiska förutsättningar för att kunna bygga och i slutändan få rimliga hyror. Genom regelverk som God bostad, med stöd av rönen från bostadsforskningen, bestämdestatens också kvaliteten på planlösningar, standard och utrustning i de bostäder som byggdes.

De bostäder som byggdes under folkhemsepoken blev mycket bra och står sig än idag. Ansvarig var socialminister Gustav Möller vars motto "endast det bästa är gott nog åt folket" genomsyrade bostadsbyggandet. I början av 1950-talet var Sverige ett föregångsland när det gällde att bygga bra bostäder. Det var tätt mellan studiebesöken när arkitekter och planerare från hela Europa reste till Sverige och imponerades av de nya bostäderna på Guldheden, Årsta, Baronbackarna och andra platser i landet. Detsamma gällde för 1960-talets miljonprogramsbbyggande med trygga bilfria bostadsområden och lägenheter med hög

standard. I slutet av 1960-talet byggdes det i Sverige 100 000 bostäder per år. Sverige var världs bäst i . bostadsbyggande.

Politisk vilja

1940-talets kvalitetstänkande omsatt till 2016 kräver ett rejält omtag. Viktigast är att politiker börjar ställa krav på bra arkitektur. Det fordras politisk vilja, liksom kunskap, att efterfråga hållbart byggande med smarta energilösningar och långsiktig god ekonomi. Det fina med hög kvalitet är att det ger lägre hyra. För det första kan underhållet minska till ett minimum. Ett bra hus går inte sönder. För det andra har ett bra byggt hus längre livslängd och därmed längre avskrivningstid. Och för det tredje finns ingen värme- eller energikostnad i ett hus där man investerat i solceller och bra isolering. Ett sådant hus producerar mer energi än vad det konsumerar. Sammanlagt ger minskat underhåll, längre avskrivning och överskott av energi en hyreskalkyl med 20-30% lägre hyra.

Det behövs inga pengar eller extra stöd för att 2016 göra om 1940-talets bostadssatsning. Det som behövs är politiker som vill investera sig in i framtiden och som sätter stopp för alla försök att bygga billigt genom att snåla på kvalitet och ytor.

Det borde vara en självklarhet att bygga på det sättet, men alltför mycket av det som byggs i Sverige idag är tvärtom, kortsiktiga och dåliga lösningar.

Förra året påbörjades ett forskningsprojekt på Chalmers Arkitektur, där bland annat bostadens utveckling under perioden 1990-2010 analyseras. En epok med marknadsstyrt bostadsbyggande. Inledningsvis gjordes en intervjuundersökning för att fånga läget i bostadsbyggarbranschen. Arkitekter, byggare och planerare intervjuades om hur de

såg på utvecklingen inom boende och bostad. Det var en dystert bild som växte fram. Många pratade om innovationer. Men det var inte enligt Gustav Möllers motto om att sträva efter att utveckla de bästa bostäderna. Det var istället innovationer i form av fiffiga lösningar som att ta bort hallar, minimera sovrum eller slå ihop vardagsrum och kök till ett rum för att på så sätt minska lägenhetsstorlekar.

Bostadsbyggandet idag är fullt av sådana paradoxer. De få som vågar gå emot strömmen och som satsar på kvalitet och vill bygga bra blir ifrågasatta. Exempelvis allmännyttiga Alingsåshem som nyligen renoverade miljonprogramslägenheter och byggde om dem till passivhusstandard. Istället för att hyllas för sin insats blev företagets ledning hårt ansatt av politiker, revisorer och aktörer i byggbranschen. Man misstänkliggjorde och ifrågasatte satsningen på kvalitet och hållbarhet. Alingsåshems argument att den höga investeringskostnaden innebar vinst, fast i ett längre perspektiv, var det ingen som lyssnade på. När allmännyttan, samtidigt i Göteborg, valde att inte bygga om miljonprogramshus till passivhus, alltså en mycket sämre lösning, var det ingen som ifrågasatte.

Dagens politiker borde inspireras av 1950-talets tuffa politiska krav, och hur man därigenom växlade upp bostadsbyggandet till 60-70 000 lägenheter per år.

Ola Nylander

FEL STRATEGI PLACERA UNGA I KRYMPANDE KOMMUNER

Professorn och forskaren Charlotta Mellander problematiserar det faktum att många nyanlända till Sverige blir utplacerade i kommuner som har svårt att erbjuda jobb. Mellander menar att en förutsättning för integration är att befolkningen som tillkommer en ort eller samhälle också får ett arbete och en inkomst. Annars blir den så lätt vunna befolkningstillväxten inget annat än en stor koncentrerad fattigdom. Charlotta Mellander är professor i nationalekonomi vid Jönköping International Business School

Mindre kommuner står idag inför stora utmaningar. När man stått stilla befolkningsmässigt eller krympt under lång tid så kommer stora strukturella utmaningar som påverkar livet ekonomiskt, socialt men även politiskt. Och läget börjar nu bli akut på många ställen. Jag har under de senaste tio åren pratat med lokalpolitiker i en majoritet av Sveriges kommuner och jag ser vissa tydliga drag när det gäller hur situationen behandlas.

- Man säger att snart vänder det. De unga upptäcker hur dyrt det är i Stockholm och vill komma hem när de får barn.
- De ignorerar signalerna helt.
- De servas som händer men vet helt enkelt inte vad de skall göra.

Några få har lyckats arbeta utifrån de nya förutsättningarna och har arbetat fram en Plan B (för att citera Linköpingsforskaren Josefina Syssner), dvs. en plan när tillväxten uteblir. I vissa kommuner ser jag hur näringslivet och fastighetsägare kliver fram och tar ansvar för

platsens utveckling tillsammans med politiken. Tillsammans jobbar man för att klara av de strukturella utmaningar som uppkommer när platsens styrka har avtagit i takt med att individer flyttat därifrån.

Men alltför många gånger har jag också sett hur kommuner fortsätter att sticka huvudet i sanden och ignorera de djupgående strukturella problemen och istället "dölja dem" genom flyktingmottagande. Istället för att mobilisera och arbeta fram nya strategier som kan ta dessa platser in i framtiden med en hög livskvalitet, ignoreras utmaningarna och istället säger man att det inte finns några problem eftersom befolkningen nu ökar.

Nu placeras ut väsentligt fler individer (per invåridare), individer som kommit från oerhört svåra lidanden, i dessa krympande kommuner trots att platserna i en stor del av fallen har en svår ekonomisk och social situation till att börja med. Det görs för att dessa platser har fler boenden tillgängliga och många kommuner använder mottagandet (indirekt) för att visa på hur de växer. Och man har ett mottagande av kvotflyktingar som är upp till 200 gånger högre än i kommuner som redan har en starkare ekonomisksituation från början.

Vårt land håller på att delas i två delar. Dels har vi regioner som växer väldigt starkt och dels har vi regioner som står stilla eller till och med backar i be- folkning. Vad som sker då är att vi får två olika länder under samma Sverige-paraply som har helt olika utmaningar, men ofta visas väldigt lite förståelse för att så är fallet - och i och med de ökande flykting- strömmarna till vårt land så förstärks detta mönster. Vi har idag nämligen delat upp landet i platser med jobb och platser med bostäder - och dessa är sällan desamma.

Alla kommuner skall ha beredskap för att hjälpa till och att Sverige naturligtvis har en moralisk skyldighet att hjälpa människor som flytt från svåra upplevelser. Men ett mottagande är inte detsamma som en integration och för att befolkningstillväxten skall vända de strukturella problemen för dessa krympande kommuner krävs att dessa individer hittar jobb och integreras. Tyvärr visar all statistik att de krympande kommunerna har de allra tuffaste förutsättningarna för att så skall ske.

Flyktingmottagandet får inte bli en "strategi" för att dölja de strukturella problemen och låta bli att på allvar arbeta med dem. Det får inte bli ett sätt att säga "se, nu växer vi" utan att man egentligen har gjort något för att förbättra läget på riktigt. För storlek är visserligen viktigt, men för att storlek skall leda till tillväxt så måste det vara en befolkningsökning som motsvaras av motsvarande inkomstökning. Och detta sker bara om befolkningen som tillkommer får arbete och en inkomst. I annat fall så blir resultatet av befolkningstillväxten inget annat än en stor koncentrerad fattigdom.

Så ja till flyktingmottagande, men nej till att se det som ett sätt att slippa adressera de stora, strukturella utmaningarna som dessa krympande kommuner står inför.

Charlotta Mellander

Regionplaneringen och samhällsplaneringens problem.

Förslaget om Sveriges indelning i sex regioner är bra och ger bättre möjligheter att planera politiska förändringar. De nuvarande 21 länen och 290 kommunerna är för många enheter för att få god ordning på framtidsplaneringen.

Södra Sverige: Skåne och Blekinge. Det är Sydsverige.

Västra Götaland: Västra Götaland, Värmland och Halland. Det är Västkusten och länen kring Väner.

Östra Götaland: Kronoberg, Kalmar, Jönköping och Östergötland. Det är Ostkusten med Vättern som gräns västerut.

Stockholm och Gotland.

Mellansverige: Södermanland, Örebro, Västmanland, Uppsala, Dalarna och Gävleborg. Det är Mälardalskapen + Gävleborg som passar bättre ihop med Mellansverige än med Norrland.

Norrland: Jämtland, Västernorrland, Västerbotten och Norrbotten.

Detta kan gälla som underlag för näringspolitiken och bostadspolitiken. Regionerna har anknytning till landskapstyper.

Handelsbankens regioner, samma: Norra Sverige, Mellansverige, Stockholm, Västra Sverige, Östra Sverige, Södra Sverige. Näringslivet har ofta denna uppdelning.

Regeringen bör redan nu räkna med dessa regioner och ta hjälp av de nuvarande länsstyrelserna.

Det har nämnts, att man bör börja med en förteckning över bostadsbrist och bostadsönskemål.

Landshövdingarna har haft uppdrag att leta upp bostäder för invandrare. De bör vänja sig vid att ge underlag för regeringens samhällsplanering. Och bör få fortsätta med det.

Statens samhällsplanering har varit undermålig. Makthavarna har menat att samhällsplaneringen främst är något för kommunerna och tänker då mest på de fysiska miljöerna inte så mycket på de sociala miljöerna. Men Samhällsproblemen har blivit sådana att framtidsplaneringen nu måste ske med en planering för hela landet och också med en planering för hela världen.

I projektet om samhällsplaneringen har många år påpekats behov av en svensk världsplanering, och man ser nu, med dagens krig och alla flyktingar, samt med klimatpolitiken, att det är nödvändigt att hålla igång en världsplanering. Det är nödvändigt att nu i första hand hålla igång planeringen av Sverige, men för att kunna göra det också ha igång en planering av världen.

Ordet planering bör inte tas för högtidligt. Vad det gäller är fyra moment: hur har det varit, hur är det nu, hur kan det bli och hur bör det bli.

Momentet om hur det kan bli kan innehålla förändringar både till det bättre och till det sämre. Och det är ofta fråga om personligt tyckande. För att kunna bestämma sig för hur det bör bli måste man välja mellan olika åsikter.

Politik går ut på att styra förändringarna. Det är då viktigt att ha klart för sig att det huvudsakligen är människornas verksamheter som styr utvecklingen. Därför har i projektet om samhällsplaneringens problem forskats fram ett system för mänskliga verksamheter:

Det innehåller 9 huvudområden:

Systemet för mänskliga verksamheter.	Delområden
1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.	20
2. Religiösa verksamheter o d.	5
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.	15
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.	3
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.	11
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.	30
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.	21
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.	12
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar.	
Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.	12
Summa delområden	129

I alla verksamheterna finns många olika indelningsgrunder som man måste förhålla sig till. Huvudområdena är för stora för att kunna bli enda underlag för planeringarna. Delområdena är valda så att de i möjligaste mån är lättförståeliga och så att man kan ana gränserna mellan dem utan långa definitioner. De är valda med hänsyn till de omfattningar de fått till slut efter tidernas lopp. Det har blivit 129 delområden.

I politiken är 129 för många områden, därför har för politiken valts ut 22 politikområden, och de motsvarar huvudsakligen ministerområden sedan en minister utan portfölj föreslagits bli minister för det viktigaste politikområdet, det om hushållsverksamheter, som statsministern tyvärr inte gett någon minister.

Det är viktigt att regeringen lär sig förstå politikområdet för hushållsverksamheterna eftersom området är det viktigaste också i alla andra länder och regeringen inte kan bedriva en bra världspolitik utan goda kunskaper om området.

I delområdena finns många olika sätt att göra underindelningar. För några områden har givits förslag till underindelningar, men de förslagen bör ses som exempel.

En fråga är vilket huvudområde som är viktigast. Områdena har en rangordning. Utgångspunkten är att demokratin är den överordnade pricipen. Men demokratin styrs av människornas tänkesätt och därför innehåller de filosofiska och psykologiska verksamheterna de översta problemen och verksamheterna. Det är ju individernas kunskaper och åsikter som styr hur de röstar fram politikerna. De religiösa verksamheterna kan numera ses som delar av de filosofiska och psykologiska verksamheterna. Områden 1 och 2 ligger alltså överst.

Nästa steg är de politiska verksamheterna, nr 3, som bestäms av de filosofiska och psykologiska. Nr 4 kan ses som en del av de politiska verksamheterna.

Sedan kommer två stora områden, 5+6 som gäller materiella verksamheter och 7-9 som gäller vad man kan kalla informationsverksamheter/kulturella verksamheter.

Nr 5 är naturforskningsverksamheter som ligger till grund för de materiella verksamheterna 6.

Verksamheterna 7-9 sker materiellt, men de viktigaste komponenterna är informationsvärdena. Så finns i 8 språkliga verksamheter där man använder materiella förmågor, tal och skrift, men där informationsinnehållet är det viktigaste.

I 7 gäller det först utformningen av de fysiska miljöerna där utformningen av miljöerna innehåller informationsvärden som är det viktigste. Det materiella där är frågor om byggmästarverksamheter, som ingår i område 6.

I 7 ingår också sedan de sociala miljöerna, som gäller människornas samverkan. Dit hör bla undervisningsverksamheter, som är en form av informationsverksamheter. Pålitikerna bör lära sig vad fysiska miljöer och sociala miljöer är. Krig är materiella verksamheter som ingår i 6, men orsakerna till krig finns i de sociala miljöerna som finns i 7.

Verksamheterna 7-9 påverkar människornas tankeverksamheter och medför att de filosofiska och psykologiska verksamheterna i 1-2 ändras och medför nya utgångspunkter för de politiska verksamheterna.

Nya verksamheter i 1, 2 och 3 påverkar verksamheterna 4-9 vilka sedan påverkar 1 och 2, och så rullar det på. Det är denna påverkanskedja som gör att världen förändras.

Det är viktigt att utbildningsverksamheterna och de andra verksamheterna i 7-9 är lämpligt utformade så att verksamheter i 1-2 blir lämpliga förutsättningar för de politiska verksamheterna i 3.

Tyvärr är de politiska verksamheterna illa utvecklade. I en serie intervjuer i SVT ifjol med partiledarna framgick att de inte har några tydliga uppfattningar om de påverkanskedjor som nämnts. Partiledarna är huvudsakligen drivna av personligt tyckande som inte bygger på kunskaper om betydelsen av de filosofiska och psykologiska verksamheterna och problemen.

Därför har partierna inte intresserat sig för att utbildning om det filosofiska och psykologiska har stora brister som bör rättas till. Det har tidigare nämnts att religionsämnet i skolorna bör byggas ut med levnads-kunskap och att samhällskunskapsämnet bör bli bättre och bygga på systemet för de mänskliga verksamheterna. Detta för att förbättra människornas påverkan på politiken, men framför allt förbättra möjligheterna för skolbarnen att leva ett gott liv som barn och senare som vuxna. De invandrade barnen ska få gå i svenska skolor, det är viktigt inte minst för dem, att utbildningen i skolorna blir tillräckligt bra.

Den information om människorna och världen som ges i skolorna måste sedan kontinuerligt fortsätta efter skolgången, genom radio, TV, tidningar, vidareutbildningar etc.

Regeringens hälso- och sjukvårdsminister har nu förslag om att förbjuda rökning bl a på busshållplatser. Liberalerna, som vill att den rödgröna regeringen ska avsättas, motsätter sig förslaget, De menar att det är viktigt att rökarna får röka även om de dör på kuppen. Förslaget gäller människors liv och hälsa och bör genomföras. Liberalerna tycker det är viktigare att rökarna får röka på busshållplatserna, vilket är något som faller in under verksamheterna i området 971 om seder och bruk. Rökarna borde vara glada att en stund då och då slippa rökningen på busshållplatserna och få ett bättre liv.

I område 3 om politik finns politikvetenskaper: statistik och demografi, statsvetenskap od, national- och internationalekonomi samt juridik som gäller domstolarnas verksamheter. Man kan antaga att domstolarna för det mesta sköter sig tillräckligt bra. Men de andra har utöware som inte alltid är helt vetenskapliga. Nationalekonomer har ofta näringslivets problem som utgångspunkt och försummar vanliga människors problem. Statistikverksamheter har ofta brister.

Politikernas uppfattningar i område 3 kan man ofta ställa sig undrande inför. De borgerliga partiernas uppfattningar härstammar från 1800-talet och bygger på marknadskrafternas principer. Dagens värld behöver mer av demokrati med röstande som har goda kunskaper om de människornas verksamheter som styr utvecklingen.

Biblioteken är viktiga för kunskapsutvecklingen, men riksbibliotekarien har inte den kompetens som behövs för samhällsplaneringen och anställer nu en journalist som ska vägleda allmänheten. Högskolorna, universiteten och forskningen lever sina egna liv utan tillräckligt god kontakt med mänskliga verksamheter som styr utvecklingen. Detta har behandlats i projektet om samhällsplaneringens problem.

I världspolitiken är det nu stora problem, bl a presidentvalet i USA, kriget i Mellanöstern som ger flyktingproblem i Europa, Putin i Ryssland och hans krig, ekonomin i Kina och Nordkoreas underliga atomvapen.

Flyktingproblemen slår hårt på den svenska inrikespolitiken. Hur ska invandrarna få utbildning och inkomster, få bra bostäder samtidigt som svenskarna har bostadsproblem. Arbetsmarknadsministern och arbetsförmedlingen har mycket att göra. De borgerliga vill ha lägre lön för invandrarna, men fackföreningarna menar att lönerna måste höjas i vanlig ordning.

Statsministern har riksdagsdebatt sagt att socialdemokraterna aldrig kan gå med på lagar om minimilöner. Moderatledaren har i debatten sagt att moderaterna inte går med på lagar om minimilöner, men liberalerna vill ha det.

En nyckelfråga är att det behövs mer bostadsbyggande. Föreningen för samhällsplaneringens artiklar i Plan nr 1 2016 berättar något om bostadspolitik. Professor Ola Nylander har i ett diagram visat att bostadsbyggandet i Sverige varit för dåligt 1900-1930 och 1990-1914 då byggandet varit marknadssyrt, men varit bäst i världen 1930-1990 då bostadsbyggandet varit statligt styrt.

Det svenska bostadsbyggandet bör bli statligt styrt och regeringen måste se till att det nu sker på lämpligt sätt .

Vi har en regering som styr Sverige och den ska göra det.

Artiklarna i tidskriften Plan gäller bla utvecklingen i små kommuner som varit på tillbakagång men nu kan få behövlig förbättring genom invandrarnas ankomst.

Kommunalrådet Åsa Eriksson (S) i Norberg beskriver på 4 sidor kommunens nästan hela politik. Det vore bra om alla kommuner kunde ge liknande beskrivningar. När kommunerna är större blir det mer komplicerat. I stora städer finns så många viktiga politiker att vanliga människor inte kan göra sig gällande.

Alla verksamheter i systemet för mänskliga verksamheter kommer inte med i de politiska verksamheterna så mycket som önskvärt. Politiken handlar mest om materiella verksamheter.

Politik om utbildning handlar mest om sådant som lärarnas löner och inte alls om vad som bör läras ut. Politiken i USA handlarna om kandidaten Trumps galenskaper som kan göra USA till en katastrof.

De svenska partiledarna från vänster till höger vill se demokraten Hillary Clinton som president. Kanske kommer många republikaner att rösta på Clinton.

I Sverige finns Sverigedemokraterna som Trumps motsvarighet och ute i Europa finns motsvarande partier som kan ödelägga.

För att undvika katastrof måste socialdemokraterna ha en bra Sverigeplanering, och det kan åstadkommas med de sex regionerna.

I Sverige får man uttala och skriva nästan vad som helst. I någon mån finns regler om vad man inte får säga eller skriva, och då är det fråga om brott.

Produktion av kunskaper och produktion av innehållet i skrifter o d är problematiska verksamheter som regeringen borde ha lämplig politik för. Regeringens ministrar får rätta om följande är fel.

Medborgare och föräldrar kan ha önskemål om vad barnen ska lära sig i skolorna. Det är inte så enkelt. Det avgörs av läroplanerna som fastställs av regeringen, men tolkningen av läroplanerna gör lärarna. Lärarnas utbildning avgörs av universitet och högskolor, som utformar sin utbildning efter tolkningar av läroplanerna. Om högskolorna tolkar fel blir lärarutbildningen fel och undervisningen i skolorna fel. Nu finns regler om lärarnas behörighet, vilket är en förbättring i förhållande till tidigare regler där lärarna kunde vara hur dålig som helst.

Skolverket har inga regler för vilka läromedel som är lämpliga. Lärarna får göra som de tycker, utbilda med hjälp av tidningsartiklar eller vad som helst. Skolinspektionen kan undersöka lärarnas utbildning, men bara i förhållande till läroplanerna.

Läroplanerna är vanligen kortfattade och ofullständiga, utbildningen blir därefter.

Att få tillstånd förbättringar av utbildningarna är komplicerat. Det måste till ändringar i läroplanerna och det innebär besvärliga utredningsprocesser som ministrarna inte tycks vilja syssla med, de tycker förmodligen de har annat att göra.

När det gäller utbildning vid högskolor och universitet samt forskning är förhållandet av liknande karaktär. Universiteten och högskolorna och forskningsråden bestämmer själva vad de ska göra.

Universiteten och högskolorna har fått kritik för att de har för dålig kontakt med verkligheten utanför skolorna. De har organisation av utbildningarna och forskningarna som bygger på gamla indelningar från 1800-talet, som inte alls passar till det som behövs nu och för framtiden. Regeringen tycks inte ha någon politik för anpassningen till nuläget.

När det gäller utbildning och information är det i regeringen främst kultur- och demokratiministern och utbildningsministrarna som har anledning få bättre ordning på sina verksamheter. Här kan inte anges allt som behöver göras.

I planeringarna för de sex regionerna får man inte glömma bort utbildnings- och informationsproblemen. För dem har nämnts beskrivningar om bostadsbrist och planeringar om fysiska och sociala miljöer m m. Till det kommer mycket om marktillgång, byggmästare, finanser o sv som civilministern borde kunna organisera.

DN FREDAG 18 MARS 2016

“ Nu ska kommunerna pressas att bygga mer

Regeringen vill öka pressen på landets kommuner att bygga fler bostäder. Inom kort får Boverket i uppdrag att analysera var i landet behovet av bostäder är som störst. – Det ska bli tydligt för varje kommun vad som är förväntansbilden på den, säger finansminister Magdalena Andersson (S).

Enligt Boverkets senaste prognos behöver cirka 700 000 nya bostäder byggas fram till 2025. Orsaken är flera år av eftersatt byggande men också den snabba befolkningstillväxten i kölvattnet av flyktinginvandringen.

Boverkets prognos gäller hela landet och visar inte var behovet av bostäder är som störst. Därför vill regeringen nu att Boverket bryter ned siffrorna på regional nivå för att i nästa steg kunna siffersätta hur många bostäder varje kommun bör bygga.

– Prognosen blir naturligtvis mer meningsfull om vi kan se hur det fördelar sig över landet. Först vill vi se en regional fördelning och sen gå vidare för att få ned det till en kommunal fördelning, säger finansminister Magdalena Andersson.

Syftet är att öka pressen på kommunerna att bygga det som behövs.

– Det ska bli tydligt för varje kommun vad som är förväntansbilden på den och vad de behöver bidra med för att komma till rätta med bostadsbristen. Det här gör att de får stå till svars för varför de inte bidrar, om de inte bidrar, säger Magdalena Andersson.

Regeringen har tidigare sagt att den vill se över krav på bostadsbyggande för kommunerna och att kraven ska kunna göras bindande. Många kommuner har reagerat på utspelet och menar att det inte är viljan att bygga som brister utan att det är det nuvarande regelverket som försvårar byggprocesserna.

Magdalena Andersson framhåller att det därför är viktigt att de politiska partierna kommer överens i de pågående bostadssamtalen mellan de rödgröna partierna och allianspartierna. Regeringen vill ha en uppgörelse klar i juni.

– Ska vi få fart på det här så måste alla parter bidra. Från statens sida ska vi se till att det finns bra regler, kommunerna måste se till att det kommer fram mark man kan bygga på och byggföretagen måste se till att de ökar kapaciteten. Ökat tryck på kommunerna måste kombineras med ett stort ansvar från statens sida, säger Magdalena Andersson.

Finansminister Magdalena Andersson (S) vill använda Boverkets prognos för att se hur många bostäder varje kommun bör bygga.

Hans Olsson hans.olsson@dn.se “

Kapitel 5: Några ord om utbildning och kultur.

198 **Kapitel 5: Några ord om utbildning och kultur.**

- 199 Tidigare har påpekats
- 200 Svenska politiker har ett par grundläggande uppgifter.
- 202 Om utbildning i skolan.
- 203 Religion och levnadskunskap.
- 205 Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.
- 206 Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap.

- 207 Filosofins historia. Bertrand Russel om västerlandets visdom.
- 208 Så lärde sig människan att se världen på nytt under 1600-talet
- 211 Religionen som våldets motsats.

- 213 Barbro Hedvall: Svenska modellen är inte hotad men ansatt.
- 214 Världens och mänsklighetens problem.
- 216 Det är vanligt att politiker och makthavare inte har kunskaper om allting,
- 217 Det finns skäl att granska alla läroplaner för grundskolan och gymnasiet.

- 217 Kort fängelsestraff ger ofta inte det bästa resultatet
- 219 Utanförsöksområden grogrund för extremism

- 221 Världsplanering och planering av Sverige.

- 222 Vi ser en renässans för den demokratiska socialismen
- 225 Vår mänskliga gemenskap

- 227 Sven Winnells hemsida på Internet: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?

Tidigare har påpekats:

Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

Resonemangen leder till att man bör göra allt som är möjligt för att till alla genom utbildning och information sprida ut kunskaper om världs-förbättringsproblemen, dvs kunskaper om hur det var och är, kan bli och bör bli. För att ha något att sprida ut måste man hålla igång forskning, utredningar och planeringar. För att hålla ihop allt detta måste man hålla igång även kontinuerliga planeringar om forskning, utredning, utbildning, information och planeringar.

Planeringar bör finnas dels för en mängd ämnesområden-verksamhetsområden, dels för geografiska områden av olika storlekar. För alla planeringar bör finnas flera framtida tidshorisonter. Både tillstånd och framför allt processer bör planeras. Man bör alltså ha planeringar för tillstånd i rummet vid olika tidpunkter och planeringar för processer som fördelar i rummet och förändrar med tiden.

Man bör noga skilja mellan planeringar och beslut. Planeringar är beslutsunderlag. När alla fått alla informationer i planeringsprocesserna ska allas åsikter slussas igenom i hierarkierna till dem som fått makt att besluta, och det är också informationsprocesser som ingår

i samhällsplaneringens problem.

Till problemen hör också informationsprocesserna från beslut till det slutliga verkställandet. Samhällsplaneringsprocesserna bildar ett jättestort informationssystem som rymmer alla informationsflöden. I själva verket är det så att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna.

Samhällsplaneringsprocessernas och beslutsprocessernas problem kan ses som en mängd informationsproblem med ca 7 miljarder personer, dvs världsbefolkningens, inre informationsproblem i psykiska processer och ett yttre informationsproblem med informationsutbyten mellan alla dessa personer. Samhällsplanering innebär bl a konstruktion av förslag till framtider, då det konstruktiva arbetet utförs i de psykiska processerna med hjälp av kunskapsmaterial som tillkommer genom både inre och yttre informationsflöden.

Förändringsprocesserna hålls igång av informationsflöden i och mellan människorna, och därför övergår förändringsproblemen och samhällsplaneringens problem i ett stort problem om produktion och spridning av kunskaper och värderingar, som leder till handlingar som förändrar världen.

Vill man förbättra världen bör man i första hand förbättra individernas inre verkligheter och viljor och förbättra de politiska-demokratiska styrningsprocesserna. Det kan man göra genom åtgärder på planerings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena. Arbetet om samhällsplaneringens problem vänder sig till dem som har makten över förändrings- och fördelningsprocesserna på olika nivåer och i synnerhet på de politiska nivåerna. Eftersom Sverige är en demo-

krati har i princip folket makten. Arbetet vänder sig därför till folket, men då den s k representativa demokratin tillämpas har de förtroendevalda politikerna makten och arbetet vänder sig därför främst till dem.

Men det vänder sig också i hög grad till alla som på ledande sätt på opolitiska nivåer medverkar vid förändring av individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och deras fysiska och sociala miljöer, och de finns inom alla delar av systemet. Arbetet vänder sig i hög grad till alla som sysslar med utbildning och information.

Individer och samhällen planerar framtiden.

Planeringar går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheterna i varje planeringsfall :

Hur var det ?	Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.
Hur är det ?	Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.
Hur kan det bli ?	Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?
Hur bör det bli ?	Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter. Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individers levnadsvillkor, som ges av psykiska och kroppsliga förhållanden och av deras fysiska och sociala miljöer.

Från Sven Winnell 1 april 2016:

Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Tillägg till utredningen 5 februari 2016.

<http://winnell.com/omr36-39zzzl.pdf>

Svenska politiker har ett par grundläggande uppgifter.

Att se till att alla barn och vuxna får den utbildning de behöver och att alla har pengar så att de kan leva ett anständigt liv.

Samtidigt måste de se till att fysiska och sociala miljöer får lämplig utformning och vartefter förbättras. Till den fysiska miljön hör klimatproblemen som kan leda till världens undergång.

Lag om folkskola för alla barn kom till 1842. De skulle lära sig läsa och skriva och bli religiösa i Luthers anda. Några få kunde få gå på gymnasium och universitet och bli tjänstemän i kyrka och stat.

De flesta bodde på landet och arbetade i lantbruk. I städer kunde de bli bodbiträden och hantverkare. När man skulle förflytta sig fick man gå, längre transporter fick vanligen ske med häst och vagn. Att resa utomlands var få förunnat. Tidningar började komma men annars fick man nyheter i kyrkan och på kyrkbacken. Föräldralösa barn såldes till lägstbjudande.

Det har ändrat sig mycket sedan dess. Alla svenska barn nu borde få lära sig utvecklingen i Sverige och världen i grova drag för tiden före 1842 och tydligare för tiden därefter. Det är synnerligen oklart hur det är med den saken.

1800-talet var ett utpräglat klassamhälle. Demokrati i formell mening infördes i Sverige när kvinnor fick rösta i de allmänna valen första

gången 1924. Sedan dess har det gått en utveckling till mer jämlikhet som fortfarande pågår i sakta takt.

Världen har förändrats. Stort när det gäller transporter och informationsteknik: bilar, motorvägar, superjärnvägar, jättelika godsfrakter, flygplan. radio, TV, internet, mobilnät, mobila bredband. e-post o s v. Handeln i världen och penningssystem har ändrat sig och alla människor i hela världen finns nu i en gemensam marknad med konkurrens mellan alla. Detta ställer krav på den svenska utbildningen.

När Göran Persson var statsminister kommunaliserade han skolan. Vad det innebär är komplicerat, men Göran Perssons främsta skäl tycks ha varit att flytta över kostnader från staten till kommunerna. Det har medfört försämringar.

Den borgerliga regeringen ändrade läroplaner m m för grundskolan och gymnasiet. Friskolor har införts där vinsten kan tyckas vara viktigare än utbildningens kvalitet.

För att utbildningen i grundskolan och gymnasiet ska bli bra måste kommunerna ha kompetens, pengar och vilja att ordna undervisningen.

Många kommuner är små och har inte råd att ha tillräckligt kunniga tjänstemän och anser sig inte ha råd med tillräckligt bra lärare, har otillräckliga vikarier och obehöriga lärare. De politiska partierna tycker olika.

Den nya rödgröna regeringen har många problem. Undervisningsminister Gutav Fridolin (MP) ansvarar för grundskolan och gymnasiet. I departementet har han två S-ministrar, en för universitet, högskolor och forskning, och en för annan utbildning.

Men utbildningsproblemen rör också andra departement. I alla politikområden finns problem med utbildningar.

Arbetsmarknadsministern har problem, bl a med arbetsförmedlingen som ska se till att de arbetslösa inte får för stora arbetslöshetsersättningar, men också ska ordna med utbildningar för arbetslösa. Näringsministern ska se till att näringarna blir bra.

Kulturministern har hand om radio, TV, tidningar, bibliotek, konst och underhållningsbranchen som innehåller mycket utbildningsaktiviteter. Reklam är en stor branch för utbildning.

Barnens uppfostran vid sidan av skolorna, före skolåldern och senare är en stor faktor för utbildningen.

Utbildningsproblemen rör inte bara grundläggande utbildning utan vidareutbildning under hela livet, isynnerhet med hänsyn till den globala konkurrensen.

Det första lärarnas fackföreningar kom med när utbildningsproblemen började bli särskilt stora var att lärarnas löner borde höjas. Men lärarna blir inte bättre för att lönerna höjs. De behöver vidareutbildning och lärarutbildningen vid högskolor och universitet måste bli bättre, men där utbildar de för läroplanerna. Om läroplanerna inte blir bättre blir lärarutbildningen inte bättre och lärarna inte bättre.

Det finns skäl att granska alla läroplaner för grundskolan och gymnasiet. I tidningsartikeln den 11 januari 2016 "Pseudoteorier jämföras med etablerad vetenskap" nämns att i skolverkets kommentarer till läroplanen för grundskolan framställs naturvetenskapen som en ideologi bland andra. En relativistisk kunskapssyn har fått fotfäste i skolvärlden och den lämnar skoleleverna skyddslösa. Skolan måste vara tydlig med vad vetenskapen säger, skriver fyra forskare och debattörer.

Grundskolan och gymnasiet

Kursplaner Grundskola

Här ordnade enligt klassifikationssystemet för verksamheter :

108	Samhällskunskap
2	Religionskunskap
51	Matematik
53	Fysik
54	Kemi
57	Biologi
62	Teknik
64	Hem- och konsumentkunskap
74	Slöjd
75-77	Bild
78	Musik
796/799	Idrott och hälsa
802	Engelska
803	Modersmål
803	Svenska
803	Svenska som andraspråk
803	Teckenspråk för hörande
804+	Moderna språk
91	Geografi
93-99	Historia

Gymnasiegemensamma ämnen

Engelska
Historia
Idrott och hälsa
Matematik
Naturkunskap
Religionskunskap
Samhällskunskap
Svenska/svenska som andraspråk

Om utbildning i skolan. (Sid 75 i *zzz*)

Vilka möjligheter har svenska folket att förstå partiers beskrivningar av sin politik?

Man får då återgå till det svenska utbildningsväsendet. Det finns inga andra krav om att svenskarna ska följa med utvecklingen än att man ska gå igenom grundskolan. Om man har lärt sig det som står i grundskolans läroplaner är man redo att rösta - så får man uppfatta det. Äldre personer som gått i äldre skolor med äldre läroplaner får rösta, men kan naturligtvis inte tillräckligt för att göra det.

Före skolåldern finns inga krav om utbildning, man räknar med att föräldrarna uppfostrar barnen. För dagis och förskola finns vissa krav. Krav om barn finns i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter och i Barnkonventionen.

Regeringen ska utreda om barnkonventionen bör bli svensk lag. Regeringen vill ta reda på hur tillämpningen av lagar och andra föreskrifter överensstämmer med barnkonventionen och tillsätter därför en utredare, Anita Wickström. Den särskilda utredaren ska även analysera för- och nackdelar med att inkorporera barnkonventionen, det vill säga om den ska gälla som svensk lag. - Barnets rättigheter behöver stärkas i vårt land. Även om vi tycker att vi gör mycket rätt enligt barnkonventionen så finns det anledning att förstärka barnets rättigheter på flera områden, säger Maria Larsson.

Grundskolan regleras med läroplanerna. I den läser alla om religion, men något ämne om filosofi och psykologi finns inte, ämnen som gäller tänkandets och kunskapens historia och ämnen som gäller hur människor fungerar psykologiskt sett. Grundskolan ska vara allmän-

bildande och innehålla allt man behöver, men gör det inte.

Före andra världskriget gick cirka 5 % av årskullarna på gymnasiet som då var allmänbildande, men inte hade filosofi och psykologi som obligatoriskt. Uppskattningsvis kanske 20 % av dem på gymnasiet läste detta, dvs cirka 1 % av årskullen läste filosofi.

Nu är gymnasiet huvudsakligen till för yrkesutbildning, men kanske fortfarande 1 % av årskullarna läser filosofi och psykologi.

På högskolor och universitet läses de ämnena bara då det behövs i yrkena. Om man räknar med att 1 % läser det kommer man till att 99 % av dem på universitet och högskolor blir fackidioter.

I de 22 politikområdena finns anledning att kommentera hur grundskolan tillgodoser kunskapsbehoven i områdena.

Som tur är följer många svenskar, trots dålig skolgång, med i det som händer och sker.

Klart är att grundskolans ämnen Samhällskunskap, Religionskunskap och Hemkunskap behöver förbättras med hänsyn till vad man behöver. Likaså Samhällskunskap och religionskunskap på gymnasiet. Där skulle det också vara bra med ett ämne Hemkunskap, men om det inte finns plats för det borde Samhällskunskapen kunna ökas på med viktiga hemkunskapsproblem.

Högervridningen, våldet och allt annat elände gör att man måste förbättra undervisningen i skolan. Religionskunskapen bör ändras till Religion och levnadskunskap, Samhällskunskapen behöver bli mycket bättre och Hemkunskapen behöver utökas. Med rätta förbättringar blir barnen lyckligare som barn och sedan som vuxna och demokratin förbättras.

Religion och levnadskunskap. (sid 84 i zzz)

Tanken med att bygga ut religionsämnet är att religionsämnet är litet och skulle tåla en komplettering. Litet är kanske ämnet i Sverige, men det är stort i världen, stort i Mellanöstern, Nordafrika och andra länder med Islam, stort i USA med bl a högerextrema religiösa fundamentalister som hotar ruinera USA, stort i Sydamerika och stort i de flesta länder utom Norden och kommunistiska länder som Ryssland och Kina. I Sverige förekommer religiösa problem bland invandrare. I Ryssland har religion trätt fram efter Sovjetunionens fall. Påvedömet är kvar.

Religioner har i Sverige på senare tid blivit mer problematiska än tidigare. Religioner behöver en motvikt bestående av filosofi och psykologi o d som föreslås som komplettering i ämnet Religionskunskap i grundskolan. Även på gymnasiet behövs samma kompletteringar.

Gymnasiegemensamma ämnen: Engelska, Historia, Idrott och hälsa, Matematik, Naturkunskap, Religionskunskap, Samhällskunskap, Svenska/svenska som andraspråk.

Förr fanns högre allmänna läroverk. Cirka 5 % av årgångarna barn gick där och resten i folkskolan. På gymnasiet kunde finnas en lektor som var präst och hade hand om religionsundervisningen (kristendom var ämnet då). Han skötte också undervisningen i filosofi, som bestod av tre ämnen: filosofi, logik och psykologi.

Filosofiämnet var inte obligatoriskt, i en klass på reallinjen med 25 elever kunde det vara bara två som läste filosofi. Filosofiämnet är fortfarande inte obligatoriskt på gymnasiet och hela efterkrigstiden har en stor del av dem som gått där och efteråt på högskolor och universitet inte fått någon utbildning i filosofi och psykologi. Många av dem har blivit chefer och män i staten - utan utbildning i filosofi och psykologi,

men väl i religion. Det är inte bra. Det gamla filosofiämnet är nu uppdelat på filosofi och psykologi.

De första gymnasierna kom till i början på 1600-talet och hade då uppgiften att förbereda för prästutbildning och utbildning av tjänstemän i staten. Religion hade en stark ställning. Den allmänna folkskolan kom till 1842 och sköttes till en början i stor utsträckning av präster och andra kyrkans män. Barn skulle bli religiösa med kristlig tro. Gymnasierna utvecklades vartefter med nya ämnen, reallinjer tillkom, och flickor fick börja gå på gymnasierna på 1920-talet. Biskoparna var högsta chefer för läroverken. Med tiden togs biskoparnas ledarskap bort.

Folkskolan växte vartefter och de nuvarande grundskolorna och gymnasierna kom till i slutet på 1900-talet. Statskyrkan har avskaffats och kristendomskunskapen har ändrats till religionskunskap. Man får nu inte undervisa i religion så att barnen blir religiösa utan bara om religion.

Man bör komma ihåg att religioner med gudars styrningar tillkom under forntiden och att deras betydelse har minskat och nu mer och mer ersätts av demokrati där människorna är ansvariga för styrning och utveckling. Religionerna är visserligen ännu av stor betydelse, men de är i dagens situation ändå av marginell betydelse.

Att i Sverige ha ett obligatoriskt ämne som bara handlar om religion är att tillmäta religionerna för stor betydelse. Viktigare är världsliga problem och kunskaperna om dem förtjänar större uppmärksamhet. Att komplettera religionsämnet med mer aktuella saker är lämpligt. Det gör att ämnets beteckning Religionskunskap inte passar utan bör ersättas av något mer rättvisande.

Man kan inte bara ändra till "Livsåskådning", "Filosofi" eller "Psykologi", det blir för snävt och missvisande.

Ämnet Samhällskunskap har sina lärare utbildade på Statsvetenskapliga institutioner, Det som behöver tillkomma ligger närmare religionerna och därför kan det vara bra att lägga det tillkommande tillsammans med religion, i ett ämne Religion och levnadskunskap.

Om religionsämnet ombildas till ett ämne med filosofi och psykologi kommer det ämnet att innehålla många universitetsämnen. Av ämnena kan man anse att religionen var först och om man lägger ämnena i en kronologisk och logisk ordning kan man börja med religion:

Religion och levnadskunskap. (Barnen lär också föräldrarna)

1. Religionskunskap.
2. Filosofihistoria.
3. Idé-och lärdomshistoria.
4. Vetenskapshistoria
5. Utbildnings- och skolhistoria.
6. Skolverkets läroplan för grundskolan.
7. Arkiv-och bibliotekskunskap.
8. Individernas kunskaper och erfarenheter.
9. Framtidsplanering. För Sverige och världen för kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer, med samhällsbeskrivning, sambandsforskning och demokratins krav.
10. Estetik och värderingar.
11. Livsåskådningar och världsåskådningar. Världsbilder.
12. Psykologi. Biologisk psykologi. Kognition. Utvecklingspsykologi.
13. Socialpsykologi.
14. Sociologi och informationskunskap.
15. Logik och vetenskapsteori.
16. Etik och moral.
17. Konsten att inte ha tråkigt. (Tillägg 18 feb 2014)
Ämnet bör utformas i flera alternativ passade till utbildningsnivåerna. Enklare för lägre klasser och mer utvecklade för högre.

Kursplan - Samhällskunskap, Grundskolan.

[36-39zs.pdf](#) Även zzz.pdf sidan 414

“Människor har alltid varit beroende av att samarbeta när de skapar och utvecklar samhällen. I dag står människor i olika delar av världen inför både möjligheter och problem kopplade till globalisering, interkulturella relationer och hållbar samhällsutveckling. Kunskaper om samhället ger oss verktyg så att vi kan orientera oss och ta ansvar för vårt handlande i en komplex värld.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet samhällskunskap ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om hur individen och samhället påverkar varandra. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla en helhetssyn på samhällsfrågor och samhällsstrukturer. I en sådan helhetssyn är sociala, ekonomiska, miljömässiga, rättsliga, mediala och politiska aspekter centrala.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att se samhällsfrågor ur olika perspektiv. På så sätt ska eleverna utveckla förståelse för sina egna och andra människors levnadsvillkor, betydelsen av jämställdhet, hur olika intressen och åsikter uppstår och kommer till uttryck och hur olika aktörer försöker påverka samhällsutvecklingen.

Undervisningen ska ge eleverna verktyg att hantera information i vardagsliv och studier och kunskaper om hur man söker och värderar information från olika källor. Genom undervisningen ska eleverna också ges förutsättningar att utveckla kunskaper om hur man kritiskt granskar samhällsfrågor och samhällsstrukturer. Eleverna ska vidare ges möjlighet att utveckla kunskaper om samhällsvetenskapliga begrepp och modeller.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förtrogenhet med de mänskliga rättigheterna och med demokratiska processer och

arbetssätt. Den ska också bidra till att eleverna tillägnar sig kunskaper om, och förmågan att reflektera över, värden och principer som utmärker ett demokratiskt samhälle.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utifrån personliga erfarenheter och aktuella händelser uttrycka och pröva sina ställningstaganden i möten med andra uppfattningar. Därigenom ska eleverna stimuleras att engagera sig och delta i ett öppet meningsutbyte om samhällsfrågor.

Genom undervisningen i ämnet samhällskunskap ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- * reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar,
- * analysera och kritiskt granska lokala, nationella och globala samhällsfrågor ur olika perspektiv,
- * analysera samhällsstrukturer med hjälp av samhällsvetenskapliga begrepp och modeller,
- * uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv,
- * söka information om samhället från medier, internet och andra källor och värdera deras relevans och trovärdighet,
- * reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser. “

Tillägg i mars 2016 om undervisningen i Religion och levnadskunskap och Samhällskunskap.

För de svenska barnen är det viktigt att de får kunskaper för de fyra roller de har , A1, A2, B1 och B2.

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmannaroll-fritidsroll.

- A1:** att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.
- A2:** att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

- B1:** att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.
- B2:** att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

För invandrare är det särskilt viktigt att de får kunskaper som utgår från svenska förhållanden och också innehåller kunskaper om världen utanför Sverige, så att invandrarna får kunskaper som passar till deras speciella förutsättningar.

Utbildningen i samhällskunskap bör utgå från systemet för mänskliga verksamheter, som är en fullständig samhällsbeskrivning.

Det är särskilt viktigt för invandrare att de får en bra samhällsbeskrivning som utgår från svenska förhållanden och också innehåller beskrivningar om samhällen utanför Sverige, så att invandrarna får kunskaper som passar till deras speciella förutsättningar.

Förbättringar av undervisningen i de två ämnena är av stor betydelse för kultur och demokrati. Demokrati- och kulturministern har anledning att övertyga utbildningsministrarna om vikten av förbättringar.

Sven Winnell 17 sept 1997 + 1 februari 2015:
Filosofins historia. Bertrand Russel om västerlandets visdom.
<http://winnell.com/omr109b.pdf>

Filosofins historia.

Bertrand Russel om västerlandets visdom.

Många har skrivit om filosofins historia och hur det blir beror av författarna. Bertrand Russel (1872-1970), välkänd engelsk filosof som isynnerhet behandlade matematikens logiska principer, som skrev populära böcker om filosofi, fysik mm och gjorde inlägg i samhällsfrågor av skilda slag och som fick nobelpriset i litteratur 1950 utkom 1959 med en bok "Wisdom of the West", som på ett intressant sätt ger en bild av filosofins historia. Boken har översatts till svenska av Anders Byttner och finns i en tryckning 1989, Forums förlag, ISBN 91-37-09595-1, med titeln "Västerlandets visdom". 320 sidor

I det följande citeras valda delar ur boken och citaten är valda så, att de avses ge en lättläst allmän bild av filosofins historia insatt i det allmänna kulturella skeendet. De olika filosofernas åsikter och läror citeras inte i detalj utan antyds mest bara. Citaten avses framför allt ge en bild av de olika epokerna i innehållsförteckningen.

Detta är resultatet av en förkortning av Russels text. En ytterligare nedkortning kan vara lämplig, men får ske vid ett senare tillfälle. Förkortningen gjord den 19 jan 1997. Stavfel o d rättade den 17 sept 1997.

Observera, att Russels bok utkom 1959 och att visdomens utveckling efter detta årtal (och några år dessförinnan) inte behandlas. Bl a Popper och hans verk finns inte med.

Sammanställningen 1 februari 2016 innehåller 126 sidor:

	sida
• Prolog	2
• Före Sokrates	3
• Aten	13
• Hellenismen	22
• Den äldsta kristendomen	30
• Skolastiken	37
• Den moderna filosofins uppkomst	51
• Den brittiska empirismen	74
• Upplýsningen och romantiken	80
• Utilismen och efteråt	92
• Samtiden	108
• Epilog	123-126

17 sept 1997. Sven Winnell

Februari 2015:

Boken handlar om filosofernas historia, inte maktens eller demokratins historia. För det behöver man komplettera med andra böcker. Boken har en undertitel: "Den västerländska filosofins historia mot social och politisk bakgrund." Man behöver inte veta något om filosofi för att kunna läsa boken, men något om den sociala och politiska bakgrunden.

DN SÖNDAG 20 MARS 2016

“Så lärde sig människan att se världen på nytt under 1600-talet

Att se osedda ting blev möjligt genom uppfinningen av teleskopet och mikroskopet. Men också 1600-talets konstnärer bidrog till denna revolution i det mänskliga seendets historia, skriver idé-historikern Ronny Ambjörnsson.

Språket är ett slags arkiv. Det bevarar föreställningar som förlorat sin konkreta innebörd och blivit allmänna uttryck vars betydelse vi kan bortse från. Jag sitter framför ett fönster och skriver. Utanför finns en ekbacke och i ekbacken leker några barn. Jag fäster blicken vid ett av dem... Vad är det jag fäster? Blicken. Vad är då blicken? Uppenbarligen något som utgår från mig själv och häftar fast vid ett av barnen. Det var så man uppfattade seendet under gångna tider och språket är konservativt. Jag kan fortfarande kasta mina ögon på det som intresserar mig utan risk att förlora dem för gott.

Om hörseln finns inga sådana föreställningar. Ljud är något som når oss och liksom tränger in i örat. Hörseln handlar inte om något vi skickar ut, utan om något vi mottar. Hörseln införlivar. Vad gör då synen? Distanserar, har det föreslagits. Men kan det verkligen stämma? En förälskelse påstås ofta vara ”ögonblicklig”. Det säger klick och förälskelsen är ett faktum. Förälskelse är emellertid en omtumlande upp-levelse som gäller hela människan, inte bara kroppen utan även själen. Den kan rimligen inte uppstå genom att man kastar blicken på någon. Uttrycket säger mer om vår tid än om konkreta förhållanden.

Det finns i dag en visuell kultur som omfattar allt fler områden av tillvaron. Det är en kultur som är jämgammal med det moderna samhället. På 1800-talet talades det om en visualitet som kommit att präglat livet – fotografiet och röntgenstrålarna åberopades särskilt. Och redan tvåhundra år tidigare, på 1600-talet, möter oss liknande uttryck som lyfter fram det synliga. Men inte bara det synliga utan också det som tidigare inte varit synligt, som Jupiters månar och bergen på vår egen måne, företeelser oändligt långt borta. Och även det som är oändligt nära, som röda blodkroppar, bakterier i samlad smuts, ett myller av smådjur i det glas vatten jag just för till munnen.

Att se osedda ting blev på 1600-talet möjligt genom uppfinningen av teleskopet och mikroskopet. De blev ett med den vetenskapliga revolutionen och med den empiriska metoden – att se, att höra, att känna lukter, smaka, röra vid. Men synen står i centrum, andra sinnen är underordnade. Och synen görs möjlig av ljuset, som också är det metaforiska uttrycket för den nya, upplysta tiden.

Hur kunde man då veta att det man såg var riktigt? Jupiters månar var kanske optiska fenomen, orsakade av ofullkomligheter i linsglaset. Och de mikroskopiska djuren? Damm på objektivet, kanske? Alls inte orimligt, med tanke på att observatörerna, till exempel Antoni van Leeuwenhoek i Delft, arbetade med en enkel utrustning som de själva konstruerat. När astronomen i Hergés ”Den mystiska stjärnan” förfärad iakttar en himlakropp på väg mot jorden ser han att det är en jättespindel. Tintin kan dock avslöja att teleskopet inte har blivit dammat, spindeln kryper omkring på objektivet.

Ungefär vid samma tid som Leeuwenhoek var verksam med sina mikroskopiska undersökningar i Delft höll en annan Delftbo på med

optiska experiment, nämligen konstnären Johannes Vermeer. Hur måla så att bilden blir lika verklig som verkligheten? Under 1600-talet blev målandet alltmer verklighetstroget, särskilt målningar av små och stilla ting, stilleben. Ett stilleben av konstnären Daniel Seghers sades vara så naturtroget att bina förvirrat kretsade kring blommorna på tavlan.

Målade uppfattades av många på 1600-talet som en syster till vetenskaplig forskning. När Galilei förstod att de mörkare partierna på månen var skuggor orsakade av berg, var det mot en bakgrund av tidigare studier i perspektivlära – han hade under ungdomsåren tänkt sig bli konstnär. Var det den konstnärliga blicken som gjorde det möjligt att tänka nytt? Vermeer använde sig troligen också av optiska hjälpmedel, framför allt *camera obscura*. *Camera obscura* är en sluten låda med ett litet hål i ena väggen som släpper in ljuset. Föremål utanför lådan avbildas upp och ner på den innervägg som är motsatt väggen med det lilla hålet. Den gjorde det möjligt för konstnären att se ett motiv utbrett så att säga på en plan yta.

I en nyutkommen bok, "Eye of the beholder: Johannes Vermeer, Antoni van Leeuwenhoek and the reinvention of seeing", argumenterar vetenskapshistorikern Laura Snyder för att Vermeer använde sig av *camera obscura*. Det verkar, menar hon, också som om Vermeer medvetet ändrar på de optiska förutsättningarna för bilden. Varför gör han det? Kanske för att komma underfund med vissa, subtila kvalitéer i en känd miljö, till exempel stillhet – den stillhet han perfekt återger i "Dam i blått som läser ett brev". Det är tydligt att det inte bara är geometriska relationer som skapar denna effekt, utan optiska: spelet av ljus och skugga, atmosfäriska förhållanden, luft.

Camera obscura fungerar så att den inte bara planar ut synbilden. Den förminskar och förtätar den också, färgerna blir mer intensiva, skuggorna djupare. De senare visar sig bestå av en kombination av färger, beroende på vad som är i närheten. Skuggorna är inte absoluta, linjen mellan skugga och ljus är inte rak utan kan närmast beskrivas som ett område med både ljus och mörker. I en annan känd målning, "Flicka med pärlörhänge", är det inte någon skarp linje mellan flickans näsa och högra kind: också där ett område med olika toner och skiftningar.

För att förstå sådana och liknande förhållanden började de holländska konstnärerna på Vermeers och Leeuwenhoeks tid att experimentera inte bara med *camera obscura* utan även med optiska hjälpmedel som konkava linser och konvexa speglar. Att slipa linser blev under 1600-talet till en verklig feber i Holland. Filosofen Descartes lärde sig slipa linser under sin tid i Amsterdam, Spinoza försörjde sig som linsslipare. Filosofer drogs uppenbarligen till hantverket – att slipa glasbitar kändes kanske som att slipa sina argument.

Genom att koppla samman Leeuwenhoeks mikroskopiska undersökningar med Vermeers optiska experiment vill Snyder fästa uppmärksamheten på en seendets problematik som upptog 1600-talet. Är seendet bara en fråga om geometri och optik? Eller har det med kanske andra och mer grundläggande förhållanden att göra? Varför är bilden i *camera obscura* upp och ned? Är det så vi egentligen ser? Och sedan vänder synintrycket rätt för att det är så vi lärt oss se världen? Vad är seende? Kan det vara någonting vi måste lära oss?

Astronomen Johann Kepler skilde mellan den bild som träffade regnbågshinnan och bilden på näthinnan. Den senare kallade han *pictura*. Men den bild vi upplever – ser – är en skapelse av vårt

intellekt. Från föremålet utgår strålar som han kallar *pencilli*, samma ord som användes för att beteckna konstnärens penslar. Strålarna penslar på nät-hinnan en *pictura* som sedan tolkas av vårt intellekt. Seendet är alltså inte bara sinnesintryck utan också en intellektuell process. Galilei sade sig föredra målning framför skulptur, för skulpturen avbildar tingen bara som de är, måleriet som de framstår. Och vi ser inte världen som den är, utan som den framstår. De holländska realisterna var, kan man säga, egentligen ett slags illusionister, trollkarlar.

Och som trollkarlar bevarade de sina hemligheter. Vermeer tillstår aldrig att han använder *camera obscura*. Rembrandt berättar inte gärna hur han gör sina gravyrer. Till och med recepten för färger hölls gömda, de uppfattades som yrkeshemligheter. Målningarna förväntades skapa förundran. En orsak till förundran är kunskapsbrist. Själva tilltaget att med färg och olja återskapa verkligheten på en platt duk framstod som ett mysterium, en illusion.

Hur är det till exempel möjligt att på en duk återskapa långa linjer som pekar rakt ut mot åskådaren? De måste förkortas nästan till en punkt, men ändå ge intryck av linje. Genom att använda en spegel, föreslår Snyder. Vermeers samtida använde ofta speglar och det är troligt att Vermeer gjorde detsamma.

Jag minns en gång i skolan hur jag i teckningsundervisningen ville återge Läckö slott, som speglade sig så vackert i Vänern. Men Vänern blev bara en åker, hur jag än ansträngde mig. En blå åker. Teckningsläraren visade då att spegelbilder alltid går rakt fram emot betraktaren. Inte snett, som skuggor. Hans påpekande framstod under ett ögonblick som ett mirakel, som om han besatt en övernaturlig gåva. Det var ett

ögonblick av förtrollning.

Hur skall man uppfatta alla dessa konkava linser och konvexa speglar? I första hand, naturligtvis, som hjälpmedel till att förvandla verklighet till bild. Men hjälpmedlen gör inte att man kommer närmare motivet. Snarare är det tvärtom, man avlägsnar sig. För att se måste man bryta ner det förtrogna. Man måste tvärtom vänja sig av med sina förväntningar och föreställningar, se som om det vore första gången.

De tidiga mikroskopisterna trodde att det var möjligt urskilja hela människor i en spermie. Enligt preformationsteorin fanns i spermien ett miniatyrfoster, vilket efter samlaget kunde utvecklas i livmodern, som vanligen uppfattades som ett slags ämbar. Att det också finns ett kvinnligt ägg var det inte många som kunde tänka sig, det var knappast förenligt med könsmaktsordningen. Leeuwenhoek sökte under hela sitt liv efter en liten människa, en *homunculus*, i spermien. Men måste till sist tillstå att han aldrig fann någon.

I slutet av 1600-talet publicerade dock hans landsman, Nicolas Hartsocker, en avhandling där han påstod sig ha sett ett sådant miniatyrfoster, vilket också avbildas. I spermien med dess långa svans ser man helt tydligt ett litet människofoster som krampaktigt håller om sina ben. Som om det vore ängsligt att upplösas, som en dröm, en föreställning.

Ronny Ambjörnsson författare och professor i idéhistoria. “

DN SÖNDAG 20 MARS 2016

“ Religionen som våldets motsats.

Fackbok. Karen Armstrong: ”Med Gud på vår sida. Religion och våld genom historien” Övers. Peter Handberg. Natur & Kultur. Det är en modig bok som Karen Armstrong har skrivit. Hon rör sig suveränt mellan perioder och försvarar religionens heder gentemot politiken, skriver Maria Schottenius.

Den brittiska religionshistorikern Karen Armstrong inleder sitt 650-sidiga verk ”Med Gud på vår sida” med berättelsen om syndabocken. I antikens Israel hade översteprästen med sig två getter till templet i Jerusalem på försoningsdagen. Den enda geten offrades för att sona samfundet synder, på den andra getens huvud la han sina händer och överförde på så vis människornas synder till geten, som skickades ut i öknen.

Karen Armstrong använder exemplet för att visa hur religionen på motsvarande sätt gjorts och görs till syndabock. Eftersom hon sysslar med religion får hon ständigt höra hur grym och aggressiv religionen har varit och att den orsakat alla större krig i historien. Hon menar att ”vi rutinmässigt lastar 1900-talets våldssynder på ’religionens’ rygg och driver den ut i den politiska ödemarken”.

Armstrong börjar i jägarsamhällena och fortsätter till jordbrukssamhällena där ägandet av land och försvarandet av egendom genererar krig och där religion används för att motivera och upprätthålla det våld som ingår i strukturen av samhället. I modern tid med en kommersiell ekonomi börjar man skilja på politik och religion.

Karen Armstrong går i sin bok till botten med de större religionerna och visar i sin kartläggning att våldet inte alls har den plats i religionernas fundament som fördomarna säger. Hennes tes är att det i stället är politik som använt religion för att motivera angrepp, inte tvärtom.

Karen Armstrong skriver effektivt och levande, något som hennes svenske översättare Peter Handberg tar vara på. Författaren är inte rädd för att spetsa till resonemangen och göra poängerna tydliga. Boken är indelad i tre delar: Begynnelse, Att bevara freden och Moderniteten, där de två sista kapitlen handlar om Helig terror och Global jihad. Men det finns många sidor och en lång kunskapsväg att gå innan man är där, och här, i dagens islamistiska terrorkrig.

Författaren rör sig suveränt mellan perioderna och religionerna, pekar på skillnader och likheter, som till exempel dem mellan Konfucius, Buddha och Kristus, där följarna odlade ”ett ideal som förespråkade vördnad och osjälviskhet, som en motvikt till krigararistokratiens våldsbaserade självbild”.

Trots Paulus ansträngningar fungerade det inte alls för de kristna i det grekisk-romerska samhället. De vördade en man som hade avrättats av en romersk ståthållare och de deltog inte i de offentliga festerna som ordnades i Rom. De passade inte in. Och icke-våldsfilosofin var främmande.

På samma sätt är det med Muhammed och de första muslimerna, som bildade en församling, en ”umma” som gjorde uppror mot ett strukturellt våld och en orättvis och girig kapitalism som hade vuxit fram i Mecka. ”Till skillnad från stammen som besvarade minsta lilla provokation med gruvlig hämnd, skulle muslimerna inte slå tillbaka utan överlämna hämnden åt Allah och konsekvent behandla alla andra med

vänlighet och hövlighet”. Muhammeds seger kunde till stor del förklaras genom attraktionen i den unga rörelsens förespråkande för icke-våld och ”fredens anda”.

I framväxandet av de kristna korstågen är det bra att veta att klostren på medeltiden inte i första hand var en plats för det individuella andliga sökandet, utan ett ställe att ge sysselsättning åt de av adelns söner som inte kunde hoppas på att få äga land. De kunde annars bli en destabiliserande kraft i samhället. Klostrens makt var stor, och rikedomarna enorma. I tider av fred var det svårt för riddarna att försörja sig, de hade inte råd med vapen och hästar – yrkesredskap – så de plundrade. Gränsen mellan krig och plundring var ganska flytande.

Det blev därför lämpligt att ge striden ett andligt värde och förvandla riddarnas krig till en kristen kallelse. Och den 27 november 1095 sammankallade påven Urban II, tidigare munk från Cluny, vid fredsmötet i Clermont i södra Frankrike, det första korståget. ”Muslimerna chockerades av korsfararnas våld” (1099) och de ”hade aldrig upplevt något som massakern i Jerusalem”, konstaterar författaren.

Judarna talade under den här tiden samma språk som de kristna, jiddisch utvecklades först på 1200-talet, det fanns inga getton, de judiska barnen fick latinska namn, men under korstågen blev också judarna förföljda.

Protestanterna gick efter reformationen på i samma stil. Gustav II Adolf lät sina lutherska svenska soldater massakrera de lutherska tyska bönderna 1632, och gav sedan svenskarna fri lejd att plundra sina tyska trosbröder. Religionskrig?

I forna Jugoslavien skedde på 1990-talet etnisk rensning när serbisk milis massakrerade bosniska muslimer. Det är bra att Karen Armstrong

inte betraktar detta krig som något annat än huvudsakligen en serbisk aggression, till skillnad från den kränkande men internationellt vanliga inställning som gick ut på att alla parter var lika skyldiga.

När hon skriver om bin Ladens förödande ”krigsförklaring” 1996 mot USA och Israel mönstrar hon också George W Bush och ”kriget mot terrorismen” som enligt Armstrong skulle ”föras mot alla krafter som hotade Amerikas globala ledarskap”. En aggression som speglade en svart-vit livsåskådning hos tongivande nykonservativa ministrar och tjänstemän i presidentens regering. Ingenting i dessa krig har med religion att göra, även om man maktpolitiskt gärna kidnappar sitt folks Gud för att andligt motivera sina krigshandlingar.

Däremot med kolonialiseringen. Och nationalism hjälper till, den ”glider lätt över i en kvasireligiös innerlighet, i synnerhet i tider av stark spänning och starka känslor.”

Religion, menar Karen Armstrong, gör när den är som bäst, sedan århundraden, andra saker. Den bygger upp en känsla av global gemenskap, odlar en känsla av vördnad och förståelse för alla och tar ansvar för det lidande som vi nu ser i världen.

Det vill säga motsatsen till våld. Och en tilltro till ekumenik som också blivit en kraft att räkna med.

Det är en djärv tes Karen Armstrong driver mot alla som nu säger att politik numera handlar om religion. Kan man få ge den här boken som globalt lästips?

Maria Schottenius maria.schottenius@dn.se “

DN 2016-03-11

“ Barbro Hedvall: Svenska modellen är inte hotad men ansatt.

Den är inte hotad – men den har fått skråmor, skriver Barbro Hedvall

Den svenska modellen är ute på vädring. Statsministern oroar sig för dess hälsa, hans motståndare fräser åt tilltaget. En tacksam strid, vi har sett den förut. Socialdemokratin vill – med viss rätt – göra anspråk på upphovsrätten till modellen, men hur uppfattas den i dag?

Få kopplar den sannolikt till Saltsjöbadsavtalet och reglerna på den svenska arbetsmarknaden. Även om de hör dit.

Den svenska modellen i dag är något mycket större, den står helt enkelt för vårt samhälle sådant det är i dag år 2016. Ett samhällsbygge som på flera sätt gör vårt land till världens modernaste.

Många har snickrat på det under det senaste halvsekle. Det långa socialdemokratiska maktinnehavet gjorde det starkt S-präglat. Borgerliga partier har vartefter anslutit sig och de borgerliga regeringsperioderna har visat att det inte finns stöd för att riva bygget. Slutpunkten blev Fredrik Reinfeldts och Anders Borgs Nya moderater som hade ”utanförskapet” som ledord och strävade efter att bryta detta och få med alla. Där ekade Per Albin Hanssons folkhemstal om ett samhälle som inte känner några styvbarn.

Vad är då så märkvärdigt med denna modell? Skola och sjukvård för alla och ett offentligt pensionssystem, visst. Men här är vi numera inte unika bland västerländska välfärdsstater. Unikt är däremot att dessa våra system är individbaserade. Det vill säga att allt – skatt, sjukpenning, föräldraförsäkring, pension, et cetera – utgår från att var och en är självständig och ska svara för sig och sin försörjning.

Detta har betytt och betyder en stor frihet för kvinnor att forma sina liv. Familjen är förhållandevis liten, släktbanden är uttänjda och inte sällan avklippta. Ingen behöver umgås med någon eller vara beroende av någon av släktskäl. Kusiner förekommer blott på kusinträffar.

På samma sätt som och nästan samtidigt som vi har befriat oss från tryckande släktrationer har vi befriat oss från religionen. Gudstro är en privatsak i så hög grad att vi knappast talar om den ens med den bästa vännen.

Den svenska modellen är alltså sekulär och förnuftig men också mycket ansvarsfull. Miljön i vid bemärkelse har blivit ett överordnat värde. Det började redan på 1960-talet då fåglarna dog av kvicksilverbetning. Ingen slump att FN:s miljöarbete startade med Stockholmskonferensen 1972. Miljöansvaret gäller också oss människor – vi ska sköta oss, vårda våra kroppar, skydda våra barn. På våra arbetsplatser ställer vi närmast överjordiska krav på säkerhet, hänsyn och trygghet.

Och låt vara att individen ska svara för sig själv men bara till en viss gräns.

Svenska modellen tillåter inte extravaganser: inkomstskillnader godtas bara om de är måttliga. Också den som har råd bör dämpa sin konsumtion enligt de gamla grekernas maxim: intet till övermått.

Så här ser jag grunddragen i den svenska modellen. Den står väl nedkörd bland barrskogar och modulhus. Den är ingalunda hotad.

Däremot har den fått skråmor. Den måttlösa entusiasmen över att konkurrensutsätta offentlig verksamhet, new public management som det heter på svengelska, får mig ofta att förundras. Som privatkonsument är jag ingalunda tvingad att välja det billigaste, ja jag behöver inte ens ta reda på alternativ utan kan hålla fast vid mitt gamla klädmärke. Men som skattebetalare ska jag bidra till det ena experimentet efter det andra där företagens möjligheter står före medborgarnas. Tåg och post, skola och bilprovning – allt hör ändå till ett välordnat samhälles inrättningar. Eller borde göra det.

Modellen får också sina törnar av den stora migrationen. Inte bara rent konkret i behovet att ordna det goda samhället för oväntat många nyanlända. Utan också när vår tolerans och våra grundvärderingar prövas.

Det har vi gjort förr. Den svenska modellen har anammats av hundratusentals människor med rötter i andra ”modeller” i mer än ett halvt sekel.

Det är en tålig modell, statsministern behöver inte oroa sig för den. Möjligen för sin snäva syn på den.

Barbro Hedvall “

Världens och mänsklighetens problem.

Man kan numera med hjälp av internet och TV få fram kunskaper om världen. Om djurlivet kan man få program som visar hur sinnrikt djuren är konstruerade och hur skickligt de kan leva sina liv.

Som en kontrast till det står program om mänskligheten. Den har under cirka 5000 år haft skriftspråk under det som kallas historisk tid och man kan få uppgifter om hur mänskligheten har betett sig.

Den större delen under historisk tid har gått åt till förskräckliga maktkamper. Mänskligheten har varit uppdelad i överklasser med makt-havare som bestämt vad som ska göras och underklasser som mest bara haft att underordna sig överklasserna.

Under tidernas lopp har funnits försök att ge underklasserna mer makt. Man kan säga att försöken lett till att demokratins princip slog igenom grovt räknat, med variationer i världen, för bara ungefär 90 år sedan

Demokrati innebär att alla ska vara med och bestämma, men i praktiken är det inte så. Önskemålen ligger dock där. Det förutsätter att alla har tillräckliga kunskaper.

1800-talet var i Sverige ett utpräglad klassamhälle. Allmän rösträtt blev det 1924 då kvinnorna för första gången fick rösta. 1932-1976 innehade socialdemokraterna regeringsmakten. De borgerliga partierna bestod av folk från 1800-talets överklasser och deras politik har under den demokratiska epoken gått ut på att främja överklassernas intressen.

De bogerliga partierna fick regeringsmakten 2006 och styrde Sverige i åtta år till 2014, då socialdemokraterna fick regeringsmakten med hjälp av miljöpartiet.

Statistik visar, att under de åtta åren har de med låga inkomster fått stora försämringar och de med höga inkomster fått stora förbättringar.

Socialdemokraternas främsta uppgift är att vrida tillbaks borgerlighetens skeva utveckling. Det gäller att förbättra de disponibla inkomster för dem med låga inkomster så att de kan leva ett värdigt liv. Det lär innebära att de med höga inkomster måste sänka sina krav på levnadsförhållanden. Men det bör inte medföra för brutala politiska ingrepp.

I regeringen finns ingen minster för det viktigaste politikområdet: Hushållet. Mat, boende, energi, konsumtion, hushållskostnader od

Det behövs en minister för detta område och det föreslås att det ska bli [Kristina Persson](#) Minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete. Hon bör också bli minister för hushållsverksamheterna och bli se till levnadsförhållandena för de lägsta inkomsterna

I projektet om samhällsplaneringens problem har sedan 1960-talet beskrivits hushållskostnader. På senare år det gjorts mycket noga och resultaten visat att de med de lägsta inkomsterna efter skatt får mycket stora underskott. När socialdemokraterna fick regeringsmakten 2014 kunde man vänta sig att det skulle göras något för att förbättra detta. men regeringen har inte visat något intresse för det.

Förmögenhetsskatt bör ej införas. Fastighetsskatten bör ej ändras.
Förslag (enligt kapitel 5):

1 Bostadsbidrag införs för barnlösa icke-pensionärer

Bostadsbidragen som gäller för åldrarna 18-28 år utvecklas till att gälla även för åldrarna 29-64 år och där med avtrappning 20% vid stigande inkomst.

2 Systemet för pensionärernas bostadstillägg.

Regeln om att 15 % av förmögenheter ska tas upp som inkomst vid beräkning av bostadstilläggen avskaffas

Regeln 15% innebär en förmögenhetsskatt som tillsammans med vanlig skatt på räntan år 2013 är över 500% av bankavkastningar. För fastigheter innebär regeln en extra förmögenhetsskatt på 7,75% av taxeringsvärdet utöver den avgift för fastigheter som betalas på skattsedeln Se sidan 352 i <http://wimnell.com/omr36-39zs.pdf>

3 Bostadsbidrag för barnfamiljer.

Regeln om att 15 % av förmögenheter ska tas upp som inkomst vid beräkning av bostadsbidragen avskaffas.

4.TV-avgiften avskaffas för privathushåll.

Motsvarande belopp betalas som en kollektivavgift av riksdagen till public-serviceföretagen. För riksdagens finansieringen avskaffas inflationsindexregleringen av jobbskatteavdragen och minskas jobbskatteavdragen för alla med 1200 kr per år = 100 kr per månad utom för inkomster under ca 11 000 kr per månad.

TV-avgiften för företag bör behållas som nu.

Lagstiftningsmässigt är det enkelt att genomföra omläggningen. Alla regler om hur publicservice-verksamheterna ska bedrivas blir kvar och riksdagen får som nu göra de lagförändringar om ändringar i det som den vill ha. Riksdagen bestämmer nu vilken omfattning verksamheterna ska ha och vad de får kosta. Det är något som ligger vid sidan om frågan om fördelning av kostnaderna på individerna i svenska folket.

Finansmarknadsministern (MP) tycks nu vilja införa amorteringskrav för bostadslån.

Det är en olämplig högerpolitik som gynnar dem med höga inkomster. Statsministern och finansministern bör som socialdemokrater övertygga finansmarknadsministern om att förslaget inte bör genomföras.

Amorteringskraven är en mycket svår belastning för dem med låga inkomster, de kan inte ha råd att köpa lägenheter. De lägenheter de inte köper blir tillgängliga för dem med högre inkomster, som har stora överskott i sina hushållsbudgetar och väl tål amorteringskraven. Kraven gynnar alltså de högre inkomsterna, vilket knappast kan vara en politik som passar socialdemokraternas ambitioner.

Istället för att försämrare för alla husägare kan man försämrare för dem som har hus med ovanligt högt värde och ovanligt höga ränteavdrag, vanligen ägare med höga inkomster.

Enligt "Dags att deklarerare" får man för underskott av kapital skattereduktion med 30% om underskottet är högst 100 000 kr. Om underskottet är större än 100 000 kr är skattereduktionen 30% av 100 000 plus 21% av den del av underskott som överstiger 100 000 kr (gäller inte ivesteringsavdrag).

Om man sänker underskottsgränsen 100 000 kr till 50 000 kr: skattereduktion vid underskott 100 000 kr blir 15 000 kr för delen under 50 000 kr och 21 % för delen däröver, 10 500 kr, tillsammans reduktion 25 500 kr, dvs reduktionen minskar med 4 500 kr. Relativt litet. Skattereduktion för underskott 100 000 kr blir 25, 5% av underskottet.

Om man dessutom sänker procentsatsen 21% till 11 % blir skattereduktion för delen mellan 50 000 och 100 000 11% av 50 000= 5500 kr och skattereduktionerna tillsammans 15 000 + 5500= 20 500 kr. Skattereduktion för underskott 100 000 blir 20,5% av underskottet. Kännbart.

Vid underskott över 100 000 kr blir skattereduktion för delen över 100 000 kr: 11%.

Det är vanligt att politiker och makthavare inte har kunskaper om allting,

För att hjälpa politikerna, och allmänheten, att forma bra politik har forskare fram klassifikationssystemet för mänskliga verksamheter med 9 huvudområden. Det är människornas verksamheter som formar Sveriges och världens framtid.

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.	20 områden
2. Religiösa verksamheter o d.	5 områden
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.	15 områden
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.	3 områden
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.	11 områden
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.	30 områden
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.	21 områden
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.	12 områden
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar.	
Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.	12 områden
Summa	129 områden

Huvudområdena har delområden enligt en decimalprincip

Alla röstberättigade måste känna till vad demokratiska samhällen består av och hur de fungerar och behöver känna till systemet för de mänskliga verksamheterna.

Isynnerhet de som sysslar med information och utbildning och de som har makt och ledande ställning i verksamheterna behöver kunskaper om allt och har i sitt arbete nytta av att väl känna till alla verksamheter som formar framtiden. ...

Det finns skäl att granska alla läroplaner för grundskolan och gymnasiet.

I tidningsartikeln den 11 januari 2016 "Pseudoteorier jämställs med etablerad vetenskap" nämns att i skolverkets kommentarer till läroplanen för grundskolan framställs naturvetenskapen som en ideologi bland andra. En relativistisk kunskapssyn har fått fotfäste i skolvärlden och den lämnar skoleleverna skyddslösa. Skolan måste vara tydlig med vad vetenskapen säger, skriver fyra forskare och debattörer.

Det finns en överklass och en underklass och det finns mycket att göra för att få ett bättre samhälle som är mer jämlikt. Underklassen bör stödjas och deras levnadsvillkor förbättras. Det är de nuvarande socialdemokraternas uppgift att fortsätta det som de första socialdemokraterna gjorde. De måste förbättra för underklassen.

Kriminalvården

Kriminalvårdens generaldirektör Nils Öberg har skrivit en artikel om förbättring av kriminalvården. Förbättringarna går ut på att de intagna ska få utbildning så att de kommer ifrån de kriminella handlingarna och anpassas till samhället.

Grundskolan och gymnasiet ger inte tillräckligt bra kunskaper med hänsyn till det som behövs för att klara de vanliga levnadsförhållandena och det som behövs för förvärvslivet. Alltför många hamnar därför i kriminalitet som det sedan är svårt att komma ifrån.

Därför behövs förbättringar i grundskolan och gymnasiet och förbättringar i kriminalvården. Enligt forskare är utanförskapsområden grogrund för extremism. där behövs utbildningar.

DN MÅNDAG 21 MARS 2016

"Kort fängelsestraff ger ofta inte det bästa resultatet"

"Mer frivård. Nära 70 procent av alla fängelsestraff är kortare än sex månader. Att på så kort tid förmå en människa att lämna missbruk och kriminalitet är svårt. Alternativ till korta fängelsestraff finns, men utnyttjas inte tillräckligt. Straff i frihet kan ge bättre resultat och motverka återfall i brott, skriver Kriminalvårdens generaldirektör Nils Öberg.

Ett påföljdssystem ska fylla flera funktioner. Det ska bestraffa, avhålla andra från brott samt genom väl avvägda straffsatser och påföljdsväl upprätthålla förtroendet för rättssystemet. Straffet ska också verkställas på sätt som minskar risken för ny kriminalitet. Eftersom en liten andel av befolkningen står för en majoritet av brottsligheten är det återfallsförebyggande arbetet av stor betydelse för tryggheten i samhället. En väl avvägd balans mellan det bestraffande inslaget och Kriminalvårdens rehabiliterande insatser behövs.

Därför är det olyckligt att den kriminalpolitiska debatten så ofta enbart handlar om att göra långa straff längre. Vi behöver prata mer om de korta fängelsestraffen och de alternativa påföljder som verkställs i frihet, under frivårdens ansvar. Utöver fängelse finns böter, villkorlig dom, skyddstillsyn och överlämnande till särskild vård. Skyddstillsyn kombineras ofta med behandling eller samhällstjänst. Kortare fängelsestraff kan också, om den dömde vill och bedöms lämplig, avtjänas i hemmet med så kallad fotboja.

Grundprincipen för val av påföljd är enkel: allvarigare brott bör leda till fängelsestraff i ett år eller mer, medan mindre allvarliga brott bör leda till någon annan påföljd än fängelse, normalt villkorlig dom eller skyddstillsyn. Detta kallas för ettårspresumtionen. Undantag ska göras – förutom vid återfall i brott – vid så kallade artbrott, till exempel mened, rattfylleri och vissa misshandelsbrott där korta fängelsestraff i stället ska dömas ut. Med tiden har listan över så kallade artbrott blivit allt längre och undantagen alltmer börjat likna en huvudregel. Såväl den statliga Påföljdsutredningen från 2012 som Högsta domstolen har uttryckt skepsis mot den utvecklingen (SOU 2012:34, NJA 2014 s. 559). Kriminalvården har samma uppfattning.

Vi har tagit fram siffror över antalet lagakraftvunna fängelsedomar per år under åren 2002-2014 där strafftiden är sex månader eller kortare. Siffrorna visar att i genomsnitt 69 procent, mer än två tredjedelar, av domarna är kortare än sex månader. Påföljdsutredningen visade samma sak när den konstaterade att över hälften (54 procent) av fängelsestraffen under åren 2008-2010 var kortare än fyra månader. Efter att häktningstiden räknats bort decimeras den faktiska strafftiden ytterligare.

Nära 70 procent av fängelsedomarna är alltså kortare än ett halvår – trots ettårspresumtionen. Det finns givetvis förklaringar, den höga andelen återfall är en, artbrottsutvecklingen en annan. Oavsett orsak är det dags att ifrågasätta om användningen av korta straff är ändamålsenlig i förhållande till vad påföljdssystemet är tänkt att uträtta?

För Kriminalvården får det uppenbara negativa konsekvenser. Vår personal har i mötet med den korttidsdömde svårt att förklara valet av påföljd. Därmed blir det också svårare för den dömda att acceptera sitt fängelsestraff. Vi upplever också att balansen har rubbats mellan bestraffningen och det återfallsförebyggande uppdrag som Kriminal-

vården har. Incitamentet för en dömd person att aktivt ta ansvar för sin kriminalitet, och genomföra den verkställighetsplan som Kriminalvården upprättar, minskar. Alternativet, att bara sitta av de korta fängelseveckor domstolen dömt ut, är ofta mer lockande.

För att vi ska kunna fylla straffverkställigheten med konstruktiva insatser – behandling, stöd, påverkan och kontroll – krävs inte bara resurser och kompetens utan även tid. Några veckors inlåsning gör varken från eller till för en persons vilja och förmåga att lämna ett kriminellt liv. Det finns mycket goda vetenskapliga belägg för att insatser i frihet gör större skillnad, och svenskt frivårdssystem räknas till ett av världens mest utvecklade. Straff som verkställs i frivård kan göras längre, vara mer ingripande och utformas mer innehållsrikt och individanpassat. I en anstalt begränsas möjligheterna till eget ansvar, ute i samhället måste klienten själv klara av sin tillvaro och hantera de risksituationer som tidigare har lett till kriminalitet.

Samtidigt finns anledning till självkritik. Det är Kriminalvårdens ansvar att se till att straffen i frihet håller så hög kvalitet att såväl allmänheten, lagstiftaren och Sveriges domarkår känner tillit till systemet. Därför gör vi nu en stor satsning på frivården:

1 Ny samtalsmetod. Kriminalvården inför under 2016 och 2017 metodiken Krimstics som kombinerar strukturerade riskbedömningar och intensifierade insatser under övervakningen med ett avsevärt större fokus på det som är frivårdens kärnuppgift, att adressera klientens kriminalitet. Utvärderingar som gjorts av metodiken i Kanada visar på en minskad risk för återfall i brott.

2 Frivårdsapp. Vi utvecklar en mjukvaruapplikation som ska ge frivårdsklienterna tydliga scheman och påminnelser för besök i frivården, psykiatri eller beroendevården. Det ska vara lätt att göra rätt även när

man är dömd för brott. Vi genomför också ett pilotprojekt med övervakning via videolänk för unga.

3 Skärpt misskötsamhetspolicy. Konsekvenserna av att inte sköta sin villkorliga frigivning eller föreskrifterna vid skyddstillsyn ska bli tydligare. Kriminalvården vill att upprepade misskötsamhet ska leda till snabbare och kraftfullare reaktioner och vi har inlett en dialog med övervakningsnämnderna.

4 Intensivare utslussning. Kriminalvården utvecklar det återfallsförebyggande arbetet inför och under utslussning efter ett fängelsestraff. Vi satsar bland annat för att öka vår förmåga att göra korrekta bedömningar av klienternas risker, behov och mottaglighet.

Kriminalvården lanserar också ett utbildnings- och informationsmaterial riktat till landets tings- och hovrätter för att öka kunskapen om de möjligheter och begränsningar de olika påföljdsalternativen innebär. Vi hoppas på en fördjupad dialog och en ökad samverkan med domstolarna.

Vårt perspektiv är enkelt. Människor som har begått brott är en del av vårt samhälle och ska efter verkställighet återvända till det. Kriminalvårdens personal arbetar med dessa återvändare dagligen i syfte att minska riskerna för att de återfaller i brott. Rätt val av påföljd är en viktig förutsättning för att vårt arbete ska bli framgångsrikt, och våra resurser användas effektivt. Med den utgångspunkten är det mycket svårt att förstå poängen med den utbredda användningen av korta fängelsestraff.

Nils Öberg, generaldirektör Kriminalvården “

DN TORSDAG 24 MARS 2016

”Utanförskapsområden grogrund för extremism”

”Failed communities”. Attentaten i Bryssel visar att utanförskapsområden inte bara riskerar att utgöra grogrund för radikaliseringsring, utan även tjänstgöra som skydd för kända terrorister. En förutsättning för ett framgångsrikt förebyggande arbete är att skyggglapparna kastas, skriver terrorforskarna Magnus Ranstorp och Peder Hyllengren.

Tisdagens attentat i Bryssel var ohyggligt, men likväl var det inte oväntat att Europa i närtid skulle drabbas av terrorism ännu en gång. Belgien, och inte minst Bryssel, har varit något av ett europeiskt nav för jihadister och terrorhotnivån i landet har över tid bedömts som hög. Frågan har i viss mån inte varit så mycket om ett attentat skulle inträffa, utan när. Vid sidan om våldsbejakande extremism består detta nav i framför allt stadsdelen Molenbeek av omfattande gängkriminalitet och handel med vapen och narkotika.

Säkerhetstjänst och polis har svårt att verka i dessa områden vilket bidragit till attentatet inte upptäckts i tid. Källor och tentakler in i dessa miljöer – och som sträcker sig ända in i Frankrike – har uppenbart saknats. Detta kan ha bidragit till att Paris-terroristen Salah Abdeslam kunnat hålla sig gömd i stadsdelen, vilket illustrerar ett tilltagande problem där utanförskapsområden inte bara riskerar att utgöra grogrund för radikaliseringsring, utan även tjänstgöra som skydd för kända terrorister.

På ett globalt plan diskuteras ibland vissa stater i termer av ”failed states” – misslyckade stater. I västvärlden finns på vissa håll skäl att diskutera ”failed communities” – misslyckade samhällen. Den belg-

iske inrikesministern formulerade det träffande när han pratade om landets misslyckade integration med att konstatera att i USA så har en andra generationens invandrare blivit landets president, här blir fjärde generationens en IS-krigare.

En bidragande orsak till komplexiteten är att det finns en mycket diversifierad profil bland våldsbejakande extremister. Här finns unga tjejer, personer som vill bli kända, de som agerar ensamma och de som ingår i komplexa nätverk. Detta innebär en ytterst svår utmaning för säkerhetstjänster att lägga de pussel som behövs baserat på fragmenterad information.

Genom bland annat Edward Snowdens avslöjanden om hur myndigheter med signalspaning spårar individer har terrorister blivit mer disciplinerade i sin kommunikation. De använder sig allt oftare av kryptering och vet hur säkerhetstjänster lokaliserar dem. Detta medför att säkerhetstjänsterna blir halvblinda – de har en stor volym av personer att hantera och det blir än svårare att hitta nålarna i höstacken när de möter en motståndare som förstår systemens svagheter.

Samtidigt illustrerar attentaten vikten av samordning av insatser. I en liten federal stat som Belgien blir detta svårare – ett flertal olika polismyndigheter ska koordineras. Balansen mellan polisiära underrättelseaspekter och förebyggande arbete är viktig. Belgien har i mångt och mycket inte haft något välutvecklat lokalt förebyggande arbete vilket medfört att områden lämnats öppna för extremister att operera i.

Precis som i Belgien har utanförskapsområden i Sverige varit kraftigt överrepresenterade beträffande extremism och utländska stridande. Vi ser i dagsläget inget som tyder på att den sociala situationen i dessa områden kommer att markant förbättras inom en snar framtid, utan riskerna är överhängande att de fortsätter att utgöra en grogrund för extremism och kriminalitet. Mer behöver göras för att skapa en basal

trygghet i dessa områden, vilket inte minst Polismyndighetens rapport om kriminellas inflytande i lokala områden från december 2015 pekar på. Det är sannolikt ingen slump att flera av de områden där kriminella har stort inflytande också stuckit ut avseende extremism och utländska stridande.

Det räcker dock inte att stanna vid sociala orsaker. Det finns en salafist-jihadistisk ideologi som sprids genom personer som verkar i dessa områden, och som legitimerar och lockar andra att påbörja vägen mot våldsbejakande extremism. Med löften om att omvandla deras liv från hopplöshet till hjältar har de haft framgång med att rekrytera nya personer till bland annat IS.

Extrema idéer har betydelse. Det finns en koppling mellan idén om att kvinnor tillhör män och att flickor säljs som sexslavar i Syrien. Den bland islamister vida spridda föreställningen att västvärlden är i krig med islam skapar en intellektuell miljö där steget för potentiella jihadister att ta till våld minskar. I grunden existerar en djup konflikt mellan västvärlden och den salafist-jihadistiska ideologin om hur ett samhälle ska styras och fungera.

Det är då bekymmersamt att stat och kommuner i Sverige fortsätter att betala ut generösa bidrag till föreningar som till exempel bjuder in hatpredikanter, separerar män och kvinnor i sin verksamhet eller har en värdegrund som bakom kulisserna står i konflikt med den liberala demokratin. Den salafist-jihadistiska ideologin är antidemokratisk och våldsbejakande till sin natur och det behövs större kunskap om spelet mellan ideologi och sociala förhållanden.

Det kan också vara värt att notera att Belgien knappast kan anklagas för att bedriva en utrikespolitik genomsyrad av militära interventioner i muslimska länder och att terroristerna reagerat på det, utan hotet har kommit inifrån. Det är en påminnelse om att en

anpassning till salafist-jihadisters önskemål inte medför någon ökad säkerhet och att de som är beredda att begå attentat inte lider någon idétorke på motiv.

IS har uppmuntrat anhängare och sympatisörer till attentat i Europa, en uppmaning som också hörsammats vid ett flertal tillfällen. Ur ett europeiskt perspektiv är Sverige för tillfället inte ett prioriterat mål, men likväl ett legitimt mål. Personer med både avsikt och förmåga att genomföra attentat finns i Sverige enligt Säkerhetspolisen och den svenska flaggan återfinns i nyproducerade filmer från IS över länder de anser befinna sig i krig med.

Den nationella samordnaren mot extremism har spelat en viktig roll i att få kommuner att börja engagera sig i det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism. Det är ett arbete som behöver fortgå och fördjupas. Problematiken kommer att finnas med oss under lång tid och mer behöver göras för att färre ska dras till extremismens locktoner. Vi har under flera år varnat för denna utveckling. Det har inte alltid varit populärt.

Det har länge funnits ett motstånd lokalt mot att verkligen ta tag i denna fråga. Det har gradvis blivit bättre, men det är ännu inte lika självklart och okontroversiellt för politiker och tjänstemän att engagera sig mot islamistisk extremism som mot till exempel nazism. En förutsättning för ett framgångsrikt förebyggande arbete är att skyggglapparna kastas, på den punkten finns mer att göra – i både svenska kommuner och hos vissa svenska forskningsinstitut.

Magnus Ranstorp, forskningschef Centrum för asymmetriska hot- och terrorismstudier (CATS) vid Försvarshögskolan och kvalitetsansvarig vid EU:s Radicalisation Awareness Network – Centre of Excellence

Peder Hyllengren, forskare vid CATS, Försvarshögskolan “

Världsplanering och planering av Sverige.

Regeringen bör inrätta två planeringar: en för Sverige och en för världen.

Den för Sverige bör delas in i sex delplaneringar för de sex nya regionerna. De nuvarande länen tycks vara för många för en bra planering. Med de sex regionerna tycks man kunna få bättre planeringar.

Planeringarna bör följa de fyra planeringsmomenten. hur var det, hur är det, hur kan det bli och hur bör de bli. Planeringarnas innehåll kan lämpligen följa de 22 politikområdena (inklusive politikområdet för hushållsverksamheterna) som på riksnivå leds av ministrarna.

Det behövs också en svensk världsplanering. Den kan lämpligen ske i utrikesdepartementet. Biståndsministerns verksamhet bör vidgas så att det blir en världsplaneringsminister med planering för varje land i världen eller för grupper av länder med hänsyn till deras olika förhållanden

Planeringarna bör följa de fyra planeringsmomenten. hur var det, hur är det, hur kan det bli och hur bör de bli. Planeringarnas innehåll kan lämpligen följa de 22 politikområdena (inklusive politikområdet för hushållsverksamheterna) som på riksnivå leds av ministrarna.

Världsplaneringsministern bör få hjälp från ministrarna i de 22 politikområdena för planering av Sverige. Och tvärtom: ministrarna för Sverigeplaneringar bör få hjälp från världsplaneringsministern.

Sidas verksamhet bör justeras med hänsyn till att biståndsverksamheten utvidgas till en svensk världsplanering.

Världsplaneringens syfte är att förbättra samverkan mellan Sverige och andra länder och att ge bra underlag för hur vi i Sverige kan

förbättra våra sätt att få nytta av andra länder.

Slut på utredningen

För att utredningen inte ska bli för lång måste den avbrytas nu. Men det som just hänt i Bryssel är så stort att det måste nämnas. I det följande något kort om det.

Vad häder sedan?

Regeringen styr Sverige.

Det är svårt att på regeringens hemsida få fram vad den gör och vad den vill. Den har flyktingpolitik och terrorpolitik att ägna sig åt, men problemen är flera.

Flyktingarna som kommit är bara någon procent av befolkningen och borde inte ge så stora problem. Men de kan inte svenska och har ofta dålig utbildning. Många svenskar har också dålig utbildning. Arbetsmarknadsministern har ett stort arbete med att få arbetsförmedlingen att fungera.

I "Förslag från analysgruppen Arbetet i framtiden Delrapport 2 21 mars 2016" står hur man minskar arbetslösheten och får alla i arbete. [Delrapport 2 Socialt Hållbar Arbetsmarknad](#)

Det är bostadsbrist. Bostadsbyggandet har försummats många år. Regeringens bostadspolitik lämnar mycket att önska.

Regeringens fördelningspolitik och utbildningspolitik är för dåliga. De med låga inkomster har för stora underskott i sina hushållsbudgetar. Fackföreningarna och arbetsgivarna har svårt komma överens. De borgerliga partierna gör allt de kan för att bli av med socialdemokraterna.

Det finns mycket att återkomma till.

DN LÖRDAG 26 MARS 2016

"Vi ser en renässans för den demokratiska socialismen"

"Vågar S vara med? När den demokratiska socialismen artikuleras klart och tydligt vinner den stort stöd – som nu i det kapitalistiska USA. De socialdemokratiska partierna behöver förnya sig i frågor som ekonomisk demokrati, kampen mot ojämlikheten, klimatet, välfärden och ge en vision om frihet och goda liv åt alla, skriver Daniel Suhonen.

För fem år sedan, den 26 mars 2011 höll den nyvalde partiledaren Håkan Juholt sitt installationstal inför ett fullsatt Stockholm Waterfront. Det var ett tal som medvetet, men inte uttalat försökte bryta mark för de idéer som brukar betecknas som demokratisk socialism men som de sista 30 åren i svensk och europeisk socialdemokrati lyst med sin frånvaro. Juholt talade om ökande klassklyftor och barnfattigdom och att kundvalssystem inom skolan lett fel. Om ett pensionsystem som räddar statsbudgeten men sätter ut kvinnor och arbetargrupper till fattigdom. Juholt talade om socialdemokratins konstituerande uppgift som ett värn mot marknaden och att skapa öar – exempelvis inom välfärdsstat och kultur där marknadens lagar inte ska ha bestämmanderätt.

Jag hade förmånen att bidra med några inspel till Juholts tal och trodde liksom många andra att det skulle innebära en nödvändig förnyelse och vitalisering av den svenska socialdemokratin. Det blev inte så. Då.

Men i dag finns det skäl att se möjligheterna för en renässans för den demokratiska socialismen. I det Demokratiska partiets primärval i USA vinner Bernie Sanders en lång rad delstater i kamp med den mittenorienterade Hillary Clinton. Sanders kallar sig demokratisk socialist vilket lockar eller i vart fall inte avskräcker en betydande grupp väljare. En ung generation har växt upp efter Kalla krigets slut och finanskrisens erfarenheter har visat dem vad ohämmad kapitalism har att erbjuda. I kombination med en konkret reformpolitik som går ut på att skissa upp ett närmast skandinaviskt välfärdssystem med universell sjukvård och fria universitetsstudier och en skarp men rimlig kritik av ett korruperat ekonomiskt system, vinner Sanders anhängare. Han är också mycket tydlig i att peka på den osunda roll som de mäktiga finansfamiljerna i USA fått i det politiska systemet. Efter en lagändring kan nu närmast obegränsade politiska kampanjmedel strömma till så kallade "Super pacs" som sedan finansierar kampanjer. Detta skapar en demokratisk obalans och således föreslår Sanders ett system med offentlig finansiering av partiernas valkampanjer.

Lyfter vi blicken ser vi Syriza i Grekland och Podemos i Spanien skaka om grundvalarna för sina länders politiska system. Bägge partierna vinner väljare med i grunden radikala socialdemokratiska program som åter upp förstenade och korruperade S-partier. Efter Syrizas övertagande av rollen som det dominerande vänsterpartiet talar man om "pasokifiering" – processen när ett etablerat S-parti eroderar till en spillra av sitt forna jag. Tar vi Storbritannien så har den radikale Jeremy Corbyn tagit makten i Labour och seglat förbi Tories i opinionsmätningarna.

Vad beror detta på? Det finns några trender som spelar in i denna återkomst av en radikalare socialdemokrati:

* **Nyliberalismens fria kapitalism** visade upp sitt misslyckande i finanskrisen 2008 och den följande recessionen.

* **Kommunismen har försvunnit** som attraktivt projekt för en ung generation. Dagens unga vänsteraktivister drömmer om demokratisk socialism och radikala välfärdsreformer.

* **Socialdemokratins implosion** som politiskt projekt. Efter att i 30 år ha anpassat sig till en nyliberal ekonomisk politik har förtroendet och attraktionskraften försvunnit.

* **Fascismen och den nationella revanschismen** har återuppstått i olika skrudar i nästan alla länder när människor vaknar upp i kölvattnet av nyliberalismens misslyckande samtidigt som de två traditionella vänsteralternativen står svarslösa.

Är man anhängare till den demokratiska socialismen är det först lätt att känna sig pessimistisk inför framtiden. Men egentligen finns det goda skäl att vara optimist. Om demokratisk socialism artikuleras på ett klart och tydligt sätt, har den stora möjligheter att vinna stort stöd och många anhängare. Detta visar sig nu i det kapitalistiska USA, men förutsättningarna i de skandinaviska länderna med dess starka värderingar kring jämlikhet och kollektiv välfärd är naturligtvis mycket bättre.

Men en förnyelse av de socialdemokratiska partiernas program i demokratisk socialistisk riktning skulle behöva innehålla några avgörande nygamla moment:

1 Ekonomisk demokrati. Socialdemokratin måste återuppväcka makt- och ägarfrågorna. Vi står inför en omfattande robotisering och informalisering av ekonomin. Globaliseringen hotar de stabila skattebaser som finansierar välfärden. Kanske är det dags att ompröva funktionssocialismen som den konstruerades av Nils Karleby för 90 år sedan? Kanske ska staten äga företag för att bekosta välfärden? Genom pensionskapitalet kan staten på fredlig väg köpa aktier och bolag för styra och ”beskatta” marknaden.

2 Bekämpa ojämlikheten. Ojämlikheten skenar i hela OECD, snabbast i Sverige. Vinsterna tar större del av kakan från lönerna. De rika drar ifrån. Samhället spricker upp. Men socialdemokratin har stillsamt beskrivit dessa trender i snart 40 år utan att göra något åt dem. Nu krävs åtgärder som ökar jämlikheten igen:

återinför fastighetsskatt, arvsskatt, förmögenhetsskatt och likställ arbets- och kapitalskatterna. Vi behöver också göra om och öka utbetalningarna i pensionssystemet. **(Suhonens förslag är inte bra, de skatter han nämner slår fel, man bör ta skatt från avkastningar av kapital.)**

3 Välfärdsstatens socialism. När Tage Erlander på sjuttioalet fick frågan om socialismen svarade han att ”50 procent av produktionen (genom skatteuttaget) undandragits den kapitalistiska hushållningen. Kan vi driva upp den (andelen) till 60-70-80 procent så blir välfärds-samhället en form av socialism”. Sedan millennieskiftet har skattekvoten tvärt om sänkts kraftigt från drygt 50 till dagens 45 procent. En välfärdsstat som skall vara långsiktigt hållbar och generera ett brett stöd i medelklassen kräver en skattekvot på 48-51 procent av BNP. Välfärden bör också skötas utan inblandning från aktörer i den

kapitalistiska sfären. Gärna valfrihet och mångfald, men utan kapitalistisk vinstlogik i mjuka välfärdsverksamheter som vård, skola omsorg.

4 Klimatfrågan kräver kollektivt kapital. De flesta stora infrastrukturprojekt i modern tid har krävt att den offentliga sektorn är med och står för planering och finansiering. Klimatomställningen är den största utmaningen i vår tid och kommer kräva en större, inte en mindre stat och möjligheter till låneinvesteringar i keynesiansk anda.

5 Frihet och goda liv åt alla. Den tekniska utvecklingen, klimatomställningen och robotiseringen kommer att omdana arbetsliv och samhälle under kommande decennier. Det ger fantastiska möjligheter att förverkliga ökad frihet för alla. Men i dag utgör framtiden en hotbild. Det saknas positiva gemensamma förslag samtidigt som hela utvecklingen placeras in i dagens kapitalistiska analysram. Kanske ska vi äga robotarna gemensamt? Kan vi i samband med detta korta arbetstiden och frigöra tid för omsorg, bildning och familjeliv?

Min övertygelse är att en vitaliserad demokratisk socialism kommer bidra till en sådan positiv samhällsutveckling. Frågan är inte om denna förnyelse kommer, utan om de svenska socialdemokraterna vågar vara med, när det händer.

Daniel Suhonen, chef för det fackliga idéinstitutet Katalys. Verkade som rådgivare åt Håkan Juholt under hans tid som S-ledare 2011-2012. Skrivit boken ”Partiledaren som klev in i kylan – berättelsen om Juholts fall och den nya politiken”. “

DN LÖRDAG 26 MARS 2016

“Vår mänskliga gemenskap

En demokratisk stat är som bäst dynamisk, jämlik och potentiellt långt större och mäktigare än någon tidigare känd gemenskap. Samtidigt ställer den större krav på sina medlemmar.

I dessa dagar av europeiskt sönderfall finns skäl att fundera över vad gemenskap egentligen innebär. Vari består egentligen vår mänskliga gemenskap?

Dess kanske mest ursprungliga form, fortfarande populär och praktiserad, är familjen. Den hålls samman av medlemmarnas nära biologiska släktskap, av det blod som bekant är tjockare än vatten. Som gemenskap är familjen patriarkalisk, överskådlig, praktiskt handfast, men i sin verkan (maktutövning) ytterst begränsad.

Eftersom vi föds in i den kan den kallas en ödesgemenskap; vare sig man vill eller inte blir man aldrig riktigt av med den. I gengäld uppstår aldrig frågan vem som hör dit och vem inte. På Strindbergs tid kunde mannen fortfarande – som i pjäsen ”Fadren” – plågas av om han verkligen var far till sin kvinnas barn eller inte.

I dag avgörs sådant på en kafferast medelst ett enkelt blodprov.

Klanen eller storfamiljen är ett slags utvidgning av kärnfamiljens gemenskap. Också den fungerar organiskt och auktoritärt, inte som en frivillig sammanslutning baserad på preferenser och val. Klanen är religiöst entydig, kan omfatta hundratusentals medlemmar, men som

sällan eller aldrig är att i vår mening betrakta som suveräna individer, utrustade med så kallad fri vilja och därav följande personligt ansvar för sina handlingar. Detta leder till svåra missuppfattningar redan i vårt umgänge med tiggande romer från Balkan eller asylsökande flyktingar.

På oss kan klanens gemenskap verka arkaisk, som något ur det förflutna. Ja – som primitiv. Men också i vår skenbart så moderna värld är den mycket vanligt förekommande, i vårt närområde Mellersta Östern en långt starkare form av gemenskap än någon av dem som erbjuds av en stat eller en nation. Vår okunskap om sådana grundläggande fakta bidrog till vår romantiska vanföreställning om den arabiska våren som början till demokratiska samhällen i Mellersta Östern.

Både familjen och klanen är som gemenskaper ändliga. Deras yttre gränser är strikt fastlagda. Men den fasta form och överskådlighet som varit deras styrka vänds med tiden till svaghet: som enheter är båda för små och kraftlösa för att komma till rätta med en modern, alltså krympande värld.

Först den franska revolutionen uppfinner en större mänsklig gemenskap som alltsedan dess haft enastående framgång. Visserligen skriver revolutionen universalistiska värden – *liberté, égalité, fraternité* – på sina fanor, men detta vaga begrepp ”broderskap” tillåter en dramatisk utvidgning av just det biologiska släktskap som avgränsar både familj och klan. Ty i brödraskapet anar vi konturerna av en helt ny gemenskap: nationen.

Först nationen förmår skapa de stater (ibland tvärtom) som familjen eller klanen inte klarar. Blodet späs nu raskt ut, blir symboliskt tunt, för att alltmer ersättas med språk, territorium och seder och bruk,

inkluderande religiösa sådana. Och nationalstaten uppträder från allra första början med sina karaktäristiska parafernalia: gränsen, myten om ett storslaget förflutet, den exklusiva rätten till ett särskilt territorium, poetiskt omskriven som "rötter" eller med ett bitterljuvt tyskt ord som *Heimat*.

Men också nationalstaten har som gemenskap blivit för liten; dagens problem är internationella eller globala och på den nationella nivån finns för få eller för svaga politiska instrument att ta itu med dem. En klok man har sagt att Europa består av två slags stater, de som är för små, och de som ännu inte förstått att de är för små.

Bara demokratin kan erbjuda en bokstavligen gräns- och ändlös gemenskap: det är den franska revolutionens *liberté* som gör det möjligt, som löser familjens, klanens och nationens människor från deras band och förvandlar dem till fria individer, till personer som kanske aldrig ens kommer att träffas, ofta förenade av inte mycket mer än sin demokratiska övertygelse. Den demokratiska staten är något så motsägelsefullt som en gemenskap av ett otal enskilda individer.

Friheten hotar att spränga alla tidigare gemenskaper. Och bara den demokratiska staten låter sig förenas med frihet.

En sådan stat är som bäst dynamisk, jämlik och potentiellt långt större och mäktigare än någon tidigare känd gemenskap. Men samtidigt ställer den långt större krav på sina medlemmar och är något skört som riskerar att över en natt försvinna, därför inte något "givet" som biologins eller nationens gemenskap.

Dessutom vore det ett misstag att tro att vi här har med ett slags lagbunden hierarkisk ordning att göra, att utvecklingen automatiskt förlöper från "lägre" till "högre". Vi delar visserligen samma samtid, men befinner oss i olika historiska tidsskeenden, så att klansamhällen just samtidigt existerar sida vid sida med demokratiska välfärdsstater.

Och ingen ska tro att alla eftersträvar det senare som något önskvärt och "högre". Dessutom är återfall fullt möjliga: i det Europa som nu hotas av sönderfall vill politiker som Le Pen, Orbán, Kaczynski eller Åkesson återvända till en traditionellt begränsad nationalstat där omvärlden återigen uppfattas som hot och fiende.

Om den i längden skulle vara förenlig med demokrati är högst osäkert.

Richard Swartz richard.swartz@chello.at journalist, författare och fristående kolumnist- i Dagens Nyheter. “

Sven Winnells hemsida på Internet:

Samhällsplaneringens problem.

Hur ska man kunna förbättra världen ?

Utvecklingen mot framtiden beror huvudsakligen av människornas verksamheter. De har sedan 15 år tillbaka på hemsidan grupperats i 129 verksamhetsområden i huvudområden numrerade 1-9.

På Sven Winnells hemsida på Internet, ges en redovisning av ett forskningsarbete med titeln: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter. Forskningen har med varierande intensitet pågått sedan mitten av 1960-talet.

Utvecklingen mot framtiden beror huvudsakligen av människornas verksamheter. De har ordnats in i 129 verksamhetsområden i nio huvudområden numrerade 1-9. I områdena finns verksamheter som tillsammans formar världens framtid: myndigheter och privata företag och organisationer, arbetare, tjänstemän, filosofer, forskare, lärare, elever, författare, människor av alla slag med alla upptänkliga verksamheter, yrkesverksamheter, fritidsverksamheter, tankeverksamheter o s v

Hemsidan lades in på Internet våren 1998. Redovisningen omfattar sju inledande dokument och 129 dokument med verksamhetsområden som i första hand ska belysa hur verksamheterna fördelas på de olika områdena. De första åren fylldes de 129 sidorna med sådant, men det visade sig att allt inte kunde läggas in, det skulle bli för mycket. Därför gjordes särskilda bilagor, vanligen i pdf-format, som fick länkar på de 129 sidorna.

På område 40 förtecknas bilagor som har att göra med klassifikationssystemets utformning. Klassifikationssystemet innebär en samhällsbeskrivning som beskriver de olika verksamheterna, verksamhetsområdena och hur de beror av varandra.

Senare har arbetet mer växlats över till att påverka utvecklingen genom politiken och många bilagor om det har gjorts och finns förtecknade på område 36-39. Många bilagor handlar både om att visa systemets uppbyggnad och att påverka politiken och mycket gäller att bara undersöka verksamheterna i de olika områdena.

Det är så mycket som händer att det är svårt att både sköta de 129 områdena på hemsidan och att göra bilagor. Arbetet gäller att hålla koll på alla som med verksamheter påverkar utvecklingen. Det är så många att enda möjligheten i det arbetet är att skaffa kunskaper från hemsidor på Internet. Människor som väsentligt påverkar utvecklingen finns ofta i företag och organisationer som numera måste ha hemsidor på Internet för att kunna göra sig gällande. Hemsidesinnehavare som man har anledning besöka har vanligen sitt material svåröverskådligt och ändrar ofta åsikter och adresser. Det är inte möjligt att ständigt kontrollera dem och deras ändringar.

I mars 2011 gjordes en revidering av de 129 områdena, där mycket plockades bort. I april 2014 påbörjas revideringar då ännu mer tas bort. Det finns på de 129 områdena på hemsidan inte plats för några mer omfattande beskrivningar eller beskrivningar som har kort giltighetstid. Områdena måste i stor utsträckning få innehålla länkar till bilagor som innehåller beskrivningar av verksamheter och länkar till beskrivningar.

De särskilda utredningarna/bilagorna finns förtecknade i följande pdf, som också innehåller innehållsförteckningar till de senaste årens utredningar.

Adressen till hemsidan är <http://wimnell.com>

[Sven Wimnell 080203+++: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Ett forskningsarbete. Utredningar och deras innehåll. \(http://wimnell.com/omr40zf.pdf\)](http://wimnell.com/omr40zf.pdf)

I början är dokumenten uppdelade på olika kategorier, men från och med 8 april 2011 (sidan 164) förtecknas de i kronologisk ordning, varvid den senaste läggs underst.

De senaste utredningarna, som var för sig ofta redovisar aktuella saker i alla de 129 delområdena. De förtecknas i början av hemsidan i kronologisk ordning med den senaste allra överst.

Den senaste utredningarna är

[Sven Wimnell 5 februari 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Med ett system för mänskliga verksamheter som kan hjälpa oss att forma framtiden. http://wimnell.com/omr36-39zzzk.pdf](http://wimnell.com/omr36-39zzzk.pdf)

[Sven Wimnell april 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen? Tillägg till utredningen 5 februari 2016. http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf](http://wimnell.com/omr36-39zzzl.pdf)

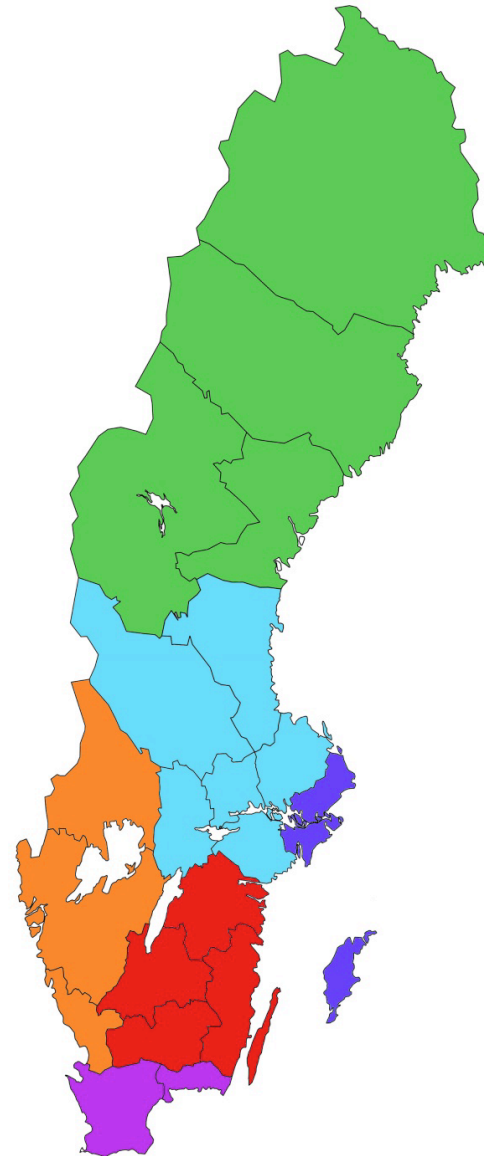
[Sven Wimnell 2 april 2016: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen. Tidningsartiklar och debattartiklar efter 4 februari 2016. http://wimnell.com/omr36-39zzzm.pdf](http://wimnell.com/omr36-39zzzm.pdf)

Bilaga. Sveriges regioner.

Riket

- 1) **Norrbottnens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län**
- 2) **Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län**
- 3) **Östergötlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län**
- 4) **Gotlands och Stockholms län**
- 5) **Hallands, Värmlands och Västra Götalands län**
- 6) **Blekinge och Skåne län**

[Länsstyrelsernas webbplats](#)
[Adresser landsting, regioner](#)

Sveriges regering.

Regeringen styr Sverige och är motorn i arbetet med att förändra våra lagar och påverkar på så vis utvecklingen i vårt samhälle. Sveriges regering består av en statsminister och 23 ministrar.

Relaterad navigering

[Regeringskansliet](#)

[Regeringens politik](#)

[Sveriges regering - faktablad](#)

Statsrådsberedningen

Statsrådsberedningen ansvarar för att leda och samordna arbetet i Regeringskansliet.

Stefan Löfven

Statsminister

Kristina Persson

Minister för strategi- och framtidsfrågor samt nordiskt samarbete

Arbetsmarknadsdepartementet

Departementet ansvarar för arbetsmarknadspolitiken och har samordningsansvar för etablering av nyanlända.

Ylva Johansson

Arbetsmarknadsminister

Finansdepartementet

Departementet arbetar med frågor som rör ekonomisk politik, skatter, statlig förvaltning, finansmarknad och konsumentpolitik.

Magdalena Andersson

Finansminister

Per Bolund

Finansmarknads- och konsument-minister, biträdande finans-minister

Ardalan Shekarabi

Civilminister

Försvarsdepartementet

Departementet ansvarar för regeringens försvarspolitik.

Peter Hultqvist

Försvarsminister

Justitiedepartementet

Departementet ansvarar för rättsväsendet, migrations- och asylfrågor, krisberedskap, grundlagar, civilrätt med mera.

Morgan Johansson

Justitie- och migrationsminister

Anders Ygeman

Inrikesminister

Kulturdepartementet

Departementet ansvarar för kultur, medier, demokrati, mänskliga rättigheter nationellt och trossamfund.

Alice Bah Kuhnke

Kultur- och demokratiminister

Miljö- och energidepartementet

Departementet ansvarar för regeringens miljö-, energi och klimatpolitik

Åsa Romson

Klimat- och miljöminister, vice statsminister

Ibrahim Baylan

Energiminister

Näringsdepartementet

Departementet arbetar med frågor som rör näringsliv, bostäder och transporter, it samt regional tillväxt och landsbygds politik.

Mikael Damberg

Närings- och innovationsminister

Anna Johansson

Infrastrukturminister

Mehmet Kaplan

Bostads-, stadsutvecklings- och it-minister

Sven-Erik Bucht

Landsbygdsminister

Socialdepartementet

Departementet ansvarar för frågor om social omsorg, folkhälsa och sjukvård, socialförsäkring, jämställdhet och idrott.

Annika Strandhäll

Socialförsäkringsminister

Åsa Regnér

Barn-, äldre- och jämställdhetsminister

Gabriel Wikström

Folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister

Utbildningsdepartementet

Departementet ansvarar för regeringens utbildnings-, forsknings- och ungdomspolitik.

Gustav Fridolin

Utbildningsminister

Helene Hellmark Knutsson

Minister för högre utbildning och forskning

Aida Hadzialic

Gymnasie- och kunskapslyftsminister

Utrikesdepartementet

Utrikesdepartementet och utlandsmyndigheterna ansvarar för Sveriges utrikes-, bistånds- och handelspolitik.

Margot Wallström

Utrikesminister

Isabella Lövin

Biståndsminister

Regeringens politik.

Regeringen investerar i det som bygger Sverige starkt. Fler ska jobba, skolresultaten ska vändas och klimatutsläppen ska minska.

Regeringens prioriteringar

Relaterad navigering

- [Regeringsförklaringen](#)
- [Utrikesdeklarationen](#)
- [Statens budget](#)

- [Arbetsmarknad](#)
- [Arbetsrätt och arbetsmiljö](#)
- [Areella näringar, landsbygd och livsmedel](#)
- [Barn- och ungdomsutbildning](#)
- [Bistånd och utveckling](#)
- [Boende och byggande](#)
- [Bolag med statligt ägande](#)
- [Civila samhället](#)
- [Demokrati och mänskliga rättigheter](#)
 - [Barnets rättigheter](#)
 - [Folkrätt](#)
 - [Funktionshinder](#)
 - [Grundlagar och integritet](#)
 - [Nationella minoriteter](#)
 - [Politiken mot diskriminering och rasism](#)
 - [Samepolitik](#)
- [Ekonomisk politik](#)
- [Energ](#)
- [Familjerätt](#)
- [Finansmarknad](#)
- [Folkbildning](#)
- [Folkhälsa och sjukvård](#)

- [Försvar](#)
 - [Civilt försvar](#)
 - [Militärt försvar](#)
- [Handel och investeringsfrämjande](#)
- [Högskola och forskning](#)
- [Idrott](#)
- [Innovation](#)
- [It-politik](#)
- [Jämställdhet](#)
- [Kommuner och landsting](#)
- [Konsumentpolitik](#)
- [Krisberedskap](#)
- [Kultur](#)
- [Medier](#)
- [Migration](#)
- [Asyl](#)
- [Miljö](#)
- [Nyanländas etablering](#)
- [Näringspolitik](#)
- [Offentlig upphandling](#)
- [Regional tillväxt](#)
- [Rättsväsendet](#)
 - [Bekämpning av terrorism](#)
 - [Brottsbekämpande och brottsförebyggande](#)
 - [Rättssäkerhet och rättstrygghet](#)
- [Skatt och tull](#)
- [Social omsorg](#)
- [Socialförsäkringar](#)
- [Spelpolitik](#)
- [Statlig förvaltning](#)
- [Transporter och infrastruktur](#)
- [Ungdomspolitik](#)
- [Utrikes- och säkerhetspolitik](#)
- [Vuxenutbildning](#)

22 politikområden för politiken

Under årens lopp har innehållet i dominerande politikområden skiftat. Utredningar har visat att dagens politiska problem kan inordnas i 22 politikområden som huvudsakligen stämmer överens med regeringens ministerområden. <http://www.regeringen.se>

* **Partiledaren/statsministern Stefan Löfven.**

* **Allmänt om regeringens politik.**

* **Utrikes- och världspolitik. Globaliseringen.**

Politik för en utrikesminister.

* **Europapolitik.**

Politik för en EU-minister.

* **Demokratiproblem, juridik.**

Politik för en demokratiminister och en justitieminister.

* **Försvar.**

Politik för en försvarsminister.

* **Klimat och klimatpolitik.**

Politik för en miljöminister.

* **Transporter.**

Politik för en infrastrukturminister.

* **Planering av fysiska miljöer.**

Politik för en plan- och byggminister.

* **Landsbygdspolitik.**

Politik för en landsbygdsminister.

* **Bistånd.**

Politik för en biståndsminister.

* **Sjuk- och hälsovård, kemikalier, räddningstjänst.**

Politik för en socialminister med hälso- och sjukvård.

* **Hushållet. Mat, boende, energi, konsumtion, ekonomi.**

Politik för en hem- och konsumentminister och en energiminister.

* **Barn- och äldreomsorg. Velfärd. Socialtjänst.**

Politik för en barn-och äldreminister med välfärd och socialtjänst o d

* **Utbildning. Forskning.**

Politik för en utbildningsminister.

* **IT, Information, Konst, kultur, idrott.**

Politik för en IT-minister och en kultur- och idrottsminister.

* **Jobb.**

Politik för en arbetsmarknadsminister.

* **Näringar.**

Politik för en näringsminister.

* **Handel.**

Politik för en handelsminister.

* **Migration. Integration o d.**

Politik för en migrationsminister och en integrationsminister.

* **Polisen. Brott. Kriminalvård.**

Politik för justitieministerns polis- och kriminalpolitik.

* **Pengar. Skatt, bidrag, finanser, pensioner, försäkringar.**

Politik för finans-, finansmarknads- och socialförsäkringsministrar.

1) Norrbottens, Västerbottens, Västernorrlands och Jämtlands län.

Regionstyrelse

BD: Norrbottens län
Norrbotten Länsstyrelse
Norrbottens läns landsting

Arjeplog
Arvidsjaur
Boden
Gällivare
Haparanda

Jokkmokk
Kalix
Kiruna
Luleå
Pajala

Piteå
Älvsbyn
Övertorneå
Övertorneå

AC: Västerbottens län
Västerbotten Länsstyrelse
Västerbottens läns landsting

Bjurholm
Dorotea
Lycksele
Malå
Nordmaling

Norsjö
Robertsfors
Skellefteå
Sorsele
Storuman

Umeå
Vilhelmina
Vindeln
Vännäs
Åsele

Y: Västernorrlands län
Västernorrland Länsstyrelse
Landstinget Västernorrland

Härnösand
Kramfors
Sollefteå
Sundsvall
Timrå

Ånge
Örnsköldsvik

Z: Jämtlands län
Jämtland Länsstyrelse
Region Jämtland Härjedalen

Berg
Bräcke
Härjedalen
Krokom
Ragunda

Strömsund
Åre
Östersund

2) Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Västmanlands och Örebro län.

Regionstyrelse

W: Dalarnas län
[Dalarna](#) Länsstyrelse
[Landstinget Dalarna](#)

[Avesta](#)
[Borlänge](#)
[Falun](#)
[Gagnef](#)
[Hedemora](#)

[Leksand](#)
[Ludvika](#)
[Malung](#)
[Mora](#)
[Orsa](#)

[Rättvik](#)
[Smedjebacken](#)
[Säter](#)
[Vansbro](#)
[Älvdalen](#)

X: Gävleborgs län
Gävleborg Länsstyrelse
Region Gävleborg

Bollnäs
Gävle
Hofors
Hudiksvall
Ljusdal

Nordanstig
Ockelbo
Ovanåker
Sandviken
Söderhamn

D: Södermanlands län
Södermanland Länsstyrelse
Landstinget Sörmland

Eskilstuna
Flen
Gnesta
Katrineholm
Nyköping
Oxelösund
Strängnäs
Trosa
Vingåker

C: Uppsala län
Uppsala Länsstyrelse
Landstinget i Uppsala län

Enköping
Heby
Håbo
Knivsta
Tierp
Uppsala
Älvkarleby
Östhammar

U: Västmanlands län
Västmanland Länsstyrelse
Landstinget Västmanland

Arboga
Fagersta
Hallstahammar
Kungsör
Köping

Norberg
Sala
Skinnskatteberg
Surahammar
Västerås

T: Örebro län
Örebro Länsstyrelse
Region Örebro län

Askersund
Degerfors
Hallsberg
Hällefors
Karlskoga

Kumla
Laxå
Lekeberg
Lindesberg
Ljusnarsberg

Nora
Örebro

3) Östergötlands, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län.

Regionstyrelse

E: Östergötlands län
[Östergötland](#) Länsstyrelse
[Region Östergötland](#)

[Boxholm](#)
[Finspång](#)
[Kinda](#)
[Linköping](#)
[Mjölby](#)

[Motala](#)
[Norrköping](#)
[Söderköping](#)
[Vadstena](#)
[Valdemarsvik](#)

[Ydre](#)
[Åtvidaberg](#)
[Ödeshög](#)

F: Jönköpings län
Jönköping Länsstyrelse
Region Jönköpings län

Aneby
Eksjö
Gislaved
Gnosjö
Habo

Jönköping
Mullsjö
Nässjö
Sävsjö
Tranås

Vaggeryd
Vetlanda
Värnamo

H: Kalmar län
Kalmar Länsstyrelse
Landstinget i Kalmar län

Borgholm
Emmaboda
Hultsfred
Högsby
Kalmar

Mönsterås
Mörbylånga
Nybro
Oskarshamn
Torsås

Vimmerby
Västervik

G: Kronobergs län
Kronoberg Länsstyrelse
Region Kronoberg

Alvesta
Lessebo
Ljungby
Markaryd
Tingsryd

Uppvidinge
Växjö
Älmhult

4) Gotlands och Stockholms län.

Regionstyrelse

I: Gotlands län
[Gotland](#) Länsstyrelse
[Region Gotland](#)

[Gotland](#)

AB: Stockholms län
Stockholm Länsstyrelse
Stockholms läns landsting

Botkyrka
Danderyd
Ekerö
Haninge
Huddinge
Järfälla
Lidingö
Nacka
Norrtälje
Nykvarn

Nynäshamn
Salem
Sigtuna
Sollentuna
Solna

Stockholm
Sundbyberg
Södertälje
Tyresö
Täby

Upplands-Bro
Upplands Väsby
Vallentuna
Vaxholm
Värmdö
Österåker

5) Hallands, Värmlands och Västra Götalands län.

Regionstyrelse

N: Hallands län
[Halland](#) Länsstyrelse
[Region Halland](#)

[Falkenberg](#)
[Halmstad](#)
[Hylte](#)
[Kungsbacka](#)
[Laholm](#)
[Varberg](#)

S: Värmlands län
Värmland Länsstyrelse
Landstinget i Värmland

Arvika
Eda
Filipstad
Forshaga
Grums

Hagfors
Hammarö
Karlstad
Kil
Kristinehamn

Munkfors
Storfors
Sunne
Säffle
Torsby
Årjäng

O: Västra Götalands län
Västra Götaland Länsstyrelse
Västra Götalandsregionen

Ale
Alingsås
Bengtsfors
Bollebygd
Borås

Dals-Ed
Essunga
Falköping
Färgelanda
Grästorps

Gullspång
Göteborg
Götene
Herrljunga
Hjo

Härryda
Karlsborg
Kungälv
Lerum
Lidköping

Lilla Edet
Lysekil
Mariestad
Mark
Mellerud

[Munkedal](#)
[Mölnadal](#)
[Orust](#)
[Partille](#)
[Skara](#)

[Skövde](#)
[Sotenäs](#)
[Stenungsund](#)
[Strömstad](#)
[Svenljunga](#)

[Tanum](#)
[Tibro](#)
[Tidaholm](#)
[Tjörn](#)
[Tranemo](#)

[Trollhättan](#)
[Töreboda](#)
[Uddevalla](#)
[Ulricehamn](#)
[Vara](#)

[Vårgårda](#)
[Vänersborg](#)
[Åmål](#)
[Öckerö](#)

6) Blekinge och Skåne län.

Regionstyrelse

K: Blekinge län
Blekinge Länsstyrelse
Landstinget Blekinge

Karlshamn
Karlskrona
Olofström
Ronneby
Sölvesborg

M: Skåne län
Skåne Länsstyrelse
Region Skåne

Bjuv
Bromölla
Burlöv
Båstad
Eslöv

Helsingborg
Hässleholm
Höganäs
Hörby
Höör

Klippan
Kristianstad
Kävlinge
Landskrona
Lomma

Lund
Malmö
Osby
Perstorp
Simrishamn

Sjöbo
Skurup
Staffanstorp
Svalöv
Svedala

Tomelilla
Trelleborg
Vellinge
Ystad
Åstorp

Ängelholm
Örkelljunga
Östra Göinge